

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

68'inci Birleşim 6 Nisan 2021 Salı

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi 'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	174
II.- GELEN KÂĞITLAR	177
III.- YOKLAMALAR	249, 250, 261, 296
IV.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI	216, 263, 267
<i>A) DUYURULAR</i>	216
1.- Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu'nun davetlisi olarak ülkemize resmî bir ziyarette bulunan Birleşmiş Milletler 75'inci Genel Kurul Başkanı Volkan Bozkır'ın 6 Nisan 2021 Salı günü Genel Kurula hitaben konuşma yapmasına ilişkin duyuru	216
<i>B) ÖNERGELER</i>	263:265, 267
1.- İzmir Milletvekili Özcan Purçu'nun, (2/2652) esas numaralı 8 Nisan Dünya Romanlar Günü Olarak Kabul Edilmesi Hakkında Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/118)	263:265, 267

V.- SÖYLEVLER

216

1.- Birleşmiş Milletler 75'inci Genel Kurul Başkanı Volkan Bozkır'ın, Genel Kurula hitaben konuşması

216:220

VI.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

221

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI

221:225

1.- Ordu Milletvekili Metin Gündoğdu'nun, Ordu'nun il oluşunun 100'üncü yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması

221:222

2.- Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, Karadeniz Bölgesi'nin çevre sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

222:224

3.- İstanbul Milletvekili Arzu Erdem'in, gıda tüketimi ve gıda israfının önlenmesine ilişkin gündem dışı konuşması

224:225

VII.- AÇIKLAMALAR225, 241, 267, 272, 299,
317, 328

1.- İzmir Milletvekili Murat Çepni'nin, Aslı Özkısırlar'ın ölümünün sorumlusunun pandemiyi sermaye için fırsata çeviren saray rejimi olduğuna ilişkin açıklaması

225

2.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, TÜİK'in enflasyon rakamlarına ilişkin açıklaması

226

3.- Balıkesir Milletvekili Fikret Şahin'in, Eti Maden Bigadiç Bor İşletme Müdürlüğüne yapılan işçi alımına ilişkin açıklaması

226

4.- İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir'in, Cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminin yoksulluk ve işsizlik demek olduğuna ilişkin açıklaması

226

5.- Tokat Milletvekili Yücel Bulut'un, Gazi Osman Paşa'nın vefatının 121'inci yıl dönümüne ilişkin açıklaması

227

6.- İstanbul Milletvekili Ali Şeker'in, Türkiye'nin gerçek sorununun pandemide verilmeyen ekonomik ve sosyal destekler olduğuna ve 6 Nisan Öldürülen Gazeteciler Günü'ne ilişkin açıklaması

227

7.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, Alparslan Türkeş'in 24'üncü ölüm yıl dönümüne ve Kahramanmaraş'a İstiklal Madalyası verilmesinin yıl dönümüne ilişkin açıklaması

227

8.- Hatay Milletvekili Serkan Topal'ın, Hatay'ın hazine arazisi sorununa ilişkin açıklaması

228

9.- Gaziantep Milletvekili Bayram Yılmazkaya'nın, Hükûmetten, yaşanan sorunlara gerçekçi ekonomik politikalarla çözüm bulmasını beklediklerine ilişkin açıklaması

228

10.- Gaziantep Milletvekili İrfan Kaplan'ın, ülkede açlık, yoksulluk, işsizlik ve salgın zirvedeyken AK PARTİ iktidarının Kanal İstanbul derdinde olduğuna ilişkin açıklaması

228

11.- Sivas Milletvekili Semiha Ekinci'nin, Sivas'a yapılan eğitim yatırımlarına ilişkin açıklaması	229
12.- İstanbul Milletvekili Hayati Arkaz'ın, Alparslan Türkeş'in 24'üncü ölüm yılı dönümüne ilişkin açıklaması	229
13.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, çiftçilerin gübre sorununa ilişkin açıklaması	229
14.- İstanbul Milletvekili Eyüp Özsoy'un, CHP'nin, alkollü bir şekilde kaza yapıp kaçtığı söylenen Maltepe Belediye Başkanına ne tür bir tavır alacağına ilişkin açıklaması	229:230
15.- Osmaniye Milletvekili Baha Ünlü'nün, anestezi tekniklerinin sorunlarına ilişkin açıklaması	230
16.- İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun, 6 Nisan Öldürülen Gazeteciler Günü'ne ilişkin açıklaması	230
17.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, vatandaşın OGS ve HGS sistemleriyle mağdur edildiğine ilişkin açıklaması	230:231
18.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, emekli 104 amiralin yayınladıkları darbe imalı bildiriye şiddetle kınadığına ilişkin açıklaması	231
19.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, çiftçilerin patatesten dolayı uğradıkları zararın karşılanması gerektiğine ilişkin açıklaması	231
20.- Şanlıurfa Milletvekili Zemzem Güleender Açıanal'ın, Dünya Otizm Farkındalık Günü'ne ilişkin açıklaması	231
21.- İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekgözegü'nün, kapalı cezaevlerinde bulunanların sorunlarına ilişkin açıklaması	232
22.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkan'ın, Alparslan Türkeş'in vefatının 24'üncü yılı dönümüne, 5 Nisan Dünya Avukatlar Günü'ne, Çin'in gerçekleştirdiği Doğu Türkistan Barın katliamına, Dışişleri Bakanlığından Çin'in Ankara Büyükelçisinin İYİ Parti Genel Başkanını tehdit eden mesajını kınamasını beklediklerine, Birleşmiş Milletler 75'inci Genel Kurul Başkanı Volkan Bozkır'ın konuşmasında Uygur Türklerinden bahsetmediğine, TÜİK'in enflasyon rakamlarına ve Kastamonu'nun sorunlarına ilişkin açıklaması	232:234
23.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Alparslan Türkeş'in vefatının 24'üncü yılı dönümüne; emekli 104 amiralin yayınladıkları bildiriye meşru bir demokrasi talebi ve ifade özgürlüğü, bildiriye imzalayanlara demokrasi havarisi gözüyle bakmanın yanlış olduğuna; bildirinin millî iradeyi hedef aldığına, Türkiye'de darbeler sayfasının kapandığına, Montrö'nün kırmızı çizgileri olduğuna ve 4 Nisan 1953'te Dumlupınar denizaltısında şehit olan askerleri rahmetle andığına ilişkin açıklaması	234:236

- 24.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, 5 Nisan Dünya Avukatlar Günü'ne, Kürtçe ana diline karşı saldırıların eğitim emekçilerinden yapılmaması gerektiğine, iktidarın yanlış ekonomi politikalarıyla borçluları artırdığına, TÜİK'in enflasyon rakamlarına, 6 Nisan Öldürülen Gazeteciler Günü'ne ve basın kartlarının bağımsız kurumlarca verilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması 236:238
- 25.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, 5 Nisan Dünya Avukatlar Günü'ne, 10 Nisan Polis Günü ile Türk polis teşkilatının 176'ncı kuruluş yıl dönümüne, sosyal medya dedikodularıyla bir belediye başkanının bir arabaya çarpıp kaçtığına Meclis gündemine getirilmesini garipsediğine, Cumhuriyet Halk Partisi olarak suni gündemlerin peşine takılmayı doğru bulmadıklarına, Recep Tayyip Erdoğan Başbakan iken generallere mektup yazıp "Siyasi iktidarı uyarın." diyenlerin şimdi emekli amirallerin basın açıklamasını "Darbeye davet." diye yorumlamalarını demokrasi bakımından olumlu bir gelişme olarak gördüğüne, çiftçilerin sorunlarına ve vergi barışıyla ilgili yapılandırmanın revize edilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması 238:241
- 26.- Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın, Alparslan Türkeş'in vefatının 24'üncü yıl dönümüne, 5 Nisan Dünya Avukatlar Günü'ne, Çin'in Ankara Büyükelçisinin İYİ Parti Genel Başkanı Meral Akşener ile Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı hakkındaki paylaşımını doğru bulmadıklarına ve şiddetle reddettiklerine, emekli 104 amiralin yayınladıkları bildirinin darbeye teşvik ve teşebbüs olduğuna ve yargının bununla ilgili gerekeni yerine getireceğine ilişkin açıklaması 241:242
- 27.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 242
- 28.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 243
- 29.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Manisa Milletvekili Erkan Akçay ile Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 243:244
- 30.- Isparta Milletvekili Süreyya Sadi Bilgiç'in, İzmir Milletvekili Özcan Purçu'nun (2/2652) esas numaralı Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınma önergesi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 267:268
- 31.- Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın usul görüşmesinde lehte yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 272:273
- 32.- Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın, İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın usul görüşmesinde aleyhte yaptığı konuşmasındaki ve Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 273:274

33.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	274:275
34.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, Adana'daki orman köylülerinin sorunlarına ilişkin açıklaması	299
35.- Balıkesir Milletvekili Fikret Şahin'in, Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu Teklifi'yle orduda tarikatlara bağlı cübbeli ve sarıklı amirallerin görev almasının engellenip engellenemeyeceğini öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması	300
36.- Zonguldak Milletvekili Ahmet Çolakoğlu'nun, 6 Nisan 2012 tarihinde Çaycuma Köprüsü'nün çökmesi nedeniyle hayatı kaybeden vatandaşlara Allah'tan rahmet, yakınlarına başsağlığı dilediğine ilişkin açıklaması	300
37.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, çiftçilerin Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatifine olan borçlarının yapılandırılması gerektiğine ilişkin açıklaması	300
38.- Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın, Konya Milletvekili Fahrettin Yokuş'un 220 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesinde verilen önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	317
39.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkân'ın, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	317
40.- Düzce Milletvekili Ümit Yılmaz'ın, kara yollarında EDS'lerin amaçları dışında kullanıldığına ilişkin açıklaması	328
41.- Samsun Milletvekili Bedri Yaşar'ın, halk eğitim merkezlerinde çalışan usta öğreticilerin sorunlarına ilişkin açıklaması	329
42.- Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz'un, Alparslan Türkeş'in vefatının 24'üncü yıl dönümüne ilişkin açıklaması	329
43.- Aksaray Milletvekili Ayhan Erel'in, halk eğitim merkezlerinde çalışan usta öğreticilerin sorunlarına ilişkin açıklaması	329

VIII.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

241, 266

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Nimetullah Erdoğan'ın, AK PARTİ Grup Başkan Vekili Mustafa Elitaş'a yeni görevinde başarılar dilediğine ilişkin konuşması	241
2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Nimetullah Erdoğan'ın, Başkanlık Divanı olarak, 8 Nisan Dünya Romanlar Günü münasebetiyle hem Özcan Purçu hem de Cemal Bekle adına bugünün hayırlı olmasını temenni ettiklerine ve bu iki vekilin el ele, kol kola, omuz omuza bu Meclisteki mücadelelerini gönülden desteklediklerine ilişkin konuşması	266

IX.- ÖNERİLER**245, 250, 261****A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ***245:249, 250:261, 261*

1.- İYİ Parti Grubunun, Kayseri Milletvekili Dursun Ataş ve arkadaşları tarafından, Merkez Bankası Başkanının gece yarısı Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle görevden alınması sonrası yaşanan dolardaki artış nedeniyle devletin dış borcunun bu artıştan nasıl etkilendiğinin ve çeşitli sektörlerde faaliyet gösteren vatandaşların zararlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla 25/3/2021 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 6 Nisan 2021 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

245:249, 250

2.- HDP Grubunun, İstanbul Milletvekili Musa Piroğlu ve arkadaşları tarafından, genç işsizlerin ve kamuda kadro ve atama bekleyen üniversite mezunu çeşitli meslek gruplarının sorunlarının araştırılması amacıyla 30/3/2021 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 6 Nisan 2021 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

250:255

3.- CHP Grubunun, Türkiye Büyük Millet Meclisinin gündeminin “Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler” kısmında yer alan, avukatların ve hukuk fakültesi mezunlarının sorunlarının tespit edilerek bu sorunlara çözüm önerileri getirilmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (10/4048) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 6 Nisan 2021 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

255:261, 261

X.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR**262, 265, 266**

1.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, İzmir Milletvekili Mahmut Atilla Kaya'nın CHP Grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

262

2.- İzmir Milletvekili Cemal Bekle'nin, İzmir Milletvekili Özcan Purçu'nun (2/2652) esas numaralı Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınma önergesi üzerinde yaptığı konuşması sırasında AK PARTİ Grubuna sataşması nedeniyle konuşması

265:266

3.- İzmir Milletvekili Özcan Purçu'nun, İzmir Milletvekili Cemal Bekle'nin sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine ve şahsına sataşması nedeniyle konuşması

266:267

XI.- USUL HAKKINDA GÖRÜŞMELER

1.- 220 sıra sayılı Kanun Teklifi'ni gündeme alarak İç Tüzük'ün 76'ncı maddesinin "Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından reddedilmiş olan kanun teklifleri, ret tarihinden itibaren bir tam yıl geçmedikçe Türkiye Büyük Millet Meclisinin aynı yasama dönemi içinde yeniden verilemez." hükmüne aykırı bir tutum sergilediği gerekçesiyle Başkanın tutumu hakkında

268:272, 275

XII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

276, 297, 300, 318, 330

A) KANUN TEKLİFLERİ

276:296, 297:299,

300:317, 318:328,

330:335

1.- Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can ve 64 Milletvekilinin Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu Teklifi (2/2972) ve İçişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 220)

276:296, 297:299,

300:317, 318:328,

330:335

336

XIII.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- İzmir Milletvekili Ednan Arslan'ın, 2015-2020 yılları arasında yapılan atık ithalatına ilişkin sorusu ve Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat Kurum'un cevabı (7/42429)

336:341

2.- Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç'un, plastik atık ithalatına ilişkin sorusu ve Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat Kurum'un cevabı (7/42430)

342:344

3.- İzmir Milletvekili Ednan Arslan'ın, Bakanlık ile bağlı, ilgili ve ilişkili kurum ve kuruluşlara yapılan atamalara ilişkin sorusu ve Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat Kurum'un cevabı (7/42432)

345:347

4.- İzmir Milletvekili Ednan Arslan'ın, atık ayrıştırma ve dönüştürme tesislerine ilişkin sorusu ve Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat Kurum'un cevabı (7/42433)

348:350

5.- İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil Sütü'nün, bir firmanın Rusya'daki şantiyesinde çalışan bir Türk işçinin ölümüne dair çeşitli iddialara ilişkin sorusu ve Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu'nun cevabı (7/42434)

351:356

6.- Mersin Milletvekili Behiç Çelik'in, Mersin'in Anamur ilçesi Uçarı ve Bozdoğan Mahallelerinde meydana gelen yangın nedeniyle mağduriyetlerin giderilmesi için nakdî yardım yapılması talebine ilişkin sorusu ve Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli'nin cevabı (7/42473)

357:359

7.- Kayseri Milletvekili İsmail Özdemir'in, Kayseri'nin Sarıoğlan ilçesinde yer alan Sarıoğlan Çiftlik Kavşağı'ndaki kazaların önlenmesine ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu'nun cevabı (7/42482)

360:361

8.- Gaziantep Milletvekili Ali Muhittin Taşdoğan'ın, Karayolları Genel Müdürlüğüne 2019 ve 2020 yıllarında atanan ve 2021 yılında atanması öngörülen şehir plancısı sayısına ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu'nun cevabı (7/42483)

362:363

- 9.- İzmir Milletvekili Ednan Arslan'ın, Bakanlık ile bağlı, ilgili ve ilişkili kurum ve kuruluşlara yapılan atamalara ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu'nun cevabı (7/42491) 364:365
- 10.- Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, TBMM Başkanlığına gelen yasama dokunulmazlığının kaldırılması istemlerine ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç'in cevabı (7/42646) 366:372
- 11.- Erzurum Milletvekili Muhammet Naci Cinisli'nin, TBMM Başkanlığına sunulan kanun tekliflerine ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç'in cevabı (7/42648) 373:376
- 12.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, Mart 2021 itibarıyla Bakanlık ve bağlı birimlerinde kullanılan araçlara ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez'in cevabı (7/42738) 377:379
- 13.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, Covid-19 tedavisinde etkili olduğu iddia edilen bir ürüne ilişkin sorusu ve Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli'nin cevabı (7/42802) 380:381
- 14.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı kapsamında son beş yılda Niğde'de üreticilere verilen desteklere ilişkin sorusu ve Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli'nin cevabı (7/42803) 382:383
- 15.- İzmir Milletvekili Kani Beko'nun, sürü yöneticisi istihdam desteğine ilişkin sorusu ve Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli'nin cevabı (7/42807) 384:385
- 16.- Giresun Milletvekili Necati Tıǧlı'nın, fındık üretiminin kuraklık sigortası kapsamına alınmasına ilişkin sorusu ve Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli'nin cevabı (7/42808) 386:388
- 17.- Adana Milletvekili Kemal Peköz'ün, İstanbul Havalimanının işletmesini yapan firmanın Devlet Hava Meydanları İşletmesi ile yaptığı görüşmeye ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu'nun cevabı (7/42819) 389:390
- 18.- Adana Milletvekili Tulay Hatimoğulları Oruç'un, Mersin-Adana arasında çalışan trenlerin ne zaman tekrar faaliyete geçeceğine ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu'nun cevabı (7/42820) 391:393
- 19.- Balıkesir Milletvekili Ensar Aytekin'in, emlak ve emlak yönetimi bölümü mezunlarının istihdamına ilişkin sorusu ve Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat Kurum'un cevabı (7/42838) 394:396
- 20.- Balıkesir Milletvekili Ensar Aytekin'in, harita ve kadastro teknikerlerinin istihdamına ilişkin sorusu ve Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat Kurum'un cevabı (7/42839) 397:399

- 21.- İzmir Milletvekili Kamil Okyay Sındır'ın, İzmir'in Tire ilçesinde kurulması planlanan mermer ocaklarına ilişkin sorusu ve Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat Kurum'un cevabı (7/42842) 400:404
- 22.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, belediyelere yardım ödeneği sağlanması şartlarına ilişkin sorusu ve Hazine ve Maliye Bakanı Lütfi Elvan'ın cevabı (7/42853) 405:406
- 23.- Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, İran depremi nedeniyle Van'ın Başkale ilçesinde mağdur olan insanlara konut sağlanmasına yönelik çalışmalara ilişkin sorusu ve Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat Kurum'un cevabı (7/43043) 407:411
- 24.- Muş Milletvekili Şevin Coşkun'un, Aydın ilinde 2015-2020 yılları arasında yıllara göre hakkında tescil ve terkin işlemi yapılan ve borcu sebebiyle takibe düşen esnaf sayılarına ilişkin sorusu ve Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan'ın cevabı (7/43125) 412:414
- 25.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, Eskişehir ilinde 2015-2020 yılları arasında yıllara göre hakkında tescil ve terkin işlemi yapılan ve borcu sebebiyle takibe düşen esnaf sayılarına ilişkin sorusu ve Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan'ın cevabı (7/43302) 415:417
- 26.- Mersin Milletvekili Zeki Hakan Sıdalı'nın, Mersin-Adana tren hattının ne zaman açılacağına ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu'nun cevabı (7/43309) 418:419

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 14.04'te açılarak iki oturum yaptı.

Gaziantep Milletvekili Ali Muhittin Taşdoğan, Gaziantep'in sektörel ihtiyaçlarına,

Kırklareli Milletvekili Vecdi Gündoğdu, Kırklareli'nin sorunlarına,

Erzurum Milletvekili İbrahim Aydemir, gazetecilerin sorunları ve internet medyasına,

İlişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

İzmir Milletvekili Murat Çepni, pandemi sürecinde motorlu kuryelerin sorunlarına,

Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz, Türk Konseyi Zirvesi'ne,

Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap, Kütahya'daki TOKİ inşaatlarına,

Mersin Milletvekili Cengiz Gökçel, Tarım Kredi Kooperatiflerinin süt alım miktarını azaltması nedeniyle süt üreticilerinin ürettiği sütlerin elinde kaldığına,

Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın,

Ankara Milletvekili Lütfiye Selva Çam;

Kütüphane Haftası'na,

Düzce Milletvekili Ümit Yılmaz, pazar esnafının sorunlarına,

Bursa Milletvekili Atilla Ödünç, kanser hastalarına,

Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz, korolardaki isim değişikliklerinin hangi ihtiyaçtan doğduğunu öğrenmek istediğine,

Adana Milletvekili Ayhan Barut, salgınla birlikte ekonominin durumuna,

Konya Milletvekili Halil Etyemez, Selçuklu Otizmli Bireyler Eğitim Merkezi'ne,

Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan, Ulusal Kanser Haftası'na,

Diyarbakır Milletvekili Semra Güzel, Diyarbakır'da bulunan Jiyan Kadın Semt Pazarı'nın kadın pazarı olarak kalması için girişimde bulunulması gerektiğine,

Uşak Milletvekili İsmail Güneş, Kanserle Savaş Haftası'na,

Balıkesir Milletvekili Fikret Şahin, Balıkesir'in Karesi ilçesinde tarihî alana konulan trafonun yerinden kaldırılması için Balıkesir Büyükşehir Belediyesini göreve davet ettiğine,

Malatya Milletvekili Mehmet Celal Fendoğlu, Elâzığ'da yapılan deprem konutlarına,

Adana Milletvekili Ayşe Sibel Ersoy, 2 Nisan Dünya Otizm Farkındalık Günü'ne,

Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu, Tarım Kredi Kooperatiflerinin hizmet etme anlayışına,

Karaman Milletvekili İsmail Atakan Ünver, çiftçilerin Tarım Kredi Kooperatifine olan borçlarının yapılandırılması gerektiğine,

Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer, taşeron işçilerin sorunlarına,

İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu, Kanserle Savaş Haftası'na, Meclisin oy çokluğuyla aldığı bir kararı değiştirmeye çalışmanın milletvekillerinin hür iradesini yok saymak olacağına ve İYİ Parti olarak Parlatonun itibarını korumaya kararlılıkla devam edeceklerine,

Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül, Meclis Başkan Vekilinin İç Tüzük ve itirazlara aykırı bir şekilde karar vermiş olmasının Mecliste teamül oluşturabilecek nitelikte bir durum olmadığına, ABD Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan Türkiye İnsan Hakları Raporu'nu kabul etmediklerine ve Kıbrıs'taki Kıbrıs Türklüğü noktasında mücadele veren bütün şehitleri rahmetle ve minnetle yâd ettiklerine,

İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç, iktidarın politik kültürünün demokratik olmadığına, Asuri-Süryani halkının Akitu Bayramı'na, Yılmaz Güney'in 84'üncü doğum yıl dönümüne, Brezilya donanmasına ait bir uçak gemisinin gövdesinin İzmir Aliğa'da sökülmesine karşı mücadele edenlerin yanında olduklarına ve iktidarın, işsizliği çok ciddi bir sorun hâline getirdiğine,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Kâtip Üye Mustafa Açıkgöz'e babasının vefatından dolayı başsağlığı dilediğine, Mustafa Elitaş'ı yeni görevinden dolayı tebrik ettiğine, Covid'e yakalanarak yaşamını yitiren Profesör Doktor Cemil Taşcıoğlu'nu ve tüm sağlık emekçilerini saygıyla andığına, Covid -19'un sağlık çalışanları açısından meslek hastalığı sayılması için uzlaşmaya ihtiyaç duyulduğuna, İkinci İnönü Zaferi'nin yıl dönümüne, devre mülk mağdurlarına, Tarım Kredi Kooperatifi borçlarının yapılandırılması gerektiğine, esnafın zincir marketlerden şikâyetçi olduğuna; AK PARTİ'nin gündeminde, 1'inci sıraya, gündemden düşen Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu Teklifi'nin konulmasının Meclis üzerine kurulmuş tahakkümün itirafı olduğuna ve Meclis Başkanlığı makamının tehdit savurma, had bildirme değil adalet dağıtma makamı olduğuna,

Denizli Milletvekili Cahit Özkan, muhalefetin İç Tüzük'ten uzaklaşmaya karşı dikkatli olması gerektiğine, İç Tüzük'ün ihlal edildiğine inandıkları için Meclis Başkanlığına itirazlarını yaptıklarına, Başkanlık Divanının bu çerçevede karar verdiği, Boğaziçi Üniversitesinde Uçaksavar Lojmanlarının TOKİ'ye devrinin söz konusu olmadığına, Covid'e şehit verdiğimiz doktorların adlarını hastanelerde yaşatacaklarına; devre mülk mağdurları, Tarım Kredi Kooperatifi borçlarının yapılandırılması, zincir marketler ve e-ticaret konularındaki yasal düzenlemelerin Meclis gündemine geleceğine ve Kanserle Savaş Haftası'na,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Haydar Akar, yaptığı bütün işlemlerin Anayasa ve İç Tüzük kurallarına uygun olduğuna, yapılan sayım sonucundaki kararının arkasında olduğuna ve millî iradenin tecelli ettiği bir ortamda alınmış bir kararın geri alınmasını doğru bulmadığına ilişkin bir açıklamada bulundu.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının tezkeresinin okutulup işleme alınmasının Anayasa ve İç Tüzük hükümlerine uygun olmadığı gerekçesiyle Başkanın tutumu hakkında usul görüşmesi yapıldı. Başkanlığın tutumunda herhangi bir değişiklik olmadığı açıklandı.

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın usul görüşmesi nedeniyle lehte yaptığı konuşması sırasında şahsına,

Denizli Milletvekili Cahit Özkan, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında AK PARTİ Grubuna,

Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına,

Sataşmaları nedeniyle birer konuşma yaptılar.

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın satışma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın satışma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın satışma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın satışma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Genel Kurulun 31/3/2021 tarihli 66'ncı Birleşiminde 220 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin maddelerine geçilmesinin oylamasına dair İç Tüzük'ün 13'üncü maddesinin ikinci fıkrası kapsamında yapılan itirazların Başkanlık Divanının 1/4/2021 tarihli toplantısında görüldüğüne, yapılan değerlendirmede oylamanın İç Tüzük'ün 141'inci maddesine ve Türkiye Büyük Millet Meclisi teamüllerine uygun yapılmadığı ve bu nedenle İç Tüzük'ün 13'üncü maddesinin ikinci fıkrası kapsamında oylamada önemli bir yanlışlık olduğunun belirlendiğine, Başkanlık Divanında oy çokluğuyla alınan karar doğrultusunda 220 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin maddelerine geçilmesine dair oylamanın yenilenmesinin Genel Kurulun oylamasına sunulacağına ilişkin tezkeresi kabul edildi.

Gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmının:

1'inci sırasında yer alan ve görüşmeleri yarım kalan, Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can ve 64 Milletvekilinin Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu Teklifi (2/2972) ve İçişleri Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 220) maddelerine geçilmesi, kabul edilen Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi uyarınca yapılan oylama sonucunda kabul edildi.

2'nci sırasında yer alan, Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker ve 77 Milletvekilinin Lisanslı Harita Kadastro Mühendisleri ve Büroları Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3490) ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 253) görüşmeleri, Komisyon yetkilileri Genel Kurulda hazır bulunmadığından ertelendi.

Alınan karar gereğince, 6 Nisan 2021 Salı günü saat 15.00'te toplanmak üzere birleşime 17.00'de son verildi.

Haydar AKAR

Başkan Vekili

Şeyhmus DİNÇEL

Mardin

Kâtip Üye

Rümeysa KADAK

İstanbul

Kâtip Üye

II.- GELEN KÂĞITLAR**No: 116****2 Nisan 2021 Cuma****Milletvekili Teklifleri**

1.- Denizli Milletvekili Nilgün Ök ve 39 Milletvekilinin; Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3519) (Adalet; Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.04.2021)

2.- İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil Sütü'nün; Umumi Hıfzıssıhha Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/3520) (Plan ve Bütçe ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.04.2021)

3.- İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil Sütü'nün; Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/3521) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.04.2021)

4.- Zonguldak Milletvekili Ünal Demirtaş'ın; İşsizlik Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/3522) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler; Kadın Erkek Fırsat Eşitliği ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.04.2021)

5.- İstanbul Milletvekili Zeynel Emre'nin; Umumi Hıfzıssıhha Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3523) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.04.2021)

6.- Antalya Milletvekili Çetin Osman Budak'ın; Perakende Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/3524) (Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.04.2021)

7.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın; Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/3525) (Milli Savunma ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.04.2021)

8.- İzmir Milletvekili Mahir Polat'ın; Özel Tüketim Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3526) (Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.04.2021)

9.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in; Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3527) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.04.2021)

10.- Giresun Milletvekili Necati Tıgılı'nın; Orman Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/3528) (Plan ve Bütçe ile Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.04.2021)

11.- Muğla Milletvekili Burak Erbay'ın; Özel Tüketim Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/3529) (Tarım, Orman ve Köyişleri ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.04.2021)

12.- Muğla Milletvekili Burak Erbay'ın; Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/3530) (Tarım, Orman ve Köyişleri ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.04.2021)

13.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın; 1136 Sayılı Avukatlık Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3531) (Adalet Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.04.2021)

14.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın; Ceza Muhakemesi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3532) (Adalet Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.04.2021)

15.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in; İşsizlik Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/3533) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.04.2021)

Yazılı Soru Önergesi

1.- Manisa Özgür Özel'in, Kamu Denetçiliği Kurumunun verdiği bazı tavsiye kararlarına ilişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43135) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.03.2021)

Meclis Araştırması Önergeleri

1.- Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca ve 22 Milletvekilinin, Türkiye'de yaşandığı iddia edilen zorla kaybedilme vakalarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/4093) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.03.2021)

2.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin ve 19 Milletvekilinin, Adana'nın Ceyhan ilçesinde özelleştirilen, satılan, kapatılan kamu kurumu ve kuruluşları ve işletmelerden istihdama ve ekonomiye katkı sağlayabilecek olanların yeniden açılması konusunda çalışmalar yapılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/4094) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2021)

3.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin ve 20 Milletvekilinin, Adana'nın Karaisalı ilçesinde özelleştirilen, satılan, kapatılan kamu kurumu ve kuruluşları ve işletmelerden istihdama ve ekonomiye katkı sağlayabilecek olanların yeniden açılması konusunda çalışmalar yapılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/4095) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2021)

4.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin ve 20 Milletvekilinin, Adana'nın Seyhan ilçesinde özelleştirilen, satılan, kapatılan kamu kurumu ve kuruluşları ve işletmelerden istihdama ve ekonomiye katkı sağlayabilecek olanların yeniden açılması konusunda çalışmalar yapılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/4096) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2021)

5.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin ve 20 Milletvekilinin, Adana'nın Yüreğir ilçesinde özelleştirilen, satılan, kapatılan kamu kurumu ve kuruluşları ve işletmelerden istihdama ve ekonomiye katkı sağlayabilecek olanların yeniden açılması konusunda çalışmalar yapılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/4097) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2021)

6.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin ve 20 Milletvekilinin, Adana'nın Aladağ ilçesinde özelleştirilen, satılan, kapatılan kamu kurumu ve kuruluşları ve işletmelerden istihdama ve ekonomiye katkı sağlayabilecek olanların yeniden açılması konusunda çalışmalar yapılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/4098) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2021)

7.- Manisa Milletvekili Ahmet Vehbi Bakırhoğlu ve 20 Milletvekilinin, ölkemizde hayvan sayılarına yönelik istatistiklerin doğruluğunun araştırılması ve gerçek hayvan sayıları ile üretim sayılarının tespit edilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/4099) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2021)

8.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere ve 20 Milletvekilinin, Şırnak'ın Nerdüş Deresi'ndeki kirliliğin sebeplerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/4100) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2021)

9.- Muğla Milletvekili Burak Erbay ve 21 Milletvekilinin, yerel basının sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/4101) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2021)

10.- Tokat Milletvekili Kadim Durmaz ve 20 Milletvekilinin, Karakaya ve Karagöl koyun ırklarının korunması ve küçükbaş hayvancılık faaliyetlerinin geliştirilmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/4102) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2021)

11.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır ve 26 Milletvekilinin, uyuşturucu madde bağımlılığını azaltmak için uyuşturucu madde kullanımına sebep olan etkenlerin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/4103) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2021)

12.- Niğe Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 22 Milletvekilinin, uluslararası sözleşme kapsamında Bulgaristan taşımacı kuruluşlarına kiraya verilen taşınmazların kira bedellerinin tahsil edilmesi konusunda yaşanan sorunların tespit edilerek alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/4104) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2021)

13.- Niğe Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 22 Milletvekilinin, sosyologların yaşadığı sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/4105) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2021)

14.- Niğe Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 24 Milletvekilinin, orman ve milli park alanlarının durumlarının incelenmesi ve mevcut sorunlara yönelik alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/4106) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2021)

15.- Niğe Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 23 Milletvekilinin, Niğe'de yaşanan tarımsal sorunların tespit edilerek alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/4107) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2021)

16.- Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir ve 19 Milletvekilinin, sosyal hizmet alanında çalışanların sorunlarının incelenerek alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/4108) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2021)

17.- Mersin Milletvekili Rıdvan Turan ve 19 Milletvekilinin, tarım işçilerinin sorunlarının tespit edilerek çalışma şartlarının iyileştirilmesi için gerekli yasal düzenlemelerin hazırlanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/4109) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2021)

18.- HDP Grubu adına Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç ve Grup Başkanvekili Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, kamu kaynaklarının usulsüz kullanılması yoluyla haksız kazanç elde edildiği iddialarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/4110) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.03.2021)

19.- Van Milletvekili Murat Sarısaç ve 19 Milletvekilinin, Kürtçe dilinde faaliyet gösteren tiyatroların yaşadıkları sorunların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/4111) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.03.2021)

20.- İstanbul Milletvekili Musa Piroğlu ve 19 Milletvekilinin, genç işsizlerin ve kamuda atama bekleyen üniversite mezunlarının sorunlarının araştırılarak istihdam edilebilmeleri için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/4112) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.03.2021)

21.- Tokat Milletvekili Kadim Durmaz ve 24 Milletvekilinin, demiryolu taşımacılığında karşılaşılan sorunların tespit edilmesi ve demiryolu ağımızın geliştirilmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/4113) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2021)

22.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 22 Milletvekilinin, patates üreticilerinin karşılaştığı sorunların tespit edilerek alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/4114) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2021)

23.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 22 Milletvekilinin, asgari ücret ile geçinen kişilerin karşılaştıkları sorunların tespit edilerek alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/4115) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2021)

24.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 21 Milletvekilinin, internet ve sosyal medya kullanımıyla ortaya çıkan hastalıkların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/4116) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2021)

25.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 22 Milletvekilinin, vitamin, mineral ve gıda takviyesi ürünlerinin internet üzerinden veya markette satılmasının halk sağlığı üzerindeki etkilerinin tespit edilerek alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/4117) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2021)

26.- Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan ve 19 Milletvekilinin, Artvin'in ekonomik ve ekolojik sorunlarının tespit edilerek bu sorunlara yönelik çözüm önerileri geliştirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/4118) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2021)

27.- İstanbul Milletvekili Oya Ersoy ve 19 Milletvekilinin, sosyal hizmet çalışanlarının karşılaştıkları sorunların tespit edilerek alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/4119) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2021)

28.- Bingöl Milletvekili Erdal Aydemir ve 19 Milletvekilinin, tefeciliğin Bingöl'de yasal bir iş kolu gibi sürdürüldüğü iddiasının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/4120) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2021)

29.- Isparta Milletvekili Aylin Cesur ve 19 Milletvekilinin, Konya Selçuk Üniversitesine bağlı Süleyman Demirel Kültür Merkezinin adının değiştirilmesinin nedenlerinin araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/4121) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.04.2021)

30.- Samsun Milletvekili Erhan Usta ve 19 Milletvekilinin, kamu kurum ve kuruluşlarında 4B statüsünde süresiz sözleşmeli olarak personelin sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/4122) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.04.2021)

31.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu ve 19 Milletvekilinin, sanal kumar ve diğer davranışsal bağımlılıkların nedenlerinin araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/4123) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.04.2021)

32.- Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan ve 19 Milletvekilinin, Suriyeli mülteci çocukların bazı çeteler tarafından kullanıldıkları iddialarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/4124) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.04.2021)

33.- Ağrı Milletvekili Abdullah Koç ve 19 Milletvekilinin, cezaevlerinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerinin araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/4125) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.04.2021)

34.- Muğla Milletvekili Burak Erbay ve 20 Milletvekilinin, ülkemizdeki su kaynaklarının korunması için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/4126) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.04.2021)

35.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül ve 21 Milletvekilinin, başta kamu kurum ve kuruluşları olmak üzere işyerlerindeki iletişim sorunlarının ve mobbingin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/4127) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.04.2021)

36.- Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer ve 21 Milletvekilinin, başta medya sektörü olmak üzere gazetecilerin covid-19 salgını sürecindeki çalışma koşullarının incelenerek yaşanan sorunlara karşı alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/4128) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.04.2021)

37.- İzmir Milletvekili Bedri Serter ve 19 Milletvekilinin, zeytinyağı sektöründe karşılaşılan sorunların tespit edilerek alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/4129) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.04.2021)

38.- Ankara Milletvekili Gamze Taşcier ve 21 Milletvekilinin, covid-19 salgını sürecinde alınan önlemlerin çocukların psikolojisi üzerindeki etkilerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/4130) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.04.2021)

39.- İzmir Milletvekili Mahir Polat ve 21 Milletvekilinin, karavan kültürünün geliştirilmesi ve turizme kazandırılması için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/4131) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.04.2021)

40.- Eskişehir Milletvekili Jale Nur Süllü ve 21 Milletvekilinin, tiyatroların ve tiyatro emekçilerinin pandemi sürecinde karşılaştıkları sorunların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/4132) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.04.2021)

41.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 22 Milletvekilinin, Başbakanlığın kapatılması sonrası TBMM'ye aktarılan personelin özlük haklarına ilişkin durumun tespit edilerek yapılması gerekenlerin tespit edilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/4133) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.04.2021)

42.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 23 Milletvekilinin, 23 Mart 2021 tarihinde Milli Savunma Üniversitesi Harp Okulları Yönetmeliği ve Astsubay Meslek Yüksekokulları Yönetmeliği'nde yapılan değişikliğin nedenlerinin araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/4134) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.04.2021)

43.- Zonguldak Milletvekili Ünal Demirtaş ve 21 Milletvekilinin, ev hizmetlerinde çalışan işçilerin yaşadıkları sorunların tespit edilerek alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/4135) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.04.2021)

44.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan ve 20 Milletvekilinin, metal mutfak eşyası üretim sektöründe üretim sürecinde karşılaşılan sorunların tespit edilerek bu sorunlara yönelik çözüm önerileri geliştirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/4136) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.04.2021)

45.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan ve 20 Milletvekilinin, Türkiye'de yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımının önündeki engellerin tespit edilerek alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/4137) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.04.2021)

No: 117

5 Nisan 2021 Pazartesi

Cumhurbaşkanlığı Tezkereleri
(Yasama Dokunulmazlığı)

1.- Van Milletvekili Sezai Temelli'nin Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (3/1572) (Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2021)

2.- Van Milletvekili Sezai Temelli'nin Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (3/1573) (Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2021)

3.- Diyarbakır Milletvekili Semra Güzel'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (3/1574) (Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2021)

4.- Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (3/1575) (Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2021)

5.- Diyarbakır Milletvekili Salihe Aydeniz'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (3/1576) (Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2021)

6.- Diyarbakır Milletvekili Dersim Dağ'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (3/1577) (Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2021)

7.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (3/1578) (Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2021)

8.- Batman Milletvekili Ayşe Acar Başaran'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (3/1579) (Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2021)

9.- Diyarbakır Milletvekili Remziye Tosun'un Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (3/1580) (Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2021)

10.- Şanlıurfa Milletvekili Nimetullah Erdoğan'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (3/1581) (Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2021)

11.- Diyarbakır Milletvekili Semra Güzel'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (3/1582) (Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2021)

12.- Iğdır Milletvekili Habip Eksik'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (3/1583) (Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2021)

13.- Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (3/1584) (Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2021)

14.- Diyarbakır Milletvekili Remziye Tosun'un Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (3/1585) (Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2021)

Yazılı Soru Önergeleri

1.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, ülke genelinde ve Niğde ilinde yabancı uyruklu ya da sonradan Türk vatandaşlığına geçen kişilerin açtığı iş yeri sayısına ilişkin Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/43398) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

2.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, Merkez Bankası Başkanı'nın görevden alınmasına ve bankanın döviz rezervine ilişkin Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/43399) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

3.- İstanbul Milletvekili Özgür Karabat'ın, son yirmi yılda Basın İlan Kurumunun aracılık ettiği ilan sayısı ve uyguladığı yaptırımların gazetelere göre sayısal ve mali açıdan dağılımına ilişkin Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/43400) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

4.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, koronavirüs risk haritasında meydana gelen değişikliğe göre tedbirlerin güncellenmesi talebine ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/43401) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

5.- Adana Milletvekili İsmail Koncuk'un, Kızılay ile Tarım ve Orman Bakanlığı arasında imzalanan protokol uyarınca kan bağışlayan kişi ve dikilen ağaç sayısına ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/43402) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

6.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, Hatay'ın Defne ilçesinde noterlik ihdas edilmesi talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43403) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

7.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, cinsel istismar vakalarına ve çocuk mağdurlara verilen desteklere ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43404) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

8.- Batman Milletvekili Mehmet Ruştü Tiryaki'nin, Kırşehir E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu ile ilgili bazı iddialara ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43405) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

9.- Karaman Milletvekili İsmail Atakan Ünver'in, Karaman'da faaliyet gösteren bir firmanın sendikal haklarını kullanan işçileri işten çıkardığı iddiasına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43406) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

10.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, hastane bilgi yönetim sistemi personelinin kadroya geçirilmesi çalışmalarına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43407) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

11.- Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen'in, Mart 2020'den bu yana kadın iş gücündeki azalış oranı ile pandemi sürecinde kısmi çalışma ödeneğinden yararlanan kadın sayısına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43408) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

12.- Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen'in, Manisa'da son 10 yılda gerçekleşen kadın ölümlerine dair çeşitli verilere ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43409) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

13.- Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen'in, özel okullarda çalışan öğretmen sayısı ile pandemi sürecinde kısmi çalışma ödeneğinden yararlanan öğretmen sayısına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43410) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

14.- İstanbul Milletvekili Yüksel Mansur Kılınç'ın, 5188 sayılı Kanun'a göre çalışan özel güvenlik görevlilerine ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43411) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

15.- Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan'ın, Çanakkale'nin Yenice ilçesinde 11 Mart 2020 tarihinden bu yana pandemi sebebiyle sigorta ile prim borçlarını ödeyemeyen, ücretsiz izin maaş desteğine başvuran ve sosyal yardımlardan yararlanan kişilere ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43412) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

16.- Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan'ın, Çanakkale'nin Lapseki ilçesinde 11 Mart 2020 tarihinden bu yana pandemi sebebiyle sigorta ile prim borçlarını ödeyemeyen, ücretsiz izin maaş desteğine başvuran ve sosyal yardımlardan yararlanan kişilere ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43413) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

17.- Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan'ın, Çanakkale'nin Gökçeada ilçesinde 11 Mart 2020 tarihinden bu yana pandemi sebebiyle sigorta ile prim borçlarını ödeyemeyen, ücretsiz izin maaş desteğine başvuran ve sosyal yardımlardan yararlanan kişilere ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43414) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

18.- Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan'ın, Çanakkale'nin Gelibolu ilçesinde 11 Mart 2020 tarihinden bu yana pandemi sebebiyle sigorta ile prim borçlarını ödeyemeyen, ücretsiz izin maaş desteğine başvuran ve sosyal yardımlardan yararlanan kişilere ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43415) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

19.- Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan'ın, Çanakkale'nin Ezine ilçesinde 11 Mart 2020 tarihinden bu yana pandemi sebebiyle sigorta ile prim borçlarını ödeyemeyen, ücretsiz izin maaş desteğine başvuran ve sosyal yardımlardan yararlanan kişilere ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43416) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

20.- Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan'ın, Çanakkale'nin Eceabat ilçesinde 11 Mart 2020 tarihinden bu yana pandemi sebebiyle sigorta ile prim borçlarını ödeyemeyen, ücretsiz izin maaş desteğine başvuran ve sosyal yardımlardan yararlanan kişilere ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43417) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

21.- Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan'ın, Çanakkale'nin Çan ilçesinde 11 Mart 2020 tarihinden bu yana pandemi sebebiyle sigorta ile prim borçlarını ödeyemeyen, ücretsiz izin maaş desteğine başvuran ve sosyal yardımlardan yararlanan kişilere ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43418) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

22.- Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan'ın, Çanakkale'nin Bozcaada ilçesinde 11 Mart 2020 tarihinden bu yana pandemi sebebiyle sigorta ile prim borçlarını ödeyemeyen, ücretsiz izin maaş desteğine başvuran ve sosyal yardımlardan yararlanan kişilere ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43419) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

23.- Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan'ın, Çanakkale'nin Biga ilçesinde 11 Mart 2020 tarihinden bu yana pandemi sebebiyle sigorta ile prim borçlarını ödeyemeyen, ücretsiz izin maaş desteğine başvuran ve sosyal yardımlardan yararlanan kişilere ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43420) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

24.- Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan'ın, Çanakkale'nin Bayramiç ilçesinde 11 Mart 2020 tarihinden bu yana pandemi sebebiyle sigorta ile prim borçlarını ödeyemeyen, ücretsiz izin maaş desteğine başvuran ve sosyal yardımlardan yararlanan kişilere ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43421) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

25.- Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan'ın, Çanakkale'nin Ayvıcık ilçesinde 11 Mart 2020 tarihinden bu yana pandemi sebebiyle sigorta ile prim borçlarını ödeyemeyen, ücretsiz izin maaş desteğine başvuran ve sosyal yardımlardan yararlanan kişilere ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43422) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

26.- Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan'ın, Çanakkale'nin Merkez ilçesinde 11 Mart 2020 tarihinden bu yana pandemi sebebiyle sigorta ile prim borçlarını ödeyemeyen, ücretsiz izin maaş desteğine başvuran ve sosyal yardımlardan yararlanan kişilere ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43423) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

27.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından yapılan bir ihaleye ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43424) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

28.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, toplum yararına programlarla ilgili yürütülen çalışmalara ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43425) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

29.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, ALO 170 hattına mobbing sebebiyle yapılan başvurulara ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43426) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

30.- Adana Milletvekili İsmail Koncuk'un, son 18 yılda öldürülen, erken yaşta evlendirilen kadın ve kız çocuğu sayısı ile sığınma evi verilerine ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43427) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

31.- Adana Milletvekili İsmail Koncuk'un, yabancı iki şirketin çalıştırdıkları sendikalı işçilere mobbing uyguladığı iddialarına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43428) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

32.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, İzmir'deki depremde yıkılan bir apartmanın yerine çocuk parkı yapılması talebine ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43429) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

33.- Mersin Milletvekili Behiç Çelik'in, Mersin'in Anamur ilçesinde meydana gelen heyelan sebebiyle oluşan hasara ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43430) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

34.- Mersin Milletvekili Behiç Çelik'in, Mersin'in Yenişehir ilçesine bağlı Çiftlikköy Mahallesinde tarım arazisine yapılacak galericiler sitesi ve küçük sanayi sitesine ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43431) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

35.- Ankara Milletvekili İbrahim Halil Oral'ın, Ankara'nın Mamak ilçesinin çeşitli mahallelerinde bulunan taş ve kalker ocağı ile kırma ve eleme tesislerinin doğaya ve insan sağlığına verdiği zararlara ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43432) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

36.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, Elazığ'ın Sivrice ilçesinde gerçekleşen depremde hasar gören Malatya'nın Doğanşol ilçesindeki depremedeler için yeni konut yapımına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43433) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

37.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Şırnak'ın Uludere ilçesinde bulunan Habur Çayında ıslah çalışması yapılması talebine ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43434) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

38.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Şırnak'ta bulunan Nerdüs Deresi'ndeki kirliliğin sebebinin araştırılmasına ve bu konuda önleyici tedbirler alınması talebine ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43435) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

39.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, Elazığ'ın Sivrice ilçesinde gerçekleşen depremde hasar gören Malatya'nın Pütürge ilçesindeki depremezeler için yeni konut yapımına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43436) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

40.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, 30 Ekim 2020 tarihinde İzmir'de yaşanan deprem sonrasında Bayraklı ilçesine TOKİ tarafından yapılacağı duyurulan konutlara ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43437) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

41.- İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil Sütlü'nün, mazbut vakıflara devredilen İstanbul'daki tarihi taşınmazlara ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43438) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

42.- Adana Milletvekili İsmail Koncuk'un, emlak ve emlak yönetimi mezunlarının istihdamına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43439) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

43.- Batman Milletvekili Necdet İpekyüz'ün, atık su arıtma tesislerinde çalışan teknik personele ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43440) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

44.- İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun, Akçay Sulak Alanının hafriyat sahası olarak kullanımının durdurulmasına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43441) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

45.- Bursa Milletvekili Erkan Aydın'ın, Birleşik Arap Emirliklerinin Türkiye'den vize işlemlerini durdurmasına ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43442) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

46.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Covid-19 salgını nedeniyle kapatılan Kapıköy sınır kapısının açılacağı tarihe ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43443) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

47.- İzmir Milletvekili Ednan Arslan'ın, Trakya Elektrik Dağıtım A.Ş. dağıtım bölgesinde 2018-2021 yılları arasındaki kayıp ve kaçak oranına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43444) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

48.- İzmir Milletvekili Ednan Arslan'ın, Boğaziçi Elektrik Dağıtım A.Ş. dağıtım bölgesinde 2018-2021 yılları arasındaki kayıp ve kaçak oranına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43445) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

49.- İzmir Milletvekili Ednan Arslan'ın, İstanbul Anadolu Yakası Elektrik Dağıtım A.Ş. dağıtım bölgesinde 2018-2021 yılları arasındaki kayıp ve kaçak oranına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43446) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

50.- İzmir Milletvekili Ednan Arslan'ın, Uludağ Elektrik Dağıtım A.Ş. dağıtım bölgesinde 2018-2021 yılları arasındaki kayıp ve kaçak oranına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43447) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

51.- İzmir Milletvekili Ednan Arslan'ın, Gediz Elektrik Dağıtım A.Ş. dağıtım bölgesinde 2018-2021 yılları arasındaki kayıp ve kaçak oranına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43448) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

52.- İzmir Milletvekili Ednan Arslan'ın, Akdeniz Elektrik Dağıtım A.Ş. dağıtım bölgesinde 2018-2021 yılları arasındaki kayıp ve kaçak oranına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43449) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

53.- İzmir Milletvekili Ednan Arslan'ın, Meram Elektrik Dağıtım A.Ş. dağıtım bölgesinde 2018-2021 yılları arasındaki kayıp ve kaçak oranına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43450) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

54.- İzmir Milletvekili Ednan Arslan'ın, Osmangazi Elektrik Dağıtım A.Ş. dağıtım bölgesinde 2018-2021 yılları arasındaki kayıp ve kaçak oranına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43451) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

55.- İzmir Milletvekili Ednan Arslan'ın, Toroslar Elektrik Dağıtım A.Ş. dağıtım bölgesinde 2018-2021 yılları arasındaki kayıp ve kaçak oranına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43452) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

56.- İzmir Milletvekili Ednan Arslan'ın, AKEDAŞ Elektrik Dağıtım A.Ş. dağıtım bölgesinde 2018-2021 yılları arasındaki kayıp ve kaçak oranına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43453) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

57.- İzmir Milletvekili Ednan Arslan'ın, Dicle Elektrik Dağıtım A.Ş. dağıtım bölgesinde 2018-2021 yılları arasındaki kayıp ve kaçak oranına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43454) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

58.- İzmir Milletvekili Ednan Arslan'ın, Fırat Elektrik Dağıtım A.Ş. dağıtım bölgesinde 2018-2021 yılları arasındaki kayıp ve kaçak oranına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43455) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

59.- İzmir Milletvekili Ednan Arslan'ın, Vangölü Elektrik Dağıtım A.Ş. dağıtım bölgesinde 2018-2021 yılları arasındaki kayıp ve kaçak oranına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43456) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

60.- İzmir Milletvekili Ednan Arslan'ın, Aras Elektrik Dağıtım A.Ş. dağıtım bölgesinde 2018-2021 yılları arasındaki kayıp ve kaçak oranına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43457) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

61.- İzmir Milletvekili Ednan Arslan'ın, Başkent Elektrik Dağıtım A.Ş. dağıtım bölgesinde 2018-2021 yılları arasındaki kayıp ve kaçak oranına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43458) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

62.- İzmir Milletvekili Ednan Arslan'ın, Sakarya Elektrik Dağıtım A.Ş. dağıtım bölgesinde 2018-2021 yılları arasındaki kayıp ve kaçak oranına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43459) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

63.- İzmir Milletvekili Ednan Arslan'ın, Yeşilirmak Elektrik Dağıtım A.Ş. dağıtım bölgesinde 2018-2021 yılları arasındaki kayıp ve kaçak oranına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43460) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

64.- İzmir Milletvekili Ednan Arslan'ın, AYDEM Elektrik Dağıtım A.Ş. dağıtım bölgesinde 2018-2021 yılları arasındaki kayıp ve kaçak oranına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43461) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

65.- İzmir Milletvekili Ednan Arslan'ın, Çoruh Elektrik Dağıtım A.Ş. dağıtım bölgesinde 2018-2021 yılları arasındaki kayıp ve kaçak oranına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43462) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

66.- İzmir Milletvekili Ednan Arslan'ın, Kayseri ve Civarı Elektrik Dağıtım A.Ş. dağıtım bölgesinde 2018-2021 yılları arasındaki kayıp ve kaçak oranına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43463) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

67.- İzmir Milletvekili Ednan Arslan'ın, Çamlıbel Elektrik Dağıtım A.Ş. dağıtım bölgesinde 2018-2021 yılları arasındaki kayıp ve kaçak oranına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43464) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

68.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Van ilinde borcunu ödemediği için elektriği kesilen abonelere dair istatistiki verilere ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43465) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

69.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bingöl ilinde borcunu ödemediği için elektriği kesilen abonelere dair istatistiki verilere ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43466) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

70.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Şırnak ilinde borcunu ödemediği için elektriği kesilen abonelere dair istatistiki verilere ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43467) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

71.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Erzincan ilinde borcunu ödemediği için elektriği kesilen abonelere dair istatistiki verilere ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43468) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

72.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Kars ilinde borcunu ödemediği için elektriği kesilen abonelere dair istatistiki verilere ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43469) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

73.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Erzurum ilinde borcunu ödemediği için elektriği kesilen abonelere dair istatistiki verilere ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43470) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

74.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Hakkari ilinde borcunu ödemediği için elektriği kesilen abonelere dair istatistiki verilere ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43471) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

75.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Muş ilinde borcunu ödemediği için elektriği kesilen abonelere dair istatistiki verilere ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43472) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

76.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bitlis ilinde borcunu ödemediği için elektriği kesilen abonelere dair istatistiki verilere ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43473) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

77.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Ardahan ilinde borcunu ödemediği için elektriği kesilen abonelere dair istatistiki verilere ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43474) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

78.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Iğdır ilinde borcunu ödemediği için elektriği kesilen abonelere dair istatistiki verilere ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43475) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

79.- Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın'ın, Bakanlığın yeşil dönüşüm konusundaki çalışmalarına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43476) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

80.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, Malatya'nın Pütürge ilçesindeki bazı mahallelerin elektrik hatlarının yenilenmesi talebine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43477) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

81.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, TEİAŞ tarafından İzmir'in Bayraklı ilçesinde bulunan Adalet Mahallesi'nde yüksek güçlü bir trafo inşa edileceği iddiasına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43478) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

82.- İstanbul Milletvekili Özgür Karabat'ın, Spor Toto Teşkilat Başkanlığının yaptığı bahis oyunları ihalesine ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43479) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

83.- Sivas Milletvekili Ulaş Karasu'nun, Sivas'ın Kangal ilçesinin Çetinkaya Köyü'nde bir bankamatik kurulması talebine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43480) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

84.- Mersin Milletvekili Cengiz Gökçel'in, 18-21 Mart 2021 tarihleri arasında yapılan döviz ve borsa işlemlerine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43481) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

85.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, Hatay'ın Defne ilçesinde bir kamu bankasının şube açması talebine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43482) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

86.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, mesleki eğitim merkezleri aracılığıyla istihdama kazandırılan kişilere ve bu kişilere sağlanan kamu desteği miktarına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43483) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

87.- Adana Milletvekili İsmail Koncuk'un, Merkez Bankası Başkanı'nın görevden alınmasından önce yapılan döviz alımı işlemlerine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43484) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

88.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, 2015-2021 yılları arasında Türkiye'den gayrimenkul, arazi ve şirket satın alan yabancılara ve vatandaşlık kazanan yabancı uyruklu kişi sayısına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43485) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

89.- Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen'in, Manisa'da bulunan binaların depreme dayanıklılıklarının denetimine ve olası bir depreme karşı alınan önlemlere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43486) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

90.- Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen'in, 1 Ocak 2019-22 Mart 2021 tarihleri arasında intihar sebebiyle hayatını kaybeden kişilere dair çeşitli verilere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43487) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

91.- İstanbul Milletvekili Yüksel Mansur Kılınc'ın, 5188 sayılı Kanun'a göre çalışan özel güvenlik görevlilerine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43488) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

92.- Antalya Milletvekili Feridun Baħşı'nin, Emniyet Genel Müdürlüğü bünyesinde eş durumundan tayin işlemlerinin mahkeme kararlarına rağmen yapılmadığı iddiasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43489) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

93.- Adana Milletvekili İsmail Koncuk'un, Antalya'nın Söbuce Yaylasındaki Yörük çadırlarının yıkılmasına yönelik alınan karara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43490) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

94.- Adana Milletvekili Kemal Peköz'ün, Malatya Geri Gönderme Merkezinde Suriye uyruklu bir kişinin intihar girişiminde bulunmasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43491) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

95.- Sivas Milletvekili Ulaş Karasu'nun, Divriği Ulu Camii ve Darüşşifası'nın restorasyonuna ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43492) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

96.- Ankara Milletvekili İbrahim Halil Oral'ın, Ankara'nın Mamak ilçesindeki bazı mahallelerde bulunan arkeolojik sit alanlarına ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43493) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

97.- İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil Sütlü'nün, Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün İstanbul'daki bazı kültür varlıklarının mülkiyetinin mazbut vakıflara devri yönündeki kararına ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43495) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

98.- Karaman Milletvekili İsmail Atakan Ünver'in, vakıflara ait gayrimenkullere ve bunlardan kiraya verilen hamamlara ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43496) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

99.- Mersin Milletvekili Behiç Çelik'in, Mersin Erdemli'de bulunan Kızkalesi'nin korunmasına ve bölgede turizmin geliştirilmesine dair yapılacak çalışmalara ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43497) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

100.-Ankara Milletvekili Yıldırım Kaya'nın, Ankara'da bilgisayarı, tableti ve interneti olmadığı için uzaktan eğitime erişemeyen öğrencilere ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43498) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

101.-Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen'in, Manisa'da görev yapan öğretmenlere ve Covid-19 aşısı olup olmadıklarına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43499) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

102.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, Türkiye genelinde önerge tarihi itibarıyla aşılana öğretmen ve eğitim çalışanı sayısına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43500) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

103.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, öğretim müfredatı hazırlıklarına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43501) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

104.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, öğretmen ihtiyacı ile atamalarına ve özlük haklarının iyileştirilmesine yönelik çalışmalara ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43502) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

105.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, PIKTES projesi kapsamında çalışan öğretmenlerin özlük haklarının iyileştirilmesine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43503) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

106.-İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, halk eğitim merkezlerinde çalışan usta öğreticilerin pandemi döneminde yaşadıkları mağduriyetlerin giderilmesine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43504) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

107.-Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Siirt ilinde pandemi sürecinde uzaktan eğitime katılamayan öğrencilere ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43505) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

108.-Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Şırnak ilinde pandemi sürecinde uzaktan eğitime katılamayan öğrencilere ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43506) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

109.-Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Batman ilinde pandemi sürecinde uzaktan eğitime katılamayan öğrencilere ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43507) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

110.-Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Van ilinde pandemi sürecinde uzaktan eğitime katılamayan öğrencilere ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43508) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

111.-Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Muş ilinde pandemi sürecinde uzaktan eğitime katılamayan öğrencilere ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43509) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

112.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Bingöl ilinde pandemi sürecinde uzaktan eğitime katılamayan öğrencilere ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43510) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

113.-Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Hakkari ilinde pandemi sürecinde uzaktan eğitime katılamayan öğrencilere ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43511) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

114.-Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Ağrı ilinde pandemi sürecinde uzaktan eğitime katılamayan öğrencilere ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43512) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

115.-Yozgat Milletvekili Ali Keven'in, pandemi döneminde yapılan yüz yüze sınavlara ve öğretmenlerin aşılama sürecine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43513) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

116.-İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, mesleki eğitim merkezleri aracılığıyla istihdama kazandırılan kişilere ve bu kişilere sağlanan kamu desteği miktarına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43514) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

117.-İstanbul Milletvekili Özgür Karabat'ın, Covid-19'a yakalanan eğitim personeli ve öğrenci sayılarına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43515) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

118.-Adana Milletvekili İsmail Koncuk'un, Adaylık Kaldırma Sınavı'nda iki kez başarısız olan ve görevine son verilen öğretmenlere ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43516) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

119.-Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, sözleşmeli erlerin uzman çavuşluğa alınmalarına ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43517) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

120.-Kayseri Milletvekili Dursun Ataş'ın, 15 Temmuz darbe girişimi sonrasında askerî alandaki bazı kurumlarda yapılan değişikliklere ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43518) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

121.-Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen'in, Manisa ilinde 2020 yılı itibarıyla kişi başına düşen sağlık personeli, sağlık harcaması ile 2015-2020 yılları arasında gerçekleşen ölümlere dair verilere ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43519) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

122.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin'de koroner anjiyografi ünitesi kurulması talebine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43520) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

123.-Ankara Milletvekili İbrahim Halil Oral'ın, Ankara'nın Mamak ilçesinin çeşitli mahallelerinde bulunan taş ve kalker ocağı ile kırma ve eleme tesislerinin insan sağlığına verdiği zararlarla ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43521) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

124.-Isparta Milletvekili Aylın Cesur'un, Covid-19 aşılama sürecine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43522) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

125.-İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, YEKDEM bedellerinin Türk lirası olarak alınmasına ve bazı iddialara ilişkin Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43523) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

126.-İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, mobilya sektörünün geliştirilmesi ve desteklenmesine yönelik çalışmalara ilişkin Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43524) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

127.-İzmir Milletvekili Mahir Polat'ın, İzmir'in Bergama ilçesinde Kaleardı Mahallesinde görülen şap hastalığına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43525) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

128.-Ankara Milletvekili Yıldırım Kaya'nın, Ankara'nın Çamlıdere ilçesinde ağaç kesim bedelinin düşürüldüğü iddiasına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43526) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

129.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde'de yapılacağı duyurulan bir göletin akıbetine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43527) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

130.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde'nin Hacıbeyli köyünün suya erişim sorununa ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43528) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

131.-Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen'in, Manisa'daki gölet ve baraj gibi tarımsal sulama projelerinin akıbetine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43529) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

132.-Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, Afyonkarahisar'daki yumurta üreticilerinin ihracatta yaşadığı sıkıntılara ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43530) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

133.-Tokat Milletvekili Kadim Durmaz'ın, küçükbaş hayvan yetiştiriciliğinin desteklenmesi ve mera alanlarının korunması talebine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43531) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

134.-Konya Milletvekili Fahrettin Yokuş'un, Bakanlıkta görev yapan ziraat mühendisi sayısına ve 2021 yılı için mühendis, veteriner hekim, tekniker ve teknisyen alımına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43532) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

135.-Aydın Milletvekili Aydın Adnan Sezgin'in, kısıtlı sulama programı nedeniyle mağdur olan üreticilerin mağduriyetlerinin giderilmesine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43533) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

136.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, tarımsal üretimde yaşanan iş gücü kaybına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43534) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

137.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, Eskişehir'de Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı kapsamında verilen desteklere ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43535) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

138.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, Azerbaycan'dan çay ithal edilmesine yönelik Cumhurbaşkanlığı Kararı'na ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43536) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

139.-Mersin Milletvekili Behiç Çelik'in, 11 Mart 2021 tarihinde Mersin'deki olumsuz hava koşulları nedeniyle mağdur olan üreticilere ve vatandaşlara ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43537) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

140.-Ankara Milletvekili İbrahim Halil Oral'ın, Ankara'nın Mamak ilçesinin çeşitli mahallelerinde bulunan taş ve kalker ocağı ile kırma ve eleme tesislerinin doğaya ve tarımsal faaliyetlere verdiği zararlara ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43538) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

141.-Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Şırnak'ın Uludere ilçesinde bulunan Habur Çayında ıslah çalışması yapılması talebine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43539) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

142.-Karaman Milletvekili İsmail Atakan Ünver'in, çiftçilere yapılan mazot desteği ödemelerine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43540) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

143.-Karaman Milletvekili İsmail Atakan Ünver'in, Karaman Yollarbaşı Göleti Sulama Projesine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43541) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

144.-İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, Bakanlık bünyesinde istihdam edilmesi planlanan gıda ve balıkçılık teknolojisi mühendisi sayılarına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43542) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

145.-Karaman Milletvekili İsmail Atakan Ünver'in, Karaman'ın Merkez ilçesine bağlı Çoğlu köyünde yürütülen veya planlanan sulama projesine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43543) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

146.-Karaman Milletvekili İsmail Atakan Ünver'in, Karadağ Sulama Projelerine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43544) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

147.-Karaman Milletvekili İsmail Atakan Ünver'in, Karaman'da bulunan Deliçay Barajından yapılan klasik sulamanın basınçlı borulu sisteme dönüştürülmesi amacıyla yapılan projeye ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43545) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

148.-Karaman Milletvekili İsmail Atakan Ünver'in, Karaman'da bulunan Gödet Barajından yapılan klasik sulamanın basınçlı borulu sisteme dönüştürülmesi amacıyla yapılan projeye ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43546) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

149.-Adana Milletvekili İsmail Koncuk'un, yerli nohut üretimi ile ithal edilen nohutlara ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43547) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

150.-Kayseri Milletvekili Dursun Ataş'ın, Kayseri'de tarım ve hayvancılığın desteklenmesi için yapılması planlanan çalışmalara ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43548) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

151.-İzmir Milletvekili Kani Beko'nun, bir zincir markette gıda maddeleriyle yan yana durmaması gereken ürünlerin satışının yapıldığı iddiasına ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43549) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

152.-Bursa Milletvekili Yüksel Özkan'ın, iletişim firmalarının telefon üzerinden yaptığı satışlardan kaynaklanan mağduriyetlere ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43550) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

153.-Mersin Milletvekili Cengiz Gökçel'in, çeşitli ürünlerin ithalatında gümrük vergisinin sıfırlanmasına ve dökme zeytinyağı ihracatının yasaklanmasına ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43551) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

154.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, 2002-2020 yılları arasında Türkiye'de yatırımlarına son veren şirketlere ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43552) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

155.-Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Covid-19 salgını nedeniyle kapatılan Kapıköy sınır kapısının açılacağı tarihe ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43553) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

156.-İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, mobilya sektörünün geliştirilmesi ve desteklenmesine yönelik çalışmalara ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43554) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

157.-İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, İzmir Çeşme Limanının işletilmesine ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43555) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

158.-Muğla Milletvekili Süleyman Girgin'in, dökme zeytinyağı ihracatının 31 Ekim 2021 tarihine kadar yasaklanmasına ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43556) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

159.-Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, Mersin Limanı'nı işleten şirketin hisse yapısına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43557) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

160.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin-Şavşat karayolunun iyileştirilmesi çalışmalarına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43558) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

161.-Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın'ın, Bakanlık tarafından 2020 yılında gerçekleştirilemeyen demiryolu ulaşımına yönelik denetimlere ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43559) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

162.-Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın'ın, yüksek hızlı tren projelerindeki maliyet artışına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43560) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

163.-Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Şırnak-Hakkari il bağlantı yollarının yapımına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43561) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

164.-Yozgat Milletvekili Ali Keven'in, Boğazlıyan-Çandır-Çayıralan yolu yapımında çalışan işçilerin ücretlerinin ödenmemesine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43562) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

165.-Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Şırnak-Mardin karayolunun yapım sürecine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43563) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

166.-Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Şırnak-Eruh karayolunun yapım sürecine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43564) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

167.-Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Hakkari-Van karayolunun yapım sürecine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43565) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

168.-İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, İzmir Çeşme Limanının işletilmesine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43566) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

169.-Adana Milletvekili İsmail Koncuk'un, Aydın-Denizli otoyolu projesine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43567) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

170.-İstanbul Milletvekili Oya Ersoy'un, Yap-İşlet-Devret projeleri kapsamında garanti verilen geçiş sayılarına ve şirketlere yapılan ödemeye ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43568) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2021)

Süresi İçinde Cevaplandırılmayan Yazılı Soru Önergeleri**Cumhurbaşkanı Yardımcılığı (Fuat Oktay)**

- 1.- İzmir Milletvekili Kamil Okyay Sındır'ın, İzmir'de camiden müzik yayını yapılması olayının araştırılmasına ve din görevlileri hakkında çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42408)
- 2.- Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan'ın, TMSF bünyesindeki şirket ile kurumlara ve elde edilen gelir miktarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42409)
- 3.- İzmir Milletvekili Ednan Arslan'ın, Cumhurbaşkanlığı ile bağlı, ilgili ve ilişkili kurum ve kuruluşlara yapılan atamalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/42410)

Adalet Bakanlığı

- 4.- Aksaray Milletvekili Ayhan Erel'in, sözleşmeli ve kadrolu infaz memurları arasındaki maaş ve özlük hakkı farklılıklarının giderilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/42411)
- 5.- Aksaray Milletvekili Ayhan Erel'in, ülkemizdeki adalet meslek lisesi ve adalet meslek yüksekokulu sayısına ve mezunların istihdamına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42412)
- 6.- İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya'nın, 2008 yılından bu yana TCK'nın 301. maddesinden yargılananlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/42413)
- 7.- İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil Sütü'nün, bir firmanın Rusya'daki şantiyesinde çalışan bir Türk işçinin ölüme dair çeşitli iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/42414)
- 8.- İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil Sütü'nün, son 5 yılda belli suçlardan mahkum olan ve beraat eden kişilere dair istatistiki verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42415)
- 9.- Hatay Milletvekili Suzan Şahin'in, infaz ve koruma memurlarının mali ve özlük haklarının iyileştirilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/42416)
- 10.- İzmir Milletvekili Ednan Arslan'ın, Bakanlık ile bağlı, ilgili ve ilişkili kurum ve kuruluşlara yapılan atamalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/42417)

Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı

- 11.- Samsun Milletvekili Bedri Yaşar'ın, engelli kişilere yönelik sunulan hizmetler ile mali ve sosyal yardım paketlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/42418)
- 12.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, Türkiye genelinde ve Eskişehir ilinde Mart 2020-Şubat 2021 tarihleri arasında Kod 29 gerekçesiyle işten çıkarılan kişi sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42419)
- 13.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, kadınların iş gücüne katılımını artırmaya yönelik çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/42420)
- 14.- Adana Milletvekili Tulay Hatımoğulları Oruç'un, çalışma hayatında cinsiyet ayrımcılığı ile mücadele ve kadın işsizliğinin azaltılmasına yönelik çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/42421)
- 15.- Diyarbakır Milletvekili Semra Güzel'in, kadın işsizliğini azaltmaya ve istihdamı artırmaya yönelik çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/42422)
- 16.- Diyarbakır Milletvekili Semra Güzel'in, kamu kurumlarına ait kreşlere ve özel kreşlerin denetimine ilişkin yazılı soru önergesi (7/42423)

17.- İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm'ün, engelli kadınlar ile ilgili çeşitli verilere ve pandemi sürecinde bu kişilere yönelik yapılan çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/42424)

18.- Bartın Milletvekili Aysu Bankoğlu'nun, intihar vakalarının azaltılmasına yönelik çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/42425)

19.- İzmir Milletvekili Ednan Arslan'ın, Bakanlık ile bağlı, ilgili ve ilişkili kurum ve kuruluşlara yapılan atamalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/42426)

20.- İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm'ün, mevsimlik tarım işçisi olarak çalışan kadın ve çocuklara ilişkin yazılı soru önergesi (7/42427)

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı

21.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Kocaeli'nin Kandıra ilçesindeki bir mahallenin yollarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42428)

22.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, 2010-2021 yılları arasında belediyelerin borçlarına mahsuben devredilen taşınmazlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/42431)

Dışişleri Bakanlığı

23.- İzmir Milletvekili Ednan Arslan'ın, Bakanlık ile bağlı, ilgili ve ilişkili kurum ve kuruluşlara yapılan atamalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/42435)

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı

24.- Gaziantep Milletvekili Bayram Yılmazkaya'nın, Gaziantep'te yaşanan elektrik kesintilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/42436)

25.- Kastamonu Milletvekili Hasan Baltacı'nın, Kastamonu'da enerji nakil ve dağıtım hattı uzunluklarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42437)

26.- İzmir Milletvekili Ednan Arslan'ın, Bakanlık ile bağlı, ilgili ve ilişkili kurum ve kuruluşlara yapılan atamalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/42438)

27.- Kastamonu Milletvekili Hasan Baltacı'nın, Kastamonu'da 2021 yılının Şubat ayında meydana gelen elektrik kesintilerine dair çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42439)

28.- Kastamonu Milletvekili Hasan Baltacı'nın, Türkiye genelinde ve Kastamonu ilinde borcundan dolayı elektriği ve doğalgazı kesilen abone sayılarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42440)

29.- İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekközeği'nün, Kastamonu ilinde 2015-2020 yılları arasında borç sebebiyle, elektrik, su ve doğal gaz kesintisine uğrayan hane ve işletme sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42492)

30.- Mersin Milletvekili Rıdvan Turan'ın, Niğde ilinde 2015-2020 yılları arasında borç sebebiyle, elektrik, su ve doğal gaz kesintisine uğrayan hane ve işletme sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42493)

31.- İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekközeği'nün, Sinop ilinde 2015-2020 yılları arasında borç sebebiyle, elektrik, su ve doğal gaz kesintisine uğrayan hane ve işletme sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42494)

32.- Mersin Milletvekili Rıdvan Turan'ın, Nevşehir ilinde 2015-2020 yılları arasında borç sebebiyle, elektrik, su ve doğal gaz kesintisine uğrayan hane ve işletme sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42495)

33.- İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekközgeü'nün, İzmir ilinde 2015-2020 yılları arasında borç sebebiyle, elektrik, su ve doğal gaz kesintisine uğrayan hane ve işletme sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42496)

34.- Mersin Milletvekili Rıdvan Turan'ın, Mersin ilinde 2015-2020 yılları arasında borç sebebiyle, elektrik, su ve doğal gaz kesintisine uğrayan hane ve işletme sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42497)

35.- İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya'nın, İstanbul ilinde 2015-2020 yılları arasında borç sebebiyle, elektrik, su ve doğal gaz kesintisine uğrayan hane ve işletme sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42498)

36.- Şırnak Milletvekili Hasan Özgüneş'in, Kütahya ilinde 2015-2020 yılları arasında borç sebebiyle, elektrik, su ve doğal gaz kesintisine uğrayan hane ve işletme sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42499)

37.- Hakkari Milletvekili Sait Dede'nin, Hakkari ilinde 2015-2020 yılları arasında borç sebebiyle, elektrik, su ve doğal gaz kesintisine uğrayan hane ve işletme sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42500)

38.- Hakkari Milletvekili Sait Dede'nin, Kırıkkale ilinde 2015-2020 yılları arasında borç sebebiyle, elektrik, su ve doğal gaz kesintisine uğrayan hane ve işletme sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42501)

39.- Hakkari Milletvekili Sait Dede'nin, Yozgat ilinde 2015-2020 yılları arasında borç sebebiyle, elektrik, su ve doğal gaz kesintisine uğrayan hane ve işletme sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42502)

40.- Şırnak Milletvekili Hasan Özgüneş'in, Afyonkarahisar ilinde 2015-2020 yılları arasında borç sebebiyle, elektrik, su ve doğal gaz kesintisine uğrayan hane ve işletme sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42503)

41.- Şırnak Milletvekili Hasan Özgüneş'in, Şırnak ilinde 2015-2020 yılları arasında borç sebebiyle, elektrik, su ve doğal gaz kesintisine uğrayan hane ve işletme sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42504)

42.- Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'ın, Şanlıurfa ilinde 2015-2020 yılları arasında borç sebebiyle, elektrik, su ve doğal gaz kesintisine uğrayan hane ve işletme sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42505)

43.- Batman Milletvekili Necdet İpekyüz'ün, Kırşehir ilinde 2015-2020 yılları arasında borç sebebiyle, elektrik, su ve doğal gaz kesintisine uğrayan hane ve işletme sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42506)

44.- Batman Milletvekili Mehmet Ruştü Tiryaki'nin, Manisa ilinde 2015-2020 yılları arasında borç sebebiyle, elektrik, su ve doğal gaz kesintisine uğrayan hane ve işletme sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42507)

45.- Batman Milletvekili Mehmet Ruştü Tiryaki'nin, Batman ilinde 2015-2020 yılları arasında borç sebebiyle, elektrik, su ve doğal gaz kesintisine uğrayan hane ve işletme sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42508)

46.- İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya'nın, Yalova ilinde 2015-2020 yılları arasında borç sebebiyle, elektrik, su ve doğal gaz kesintisine uğrayan hane ve işletme sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42509)

47.- Şanlıurfa Milletvekili Ayşe Sürücü'nün, Şanlıurfa ilinde 2015-2020 yılları arasında borç sebebiyle, elektrik, su ve doğalgaz kesintisine uğrayan hane ve işletme sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42510)

48.- Adana Milletvekili Tulay Hatimoğulları Oruç'un, Adana ilinde 2015-2020 yılları arasında borç sebebiyle, elektrik, su ve doğalgaz kesintisine uğrayan hane ve işletme sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42511)

49.- Adana Milletvekili Tulay Hatimoğulları Oruç'un, Hatay ilinde 2015-2020 yılları arasında borç sebebiyle, elektrik, su ve doğalgaz kesintisine uğrayan hane ve işletme sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42512)

50.- Adana Milletvekili Tulay Hatimoğulları Oruç'un, Osmaniye ilinde 2015-2020 yılları arasında borç sebebiyle, elektrik, su ve doğalgaz kesintisine uğrayan hane ve işletme sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42513)

51.- Diyarbakır Milletvekili Dersim Dağ'ın, Diyarbakır ilinde 2015-2020 yılları arasında borç sebebiyle, elektrik, su ve doğalgaz kesintisine uğrayan hane ve işletme sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42514)

52.- Diyarbakır Milletvekili Dersim Dağ'ın, Bayburt ilinde 2015-2020 yılları arasında borç sebebiyle, elektrik, su ve doğalgaz kesintisine uğrayan hane ve işletme sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42515)

53.- Diyarbakır Milletvekili Dersim Dağ'ın, Gümüşhane ilinde 2015-2020 yılları arasında borç sebebiyle, elektrik, su ve doğalgaz kesintisine uğrayan hane sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42516)

54.- Tunceli Milletvekili Alican Önlü'nün, Tunceli ilinde 2015-2020 yılları arasında borç sebebiyle, elektrik, su ve doğalgaz kesintisine uğrayan hane ve işletme sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42517)

55.- Tunceli Milletvekili Alican Önlü'nün, Erzincan ilinde 2015-2020 yılları arasında borç sebebiyle, elektrik, su ve doğalgaz kesintisine uğrayan hane ve işletme sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42518)

56.- İzmir Milletvekili Murat Çepni'nin, İzmir ilinde 2015-2020 yılları arasında borç sebebiyle, elektrik, su ve doğalgaz kesintisine uğrayan hane ve işletme sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42519)

57.- İzmir Milletvekili Murat Çepni'nin, Artvin ilinde 2015-2020 yılları arasında borç sebebiyle, elektrik, su ve doğalgaz kesintisine uğrayan hane ve işletme sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42520)

58.- İzmir Milletvekili Murat Çepni'nin, Rize ilinde 2015-2020 yılları arasında borç sebebiyle, elektrik, su ve doğalgaz kesintisine uğrayan hane ve işletme sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42521)

59.- İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun, İstanbul ilinde 2015-2020 yılları arasında borç sebebiyle, elektrik, su ve doğalgaz kesintisine uğrayan hane ve işletme sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42522)

60.- İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun, Tokat ilinde 2015-2020 yılları arasında borç sebebiyle, elektrik, su ve doğalgaz kesintisine uğrayan hane ve işletme sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42523)

61.- İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun, Çorum ilinde 2015-2020 yılları arasında borç sebebiyle, elektrik, su ve doğalgaz kesintisine uğrayan hane ve işletme sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42524)

62.- İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun, Amasya ilinde 2015-2020 yılları arasında borç sebebiyle, elektrik, su ve doğalgaz kesintisine uğrayan hane ve işletme sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42525)

63.- Adana Milletvekili Kemal Peköz'ün, Adana ilinde 2015-2020 yılları arasında borç sebebiyle elektrik, su ve doğalgaz kesintisine uğrayan hane ve işletme sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42526)

64.- Adana Milletvekili Kemal Peköz'ün, Burdur ilinde 2015-2020 yılları arasında borç sebebiyle, elektrik, su ve doğalgaz kesintisine uğrayan hane ve işletme sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42527)

65.- Adana Milletvekili Kemal Peköz'ün, Isparta ilinde 2015-2020 yılları arasında borç sebebiyle elektrik, su ve doğalgaz kesintisine uğrayan hane ve işletme sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42528)

66.- Van Milletvekili Murat Sarısaç'ın, Van ilinde 2015-2020 yılları arasında borç sebebiyle elektrik, su ve doğalgaz kesintisine uğrayan hane ve işletme sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42529)

67.- Van Milletvekili Murat Sarısaç'ın, Kars ilinde 2015-2020 yılları arasında borç sebebiyle, elektrik, su ve doğalgaz kesintisine uğrayan hane ve işletme sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42530)

68.- Mardin Milletvekili Pero Dundar'ın, Mardin ilinde 2015-2020 yılları arasında borç sebebiyle, elektrik, su ve doğalgaz kesintisine uğrayan hane ve işletme sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42531)

69.- Batman Milletvekili Ayşe Acar Başaran'ın, Batman ilinde 2015-2020 yılları arasında borç sebebiyle elektrik, su ve doğalgaz kesintisine uğrayan hane ve işletme sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42532)

70.- Batman Milletvekili Ayşe Acar Başaran'ın, Balıkesir ilinde 2015-2020 yılları arasında borç sebebiyle, elektrik, su ve doğalgaz kesintisine uğrayan hane ve işletme sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42533)

71.- Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, Siirt ilinde 2015-2020 yılları arasında borç sebebiyle, elektrik, su ve doğalgaz kesintisine uğrayan hane ve işletme sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42534)

72.- Şanlıurfa Milletvekili Nusrettin Maçın'ın, Şanlıurfa ilinde 2015-2020 yılları arasında borç sebebiyle, elektrik, su ve doğal gaz kesintisine uğrayan hane ve işletme sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42535)

73.- Diyarbakır Milletvekili Semra Güzel'in, Diyarbakır ilinde 2015-2020 yılları arasında borç sebebiyle elektrik, su ve doğalgaz kesintisine uğrayan hane ve işletme sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42536)

74.- Gaziantep Milletvekili Mahmut Toğrul'un, ülke genelinde 2015-2020 yılları arasında borç sebebiyle elektrik, su ve doğalgaz kesintisine uğrayan hane ve işletme sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42537)

75.- Batman Milletvekili Necdet İpekyüz'ün, Batman ilinde 2015-2020 yılları arasında borç sebebiyle, elektrik, su ve doğalgaz kesintisine uğrayan hane ve işletme sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42538)

76.- Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, Muş ilinde 2015-2020 yılları arasında borç sebebiyle elektrik, su ve doğalgaz kesintisine uğrayan hane ve işletme sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42539)

77.- Iğdır Milletvekili Habip Eksik'in, Ardahan ilinde 2015-2020 yılları arasında borç sebebiyle, elektrik, su ve doğal gaz kesintisine uğrayan hane ve işletme sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42540)

78.- Iğdır Milletvekili Habip Eksik'in, Iğdır ilinde 2015-2020 yılları arasında borç sebebiyle, elektrik, su ve doğalgaz kesintisine uğrayan hane ve işletme sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42541)

79.- İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm'ün, İstanbul ilinde 2015-2020 yılları arasında borç sebebiyle, elektrik, su ve doğal gaz kesintisine uğrayan hane ve işletme sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42542)

80.- İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm'ün, Kırklareli ilinde 2015-2020 yılları arasında borç sebebiyle, elektrik, su ve doğal gaz kesintisine uğrayan hane ve işletme sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42543)

81.- İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm'ün, Edirne ilinde 2015-2020 yılları arasında borç sebebiyle, elektrik, su ve doğal gaz kesintisine uğrayan hane ve işletme sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42544)

82.- Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, Bursa ilinde 2015-2020 yılları arasında borç sebebiyle, elektrik, su ve doğalgaz kesintisine uğrayan hane ve işletme sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42545)

83.- Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, Şırnak ilinde 2015-2020 yılları arasında borç sebebiyle, elektrik, su ve doğalgaz kesintisine uğrayan hane ve işletme sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42546)

84.- Şırnak Milletvekili Nuran İmir'in, Şırnak ilinde 2015-2020 yılları arasında borç sebebiyle, elektrik, su ve doğal gaz kesintisine uğrayan hane ve işletme sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42547)

85.- İstanbul Milletvekili Erol Katırcıoğlu'nun, İstanbul ilinde 2015-2020 yılları arasında borç sebebiyle, elektrik, su ve doğalgaz kesintisine uğrayan hane ve işletme sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42548)

86.- İstanbul Milletvekili Erol Katırcıoğlu'nun, Eskişehir ilinde 2015-2020 yılları arasında borç sebebiyle, elektrik, su ve doğalgaz kesintisine uğrayan hane ve işletme sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42549)

87.- İstanbul Milletvekili Erol Katırcıoğlu'nun, Bilecik ilinde 2015-2020 yılları arasında borç sebebiyle, elektrik, su ve doğalgaz kesintisine uğrayan hane ve işletme sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42550)

88.- Siirt Milletvekili Sıdık Taş'ın, Siirt ilinde 2015-2020 yılları arasında borç sebebiyle elektrik, su ve doğalgaz kesintisine uğrayan hane ve işletme sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42551)

89.- Siirt Milletvekili Sıdık Taş'ın, Çankırı ilinde 2015-2020 yılları arasında borç sebebiyle elektrik, su ve doğalgaz kesintisine uğrayan hane ve işletme sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42552)

90.- Batman Milletvekili Feleknas Uca'nın, Batman ilinde 2015-2020 yılları arasında borç sebebiyle, elektrik, su ve doğal gaz kesintisine uğrayan hane ve işletme sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42553)

91.- Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan'ın, Kahramanmaraş ilinde 2015-2020 yılları arasında borç sebebiyle, elektrik, su ve doğal gaz kesintisine uğrayan hane ve işletme sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42554)

92.- Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan'ın, Kilis ilinde 2015-2020 yılları arasında borç sebebiyle, elektrik, su ve doğal gaz kesintisine uğrayan hane ve işletme sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42555)

93.- Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan'ın, Mersin ilinde 2015-2020 yılları arasında borç sebebiyle, elektrik, su ve doğal gaz kesintisine uğrayan hane ve işletme sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42556)

94.- Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in, Ankara ve Muğla illerinde 2015-2020 yılları arasında borç sebebiyle, elektrik, su ve doğal gaz kesintisine uğrayan hane ve işletme sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42557)

95.- İstanbul Milletvekili Zeynel Özen'in, Sivas ilinde 2015-2020 yılları arasında borç sebebiyle, elektrik, su ve doğal gaz kesintisine uğrayan hane ve işletme sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42558)

96.- Bitlis Milletvekili Mahmut Celadet Gaydalı'nın, Sakarya ilinde 2015-2020 yılları arasında borç sebebiyle, elektrik, su ve doğal gaz kesintisine uğrayan hane ve işletme sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42559)

97.- Bitlis Milletvekili Mahmut Celadet Gaydalı'nın, Karabük ilinde 2015-2020 yılları arasında borç sebebiyle, elektrik, su ve doğal gaz kesintisine uğrayan hane ve işletme sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42560)

98.- Bitlis Milletvekili Mahmut Celadet Gaydalı'nın, Bitlis ilinde 2015-2020 yılları arasında borç sebebiyle, elektrik, su ve doğal gaz kesintisine uğrayan hane ve işletme sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42561)

99.- Ağrı Milletvekili Abdullah Koç'un, Uşak ilinde 2015-2020 yılları arasında borç sebebiyle, elektrik, su ve doğal gaz kesintisine uğrayan hane ve işletme sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42562)

100.-Ağrı Milletvekili Abdullah Koç'un, Ağrı ilinde 2015-2020 yılları arasında borç sebebiyle, elektrik, su ve doğal gaz kesintisine uğrayan hane ve işletme sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42563)

101.-Antalya Milletvekili Kemal Bülbül'ün, Antalya ilinde 2015-2020 yılları arasında borç sebebiyle, elektrik, su ve doğal gaz kesintisine uğrayan hane ve işletme sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42564)

102.-Antalya Milletvekili Kemal Bülbül'ün, Malatya ilinde 2015-2020 yılları arasında borç sebebiyle, elektrik, su ve doğal gaz kesintisine uğrayan hane ve işletme sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42565)

103.-Bingöl Milletvekili Erdal Aydemir'in, Bingöl ilinde 2015-2020 yılları arasında borç sebebiyle, elektrik, su ve doğal gaz kesintisine uğrayan hane ve işletme sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42566)

104.-Bingöl Milletvekili Erdal Aydemir'in, Erzurum ilinde 2015-2020 yılları arasında borç sebebiyle, elektrik, su ve doğal gaz kesintisine uğrayan hane ve işletme sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42567)

105.-Mardin Milletvekili Ebrü Günay'ın, Mardin ilinde 2015-2020 yılları arasında borç sebebiyle, elektrik, su ve doğal gaz kesintisine uğrayan hane ve işletme sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42568)

106.-Ağrı Milletvekili Dirayet Dilan Taşdemir'in, Ağrı ilinde 2015-2020 yılları arasında borç sebebiyle, elektrik, su ve doğal gaz kesintisine uğrayan hane ve işletme sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42569)

107.-Ağrı Milletvekili Dirayet Dilan Taşdemir'in, Denizli ilinde 2015-2020 yılları arasında borç sebebiyle, elektrik, su ve doğal gaz kesintisine uğrayan hane ve işletme sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42570)

Gençlik ve Spor Bakanlığı

108.-Gaziantep Milletvekili Ali Muhittin Taşdoğan'ın, Personel Planlama Sistemi'ne göre antrenör ihtiyacına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42441)

109.-Ankara Milletvekili Ali Haydar Hakverdi'nin, faaliyette bulunmayan Haymana Spor Salonunun yüksek miktardaki doğalgaz faturasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42442)

110.-İzmir Milletvekili Ednan Arslan'ın, Bakanlık ile bağlı, ilgili ve ilişkili kurum ve kuruluşlara yapılan atamalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/42443)

111.-Adana Milletvekili İsmail Koncuk'un, Gençlik ve Spor Bakanlığı'nın ulusal ve uluslararası faaliyetlerine dair mal ve hizmet alımları için getirilen yeni düzenlemelere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42444)

Hazine ve Maliye Bakanlığı

112.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, ekonominin canlandırılması ve işsizliğin azaltılarak istihdamın artırılması için yapılan çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/42445)

113.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, 2003-2021 yılları arasında Eskişehir'de gerçekleştirilen yatırımlara ve toplanan vergi miktarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42446)

114.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, toplanan özel iletişim vergisi tutarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42447)

115.-Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, pandemi sürecinde alkollü içkinin satılması için belirlenen saatlere uymadığı gerekçesiyle ceza kesilen işletme sayısına ve bu yolla elde edilen gelir tutarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42448)

116.-İzmir Milletvekili Ednan Arslan'ın, Bakanlık ile bağlı, ilgili ve ilişkili kurum ve kuruluşlara yapılan atamalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/42449)

İçişleri Bakanlığı

117.-Diyarbakır Milletvekili Remziye Tosun'un, Diyarbakır'da pandemi nedeniyle zor durumda olan esnaflara ve yardım yapılan kişilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42450)

118.-Yozgat Milletvekili İbrahim Ethem Sedef'in, yük taşımacılığı yapan şoförlerin araç kullanma ve dinlenme sürelerinde değişiklik yapılması önerisine ilişkin yazılı soru önergesi (7/42451)

119.-İzmir Milletvekili Ednan Arslan'ın, Bakanlık ile bağlı, ilgili ve ilişkili kurum ve kuruluşlara yapılan atamalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/42452)

Kültür ve Turizm Bakanlığı

120.-Kayseri Milletvekili İsmail Özdemir'in, 2018 ve 2019 yıllarında Güney Asya'da bulunan ülkelerden ülkemize gelen turist sayısı ile bu sayının artırılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42453)

121.-İstanbul Milletvekili Gamze Akkuş İlgezdi'nin, Denizli'de bulunan Hierapolis Antik Kenti yakınlarındaki bir araziye yapılaşma izni verilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/42454)

122.-İzmir Milletvekili Ednan Arslan'ın, Bakanlık ile bağlı, ilgili ve ilişkili kurum ve kuruluşlara yapılan atamalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/42455)

Milli Eğitim Bakanlığı

123.-Erzurum Milletvekili Muhammet Naci Cinisli'nin, YÖK Anadolu Projesi kapsamında belirlenen kıdemli ve genç üniversitelerin belirlenme ölçütlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/42456)

124.-Ankara Milletvekili Şenol Sunat'ın, ÖSYM tarafından yapılan bazı sınavların ücretlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/42457)

125.-Bartın Milletvekili Aysu Bankoğlu'nun, yüz yüze eğitimin başlamasına dair alınan tedbirlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42458)

126.-Hatay Milletvekili Suzan Şahin'in, pandemi sürecinde yüz yüze eğitim için alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42459)

127.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, öğretmen açığına ve planlanan atamalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/42460)

128.-İzmir Milletvekili Ednan Arslan'ın, Bakanlık ile bağlı, ilgili ve ilişkili kurum ve kuruluşlara yapılan atamalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/42461)

Milli Savunma Bakanlığı

129.-İzmir Milletvekili Ednan Arslan'ın, Bakanlık ile bağlı, ilgili ve ilişkili kurum ve kuruluşlara yapılan atamalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/42462)

Sağlık Bakanlığı

130.-Isparta Milletvekili Aylin Cesur'un, ruh sağlığı hizmetlerine ve intihar vakalarının önlenmesine yönelik çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/42463)

131.-Kayseri Milletvekili Dursun Atas'ın, ülkemizde Covid-19 testi yapmaya yetkili laboratuvar merkezleri ile bu merkezleri denetleyen dış kalite kontrol sistemine ilişkin yazılı soru önergesi (7/42464)

132.-Isparta Milletvekili Aylin Cesur'un, Covid-19 salgınında kullanmak amacıyla üretilen maskelerin TSE standartlarına uygunluğunun denetlenmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/42465)

133.-Trabzon Milletvekili Hüseyin Örs'ün, pandemi sürecinde engelli kişilerin sağlık hizmetlerine erişimine ilişkin yazılı soru önergesi (7/42466)

134.-Hatay Milletvekili Suzan Şahin'in, muhtarların öncelikli aşılama kapsamına alınması önerisine ilişkin yazılı soru önergesi (7/42467)

135.-Manisa Milletvekili Ahmet Vehbi Bakırloğlu'nun, 20-26 Şubat 2021 tarihleri arasında il bazlı PCR testi, hasta ve vaka sayılarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42468)

136.-İzmir Milletvekili Ednan Arslan'ın, Bakanlık ile bağlı, ilgili ve ilişkili kurum ve kuruluşlara yapılan atamalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/42469)

137.-Burdur Milletvekili Mehmet Göker'in, sağlık çalışanlarının atama ve istifa haklarının verilmesi ve mobbinge maruz kalan sağlık çalışanlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42470)

138.-İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekközeğü'nün, Kastamonu ilinde 2020 yılı itibarıyla kişi başına düşen sağlık personeli ve sağlık kurumu sayıları ile çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42571)

139.-Mersin Milletvekili Rıdvan Turan'ın, Niğde ilinde 2020 yılı itibarıyla kişi başına düşen sağlık personeli ve sağlık kurumu sayıları ile çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42572)

140.-İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekközeğü'nün, Sinop ilinde 2020 yılı itibarıyla kişi başına düşen sağlık personeli ve sağlık kurumu sayıları ile çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42573)

141.-İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekközeğü'nün, İzmir ilinde 2020 yılı itibarıyla kişi başına düşen sağlık personeli ve sağlık kurumu sayıları ile çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42574)

142.-Mersin Milletvekili Rıdvan Turan'ın, Nevşehir ilinde 2020 yılı itibarıyla kişi başına düşen sağlık personeli ve sağlık kurumu sayıları ile çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42575)

143.-Mersin Milletvekili Rıdvan Turan'ın, Mersin ilinde 2020 yılı itibarıyla kişi başına düşen sağlık personeli ve sağlık kurumu sayıları ile çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42576)

144.-Şırnak Milletvekili Hasan Özgüneş'in, Kütahya ilinde 2020 yılı itibarıyla kişi başına düşen sağlık personeli ve sağlık kurumu sayıları ile çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42577)

145.-Şırnak Milletvekili Hasan Özgüneş'in, Afyonkarahisar ilinde 2020 yılı itibarıyla kişi başına düşen sağlık personeli ve sağlık kurumu sayıları ile çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42578)

146.-Hakkari Milletvekili Sait Dede'nin, Hakkari ilinde 2020 yılı itibarıyla kişi başına düşen sağlık personeli ve sağlık kurumu sayıları ile çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42579)

147.-Hakkari Milletvekili Sait Dede'nin, Kırıkkale ilinde 2020 yılı itibarıyla kişi başına düşen sağlık personeli ve sağlık kurumu sayıları ile çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42580)

148.-Hakkari Milletvekili Sait Dede'nin, Yozgat ilinde 2020 yılı itibarıyla kişi başına düşen sağlık personeli ve sağlık kurumu sayıları ile çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42581)

149.-Şırnak Milletvekili Hasan Özgüneş'in, Şırnak ilinde 2020 yılı itibarıyla kişi başına düşen sağlık personeli ve sağlık kurumu sayıları ile çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42582)

150.-Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'ın, Şanlıurfa ilinde 2020 yılı itibarıyla kişi başına düşen sağlık personeli ve sağlık kurumu sayıları ile çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42583)

151.-Batman Milletvekili Mehmet Ruştı Tiryaki'nin, Manisa ilinde 2020 yılı itibarıyla kişi başına düşen sağlık personeli ve sağlık kurumu sayıları ile çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42584)

152.-Batman Milletvekili Mehmet Ruştı Tiryaki'nin, Batman ilinde 2020 yılı itibarıyla kişi başına düşen sağlık personeli ve sağlık kurumu sayıları ile çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42585)

153.-Batman Milletvekili Necdet İpekyüz'ün, Kırşehir ilinde 2020 yılı itibarıyla kişi başına düşen sağlık personeli ve sağlık kurumu sayıları ile çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42586)

154.-Şanlıurfa Milletvekili Ayşe Sürücü'nün, Şanlıurfa ilinde 2020 yılı itibarıyla kişi başına düşen sağlık personeli ve sağlık kurumu sayıları ile çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42587)

155.-Adana Milletvekili Tulay Hatımoğulları Oruç'un, Adana ilinde 2020 yılı itibarıyla kişi başına düşen sağlık personeli ve sağlık kurumu sayıları ile çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42588)

156.-Adana Milletvekili Tulay Hatımoğulları Oruç'un, Osmaniye ilinde 2020 yılı itibarıyla kişi başına düşen sağlık personeli ve sağlık kurumu sayıları ile çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42589)

157.-Adana Milletvekili Tulay Hatımoğulları Oruç'un, Hatay ilinde 2020 yılı itibarıyla kişi başına düşen sağlık personeli ve sağlık kurumu sayıları ile çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42590)

158.-Tunceli Milletvekili Alican Önlü'nün, Tunceli ilinde 2020 yılı itibarıyla kişi başına düşen sağlık personeli ve sağlık kurumu sayıları ile çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42591)

159.-Tunceli Milletvekili Alican Önlü'nün, Erzincan ilinde 2020 yılı itibarıyla kişi başına düşen sağlık personeli ve sağlık kurumu sayıları ile çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42592)

160.-İzmir Milletvekili Murat Çepni'nin, Rize ilinde 2020 yılı itibarıyla kişi başına düşen sağlık personeli ve sağlık kurumu sayıları ile çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42593)

161.-İzmir Milletvekili Murat Çepni'nin, Artvin ilinde 2020 yılı itibarıyla kişi başına düşen sağlık personeli ve sağlık kurumu sayıları ile çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42594)

162.-İzmir Milletvekili Murat Çepni'nin, İzmir ilinde 2020 yılı itibarıyla kişi başına düşen sağlık personeli ve sağlık kurumu sayıları ile çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42595)

163.-İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun, İstanbul ilinde 2020 yılı itibarıyla kişi başına düşen sağlık personeli ve sağlık kurumu sayıları ile çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42596)

164.-İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun, Tokat ilinde 2020 yılı itibarıyla kişi başına düşen sağlık personeli ve sağlık kurumu sayıları ile çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42597)

165.-İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun, Çorum ilinde 2020 yılı itibarıyla kişi başına düşen sağlık personeli ve sağlık kurumu sayıları ile çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42598)

166.-İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun, Amasya ilinde 2020 yılı itibarıyla kişi başına düşen sağlık personeli ve sağlık kurumu sayıları ile çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42599)

167.-Adana Milletvekili Kemal Peköz'ün, Adana ilinde 2020 yılı itibarıyla kişi başına düşen sağlık personeli ve sağlık kurumu sayıları ile çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42600)

168.-Adana Milletvekili Kemal Peköz'ün, Burdur ilinde 2020 yılı itibarıyla kişi başına düşen sağlık personeli ve sağlık kurumu sayıları ile çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42601)

169.-Adana Milletvekili Kemal Peköz'ün, Isparta ilinde 2020 yılı itibarıyla kişi başına düşen sağlık personeli ve sağlık kurumu sayıları ile çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42602)

170.-Van Milletvekili Murat Sarısaç'ın, Van ilinde 2020 yılı itibarıyla kişi başına düşen sağlık personeli ve sağlık kurumu sayıları ile çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42603)

171.-Van Milletvekili Murat Sarısaç'ın, Kars ilinde 2020 yılı itibarıyla kişi başına düşen sağlık personeli ve sağlık kurumu sayıları ile çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42604)

172.-Mardin Milletvekili Pero Dundar'ın, Mardin ilinde 2020 yılı itibarıyla kişi başına düşen sağlık personeli ve sağlık kurumu sayıları ile çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42605)

173.-Batman Milletvekili Ayşe Acar Başaran'ın, Batman ilinde 2020 yılı itibarıyla kişi başına düşen sağlık personeli ve sağlık kurumu sayıları ile çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42606)

174.-Batman Milletvekili Ayşe Acar Başaran'ın, Balıkesir ilinde 2020 yılı itibarıyla kişi başına düşen sağlık personeli ve sağlık kurumu sayıları ile çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42607)

175.-Siirt Milletvekili Meral Danış Betaş'ın, Siirt ilinde 2020 yılı itibarıyla kişi başına düşen sağlık personeli ve sağlık kurumu sayıları ile çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42608)

176.-Şanlıurfa Milletvekili Nusrettin Maçın'ın, Şanlıurfa ilinde 2020 yılı itibarıyla kişi başına düşen sağlık personeli ve sağlık kurumu sayıları ile çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42609)

177.-Gaziantep Milletvekili Mahmut Toğrul'un, Gaziantep ilinde 2020 yılı itibarıyla kişi başına düşen sağlık personeli ve sağlık kurumu sayıları ile çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42610)

178.-Diyarbakır Milletvekili Semra Güzel'in, Aksaray ilinde 2020 yılı itibarıyla kişi başına düşen sağlık personeli ve sağlık kurumu sayıları ile çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42611)

179.-Diyarbakır Milletvekili Semra Güzel'in, Diyarbakır ilinde 2020 yılı itibarıyla kişi başına düşen sağlık personeli ve sağlık kurumu sayıları ile çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42612)

180.-Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, Muş ilinde 2020 yılı itibarıyla kişi başına düşen sağlık personeli ve sağlık kurumu sayıları ile çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42613)

181.-Batman Milletvekili Necdet İpekyüz'ün, Batman ilinde 2020 yılı itibarıyla kişi başına düşen sağlık personeli ve sağlık kurumu sayıları ile çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42614)

182.-İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm'ün, Edirne ilinde 2020 yılı itibarıyla kişi başına düşen sağlık personeli ve sağlık kurumu sayıları ile çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42615)

183.-İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm'ün, İstanbul ilinde 2020 yılı itibarıyla kişi başına düşen sağlık personeli ve sağlık kurumu sayıları ile çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42616)

184.-İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm'ün, Kırklareli ilinde 2020 yılı itibarıyla kişi başına düşen sağlık personeli ve sağlık kurumu sayıları ile çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42617)

185.-Şırnak Milletvekili Nuran İmir'in, Şırnak ilinde 2020 yılı itibarıyla kişi başına düşen sağlık personeli ve sağlık kurumu sayıları ile çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42618)

186.-Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, Şırnak ilinde 2020 yılı itibarıyla kişi başına düşen sağlık personeli ve sağlık kurumu sayıları ile çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42619)

187.-Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, Bursa ilinde 2020 yılı itibarıyla kişi başına düşen sağlık personeli ve sağlık kurumu sayıları ile çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42620)

188.-İstanbul Milletvekili Erol Katırcıoğlu'nun, İstanbul ilinde 2020 yılı itibarıyla kişi başına düşen sağlık personeli ve sağlık kurumu sayıları ile çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42621)

189.-İstanbul Milletvekili Erol Katırcıoğlu'nun, Eskişehir ilinde 2020 yılı itibarıyla kişi başına düşen sağlık personeli ve sağlık kurumu sayıları ile çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42622)

190.-İstanbul Milletvekili Erol Katırcıoğlu'nun, Bilecik ilinde 2020 yılı itibarıyla kişi başına düşen sağlık personeli ve sağlık kurumu sayıları ile çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42623)

191.-Siirt Milletvekili Sıdık Taş'ın, Siirt ilinde 2020 yılı itibarıyla kişi başına düşen sağlık personeli ve sağlık kurumu sayıları ile çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42624)

192.-Siirt Milletvekili Sıdık Taş'ın, Çankırı ilinde 2020 yılı itibarıyla kişi başına düşen sağlık personeli ve sağlık kurumu sayıları ile çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42625)

193.-Iğdır Milletvekili Habip Eksik'in, Ardahan ilinde 2020 yılı itibarıyla kişi başına düşen sağlık personeli ve sağlık kurumu sayıları ile çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42626)

194.-Iğdır Milletvekili Habip Eksik'in, Iğdır ilinde 2020 yılı itibarıyla kişi başına düşen sağlık personeli ve sağlık kurumu sayıları ile çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42627)

195.-Batman Milletvekili Feleknas Uca'nın, Batman ilinde 2020 yılı itibarıyla kişi başına düşen sağlık personeli ve sağlık kurumu sayıları ile çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42628)

196.-Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan'ın, Kahramanmaraş ilinde 2020 yılı itibarıyla kişi başına düşen sağlık personeli ve sağlık kurumu sayıları ile çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42629)

197.-Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan'ın, Mersin ilinde 2020 yılı itibarıyla kişi başına düşen sağlık personeli ve sağlık kurumu sayıları ile çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42630)

198.-Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan'ın, Kilis ilinde 2020 yılı itibarıyla kişi başına düşen sağlık personeli ve sağlık kurumu sayıları ile çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42631)

199.-Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in, Ankara ve Muğla illerinde 2020 yılı itibarıyla kişi başına düşen sağlık personeli ve sağlık kurumu sayıları ile çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42632)

200.-İstanbul Milletvekili Zeynel Özen'in, Sivas ilinde 2020 yılı itibarıyla kişi başına düşen sağlık personeli ve sağlık kurumu sayıları ile çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42633)

201.-Bitlis Milletvekili Mahmut Celadet Gaydalı'nın, Sakarya ilinde 2020 yılı itibarıyla kişi başına düşen sağlık personeli ve sağlık kurumu sayıları ile çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42634)

202.-Bitlis Milletvekili Mahmut Celadet Gaydalı'nın, Karabük ilinde 2020 yılı itibarıyla kişi başına düşen sağlık personeli ve sağlık kurumu sayıları ile çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42635)

203.-Bitlis Milletvekili Mahmut Celadet Gaydalı'nın, Bitlis ilinde 2020 yılı itibarıyla kişi başına düşen sağlık personeli ve sağlık kurumu sayıları ile çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42636)

204.-Ağrı Milletvekili Abdullah Koç'un, Uşak ilinde 2020 yılı itibarıyla kişi başına düşen sağlık personeli ve sağlık kurumu sayıları ile çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42637)

205.-Ağrı Milletvekili Abdullah Koç'un, Ağrı ilinde 2020 yılı itibarıyla kişi başına düşen sağlık personeli ve sağlık kurumu sayıları ile çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42638)

206.-Antalya Milletvekili Kemal Bülbül'ün, Antalya ilinde 2020 yılı itibarıyla kişi başına düşen sağlık personeli ve sağlık kurumu sayıları ile çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42639)

207.-Antalya Milletvekili Kemal Bülbül'ün, Malatya ilinde 2020 yılı itibarıyla kişi başına düşen sağlık personeli ve sağlık kurumu sayıları ile çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42640)

208.-Bingöl Milletvekili Erdal Aydemir'in, Bingöl ilinde 2020 yılı itibarıyla kişi başına düşen sağlık personeli ve sağlık kurumu sayıları ile çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42641)

209.-Bingöl Milletvekili Erdal Aydemir'in, Erzurum ilinde 2020 yılı itibarıyla kişi başına düşen sağlık personeli ve sağlık kurumu sayıları ile çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42642)

210.-Mardin Milletvekili Ebrü Günay'ın, Mardin ilinde 2020 yılı itibarıyla kişi başına düşen sağlık personeli ve sağlık kurumu sayıları ile çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42643)

211.-Ağrı Milletvekili Dirayet Dilan Taşdemir'in, Ağrı ilinde 2020 yılı itibarıyla kişi başına düşen sağlık personeli ve sağlık kurumu sayıları ile çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42644)

212.-Ağrı Milletvekili Dirayet Dilan Taşdemir'in, Denizli ilinde 2020 yılı itibarıyla kişi başına düşen sağlık personeli ve sağlık kurumu sayıları ile çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42645)

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

213.-İzmir Milletvekili Ednan Arslan'ın, Bakanlık ile bağlı, ilgili ve ilişkili kurum ve kuruluşlara yapılan atamalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/42471)

Tarım ve Orman Bakanlığı

214.-Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, Tarım Kredi Birlik Anonim Şirketine bağlı olarak faaliyet gösteren marketlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42472)

215.-Siirt Milletvekili Sıdk Taş'ın, Türkiye'nin bazı Afrika ülkelerinde tarım yapmak üzere arazi kiralaması ile çiftçilerin sorunlarının çözümüne yönelik çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/42474)

216.-İzmir Milletvekili Kamil Okyay Sındır'ın, Bitkisel Üretim Geliştirme Projesi kapsamında ekime açılan arazilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42475)

217.-İzmir Milletvekili Ednan Arslan'ın, Bakanlık ile bağlı, ilgili ve ilişkili kurum ve kuruluşlara yapılan atamalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/42476)

Ticaret Bakanlığı

218.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, hammadde üreticilerinin iç piyasaya öncelik vermesi için Bakanlıkça alınacak önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42477)

219.-Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, 2002-2021 yılları arasında pamuk ipliği üretim ve satışıyla ilgili çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42478)

220.-İzmir Milletvekili Ednan Arslan'ın, Bakanlık ile bağlı, ilgili ve ilişkili kurum ve kuruluşlara yapılan atamalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/42479)

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı

221.-Mersin Milletvekili Behiç Çelik'in, Mersin'de yapılması planlanan polipropilen üretim tesisi projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/42480)

222.-Giresun Milletvekili Necati Tıglı'nın, Çamoluk-Gölova yolu projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/42484)

223.-Tokat Milletvekili Kadim Durmaz'ın, bazı yol projelerinin akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/42485)

224.-Kastamonu Milletvekili Hasan Baltacı'nın, Artvin-Erzurum Devlet Yolu yapım ihalesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/42486)

225.-Kastamonu Milletvekili Hasan Baltacı'nın, 15 Mart 2020 tarihinden bu yana uygulama sözleşmesi imzalanmamış ve yurtdışından finanse edilecek YİD projelerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/42487)

226.-Kastamonu Milletvekili Hasan Baltacı'nın, Trabzon-Aşkale-Köstere Deresi-Gümüşhane Yolu ihalesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/42488)

227.-Kastamonu Milletvekili Hasan Baltacı'nın, İkizdere ayrımı-Ovit Tüneli bağlantı yolları ihalesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/42489)

228.-Kastamonu Milletvekili Hasan Baltacı'nın, Ayvacık-Küçükkuyu Yolu ihalesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/42490)

6 Nisan 2021 Salı**Milletvekili Teklifleri**

1.- Ankara Milletvekili Ali Haydar Hakverdi'nin; Yükseköğretim Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/3534) (Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.04.2021)

2.- İzmir Milletvekili Cemal Bekle'nin; 8 Nisan Dünya Romanlar Günü Olarak Kabul Edilmesi Hakkında Kanun Teklifi (2/3535) (İçişleri Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.04.2021)

Yazılı Soru Önergeleri

1.- İzmir Milletvekili Kani Beko'nun, Milli Eğitim Bakanlığı ve Diyanet İşleri Başkanlığının yetersiz engelli personel istihdamına ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/43569) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.03.2021)

2.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, bir devre tatil sistemi ile ilgili CİMER'e yapılan şikayet sayısına ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/43570) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.03.2021)

3.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzylmaz'ın, Akkuyu Nükleer Güç Santralinde yaşanacak olası bir kazaya karşı bölgesel tahliye planı hazırlanıp hazırlanmadığına ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/43571) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.03.2021)

4.- Muğla Milletvekili Süleyman Girgin'in, turizm sektöründeki iş akdinin askıya alınması uygulamasının yarattığı mağduriyetlerin giderilmesine ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43572) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.03.2021)

5.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, asgari ücretin vergi ve kesintilerden muaf tutulması talebine ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43573) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.03.2021)

6.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 2020 ve 2021 yıllarında muhtaç aylığı alan engelli ve yetim sayısına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43574) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.03.2021)

7.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, emekli gelirlerinin iyileştirilmesine dair yürütülen çalışmalara ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43575) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.03.2021)

8.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, kısa çalışma ödeneğinin asgari ücrete eşitlenmesi ve uygulamanın devam etmesi önerisine ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43576) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.03.2021)

9.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, tüm çalışanlara asgari gelir desteği sağlanmasına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43577) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.03.2021)

10.- Ankara Milletvekili Yıldırım Kaya'nın, kısa çalışma ödeneğinin süresinin uzatılması ve asgari ücret seviyesine çekilmesi önerisine ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43578) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.03.2021)

11.- Antalya Milletvekili Rafet Zeybek'in, engelli yardımı alan ve yardımı iptal edilen kişi sayılarına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43579) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.03.2021)

12.- İzmir Milletvekili Mahir Polat'ın, İzmir'in Tire ilçesi Alacalı Mahallesi'nde faaliyete geçirilecek bir üretim tesisinin çevreye etkilerine ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43580) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.03.2021)

13.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, enerji kimlik belgesi sahibi binalara ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43581) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.03.2021)

14.- Muğla Milletvekili Süleyman Girgin'in, Muğla Büyükşehir Belediyesi ve bağlı kuruluşları ile ilçe belediyelerine yapılan desteklemelere ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43582) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.03.2021)

15.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Van'da yapılması planlanan Edremit-Tuşpa Çevreyolu güzergahında bulunan arazilerin kamulaştırılmasına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43583) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.03.2021)

16.- Antalya Milletvekili Rafet Zeybek'in, Şantiye Şefliği Hakkında Yönetmelik'te değişiklik yapılması talebine ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43584) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.03.2021)

17.- Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman'ın, Çin Dışişleri Bakanının ülkemize yaptığı ziyarete ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43585) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.03.2021)

18.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, 2015-2021 yılları arasında elektrik faturalarının hasat dönemine göre düzenlenmesi talebiyle şirketlere başvuran çiftçi sayısına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43586) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.03.2021)

19.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzılmaz'ın, müşterek bahis oyunları şirketinin 2020 yılı cirosuna ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43587) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.03.2021)

20.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Tarım Kredi Kooperatifleri ve Ziraat Bankasından 2020 yılı için kullanılan kredilerin artırılmasına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43588) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.03.2021)

21.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 2019 ve 2020 yıllarında ceza uygulanan şahıs ve şirketlere ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43589) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.03.2021)

22.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, bireysel emeklilik sistemiyle ilgili çeşitli verilere ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43590) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.03.2021)

23.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, içki ve sigaradan alınan vergilere ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43591) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.03.2021)

24.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 2020 yılında bankalara olan borcunu ödeyemeyen kişilere ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43592) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.03.2021)

25.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, gelir vergisinden muaf tutulan kreş ve gündüz bakım evlerine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43593) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.03.2021)

26.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzyılmaz'ın, 31 Aralık 2020 tarihli milli piyango çekilişinde basılan ve satılan bilet sayısına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43594) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.03.2021)

27.- Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman'ın, Merkez Bankası Başkanının görevden alınmasından önce yapılan döviz alımlarına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43595) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.03.2021)

28.- Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan'ın, kayyum atanan belediyelerde işe alınan ve işten çıkarılan işçi ve memur sayısına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43596) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.03.2021)

29.- İstanbul Milletvekili Fethi Açık'ın, Türk vatandaşlığı verilen sığınmacılara dair çeşitli verilere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43597) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.03.2021)

30.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzyılmaz'ın, Akkuyu Nükleer Güç Santralinde yaşanacak olası bir kazaya karşı bölgesel tahliye planı hazırlanıp hazırlanmadığına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43598) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.03.2021)

31.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku'nun, Diyarbakır'ın Kayapınar ilçesindeki otogarin Diyarbakır Büyükşehir Belediyesine devredildiği ve işyerlerinin esnafa tekrar kiralanmadığı iddiasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43599) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.03.2021)

32.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, devre mülk tatil sistemiyle ilgili çeşitli verilere ve şikayetlere ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43600) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.03.2021)

33.- Adana Milletvekili Burhanettin Bulut'un, Covid-19'un illiyet bağı aranmaksızın meslek hastalığı sayılmasına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43601) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.03.2021)

34.- İstanbul Milletvekili Fethi Açık'ın, pandemi nedeniyle alkol ve madde bağımlılığıyla mücadele eden merkezlerde yaşanan aksamalara ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43602) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.03.2021)

35.- Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, Covid-19 tedavisinde kullanılan bir ilacın kullanımına dair bazı iddialara ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43603) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.03.2021)

36.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, Covid-19 aşısının ikinci dozu yapıldıktan 14 gün sonra vefat eden kişi olup olmadığına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43604) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.03.2021)

37.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, ülkemizde faaliyette olan balık çiftliklerinin illere göre dağılımına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43605) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.03.2021)

38.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, 2005-2021 yılları arasında veraset intikali yapılamayan arazilere ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43606) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.03.2021)

39.- Muğla Milletvekili Suat Özcan'ın, Sarıçay Nehrinin temizlenmesine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43607) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.03.2021)

40.- Mersin Milletvekili Cengiz Gökçel'in, 3083 sayılı Kanun uyarınca uygulama alanı olarak belirlenen Mersin'in Silifke ilçesine bağlı Kurtuluş Mahallesi'nde yürütülen iş ve işlemlere ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43608) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.03.2021)

41.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Tarım ve Kredi Kooperatiflerinin stoklarında üre gübresinin kalmadığı iddiasına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43609) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.03.2021)

42.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, su yönetimine yönelik yürütülen çalışmalara ve Aydın'da yaşanan sulama sorununa ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43610) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.03.2021)

43.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 2021 Ocak ayı dahil destek paketinden faydalanan esnaf ve sanatkar sayısına ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43611) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.03.2021)

44.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, Bakanlığın araştırma ve geliştirme fonunda biriken tutarın bir kısmının gelecek yıl bütçesine aktarılmasına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43612) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.03.2021)

45.- Ankara Milletvekili Yıldırım Kaya'nın, Ankara'nın Gölbaşı ilçesindeki Haymana yolu üzerine yaya geçidi yapılması talebine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43613) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.03.2021)

46.- Muğla Milletvekili Suat Özcan'ın, Didim-Milas yolunda devam eden çalışmalara ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43614) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.03.2021)

47.- Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan'ın, 24 Mart 2021 tarihi itibarıyla HGS ve OGS geçişlerinden dolayı borcu olan ve bu borçlara işletilen faizlere dair çeşitli verilere ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43615) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.03.2021)

48.- Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç'un, havaalanlarında VIP salonlarının kullanılma esasları ve kullanma hakkı olanlara ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43616) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.03.2021)

49.- İstanbul Milletvekili Onursal Adıgüzel'in, fiber abone sayısına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43617) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.03.2021)

50.- Ankara Milletvekili Nihat Yeşil'in, Ankara-Yerköy-Sivas hızlı tren hattı projesinin maliyetine ve açılma tarihine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43618) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.03.2021)

6 Nisan 2021 Salı

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.00

BAŞKAN: Başkan Vekili Nimetullah ERDOĞMUŞ

KÂTİP ÜYELER: Bayram ÖZÇELİK (Burdur), Necati TİĞLİ (Giresun)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 68’inci Birleşimini açıyorum.(x)

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

IV.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) DUYURULAR

1.- Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu'nun davetlisi olarak ülkemize resmî bir ziyarette bulunan Birleşmiş Milletler 75'inci Genel Kurul Başkanı Volkan Bozkır'ın 6 Nisan 2021 Salı günü Genel Kurula hitaben konuşma yapmasına ilişkin duyuru

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Dışişleri Bakanı Sayın Mevlüt Çavuşoğlu'nun davetlisi olarak ülkemize resmî bir ziyarette bulunan Birleşmiş Milletler 75'inci Genel Kurul Başkanı Sayın Volkan Bozkır, 6 Nisan 2021 Salı günü Genel Kurula hitaben bir konuşma yapmak istemişlerdir. Bu hususu oylarımıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

V.- SÖYLEVLER

1.- Birleşmiş Milletler 75'inci Genel Kurul Başkanı Volkan Bozkır'ın, Genel Kurula hitaben konuşması

BAŞKAN – Sayın Volkan Bozkır ve beraberindeki heyet, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Sayın Mustafa Şentop refakatinde şu anda Meclisimizi teşrif etmişlerdir. Kendilerine Meclisimiz adına “Hoş geldiniz.” diyorum. (Alkışlar)

Az önce alınan karar gereğince konuşmalarını yapmak üzere Birleşmiş Milletler 75'inci Genel Kurul Başkanı Sayın Volkan Bozkır'ı kürsüye davet ediyorum.

Buyurun Sayın Bozkır. (Alkışlar)

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER 75'İNCİ GENEL KURUL BAŞKANI VOLKAN BOZKIR – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; yaklaşık on yıldır milletvekili olarak kıvançla hizmet vermekte olduğum yüce Türkiye Büyük Millet Meclisine, bugün, Birleşmiş Milletler Genel Kurul Başkanı olarak hitap etme imkânı bulduğum için onur duyuyorum, gurur duyuyorum, kıvanç duyuyorum. (Alkışlar) Bu sıfatla ilk ziyaretimi de ülkeme yapıyor olmaktan dolayı ayrı bir kıvanç duyuyorum.

Birleşmiş Milletler Genel Kurulu, küçük büyük ülke farkı gözetmeksizin bütün ülkelerin eşit temelde temsil edildiği yegâne demokratik platform ve karar alma organı olma niteliğini taşıyor. Bu görevi üstlenen ilk Türk vatandaşı olmaktan dolayı, özellikle de bunu Birleşmiş Milletlerin kuruluşunun 75'inci yılında ifa ediyor olmaktan dolayı da ayrıca büyük bir mutluluk duyuyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

(x) 7/4/2020 tarihli 78'inci Birleşimden itibaren, coronavirus salgını sebebiyle Genel Kurul Salonu'ndaki Başkanlık Divanı üyeleri, milletvekilleri ve görevli personel maske takarak çalışmalarına katılmaktadır.

Göreve başladığım andan itibaren Türk Bayrağı'mız makam odamda Birleşmiş Milletler bayrağıyla birlikte yer alıyor ve bütün toplantılarımda da bu iki bayrağın bir arada olmasına özel önem atfediyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

New York'ta göreve başladığım zaman Covid salgını nedeniyle Birleşmiş Milletler mart ayından itibaren tatile girmişti ve toplantılar daha çok video konferans yöntemiyle yapılıyordu. Göreve başladığımda hep bu Parlamentoyu örnek gösterdim; benim geldiğim Türkiye Büyük Millet Meclisi sürekli toplantı hâlinde, sabahlara kadar toplanıyorlar, kararlar çıkarıyorlar, tartışıyorlar, konuşuyorlar; Birleşmiş Milletler Genel Kurulunun evden çalışma lüksü yoktur, onun için bundan sonra Genel Kurulda toplanacağız ve de bütün dünyaya nasıl Türkiye Büyük Millet Meclisi bir mesaj veriyorsa biz de toplanarak bu mesajı vereceğiz. Bugüne kadar getirdik. Şu anda, 68 Birleşmiş Milletler resmî platformu içinde fiziki olarak toplanan tek platform Genel Kurul. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar) Güvenlik Konseyi dâhil şu anda fiziki toplantı yapılmıyor. Bundan dolayı da ayrıca bir önemsiyorum ve gurur duyuyorum.

Bugüne kadar 106 Genel Kurul toplantısı yaptık, 269 karar kabul edildi, zorunlu olan bütün toplantıları geçirdik ve önümüzdeki dönemde de inşallah, bu görevin hitamına kadar bunu gerçekleştireceğiz.

Seyahat kısıtlamaları nedeniyle Birleşmiş Milletler personeli, Genel Sekreter veyahut diğer birim başkanları seyahat yapmıyorlar. Ben bu görevdeki bir Türk vatandaşı, Birleşmiş Milletler Genel Kurul Başkanı olarak da bir ilki gerçekleştirmek istedim, bütün dünyaya bir mesaj vermek istedim “Birleşmiş Milletler Genel Kurul Başkanı seyahat eder, ülkelere gider, Birleşmiş Milletleri temsil eder ve de salgın nedeniyle eve kapanmış, New York'tan çıkamayan bir genel kurul başkanı olmaz.” mesajı. Ve gerçekten ülkemle başladım, buradan yarın Katar'a gidiyoruz, sonra Azerbaycan'a gideceğiz. Oradan Hatay'da, inşallah, hem Suriye'deki son derece sıkıntılı durum hakkında bir mesaj verme imkânı bulacağız hem de misafir ettiğimiz Suriyeli kardeşlerimizin durumu, insani yardımlar, hudut kapılarının ne kadar sıkıntılı bir şekilde görev ifa ettiği ve neden daha fazla hudut kapısı olması gerektiği mesajını -orada vereceğim mesajlarla- hem ülkemiz adına hem Birleşmiş Milletler adına bütün dünyaya verebileceğiz.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Katar'ı niye ön plana aldınız Başkanım?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Devam edin, devam edin.

RAVZA KAVAKCI KAN (İstanbul) – Böyle bir saygısızlık olmaz.

VOLKAN BOZKIR (Devamla) – Davet edilen ülkelere göre bir sıralamada gidiyoruz, davet geldi ve de Katar, Birleşmiş Milletler bütçesine en önemli katkıyı yapan ülkelere bir tanesidir, dolayısıyla ilk tur için de orayı göreve aldık.

Müsaade ederseniz, biraz Birleşmiş Milletler perspektifinden orada tam olarak nasıl bir çalışma içinde olduğumuzu da sizlerle paylaşmak istiyorum.

Görevi devraldığım 4 öncelik saptadık, bunu sizler de biliyorsunuz. İlk öncelik, Birleşmiş Milletlerin ve küresel faaliyetlerin mutlaka çok taraflılık ilkesi içinde yürütülmesi şartı var. Eğer bunu ortadan kaldırırsak o zaman tek taraflı kararlarla Birleşmiş Milletlerin yönlendirilmesi, dünya sorunlarına tek ülke üzerinden çözüm bulunma çabası ortaya çıkıyor. Onun için çok taraflılık en önemli unsurlarından birisi ve bunu, bugüne kadar gerçekleştirdik. Aslında Covid salgınıyla da bir anlamda bu çok taraflılığın ne kadar elzem olduğunu ve tek taraflı kararlarla dünyanın bu büyük pandemi sorunuyla yüzleşemeyeceğini ve sorunlara çözüm bulunamayacağını anlamış olmak pandeminin bize getirdiği olumlu bir taraf oldu.

İkinci unsur: Dünyada muhtaç durumda olan ülkeler; bunların sorunlarının mutlaka Genel Kurulda dile getirilmesi, Genel Kurula güven duyulması. Genel Kurulun bu az gelişmiş, sahili olmayan ada devletlerin, orta gelir düzeyindeki ülkelerin, bizim mazlum ülkeler diye tabir ettiğimiz ülkelerin sesi olması önemli olduğu için ben buna da önceliklerim arasında yer verdim ve bugüne kadar da gerçekten bu ülkelere yönelik olarak Birleşmiş Milletler Genel Kurulunun faaliyetlerini hem düzenledik hem de buna yer verdik.

Diğer bir husus: Kadınların yaşam standartlarının iyileştirilmesi, hayatın içinde tüm alanlarda daha eşit biçimde yer alması, güçlendirilmesi konusuna da önceliklerimiz arasında yer verildi.

Sizlerle bu ufuk turunu yaparken bazı hususları paylaşmak istiyorum: Birleşmiş Milletler verilerine göre, 2021 yılında 235 milyon kişi insani yardıma ihtiyaç duyacak ve bunlar arasında en savunmasız durumdaki 160 milyonun insani ihtiyaçlarının karşılanabilmesi için 35 milyar dolar kaynak gerekiyor. Yaklaşık 690 milyon insan yetersiz beslenme tehlikesiyle karşı karşıya ve 22 ülkede 72 milyon insanın mücadele ettiği açlığın kökeninde de çatışma ve ihtilaflar yer alıyor. Ciddi bir kıtlık tehlikesi söz konusu ve özellikle Yemen bu kıtlık tehlikesini en çok hisseden ülkelerden bir tanesi ve bütün bu ihtiyaçların karşılanması için 4 milyar dolara ihtiyaç duyuluyor. Ülkede 16 milyon insanın bu yılın ilk yarısında açlıkla yüz yüze geleceği tahmin ediliyor. Myanmar'da şiddetten kaçan 860 bin Rohingya Müslümanın Bangladeş'te sığındığı Cox's Bazar dünyanın en büyük mülteci kampı hâline gelmiş durumda. Bölgede iki hafta önce meydana gelen yangın, zaten zor koşullarda yaşayan bu kardeşlerimizin, 45 bin kişinin daha kampsız, yerleşecek yeri olmayan bir duruma gelmesine neden oldu. İnşallah bundan sonraki ziyaretimi de Bangladeş'e yaparak Rohingya Müslüman kardeşlerimizin oradaki statülerini, durumlarını gözden geçirip oradan mesaj vermeyi arzu ediyorum.

Ayrıca, Myanmar'daki askerî darbenin, Covid salgını göz önüne alındığında Rohingya Müslümanlarının içinde bulunduğu durumu daha da kötüleştirmesinden endişe duyuyorum. Myanmar'daki askerî darbe, gerek benim gerek Birleşmiş Milletler Genel Sekreterinin ve Güvenlik Konseyinin kuvvetli mesajlarıyla telin edildi ve bununla ilgili olarak da Birleşmiş Milletler Genel Kurulunu topladım ve askerî darbenin kınanması ve oradaki seçilmiş Başbakan ve liderin süratle tutukluluklarının sona erdirilmesi çağrılarında bulunduk. Birleşmiş Milletler olarak size şunu garanti edebilirim ki benim Başkanlığım döneminde hiçbir ülkedeki askerî darbe destek bulmayacaktır. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

Öte yandan, günümüzün en büyük insani krizi, maalesef, tam on yıldır Türkiye'nin yanı başında Suriye'de yaşanıyor. Gerçekten çekilen çileyi tanımlamak güç ve bu konuyu da sürekli olarak Genel Kurulun gündeminde tutmaya çalışıyorum. Son birkaç ay zarfında 3 kez Suriye'yle ilgili topladık. Suriye'deki insani yardımlar, insan hakları ihlalleri, Suriye'nin durumu, insani yardımların geçişi konusunda çeşitli toplantılar yaptık. Hatay'a gidişimde, bir anlamda bu çekilen sıkıntıları bir kez daha dünya gündeminde tutmak ve de ülkemizin bu mültecilere gerçekleştirdiği yardımları ve bu çok sayıda insanın, düçar durumdaki insanın karşı karşıya kaldığı bütün sorunlara karşı ne kadar önemli bir başarı elde edildiğini ve ne kadar büyük fedakârlıklarla bu noktaya gelindiğini bir kere daha orada vurgulamak imkânını bulacağız.

Dünyada, özellikle Covid salgınından sonra, İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra yaşanmış en büyük insani krizden bahsediyoruz ve Suriye, bunlar arasında en önde gelenlerden bir tanesi. Suriye'deki 4,1 milyon nüfusun 2,8 milyonu günlük acil insani yardıma muhtaç durumda ve bunun için de mutlaka bu kapıların 4 kapıya tekrar çıkarılması ve sadece Cilvegözü'ndeki insani yardımlarla yetinilmemesi önem arz ediyor, yoksa burada, Kuzeybatı Suriye'de açlıktan ölen ve dünyanın acı duyacağı, utanç duyacağı tablolarla karşılaşmamız söz konusu olabilecektir.

Üzerinde hassasiyetle durduğum diğer bir insani konu ise Birleşmiş Milletler Filistin mültecileri. Buna ilişkin yardım ajansı UNRWA'nın desteklenmesi çok önemli. Bunun kaynakları giderek azalıyor ve UNRWA, Birleşmiş Milletlerin en uzun süredir faaliyet gösteren ajansı; Ürdün, Suriye, Lübnan ve işgal altındaki Filistin topraklarında yaşayan 5,5 milyondan fazla Filistin mültecisinin gıda, sağlık, eğitimiyle ilgili önemli çalışmalar yapıyor fakat kaynak sorunu var ve kaynak sorunu bu şekilde devam ederse de bu yardımlar devam edemeyecek. Amerika Birleşik Devletleri en önemli kaynak sağlayan ülkelerden bir tanesi. Amerika Dışişleri Bakanıyla görüşmemizde de tekrar dile getirdim; bu kaynağı Amerika Birleşik Devletleri'nin eskisi oranlarında sağlaması lazım ki bu ülkelerde yaşayan bu 5,5 milyon Filistinli mülteci daha fazla sıkıntılı duruma düşmesin, sonradan tüzüleceğimiz, utanç duyacağımız tablolarla karşılaşmayalım. Filistin meselesi, bizim, bugün Birleşmiş Milletler Genel Kurulunda önemli unsurlardan bir tanesidir.

Burada, Covid salgınının çok boyutlu etkileri nedeniyle, gerçekten, dünyamız Büyük Buhran'dan sonra en derin küresel ekonomik daralmayla karşı karşıya, 1870 yılından beri yaşanan en büyük gelir kaybı yaşanıyor; çok önemli bir Covid sonrası tabloyla karşı karşıya kalacağız. Dolayısıyla sadece salgından kurtulmak değil, salgından sonraki dönemde ne yapacağımızı da şimdiden planlamamız ve hangi ülkelere öncelik vereceğimizi kararlaştırmamız lazım. Dolayısıyla, 115 milyondan fazla insanın aşırı fakirliğe ve açlığa sürüklenme tehlikesi var.

Burada, mesela, çok önemli konulardan bir tanesi hijyen koşulları. Ülkemizde görmediğimiz bir sıkıntı yaşanıyor. Covid'le mücadelede diyoruz ki: "Elimizi yıkamamız lazım, hijyen koşullarına riayet etmemiz lazım." Dünyada 4,2 milyar insanın suyu yok, bırakınız içme suyunu suyu yok; dolayısıyla suyu düşünmemiz lazım.

Dijital, belki de bizim bu ortamda bir sürü toplantı yapabilmemize imkân verdi ama "dijital" dediğimiz zaman dünyada 800 milyon insanın elektriğinin olmamasını hatırlamamız lazım; elektriği olmayanın dijital ulaşımı olmayabilir. Amerika'da 40 milyon kişinin internet bağlantısı yok, Afrika'da düşünün ne kadar zor şartlarda ve gerçekten bunu gideremediğimiz takdirde eğitimden bahsedemeyiz, Covid salgınıyla mücadeleden bahsedemeyiz ve bütün bu dünyadaki, şu andaki mevcut statünün korunmasından da bahsedemeyiz. Onun için, pandemi sonrası bakımından bütün bunlarla ilgili ayrı toplantılar yaparak gelecekte karşılaşacağımız 2'nci soruna, 3'üncü soruna, 4'üncü soruna hazırlıklı olmaya çaba sarf ediyoruz.

Yukarıda çizmeye çalıştığımız tablolar içinde en önemli konulardan bir tanesinin az gelişmiş ülkeler olduğundan bahsettim, bir tanesi de kadının sosyal yaşamdaki rolü; her ikisiyle ilgili olarak da direkt bana bağlı çalışacak danışma kurulları oluşturduk. Birleşmiş Milletler sisteminin yavaş işleyen mekanizmaları içinde, benim sorumluluğunda kurulan bu iki danışma grubu çok önemli çalışmalar yapıyorlar, sonuçlar çıkarıyorlar ve bunu üye ülkelerle paylaşıyoruz; bunların önümüzdeki dönemdeki Genel Kurul Başkanları döneminde de devam etmesi kararlaştırıldı.

Aşı konusunda gerçekten çok sıkıntılı bir tabloyla karşı karşıyayız. Dünya buna hazırlıksız yakalandı. Çok önemli bir adım atılmış olsa dahi, aslında şu anda dünya nüfusunun yüzde 20'si yüzde 70 aşıya sahipken geri kalan nüfus belki de hiç aşıyla karşılaşmamış bir konumda. Onun için bu aşı konusunu sürekli dile getirmemiz lazım. Ülkelerin sadece kendini düşünüp kendisini garantiye aldıktan sonra "Benden sonra öbür ülkeler ne yaparsa yapsın." psikolojisine girmesi kabul edilemez. Bunu, sürekli Birleşmiş Milletler gündeminde tutuyoruz ve bu aşının bütün dünyaya ulaşabilecek şekilde adil dağıtımı, hakkaniyete uygun dağıtımı için de çok kuvvetli mesajlar veriyoruz.

Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; yıllarca bu sıralarda milletvekilliği ve Dışişleri Komisyon Başkanlığı yapmış biri olarak, ulusal parlamentoların ve milletvekillerinin uluslararası ilişkilerde ne kadar önemli roller üstlenebildiğinin en güzel örneği, en iyi bileni benim. Bu hususu Genel Kurul Başkanlığım döneminde de Birleşmiş Milletlerde sıkça dile getiriyorum. Birleşmiş Milletler Kurulunda alınan kararları ulusal düzeyde yasalaştıran, sürdürülebilir kalkınmadan çevreye, sağlık alanından gençlik, çocuk, kadın konularına kadar küresel hedeflerin her bir ülkede vatandaşların günlük yaşamına yansıtılmasında parlamentoların büyük önemi var. Dolayısıyla, bugün, siz saygıdeğer milletvekillerine, sizlerden biri olmanın yanı sıra Birleşmiş Milletler Genel Kurulu olarak da Birleşmiş Milletler çalışmalarına, çok taraflılığa ve parlamenter diplomasiye verdiğiniz destek ve katkılar için şükranlarımı ifade etmek istiyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

Bu duygu ve düşüncelerle sizlere ve sizlerin şahsında tüm Türk milletine en derin saygılarımı sunuyorum. (Alkışlar)

İnşallah, 15 Eylülde, Birleşmiş Milletlerdeki görevimin hitamından sonra ilk birkaç gün içinde aranızda tekrar olmaktan duyacağım hazzı ve mutluluğu da burada paylaşmak isterim.

Teşekkür ediyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bozkır.

Sayın milletvekilleri, Sayın Volkan Bozkır ve beraberindeki heyet, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Sayın Mustafa Şentop refakatinde Genel Kuruldan ayrılmaktadırlar. (Alkışlar)

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 15.21

İKİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 15.29****BAŞKAN: Başkan Vekili Nimetullah ERDOĞMUŞ****KÂTİP ÜYELER: Bayram ÖZÇELİK (Burdur), Necati TİĞLİ (Giresun)**

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 68'inci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, Ordu'nun il oluşunun 100'üncü yıl dönümü münasebetiyle söz isteyen Ordu Milletvekili Metin Gündoğdu'ya aittir.

Buyurun Sayın Gündoğdu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

VI.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR**A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI**

1.- Ordu Milletvekili Metin Gündoğdu'nun, Ordu'nun il oluşunun 100'üncü yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Ordu'nun il oluşunun 100'üncü yılıyla ilgili gündem dışı söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Konuşmama geçmeden önce, bir gece yarısı eski alışkanlıklarından esinlenerek 104 tekaüt amiralin bildiri yayımlamaları demokrasiye yapılmış bir suikasttır. Sebebi her ne olursa olsun, bu girişimi bir milletvekili olarak kınıyorum. Devletin vermiş olduğu omuzundaki rütbeyi milletin iktidarına bildiri okumak için kullanan zihniyet, Türk milletinin şerefli ordusunun mensubu olamaz. Bildiriye imza atan tekaüt amirallerin muhalefet partilerinin üyeleri olmasını da manidar buluyorum. Bu girişim, millet iradesinin sorgulanması girişimidir; bu, millî iradeyi tehdit etmektir. Milletine namlusunu döndüren tanklara selam durmadık, bildiriye okuyanlara da asla selam durmayız. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

Kıymetli milletvekilleri, yüz yıl önce 4 Nisan 1921 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan 69 sayılı Kanun'la “Merkezi Ordu olmak üzere Canik sancağına bağlı Fatsa ve Ünye kazalarının ilhakı suretiyle Ordu müstakil livası teşkil olunmuştur.” ilanıyla Ordu kazası merkezî vilayet olmuştur. 1921 yılında Trabzon vilayetine bağlı bir kaza merkezi olan Ordu, 6 bucağı, 312 köyü ve 180 bini aşkın nüfusuyla birinci sınıf ilçe merkeziydi. 30 Kasım 1920 tarihinde, Türkiye Büyük Millet Meclisinin açılışından yedi ay sonra, 106 sayılı Meclis Toplantı Gündemi'nin 6'ncı maddesinde Ordu'nun vilayet oluşuyla ilgili karar gündeme getirilmiş ve onaylanmıştır.

Değerli milletvekilleri, Ordu ili, yerel gazeteciliğiyle de tarihe not düşmüş bir vilayettir. 1919 yılında ilk yerel gazete çıkarılmıştır. 1927 yılında Bilal Köyden tarafından çıkarılan Güzel Ordu gazetesi ülkemizdeki “ilk köy gazetesi” unvanını almıştır. Gazeteci Bilal Köyden, 1929 yılında arkadaşıyla tahta ve karyola demirlerinden imal ettikleri matbaa makinesiyle de tarihe geçmiştir. Tahtadan yapılmış matbaayla ilk gazeteyi yayımlamıştır. Tahtadan yapılan matbaa ise 1950 yılında Basın Müzesine bağışlanmıştır.

Sayın milletvekilleri, 1920 yılındaki Ordu'nun 2021 yılında nerelere geldiğini birkaç cümleyle sizlere hatırlatmak isterim: 1949'a kadar resmî bir lisesi dahi olmayan Ordu, bugün, onlarca lisesi, koca bir üniversitesi olan il hâline geldi. Doğru dürüst bir kara yolu, betonarme köprüsü dahi olmayan

izbe bir kasabadan duble yollara, trafiğin hızla akıp gittiği modern çevre yollarına, onlarca tünele ve viyadüğe kavuştu. 1970'lere kadar Ordu, elektriğini birkaç mazotlu jeneratörle üretirken bugün, Topçam Barajı'mızdan hem enerji hem içme suyu sağlayarak koca bir büyükşehir oldu. Daha düne kadar kışları fındık kabuğuyla, kömürle, odunla ısınmaya çalışarak ıslı ve kirli havada nefes alamazken, gaz ocaklarında su, tüpte tencere kaynatırken artık çevre dostu doğal gazın temizliğine ve konforuna ulaştı. En son 1928 yılında, Güzel Ordu Tayyaresi'nin Ömer Ağa düzlüğüne indiği Ordu, Türkiye'nin ilk deniz üzerine yapılan havalimanıyla her gün uçakların inip kalktığı bir kent hâline geldi.

Bugün, bize çağ atlatan, hayal bile edemediğimiz, saymakla bitiremeyeceğimiz hizmetleri bize kazandıran Sayın Cumhurbaşkanımız ve Genel Başkanımız Recep Tayyip Erdoğan'a Ordulu hemşehrilerim adına teşekkür ediyorum.

Sayın milletvekilleri, tiyatrosuyla, sporuyla, kültürüyle, balıyla, kivisiyle, fındığıyla, balığıyla daha birçok değişimi ve gelişimi bugün Ordu kentimizde görmeniz mümkün. Çambaşı Kayak Merkezi'yle, Aybastı Perşembe Yaylası'yla, Akkuş Argan Yaylası ve Mesudiye Keyfalan Yaylası'yla, Gökçöy Ulugöl'ü, Yoroç Kent Ormanı, Boztepesi'yle, Yason'u, rıhtımıyla, Fidangör'ü, Fatsa'sı, Ünye'si birbirinden güzel 19 ilçesiyle büyük bir şehir Ordu.

Derelerini yukarı akıttığı türküsüyle dillere destan, Karadeniz'in incisi Ordu şehrimiz, 12 kilometre kesintisiz sahil yürüyüş alanıyla siz değerli misafirlerini ağırlamak için bekliyor.

Bu vesileyle, Ordu'nun vilayet oluşunun 100'üncü yılını en derin duygularla kutluyor, nice yüzyıllara kavuşmayı diliyorum. Ordu'nun vilayet olmasında emeği geçen herkesi saygı ve hürmetle anıyorum.

Anadolu'yu işgal eden düşman güçlerini yenmek için, başta Gazi Mustafa Kemal Paşa ve silah arkadaşları olmak üzere, bu vatan toprakları uğruna gazi ve şehit olan tüm büyüklerimize minnet ve şükranlarımı sunuyorum; mekânları cennet, ruhları şad olsun.

Genel kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gündem dışı ikinci söz, Karadeniz bölgesinin çevre sorunları hakkında söz isteyen Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'e aittir.

Buyurun Sayın Adıgüzel. (CHP sıralarından alkışlar)

2.- Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, Karadeniz Bölgesi'nin çevre sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

MUSTAFA ADIGÜZEL (Ordu) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Sözlerimin başında, ben de Ordu ilimizin vilayet oluşunun 100'üncü yılını tebrik ediyorum.

Ayrıca, şu anda İstanbul'da tedavi gördüğünü öğrendiğimiz Ordu Büyükşehir Belediye Başkanımız Sayın Hilmi Güler'e de acil şifalar diliyorum.

Sizleri, bugün, Ordu ilimizin eşsiz coğrafyasında dolaştıracamız. 3 tane nehir var; biri Melet Nehri, biri Bolaman Nehri, biri de Cevzidere Nehri.

Önce Melet Nehri'nin havzasındayız. Burada iki bin üç yüz yıl önce inşa edilmiş bir Kurul Kalesi var, 570 metre yükseklikte bir arkeolojik sit alanının tepesinde duruyor. Şimdi, ben, şunu böyle göstermek istiyorum: Bakın, bu kayanın üstünde duruyor, burada bir arkeolojik sit alanı var, Antik Kurul Kenti -tam iki bin üç yüz yıllık- ve buradan aşağıda, dibinden geçen Melet Nehri'ne 300 basamak merdivenle inilebiliyor. "Buraya ne yapılmalı?" dersiniz... Şimdi, bunu açıp göstereceğim. Yani buraya yapılacak en son şey herhâlde şu taş ocağıdır. Dünyada başka yerde örneği yok. Böyle

bir antik kent mirasının altını bir taş ocağıyla oyuyorlar. Burada nekropoller ve kaya mezarları tahrip olmuş durumda. Bu kent, Kral Mitridat'ın kenti; Roma uygarlığıyla yıllarca savaşmış ve en sonunda bir ihanete uğrayarak -son savaşının adı ihanet- oğlu, yakınındakiler ve diğerleri ihanete uğratarak burayı tarumar etmişler. İşte, bu durum o günkü ihanet savaşının devamı gibi gözüküyor.

Şimdi, burada, bu taş ocağında sadece bu ihanet yok, başka bir ihanet daha var. Şuraya dikkat çekmek isterim: Bu taş ocağında bir terazi var. Bu kantarda, arka tarafta tartılan kamyonun önünde bir de mavi bir su tankeri var. Bu mavi su tankeri buranın müdavimi, bu su tankeri buradan hiç ayrılmıyor değerli arkadaşlarım, arkadaki kamyon tartılırken bu su tankeri ağırlığı artırmak üzere burada devamlı duruyor. Yani böyle bir fırıldak, herhâlde, Kral Mitridat'ın aklına bile gelmezdi. Buradan, bu taş ocağından Büyükşehir satılan taşlar 1,5 kat fiyata, daha yüksek tonaj gibi gösterilip daha küçük tonajlarda veriliyor ve maalesef, Büyükşehir bu işin farkında olduğu hâlde bu işe ses çıkarmıyor. Yani bu iş şunu gösteriyor: Bu taş ocağı sadece tarihin altını oymuyor, aynı zamanda Ordu Büyükşehir Belediyesinin altını oyuyor.

Şimdi, Melet havzasından Bolaman havzasına gelmek istiyorum. Burada yıllardır, 2013 yılından beri bir altın madeni var. Baştan, öncelikle söylemek isterim: Biz madencilğe karşı değiliz, biz millî madenciliğin uygun olan yerlerde ve uygun tekniklerle yapılmasına karşı değiliz; ancak, insanların yaşam alanlarında yapılan ve tekniğine uygun yapılmayan, doğaya zarar veren madencilğe karşıyız.

Değerli arkadaşlarım, bir de milleti yanıltıyorsunuz. Bakın, Sayın Erdoğan 12 Ocak 2021'de siyanürle altın işletmeleriyle Türkiye'de üretilen altının yıllık miktarını 42 ton ve karşılığını da 2,4 milyar dolar olarak ifade etmiştir. Şimdi, bunu Türk parasına ve tonu da grama çevirince altının gramı 470 liraya geliyor yani sanki uluslararası altın kartelleri bütün kazandığı altını Türkiye'ye veriyormuş gibi. Peki, gerçek ne? Gerçek, sadece 50 milyon dolar. Bu, Fatsa'daki altın madenine düşen, altın madeninin Türkiye'ye kazandırdığını söylediği meblağ ise 2 milyon doların altında çünkü beş yıllık 9,7 milyon dolardan bahsetmiş, yıllık 2 milyon doların altında. Hâlbuki aynı coğrafyada, Fatsa ve Ünye coğrafyasında 300 milyon dolarlık fındık üretiliyor sadece. Yani biz 150 katını tarım ürününden alabileceğimiz bir meblağ varken çok daha azına orada başka işlere müsaade ediyoruz. Dolayısıyla, bu ifadeler sadece siyanürle altın işletmeciliğinin önünü açmak için, halkı kandırmak için kullanılan ifadelerdir.

Peki, gerçek nedir, Fatsa'daki altın işletmesindeki gerçek nedir? Bakın, şirket 2013 yılında faaliyete başlamış, 2016 yılında bu faaliyeti sona erdireceğini ve 2018 yılında da burayı rehabilite ederek tamamen kapatacağını taahhüt etmiştir. 2021 yılına geldik, bu taahhütten üç yıl geçti arkadaşlar ve şu anda 2013 yılındaki ÇED raporu geçerli.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

MUSTAFA ADIGÜZEL (Devamla) – Bu ÇED raporuna göre de kapasite 3 milyon 477 bin ton olarak gözükmekte. Kasım 2018'de bu kapasiteyi değil de liç alanını genişletmek için başvuruda bulunmuş. Burada kendisi açıkça “Benim yeni ÇED almam gerekiyor, ben kapasiteyi artırmıyorum.” diye de ifadeye bulunuyor. 2019 yılında 3 milyon 477 bin ton cevher kapasitesini doldurduğunu ve yeni ÇED almak için müracaat ettiğini öğreniyoruz. Yani ne demek istiyoruz? Buranın ÇED'i olmamasına rağmen şu anda Fatsa'daki altın madeni kaçak bir işletmedir. Burası kaçak bir işletme olduğu hâlde müsaade edilmektedir ve oranın Orman İşletme Müdürlüğü buradaki kaçak alanda, ÇED'i olmayan alanda orman kesimi yapmaktadır ve defalarca uyarımıza rağmen buna devam etmekte.

Değerli arkadaşlarım, şu anda başka vakit kalmadı, artık Cevizdere'yi de bir dahaki konuşmamda dile getireceğim.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gündem dışı üçüncü söz, gıda tüketimi ve gıda israfının önlenmesi hakkında söz isteyen İstanbul Milletvekili Arzu Erdem'e aittir.

Buyurun Sayın Erdem. (MHP sıralarından alkışlar)

3.- İstanbul Milletvekili Arzu Erdem'in, gıda tüketimi ve gıda israfının önlenmesine ilişkin gündem dışı konuşması

ARZU ERDEM (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; gıda tüketimi ve gıda israfının önlenmesiyle ilgili gündem dışı söz almış bulunmaktayım. Ekranları başında bizi izleyen aziz Türk milletimizi ve Gazi Meclisimizi saygılarımla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, dünyada yaklaşık 800 milyon insan açlıktan etkilenmektedir; 1,2 milyar insan ise susuzluk sorunuyla boğuşmaktadır. Geleceği tahlil ettiğimizde olası senaryolar arasında mevcut kaynakların yetersiz kalacağı, gıda ve su savaşlarının çıkacağı öngörülmektedir. Dünyanın olduğu gibi ülkemizin de en büyük sorunlarından biri gıda israfıdır. İsfraf edilen su, gıda ve enerji değil aslında tüketilen geleceğimizdir.

Eminim ki burada oturan her milletvekili arkadaşımın en büyük hassasiyeti, açlıkla mücadele eden “üçüncü dünya ülkeleri” olarak adlandırdığımız ülkelerdeki masum çocukların mahzun bakışlarıdır. Yapılan yardımlarla ilk kez gazoz şişesi görüp açacak bulmayan, o şişeyi dışlarıyla açan işte o çocukların bakışlarıdır. Buna karşın dünyada üretilen gıdanın üçte 1'i yani 1,3 milyar tonu her yıl israf edilmektedir. İsfraf edilen bu gıdaların sadece üçte 1'iyle yetersiz beslenen insanları doyurmak ve bu çocukların yüzlerini güldürmek mümkündür.

Değerli milletvekilleri, gıda kayıpları ve israf, açlık ve yetersiz beslenmeyle birlikte küresel sorunlar arasında ilk sırada yer almaktadır. Gelin, ülkemizin israf haritasını inceleyelim: Türkiye İstatistik Kurumunun 2018 verilerine göre 18 milyon ton meyve ve sebze çöpe atılmaktadır, yine her yıl 1,7 milyar ekmek çöpe atılmaktadır. Bu veriler gün geçtikçe artmaktadır ve ne yazık ki gittikçe vahim bir hâl almaktadır. Gıda israfının yüzde 42'si hanelerde yapılmaktadır. Buradan da gıda israfının önlenmesine evimizden başlamamız gerektiği sonucuna ulaşmak mümkündür. Hem hızlı tüketiyoruz hem hızlı yaşıyoruz; artık meyve ve sebzeyi manavdan, eti kasaptan, ekmeği fırından almaya vakit ve sabır yok. Tüm ihtiyaçların bir arada bulunabileceği süpermarketlerden ve internetten toplu alışverişler yapıyoruz, böylelikle en kaliteli ürünü en ucuza alabildiğimizi zannediyoruz fakat toplu yapılan alışverişler sonucunda alınanların hepsi o hafta tüketilmediği gibi, buzdolaplarında unutulduğu zaman alınanların önemli bir bölümü çöpe gitmekte ve tüketici daha çok zarar etmektedir. İsfraf edilen gıdalarda birlikte emeğimiz, paramız ve dolayısıyla millî servetimiz israf edilmektedir. Elbette, sadece gıda israfı değil enerji israfı ve su israfı da ülkemizin olduğu gibi dünyanın temel sorunlarından biri hâline gelmiştir.

İsfrafa ilişkin çarpıcı bir örnek vermek istiyorum: Akıllı telefon sahiplerinin yüzde 6,8'i yılda bir, yüzde 16,9'u iki yılda bir, yüzde 28,1'i üç yılda bir akıllı telefonunu değiştirmektedir. Bireylerin yarıdan biraz fazlası yani yüzde 51,8'iyse cep telefonunu üç yıl içerisinde değiştirmektedir. Bu oran oldukça yüksektir, ihtiyaç ve tüketim analizi yapıldığında ihtiyaca dayalı bir tüketimin söz konusu olmadığı, tüketimin yüksek oranda keyfiyete dayalı olduğu ortaya çıkmaktadır.

Peki ne yapılmalı? Genel anlamda sorunlar incelendiğinde, bunların devlet eliyle bertaraf edilmesi beklentisi yaygındır. Lakin iki parmağımız karşımızdakini gösterirken üç parmağımız da bizi göstermektedir. Doğrusu, sorunların çözümünü sadece devletimizden beklemeyip bizler de elimizi taşın altına koymalıyız.

Bireysel boyutta yapabileceklerimiz oldukça fazla ancak birkaç çarpıcı örnek vermemiz gerekirse bunları özellikle altını çizerek belirtmek istiyorum: Coronavirüsle mücadele döneminde, marketten, bakkaldan, pazardan alışverişin azaldığı günümüzde tüketebildiğimizden fazla gıdayı internet üzerinden sipariş etmekteyiz. Tüketebildiğimiz kadar gıda almayı alışkanlık hâline getirmemiz gerekir. Evlerde enerji tasarrufuna yönelik gerekli tedbirlerin alınması gerekmektedir ki bu bile yüzde 50 oranında tasarruf gerçekleştirmektedir. Su israfı için en çarpıcı örnek, dışlarımızı fırçalarken bir dakika boyunca açık bıraktığımız musluktan akan sudur. Bir kişinin günde 2 kez bir dakika boyunca musluk suyunu kapatmadan diş fırçalamasının yılda 8 ton su kaybına sebep olduğunu hepimizin bilmesi gerekiyor. Yine, her birimiz duş alırken süreyi bir dakika kısalttığımızda yıllık olarak 18 ton su tasarrufu yaparız. Mutfağın gün ışığıyla aydınlatılması yüzde 15 oranında enerji tasarrufu getirmektedir. Bu örnekler artırılabilir, lakin son bir örnek vermek istiyorum: İşletmelerde bir büro elemanının yılda ortalama 81 kilogram kâğıdı çöpe attığı belirtilmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ARZU ERDEM (Devamla) – Kâğıt kullanımında geri dönüşüm sağlanmalıdır. Lakin 1 ton kullanılmış gazete kâğıdı geri kazanıldığında 8 çam ağacının kesilmesi önlenmektedir.

Değerli milletvekilleri, israfın nedeni, ihtiyaç ve istekleri gidermede kullanılan kaynakların nasıl rasyonel ve verimli kullanılacağı, nasıl kullanılması gerektiğinin, nitelik ve niceliklerinin nasıl artırılacağı bilinmemesidir. Bu nedenle tüketim ve tüketici davranışlarımızı mutlaka ve mutlaka olumlu yönde geliştirmemiz gerekmektedir.

Cumhuriyetimizin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün millî servetimizin ülkemizde kalmasına ilişkin şu sözünün hem bizlerin hem çocuklarımızın hem de torunlarımızın yol haritasını oluşturması temennisiyle ben sözlerime son vermek istiyorum: “Türkler! Türk malı alınız, Türk malı kullanınız; Türk parası, Türk toprağında kalsın.” Ramazan ayının manevi iklimine girdiğimiz şu günlerde farkındalığımızı artırmalı, israfı önlemek için önce kendi hanemizden başlamalıyız.

Her birinizi saygılarımla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, şimdi sisteme giren ilk 20 milletvekiline yerlerinden birer dakika süreyle söz vereceğim.

Sayın Çepni...

VII.- AÇIKLAMALAR

1.- İzmir Milletvekili Murat Çepni'nin, Aslı Özkısırlar'ın ölümünün sorumlusunun pandemiyi sermaye için fırsata çeviren saray rejimi olduğuna ilişkin açıklaması

MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Aslı Özkısırlar, İzmir’de tacıclık yapan emekçi bir kadındı, Kürşat gillerden değildi, yıllardır romatizmal bir hastalıkla uğraşıyordu. Yirmi beş gündür hastaneye yatış için sıra beklerken 2 Nisanda hayatını kaybetti. Kısa süre önce “Neredeyse on günden fazladır hastaneye yatış için bekliyorum, yatak yok ama siz yapın kongrenizi, benim çektiğim ağrının, eziyetin ne önemi var sonuçta.” diye yazmıştı ve Aslı, göz göre göre aramızdan ayrıldı. Aslı'nın ölümünün sorumlusu hastalık değildir; sorumlusu, pandemiyi sermaye için fırsata çeviren saray rejimidir; sorumlusu, sağlığı ticarileştiren kapitalist sisteminizdir. Anısı önünde saygıyla eğiliyoruz.

BAŞKAN – Sayın Barut...

2.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, TÜİK'in enflasyon rakamlarına ilişkin açıklaması

AYHAN BARUT (Adana) – Sayın Başkan, Türkiye’de enflasyon durdurulamıyor. Türkiye İstatistik Kurumunun açıkladığı verilere göre mart ayında tüketici fiyat endeksi, bir önceki aya göre yüzde 1,08 artarak yıllık bazda yüzde 16,19’a yükseldi. Halkımızı sürekli yoksullaştırıp açlık ve sefaletle mahkûm ediyorlar. Enflasyon canavarının büyümesine neden olan iktidar cambazlık yaparak algı oyunlarıyla gerçekleri saptırmaya çalışıyor. Ekonomik kriz ocakları söndürüyor, yüreklere ateş düşürüyor. Enflasyon, açlık, sefalet, işsizlik, yoksulluk ve zulüm demektir. Bu zulmü reva görenler saraylarda sefa sürüyor ama bu böyle gitmez, gitmemeli. Daha dün Adana’da geçim sıkıntısı yaşayan gencecik bir kardeşimiz yaşamına son verdi. İktidarı bu yangını söndürmeye çağırıyoruz; algıyı bırakın, ülkenin gerçek gündemi olan açlık, yoksulluk ve çaresizliğe çözüm bulun. Siz yapmıyorsanız bu çözümü projelerimizle biz yapacağız, bu düzen değişecek ve mutlaka değiştireceğiz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Şahin...

3.- Balıkesir Milletvekili Fikret Şahin'in, Eti Maden Bigadiç Bor İşletme Müdürlüğüne yapılan işçi alımına ilişkin açıklaması

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Geçtiğimiz hafta Eti Maden Bigadiç Bor İşletme Müdürlüğüne 43 kişi sürekli işçi kadrosunda sözlü sınavla işe alındı. Sınav ve işe alınma koşulları şeffaf ve objektif olarak yapılmamış, bir kişinin sözlü mülakatı iki dakika sürerken diğerinin yirmi dakika sürdüğü görülmüştür. Ayrıca, işe alınan kişilerin isimleri ve puanları sekiz ay süreyle gizlenmiştir. Hatta “tarla mağduru” olarak adlandırılan, Eti Madenin yeni maden sahaları açmak için civar köylerden tarlalarını aldığı kişiler dahi işe alınmamıştır. İşe alınanların çoğu iktidar mensuplarının çocukları ve yakınlarıdır. Bigadiç ilçemizde pek çok işsiz varken başka ilçelerden işçi alımı yapmak Bigadiç’e yapılan büyük bir haksızlıktır, bu da AK PARTİ’nin Bigadiç’te yapmış olduğu bir haksızlıktır. Bigadiç halkı bir an önce bu haksızlığın giderilmesini, işçi alımının tekrar şeffaf ve liyakat zemininde yapılmasını istemektedir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Özdemir...

4.- İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir'in, Cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminin yoksulluk ve işsizlik demek olduğuna ilişkin açıklaması

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Tek adam keyfî yönetimine dayanan Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemi, 10 milyonu aşan işsiz, on milyonlarca yoksul, esnafın, yatırımcının, çiftçinin, emeklinin, iş arayan üniversite mezunu milyonların sorunlarını çözmedi; dahası, başta hukuk, adalet, eğitim, demokrasi, basın özgürlüğü, temel hak ve özgürlükler olmak üzere hemen her alanda ciddi geriye gidişler yaşıyoruz, yaşam koşulları her geçen gün daha çok zorlaşıyor. TÜİK’e göre tüketici enflasyonu son yirmi ayın, üretici enflasyonu ise son iki yılın en yüksek seviyesinde. Enflasyon Araştırma Grubunun hesabına göre, son yedi aylık gerçek enflasyon yüzde 28’i aşmış durumda. Bu tablonun ortaya koyduğu üzere “Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemi” demek yoksulluk ve işsizlik demektir; yüksek faiz, yüksek enflasyon demektir; Türk lirasının değer kaybı, yüksek döviz kuru demektir. “Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemi” demek kişisel, keyfî kararlar sonucu istikrarsızlık, güvensizlik demektir. Yatırım, güven ve istihdam kaybı yüksek...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Bulut...

5.- Tokat Milletvekili Yücel Bulut'un, Gazi Osman Paşa'nın vefatının 121'inci yıl dönümüne ilişkin açıklaması

YÜCEL BULUT (Tokat) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Cumhuriyetimizin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk'ün “Ben kendime Gazi Osman Paşa'yı rehber olarak seçtim, ömrüm boyunca onun yolunu takip edeceğim. Türk milleti Plevne'de yeniden kendini bulmuştur. Millet yolundaki mücadelemizde daima sembolümüz Plevne'de doğan millî ruh olacaktır.” sözleriyle yâd ettiği Tokatlı millî kahramanımız Gazi Osman Paşa'yı vefatının 121'inci yıl dönümünde şükranla anıyorum. Onun torunu olan her Tokatlı gibi Gazi Osman Paşa'nın millî duruşunun mirasçısı olmakla gurur duyuyorum. Bu vesileyle bir kez daha büyük komutana Allah'tan rahmet diliyor, Gazi Meclisi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Şeker...

6.- İstanbul Milletvekili Ali Şeker'in, Türkiye'nin gerçek sorununun pandemide verilmeyen ekonomik ve sosyal destekler olduğuna ve 6 Nisan Öldürülen Gazeteciler Günü'ne ilişkin açıklaması

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

İstanbul Zincirlikuyu İSOV Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi Müdürü 45 yaşındaki Atilla Altuntaş hayatını kaybetmişti geçtiğimiz haftalarda. Bugün de Nevşehir'den Türkçe öğretmeni 40 yaşındaki Caner Erdoğan hayatını kaybetti. Çok sayıda öğretmen Covid hastalığıyla pençeleşirken, yoğun bakımlarda yatarken çok sayıda da yeni öğretmen hastamız var. Bu, okulların yüz yüze eğitimine artık ara verilmesi gerektiğinin işareti, daha fazla can kaybı vermeyelim.

33 yaşındaki kafe-bar çalışanı Ramazan Ünal geçinemediği için intihar etti. Türkiye'nin gerçek sorunu pandemi, pandemide yeterli verilmeyen ekonomik destek, sosyal destek. Bu sosyal desteklerin mağdur olan esnafa acilen verilmesi gerekiyor.

Öldürülen Gazeteciler Günü'nde öldürülen gazetecilerimizi bir kez daha saygıyla ve rahmetle anıyorum.

BAŞKAN – Sayın Aycan...

7.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, Alparslan Türkeş'in 24'üncü ölüm yıl dönümüne ve Kahramanmaraş'a İstiklal Madalyası verilmesinin yıl dönümüne ilişkin açıklaması

SEFER AYCAN (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, 4 Nisan, Milliyetçi Hareket Partimizin kurucu Genel Başkanı Alparslan Türkeş'in ölüm yıl dönümüdür. Alparslan Türkeş, ömrünü Türk milliyetçiliği davasına adanmış bir ülkücüdür. 1944'te Türk milliyetçisi olarak mevcut yönetimin yanlışlarını söylediği için tabutluklara atılmış bir ülkücüdür. Türk milliyetçiliğini ideoloji hâline getiren ve siyasi harekete dönüştüren Başbuğ'umuz büyük... Bugün, milyonlarca Türk milliyetçisi hep bir ağızdan “Başbuğlar ölmez.” demektedir. Saygıyla, minnetle anıyoruz; ruhu şad, mekânı cennet olsun.

5 Nisan 1925, emperyalist işgalci Fransız askerini 12 Şubat 1920'de Maraş'tan kovan ecdadımıza Türkiye Büyük Millet Meclisinin İstiklal Madalyası verdiği tarihtir. Destanı yazan kahramanlara İstiklal Madalyası vermek için isim sorulduğunda tüm Maraşlıların istiklal mücadelesine katılması nedeniyle Türkiye Büyük Millet Meclisi, İstiklal Madalyası'nı Maraş...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Topal...

8.- Hatay Milletvekili Serkan Topal'ın, Hatay'ın hazine arazisi sorununa ilişkin açıklaması

SERKAN TOPAL (Hatay) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Buradan Sayın Cumhurbaşkanına, bakanlara ve AK PARTİ milletvekillerine seslenmek istiyorum. Hatay'da hazine arazisi sorunu devam ediyor. Bakın, on yıllardır hazine arazisi üzerinde evini yapan vatandaşlarımız mağdur, artık ecrimisilini ödeyemiyor. Tüm Türkiye'de sadece Hatay'a ambargo uygulanıyor. Neden, neden arkadaşlar? Hazine arazisi milletin malıysa neden milletin malını millete vermiyorsunuz? Yeter artık! Bu adaletsizliğe son verin, bu ambargoya son verin. Samimi söylüyorum, Allah da şahittir, bu adaletsizliğe son vermezseniz vallahi de billahi de tallahi de günaha gireceksiniz. Buradan Hatay halkı adına bunu talep ediyorum. Hazine arazisi sorununu çözün, vatandaş artık ecrimisilini ödeyemiyor.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Yılmazkaya...

9.- Gaziantep Milletvekili Bayram Yılmazkaya'nın, Hükümetten, yaşanan sorunlara gerçekçi ekonomik politikalarla çözüm bulmasını beklediklerine ilişkin açıklaması

BUYRAM YILMAZKAYA (Gaziantep) – Sayın Başkan, ekonominin kötü olduğu, iş yeri kapalı olan esnafın borç batağına girdiği, işsizlik oranının her geçen gün arttığı, birçok şirketin battığı, işsiz gençlerin geleceğe kaygıyla baktığı, emekli vatandaşların geçinemediği ümitsiz ve karamsar bir Türkiye... Ülkemizde yaşanan ekonomik krizle birlikte zor günler geçiren vatandaşın psikolojisinin bozulduğu, son zamanlarda toplu intiharların yaşandığı bir ülke hâline geldik. Ailesini geçindiremeyen birçok baba intihar ederken kızı, oğlu ve eşi geride kalmasın, borçlar ve icralarla boğuşmasın, perişan olmasın diye bütün aile fertleri birlikte intihar girişiminde bulunmakta. Toplu bir şekilde siyanürle intihar eden ailelerimizi unutmadık. İntihar eden, boşanan, yok olup giden nice aileleri unutmadık. Maalesef insan hayatının ucuz olduğu bir düzen aldı başını gidiyor. Bir hekim milletvekili olarak Gaziantep ilimizde ve Türkiye genelinde artış gösteren intihar vakalarından dolayı büyük bir endişe duymaktayım. Hükümetin vatandaşın haklı isyanına kulak vermesi, daha gerçekçi ekonomik politikalarla yaşanan sorunlara çözüm bulmasını bekliyoruz ya da bıraksınlar, seçimden sonra biz düzeltelim diyoruz.

Yüce heyeti saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Kaplan...

10.- Gaziantep Milletvekili İrfan Kaplan'ın, ülkede açlık, yoksulluk, işsizlik ve salgın zirvedeyken AK PARTİ iktidarının Kanal İstanbul derdinde olduğuna ilişkin açıklaması

İRFAN KAPLAN (Gaziantep) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Algı değiştirmede, suni gündemler yaratmada, yandaş beslemede bir numara olan AK PARTİ iktidarı; ülkede açlık, yoksulluk, işsizlik ve salgın zirvedeyken bu sefer de Kanal İstanbul derdinde. Kimin değirmenine su taşıdıklarını biz çok iyi biliyoruz. Siz de şunu çok iyi bilin ki bir tas çorba için böbreğini satılığa çıkarırlar, ucuz ekmek kuyruklarında saatlerce bekleyenler, çöplerden, pazar artıklarından evlerine meyve, sebze götürülenler, hastane, yatak bulamadıkları için ölüme terk edilenler, bebeğine süt ve mama alamayan anneler, tableti, bilgisayarını olmadığı için eğitimden mahrum kalan çocuklar sizin utanç vesikanızdır. Bu utanç vesikanız sandıkta yüzünüze çarpacaktır.

BAŞKAN – Sayın Ekinci...

11.- Sivas Milletvekili Semiha Ekinci'nin, Sivas'a yapılan eğitim yatırımlarına ilişkin açıklaması

SEMİHA EKİNCİ (Sivas) – 5 Nisan 2021 tarihinde Millî Eğitim Bakanımız Sayın Ziya Selçuk'un sultan şehrimizi teşrifleriyle, yatırım maliyeti 130 milyon TL'yi bulan 17 eğitim yatırımı ve 1 masalevinin açılışını gerçekleştirdik. 24 dersliği, 5 adet atölye binasını, 200 kişilik pansiyonu ihtiva eden Sivas Mesleki ve Teknik Anadolu Lisemiz, organize sanayi bölgesi içerisinde yer almasıyla okul-sanayi iş birliğinin sağlanması noktasında oldukça önemlidir. Açılış gerçekleştirilen ve özgün bir proje olan Sivas Masal Evi, tarihî dokusuyla Anadolu masalları konseptine uygun olarak dizayn edilmiş -2 masal odası, 1 drama etkinlik alanı- her yaşa uygun hizmet verebilecek şekilde tasarlanmış, ayrıca, kitap tahlilleri ve yazarlık atölyesi gibi çalışmalar için kütüphane ve okuma alanına sahiptir. Halk eğitim merkezinden öğretimevne, spor salonundan robotik kodlama atölyelerine, anaokulundan mesleki dersler atölyelerine kadar 16 ilçemizin tamamında farklı bir heyecana vesile olan 130 milyon liralık bu yatırımların ilimize kazandırılmasına vesile olan Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'a...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Arkaz...

12.- İstanbul Milletvekili Hayati Arkaz'ın, Alparslan Türkeş'in 24'üncü ölüm yıl dönümüne ilişkin açıklaması

HAYATİ ARKAZ (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Merhum Başbuğ'umuz, seksen yıllık ömrünü ülkesine, milletine ve devletine adayan örnek bir dava adamıdır. Türk milliyetçiliği davası, rahmetli Başbuğ'umuzun önderliğinde büyük bir fedakârlıkla yükselmiş; yıkılmaz mirası Milliyetçi Hareket Partisiyle bugünlere gelmiştir. Ülküsü ve fikirleri bizlere her zaman ışık olmuştur. Türk İslam ülkücülerinin, ülkücü-milliyetçi hareketin ve tüm Türk dünyasının lideri Başbuğ'umuz Alparslan Türkeş'i vefatının yıl dönümünde saygı ve rahmetle anıyorum; ruhu şad olsun.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Gaytancıoğlu...

13.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, çiftçilerin gübre sorununa ilişkin açıklaması

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Nisan ayının ilk haftasındayız, çiftçiler tarlalarında çalışıyorlar, bütün çiftçiler şu anda gübre fiyatlarının yüksekliğinden yakınıyor. Acaba iktidar olarak gübre fiyatlarından haberiniz var mı? Çok değil, dört ay önce 2.520 lira olan üre gübre şimdi 3.650 lira, yine dört ay önce 1.540 lira olan amonyum sülfat şimdi 2.160 lira olmuş. Size göre yani TÜİK verilerine göre dört aylık enflasyon yüzde 5 ama gübrelere yüzde 50-60 zam gelmiş. Dünya pandemiden kırılıyor, gıda fiyatları artıyor, siz çiftçiye destek yapmıyor, gübreleri ucuza vermiyorsunuz. Böyle giderse birçok çiftçi parasızlıktan ve gübre fiyatlarının çok artmasından dolayı üst gübre kullanamayacak. Çözüm, daha önceki yıllarda olduğu gibi gübre fiyatının yarısının devletçe karşılanması; yoksa verim düşecek, üretim düşecek.

BAŞKAN – Sayın Özsoy...

14.- İstanbul Milletvekili Eyüp Özsoy'un, CHP'nin, alkollü bir şekilde kaza yapıp kaçtığı söylenen Maltepe Belediye Başkanına ne tür bir tavır alacağıın takipçisi olacaklarına ilişkin açıklaması

EYÜP ÖZSOY (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, geçtiğimiz günlerde CHP'li Maltepe Belediyesinin kabarık siciline bir yenisini daha eklediğini gördük. CHP'li Belediye Başkanının alkollü bir şekilde kaza yaptığı ve

olay yerinden kaçtığı iddia edildi. Ayrıca bu yetmezmiş gibi kendisine çarptığı söylenen kazazedeye susması ve olayı örtbas etmesi için para teklif edildiği ve örtülü bir şekilde tehdit edildiği de iddia edilmektedir. Ülkemiz ve milletimiz için sorun hâline gelen bu âciz zihniyeti kınadığımı buradan ifade etmek istiyorum. Her fırsatta kadına şiddete karşı olduklarını söyleyen ancak partilerinin içerisindeki taciz ve tecavüz olaylarına sessiz kalan CHP yönetiminin, bir kadın sürücüyü gece yarısı hem de alkollü bir şekilde çarpıp kaçtığı söylenen bu Belediye Başkanına ne tür bir tavır alacağının takipçisi olacağız. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN- Sayın Ünlü...

15.- Osmaniye Milletvekili Baha Ünlü'nün, anestezi teknikerlerinin sorunlarına ilişkin açıklaması

BAHA ÜNLÜ (Osmaniye) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Üniversitelerin ön lisans, anestezi bölümünden mezun olan ve aldıkları eğitim sonrası ameliyathanelerde, yoğun bakım ünitelerinde ve acil servislere çalışabilecek donanım ve uzmanlığa sahip anestezi teknisyenlerinin, teknikerlerinin yıllardır atamaları yapılmamıştır. Sayıları yaklaşık 80 bini bulan anestezi teknikerleri KPSS sınavından yüksek puan almalarına rağmen kamudaki yetersiz kadro nedeniyle mağdur edilmişlerdir. Devlette ve özel sektörde iş bulamayan teknikerler düşük ücrete ağır çalışma koşullarında çalışmak zorunda kalmışlardır.

Sağlık çalışanlarına daha fazla ihtiyaç duyduğumuz bu pandemi sürecinde, vatandaşlarımıza daha kaliteli ve hızlı hizmet verebilmek için, binlerce anestezi teknikeri gencimizin ataması ivedi olarak yapılmalıdır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Kenanoğlu...

16.- İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun, 6 Nisan Öldürülen Gazeteciler Günü'ne ilişkin açıklaması

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, Serbesti gazetesindeki yazılarında İttihat ve Terakki yönetimini eleştirdiği için, 6 Nisan 1909 günü Galata Köprüsü'nde vurularak öldürülen Hasan Fehmi Bey'in öldürülmesinin üzerinden yüz on iki yıl geçmiştir. Türkiye'de o günden bu yana da yüzlerce gazeteci öldürülmüştür.

Başta Sabahattin Ali, Abdi İpekçi, Çetin Emeç, Turan Dursun, Musa Anter, Uğur Mumcu, Ferhat Tepe, Metin Göktepe, Taner Kışlalı ve Hrant Dinklerin şahsında, gece gündüz çalışan, demokrasinin yanında saf tutan, emek veren, tarafsız ve güvenilir haberciliği kendine ilke edinmiş ve bu uğurda hayatını kaybeden tüm gazetecileri Öldürülen Gazeteciler Günü'nde saygıyla ve minnetle anıyorum.

BAŞKAN – Sayın Tanal...

17.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, vatandaşın OGS ve HGS sistemleriyle mağdur edildiğine ilişkin açıklaması

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

AK PARTİ iktidarının geçiş garantisi verdiği köprü, tünel ve otoyollarda vatandaşlar OGS ve HGS sistemleriyle mağdur ediliyor. Sistem arızası, plaka okunamaması, bakiye yetersizliği gibi durumlarda kaçak geçişle suçlanan sürücülere borç çıkarılıyor. İşletmeciler duyuruyu sağlıklı şekilde yapmadığı için vatandaş borcunun farkına varmıyor; sonrasında icra takibi başlatılıyor, borç katlandıkça katlanıyor. Cezayı yatıranlar bile sonradan başka ad altında farklı bir ödemeye karşı karşıya kalıyor. Sanki daha fazla ücret alınsın diye hareket ediliyor. Şikâyetlerin haddi hesabı yok.

Vatandaş müşteri olarak gören Ulaştırma Bakanına sesleniyorum: OGS ve HGS şikâyetlerini gündemimize alın; araştırın, bakalım altından neler çıkacak? Bu işin peşini bırakmayacağız. Vatandaş mağdur etmeyin.

BAŞKAN – Sayın Özkan... Yok.

Sayın Taşkın...

18.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, emekli 104 amiralin yayınladıkları darbe imalı bildiriye şiddetle kanadığına ilişkin açıklaması

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Deniz Kuvvetlerinden emekli 104 amiralin Kanal İstanbul ve Montrö tartışmalarını bahane ederek millî iradeyi ve onun meşru temsilcisi Hükûmetimizi hedef alan, gece yarısı yayınladıkları darbe imalı bildiriye, demokrasimize yapılan bu suikast girişimini şiddetle kınıyorum.

15 Temmuz darbe ve işgal girişiminin hâlâ sıcaklığını koruduğu bir ortamda yayınlanan gece yarısı bildirisinin içeriği de dili de ruhu da açık seçik bildiğimiz vesayetçi kafanın ürünüdür.

Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğindeki Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti görevinin başındayken gece yarısı bir bildiri yayınlayarak Türkiye'yi karıştırmaya çalışmak kimsenin hakkı da değildir, haddi de değildir. Şer odakları şunu iyi bilsin ki: Artık eski Türkiye yok, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın 15 Temmuzda aziz milletimizle birlikte tüm vesayet odaklarını yıkarak inşa ettiği büyük ve güçlü Türkiye var diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Gürer...

19.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, çiftçilerin patatesten dolayı uğradıkları zararın karşılanması gerektiğine ilişkin açıklaması

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Bu yıl da patates ne yazık ki depoda kaldı, çürüme başladı; 300 bin tonun üzerinde patates göz göre göre çürümeye terk edildi. Bakanlık da iktidar da bu konuda bir çözüm üretmedi. Toprak Mahsulleri Ofisi patatesi alarak soruna çözüm getirebilirdi. Ne yazık ki bu yola gidilmedi. Hububattan sonra en çok tüketilen patatesin dahi çürütülmesi akıl alacak bir durum değil. 1 liraya mal olan patates 25 kuruşa dahi satılmadı. Şu anda patates artık son dönemini yaşıyor. Acil müdahale yapılırsa bir kısmı yine kurtarılabilir. Onun dışında, turfanda patates on beş gün sonra çıkmış olacak. Çiftçilerin patatesten dolayı uğradıkları zarar mutlak surette karşılanmalıdır. İktidara bu konuda da çağrıda bulunuyoruz. Toprak Mahsulleri Ofisi geçmişte patatesi alarak çiftçiye destek olmuştu. Bu dönem bu yapılmadı. En azından çiftçinin uğradığı zarar karşılanmalıdır.

BAŞKAN – Sayın Açıanal...

20.- Şanlıurfa Milletvekili Zemzem Gülender Açıanal'ın, Dünya Otizm Farkındalık Günü'ne ilişkin açıklaması

ZEMZEM GÜLENDER AÇANAL (Şanlıurfa) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Dünyada ve ülkemizde her geçen gün hızla artan otizm, doğuştan gelen, beynin ve sinir sisteminin yapı ve işleyişinden kaynaklanan gelişimsel bir farklılığı ifade ediyor. Otizmlili bireylerin, erken dönemde tıbbi teşhisi de kapsayacak şekilde kaliteli sağlık hizmeti ve erken çocukluk döneminden başlayarak her kademe yaşam boyu süren nitelikli bir özel eğitim hizmeti alması gerekmektedir. Hayatın her anında onların özel olduğunu hissettirmeliyiz çünkü onlar hiçbiri diğerine benzemeyen kar taneleridir.

Bu vesileyle otizmlili vatandaşlarımızın ve ailelerimizin Dünya Otizm Farkındalık Günü'nü tebrik ediyor, "Otizmin farkındayız, çözümde bir aradayız." diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Kemalbay...

21.- İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekgözegü'nün, kapalı cezaevlerinde bulunanların sorunlarına ilişkin açıklaması

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, tecride, infaz yakmalara ve hak gasplarına karşı cezaevlerinde açlık grevleri 131'inci gününde, buna dikkatinizi çekmek isterim.

Bir faks aldım Antalya Kepez E Tipi Cezaevinden. Şöyle diyor Murat Demirci: “Sayın Vekilim, coronavirüs salgınında biz mahkûmlar, özellikle kapalı cezaevinde bulunanlar unutuldu. Ben sadece bulunduğum Antalya E Tipi Cezaevinde C-9 odasından örnek vermek istiyorum. Biz 59 kişiyiz, 30 ranza var, çoğaltılmış üçlü ranzalar; tuvalet, banyo, yemekhane önünde yatıyoruz. İnsanlar ağız ağıza yatmakta ve karantinadayız. Bir odada 59 kişiyiz. Salgından nasıl korunacağız? Siz değerli milletvekillerimizden bu durumu Mecliste gündemleştirmenizi ve kapalı cezaevinde bulunanlar için ceza affı, ceza indirimi talep ediyoruz ve...”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Şimdi, Sayın Grup Başkan Vekillerinin söz taleplerini karşılayacağım.

İYİ Parti Grubu adına Sayın Lütfü Türkkan.

Buyurunuz Sayın Türkkan.

22.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Alparslan Türkeş'in vefatının 24'üncü yıl dönümüne, 5 Nisan Dünya Avukatlar Günü'ne, Çin'in gerçekleştirdiği Doğu Türkistan Barın katliamına, Dışişleri Bakanlığında Çin'in Ankara Büyükelçisinin İYİ Parti Genel Başkanını tehdit eden mesajını kınamasını beklediklerine, Birleşmiş Milletler 75'inci Genel Kurul Başkanı Volkan Bozkır'ın konuşmasında Uygur Türklerinden bahsetmediğine, TÜİK'in enflasyon rakamlarına ve Kastamonu'nun sorunlarına ilişkin açıklaması

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; iki gün önce Türk siyasetine damga vuran, büyük dava ve fikir adamı Başbuğ Alparslan Türkeş'in vefatının 24'üncü yıl dönümünü idrak ettik. Türk Turan davası adına her türlü çetin mücadeleyi veren ve yeri geldiğinde ağır bedeller ödeyen merhum Başbuğ'umuzu bir kez daha rahmet ve minnetle yâd ediyorum; mekânı cennet, ruhu şad olsun.

Dün Avukatlar Günü'ydü. Adaletle en çok ihtiyaç duyduğumuz bugünlerde hukuka inanan, hak ve adaletten ayrılmayan, birey hak ve özgürlüklerinin savunulmasında, hakların korunmasında, hukukun üstünlüğünün var olmasında çaba gösteren tüm avukatların Avukatlar Günü'nü kutluyorum. Adaletin güçlüden değil, haklıdan yana olduğu daha güzel günlere ulaşmayı temenni ediyorum.

Doğu Türkistan'ın Barın kasabasında Çin'in gerçekleştirdiği katliamın üzerinden otuz bir yıl geçti. Barın katliamında Çin esaretine boyun eğmeyen Doğu Türkistanlı soydaşlarımızı şهادetlerinin yıl dönümünde rahmetle anıyorum. Yaşanan katliamları hatırlayarak bu meşaleyi evlatlarımıza ulaştırıyor, davamıza sahip çıkıyor ve gündeme getiriyoruz: Esaret altındaki soydaşlarımızı unutmayacağız, unutturmayacağız, maruz kaldıkları zulme her şeye rağmen sessiz kalmayacağız, görmezden gelmeyeceğiz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kendini saydırabilen iktidarların bulunduğu her ülkede diplomatik misyonların, yabancı büyükelçilerin birtakım kurallara uyması zaruridir. Bu kuralların başında, buldukları ülkenin siyasi partilerine ve liderlerine azami saygı göstermek gelmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurunuz efendim.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Ankara'daki Çin Büyükelçiliği bir kural ötesinde bir ödev olan bu ilkeyi bugünkü tarihli bir "tweet"iyle Sayın Genel Başkanımızı zikretmek suretiyle ihlal etmiştir. Bu, iktidarın Çin'e karşı izahı zor hoşgörüsünden cesaret alan bir eylemdir. Siyaset kurumuna karşı işlenmiş bu hadsizliği kınıyoruz. Dışişleri Bakanlığının da Çin'in Ankara Büyükelçiliğinin kullandığı bu tehdit mesajını kınamasını bekliyoruz. Çin Büyükelçiliğinin bu "tweet"i Sayın Genel Başkanımızın hâlen zulme tabi tutulan Uygur Türkleriyle ilgili Doğu Türkistan'a dair bir açıklaması üzerine yapılmıştır. Ayıp işlemiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Başkan.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Çin Büyükelçiliği en hafif tabirle ayıp işlemiştir. Bizler her mecrada, Doğu Türkistan'da vuku bulan bu mezalimi dile getirmekten vazgeçmeyeceğiz. Ne var ki Birleşmiş Milletlerin Türk Başkanı, Adalet ve Kalkınma Partisi Milletvekili Sayın Volkan Bozkır'ın da, Birleşmiş Milletlerin esas sorunları arasında yer alması gereken Uygur Türkleri hakkında, az önce Genel Kurulumuzda yaptığı konuşmada tek kelime etmemiş, edememiş olduğunu da belirtmek istiyorum.

Dün, bugün ve yarın, Anadolu'dan başlayıp dünyanın pek çok yerine uzanan bir coğrafyaya sahip Türklük bilincini, Türk milletiyle özdeşleşmiş değerleri ve Müslüman kardeşlerimizin haklarını savunmaktan bizler vazgeçmeyeceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; TÜİK, mart ayı enflasyon rakamlarını açıkladı: Tüketici Fiyat Endeksi aylık yüzde 1,8; yıllık ise yüzde 16,19 arttı; endekste bulunan tam 287 maddenin fiyatı arttı. Böylece, memura, işçiye, emekliye verilen sözde enflasyon oranındaki zamlar, sadece mart ayında temel gıdalar üzerinden çoktan erimiş oldu. En son 2019 yılının Ekim ayında tek haneli sayıları gören yıllık enflasyon, o günden bu yana çift hanede seyretmeye devam ediyor.

Alım gücü gün geçtikçe düşüyor, sokakta dokunduğumuz her vatandaş ekonomiden, çaresizlikten dert yanıyor. Türk ekonomisi, Hükümetin rotasında toparlanamaz şekilde daha da kötüye sürüklenmeye devam ediyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Bitiriyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Başkan.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Son olarak Kastamonu'dan söz etmek istiyorum: Kastamonu, Karabük'e 114 kilometre, Samsun'a ise 290 kilometre uzaklıkta bir kentimiz. Kastamonu'nun demir yolu ihtiyacı artık kaçınılmaz bir hâle geldi. Karabük ve Samsun illerimizdeki demir yolu ağına Kastamonu'nun da bağlanması Kastamonu'dan göçü ve genç işsizliği aşağıya çekecek, ayrıca, ağır tonajlı kamyonların orman yollarını ve kara yollarını daha fazla bozmasından da kurtaracaktır.

1984 yılında kurulan Taşköprü SEKA Kâğıt Fabrikası 2003 yılında özelleştirildi. Şu anda fabrikada 75 personel çalışmakta ve fabrika âdeta atıl duruma düşmüş durumdadır; kendir üreticisi ve nakliyeci esnaf bundan olumsuz etkilenmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) - SEKA Kâğıt Fabrikasının özel sektörden alınarak devlet eliyle işletilmesi veya orada, özelleştirildikten sonra fabrikayı alan şirketin daha çok desteklenerek üretiminin artırılması konusu hem ilçedeki gençlere iş imkânı sağlayacak hem de ilçeye katma değer katacaktır.

Daha önce sağlık personeli konusunda sıkıntı yaşamayan hatta Batı Karadeniz'in merkezi konumunda olan Kastamonu Covid-19 hastalığı sonrası ne yazık ki bu konuda sıkıntı yaşamakta ve hastalar artık diğer illere sevk edilmektedir. Bu nedenle, Kastamonu'daki vatandaşlarımız ciddi anlamda mağduriyet yaşamaktadır.

Bu konuları Hükûmetin dikkatine sunuyoruz.

Parlamentoyu saygıyla selamlıyorum

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Biz teşekkür ediyoruz.

Şimdi Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Erkan Akçay söz alıyor.

Buyurunuz Sayın Akçay.

23.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Alparslan Türkeş'in vefatının 24'üncü yıl dönümüne; emekli 104 amiralin yayınladıkları bildiriye meşru bir demokrasi talebi ve ifade özgürlüğü, bildiriyi imzalayanlara demokrasi havarisi gözüyle bakmanın yanlış olduğuna; bildirinin millî iradeyi hedef aldığına, Türkiye'de darbeler sayfasının kapandığına, Montrö'nün kırmızı çizgileri olduğuna ve 4 Nisan 1953'te Dumlupınar denizaltısında şehit olan askerleri rahmetle andığına ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, 4 Nisan 2021, partimizin kurucu Genel Başkanı Başbuğ Alparslan Türkeş'in vefatının 24'üncü seneidevriyesidir. Başbuğ'umuz Alparslan Türkeş, Türk milliyetçiliği fikriyatını sistemleştirerek siyasi aksiyon hâline getirmiş, fikir sahasından siyaset sahnesine taşımış, milliyetçiliği Milliyetçi Hareket Partisiyle bir program hâline getirmiştir. Başbuğ Türkeş, ileri görüşlülüğü, isabetli tespitleri, vatan ve millet sevdalısı bir devlet adamı vasfıyla milyonlarca gencin yetişmesine vesile olmuş, bize Türk milliyetçiliği, ülkücülük ve Milliyetçi Hareket Partisi gibi büyük bir miras bırakmıştır.

Başbuğ Türkeş, yalnız Türkiye için değil, tüm Türk dünyası için de bir lider olmuş, o, siyasetin ve devlet hayatının mümtaz şahsiyeti olarak Türk milletinin devletiyle, vatanyla onurlu bir şekilde kıyamete kadar yaşamasını ülkü edinmiştir. Genç yaşta ülkemizin her alanda kalkınması, kudret sahibi olması için gönül ve düşünce mesaisine başlamış, Dokuz Işık Doktrini'yle milletimize bir düşünce sistemi ve kalkınma modeli armağan etmiştir. Milliyetçiliği millî irade ekseninde demokrasiyle birlikte mütalaa eden Alparslan Türkeş, bir fikir ve hareket adamıdır. “En kötü demokrasi en iyi ihtilalden iyidir.” diyen Türkeş, cesaretin, ferasetin, feragatin, dirayetin, Türklük gurur ve şuurunun, İslam ahlak ve faziletinin ete ve kemiğe bürünmüş hâlidir. Rahmetli Başbuğ'umuzun hatırası aynı tazellekle zihnimizde ve kalbimizdedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Başkan.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Mücadelesi aynı heyecanla devam etmekte, fikirleri dün olduğu gibi bugün de geleceğimize ışık tutmaktadır.

Bu duygu ve düşüncelerle, Başbuğ Alparslan Türkeş'i ve tüm şehitlerimizi rahmet ve minnetle anıyorum.

Sayın Başkan, 4 Nisan 2021 tarihinde gece saat 02.00 sularında 104 emekli amiral tarafından bir bildiri yayınlanmıştır. Muhtıra üslubuyla kaleme alınan bu bildiri, şekliyle, usulüyle, mahiyetiyle

kargaşa ve kaosa hizmet eden, hukuk dışı, vesayete hevesli, art niyetli bir girişimdir, bir komitacılık faaliyetidir, Halaskâr Zabitan özentiliğidir. Bu bildiriyle, aziz milletimizin takdirleriyle seçilmiş iradeye tehditkâr bir dille parmak sallanmış, tarihin karanlık sayfalarına gömdüğümüz darbe, vesayet ve cunta hayaletleri diriltiyme çalışılmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Yakın ve uzak geçmişten tanıdık gelen harici ve dâhilî odakların dünyanın farklı bölgelerinde sahnelenmeye çalışılan darbe senaryoları ülkemize tekrar sıçratılmaya çalışılmaktadır. 30 Ocak 2020’de eski büyükelçiler tarafından başlatılan emekliler bildirisini 1 Nisan 2021’de yinelenmiş, 4 Nisan 2021 tarihli bildiriyle ayyuka çıkmıştır. Bu şüpheli ve kasıtlı bildirilerin bir merkezden organize ve senkronize edildiği aşıkârdır. Bu bildiri, Cumhurbaşkanlığı’nın öncülüğünde Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin etkin ve sorun çözen yönetiminde kaybolan yıllarımızı telafi etmeye başladığımız bir dönemde millî iradeyi hedef almıştır. Bu bildiri, Türkiye’nin terörlü mücadeledeki başarısını, dış politikadaki kazanımlarını, dünya ve ülke gündemine hâkim olan konumunu emperyal odakların gündemine mahkûm etme girişimidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Bildiriye imza atanlar mensup oldukları kahraman ordumuzun ve Deniz Kuvvetlerimizin itibarına suikasta bulunmuşlar, âdetâ Patrona Halil’in ruhunu diriltmeye heveslenmişlerdir. Ordu-millet bütünleşmesini, millet-devlet kenetlenmesini hedef alan bu bildiriye imzalayanlar Akdeniz’de tam altı ay; yüz seksen iki gün, dört bin üç yüz altmış sekiz saat, 37.081 kilometre kesintisiz, hiçbir liman ziyaretinde bulunmadan seyir görevi yapan vatan bekçisi denizci askerlerimiz Barbaros’un torunlarından hiç mi utanmadılar? Birçok cephede başarıyla mücadele eden kahraman ordumuzun moralini bozarak içine fitne sokmaya çalışılması tam bir ihanet hâlidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Akçay.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – 15 Temmuz hafife alanların, bugün de bu bildiriye hafife alıyor görüntüsü vermeye çalıştıklarını görüyoruz. Organize ve planlı bir şekilde bu bildiriye meşru bir demokrasi talebi ve ifade özgürlüğü, bildiriye imzalayanlara demokrasi havarisi gözüyle bakmak fevkalade yanlıştır.

Anayasamızın 12’nci maddesinde temel hak ve hürriyetler, 25’inci maddesinde düşünce ve kanaat hürriyeti, 67’nci maddesinde seçme, seçilme, siyasi faaliyetlerde bulunma hakları güvence altına alınmıştır. Her Türk vatandaşına siyaset yolu açıktır, isteyen parti kurar veya mevcut partilerden birine üye olarak faaliyet gösterebilir veya bir sivil toplum faaliyeti yürütebilir. Görüş ifade etmenin yolu bir gece yarısı örgütlü bir şekilde muhtıra mahiyetinde bildiri imzalamak değil Anayasa’nın öngördüğü şekilde haklarını kullanmaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Kaldı ki bildiriye imza atanlardan bazı emekli amiraller çeşitli platformlarda -televizyonlarda, gazetelerde, internet mecralarında- görüşlerini açıkça ve özgürce ifade etmektedirler. Bu bildirinin altına “İmza atarım.” diyenler şunu bilmelidir ki, yüz elli yılı aşkın demokrasi ve siyasi hayatımızda her türlü darbe ve vesayet teşebbüsü siyaseti, demokratik düzeni,

millet iradesini hedef almış, sekteye uğratmıştır. “Eceli gelen dana kasabın bıçağını yalarmış.” misali bir atasözümüz vardır. Birtakım siyasetçilerin bu bildiri karşısında amasız, fakatsız, net bir şekilde duramaması kendini inkârdır, çelişkidir, cehalettir. Siyasetçiler cılız beyanlarla bu meseleyi hafife almaktan vazgeçmeli, demokrasinin ve aziz milletimizin yanında saf tutmalıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım efendim.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Montrö Boğazlar Sözleşmesi üzerinden kara propaganda ve kirlî algı üreterek milletimizin aklını bulandırmak istiyorlar. 1936 tarihli Montrö Boğazlar Sözleşmesi Lozan Anlaşması'nın tamamlayıcı bir halkası, ayrılmaz bir parçasıdır. Montrö kırmızı çizgimizdir, Karadeniz'in barış ve istikrar güvencesidir. Karanlık bilinçaltılarının gecenin bir yarısında hortlatan darbeci zihniyetler ve onlara çanak tutanlar iyi bilmelidir ki Türkiye'de darbeler sayfası kapanmıştır ve şu unutulmasın ki: Devlet ve millet asla uyumaz ve emekli olmaz.

Bu vesileyle 4 Nisan 1953'te Dumlupınar denizaltımızın yaptığı kazada hayatını kaybeden 81 kahraman denizci askerimizi ve tüm şehitlerimizi rahmet ve minnetle anıyorum.

Teşekkür ediyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Biz teşekkür ediyoruz.

Şimdi Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Sayın Hakkı Saruhan Oluç konuşacak.

Buyurunuz Sayın Oluç.

24.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, 5 Nisan Dünya Avukatlar Günü'ne, Kürtçe ana diline karşı saldırıların eğitim emekçilerinden yapılmaması gerektiğine, iktidarın yanlış ekonomi politikalarıyla borçlularını artırdığına, TÜİK'in enflasyon rakamlarına, 6 Nisan Öldürülen Gazeteciler Günü'ne ve basın kartlarının bağımsız kurumlarca verilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, sayın vekiller; dün 5 Nisan Dünya Avukatlar Günü'ydü. Öncelikle, başta Tahir Elçi olmak üzere, işini yaparken katledilmiş olan tüm avukatları saygıyla ve minnetle anıyoruz. Cezaevlerinde bulunan, yine işini yapmaktan dolayı tutuklanan ve hüküm giyen avukatlara buradan selam gönderiyoruz; iyi ki varlar.

Türkiye'de avukat olmak, aynı zamanda ağır baskılara, hukuksuzluklara karşı mücadele etmek demektir. Türkiye'de avukat olmak demek, evrensel hukuk ilkelerini savunmak durumunda kalırken büyük usulsüzlüklerle karşı karşıya kalmak demektir ve avukatlarımız, bir taraftan evrensel hukuk ilkelerini ve adaleti savunurken ve meslek onurlarını korumaya çalışırken, mücadele ederken ağır baskılarla karşı karşıya da kalıyorlar. Bir kez daha, tüm avukatların Dünya Avukatlar Günü'nü kutluyorum ve bu mücadelede onlarla birlikte olduğumuzu özellikle vurguluyorum.

Mardin'in Nusaybin ilçesinde bir lisede matematik öğretmenliği yapan bir kişi, sosyal medya hesabından “Artık tayinim çıkabilir mi Allah'ım, insanların Kürtçe konuşmasına tahammülüm kalmadı da.” paylaşımı yaptı. Yani, tabii, ne diyelim diye düşünüyoruz. Yani öğretmen, çocukları eğitiyor, çocuklara Türkiye'deki farklı kültürleri, farklı ana dillerini ve birbirlerine tahammül göstermeyi, herkesin eşit olması gerektiğini anlatması gereken bir öğretmen “İnsanların Kürtçe konuşmasına tahammülüm kalmadı.” diyor. Tabii, böyle bir insanın eğitimci olması çok tuhaf. Böyle yaklaşan bir insan nasıl çocuk yetiştirebilir?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Başkan.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) - Açıkça, bir halkın varlığına, kültürüne, kimliğine, ana diline yönelik nefret suçu işlemektir bu. Şimdi, bu işin bir tarafı.

Nusaybin Kaymakamlığı bir açıklama yapıyor, diyor ki: “İlçemizde görev yapan bir öğretmenimizin sosyal medya hesabından bilgisi dışında, kendisine ait olmayan ifadeler kullanılmıştır.” yani Nusaybin Kaymakamlığı “Bu öğretmenin yaptığı yanlıştır ve buna ilişkin bir soruşturma sürdürülecektir, bir nefret suçudur.” diyeceği yerde, aklamaya çalışıyor. Tabii, tepkiler gelince Nusaybin Kaymakamlığı da bu suça ortaklığını silmek için o paylaşımı da açıklamayı da ortadan kaldırıyor ama şunu söylemek istiyoruz: Bakın, bu ülkede farklı kültürler, farklı kimlikler ve ana diller vardır, hepimiz bunu biliyoruz ve bunların hepsi eşittir, hepsi önemli bir zenginliğimizdir. Herkes ana dilini özgürce konuşabilmelidir, asla herhangi bir ana dil -hangi ana dil olursa olsun- küçümsenmemelidir, tahammülsüzlük gösterilmemelidir, yasaklanmamalıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Bu son derece önemli bir konudur ve bu konuda siyasetin olgun ve sorumlu davranması gerekiyor ve bu tür ifadeler, bu tür nefret söylemleri karşısında çok açık tutum alınması gerekiyor. Bunu en ağır şekilde kınıyoruz ve Kürtçe ana diline karşı bu saldırıların eğitim emekçilerinden yapılmaması gerektiği konusunda bir kez daha hatırlatmada bulunuyoruz.

Şimdi, bu ülkede 1 Ocak-26 Mart 2021 tarihleri arasında icra ve iflas dairelerine 1 milyon 928 bin 390 yeni dosya daha eklenmiş yani icra dairelerinde derdest bulunan dosya sayısı bir yıl öncesine göre 1 milyon 500 binin üstünde artarak 22 milyon 250 bine yaklaşmış. Bu ne demektir? Yurttaşların bankalara borçları ve birbirlerine borçları artıyor demektir. 850 milyar liraya ulaşmış yurttaşların borçları yani vatandaş borçlu, borçlarını ödeyemiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – İktidar yanlış ekonomi politikalarıyla vatandaşları bu hâle getirmiş bulunuyor ama pandemi dönemindeki yanlış ekonomi politikalarıyla borçluları iyice artırıyor, bir borçlular ülkesi, bir iflaslar ülkesi hâline getiriyor. Bunu bir kez daha vurgulamak istiyoruz ve bu yanlış ekonomi politikalarından en fazla etkilenenler; esnaf, küçük işletmeler, çiftçiler, işçiler, emekçiler, emekliler çok ciddi mağdur durumdadırlar ve bütün bu mağduriyetler yaşanırken 31 Mart itibarıyla da kısa çalışma ödeneğini bu iktidar kaldırmıştır.

Bakın, enflasyon verileri açıklandı yine, TÜİK dedi ki: “Aylık bazda artış yüzde 1,8.” Uzmanların ve akademisyenlerin içinde bulunduğu Enflasyon Araştırma Grubu dedi ki: “1,8 değil, aylık 3,36.” Yani neredeyse 3 katı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Başkan.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – TÜİK dedi ki: “Yıllık enflasyon oranı yüzde 16,19.” Enflasyon Araştırma Grubu dedi ki: “Yok, hayır, Eylül 2020 ile Mart 2020 dönemi enflasyon oranı yüzde 28.” Yani TÜİK’in yalan rakamları karşısında, uzmanların, akademisyenlerin, ekonomistlerin içinde yer aldığı Enflasyon Araştırma Grubu, aslında gerçekleri açıklamaya devam ediyor.

Şimdi, son bir konuya değinmek istiyorum: Bugün 6 Nisan, Öldürülen Gazeteciler Günü. Türkiye, maalesef, gazeteciliğin hâlâ suç sayıldığı, özgür gazeteciliğin yapıldığı mecraları ve özgür gazetecileri yasaklamaya, onları gözaltına almaya, tutuklamaya devam eden bir iktidarla karşı karşıya.

Biz “Gazetecilik suç değildir.” demeye devam ediyoruz ve biliyoruz, bu ülkede gazetecilik yapmak, gerçekleri yazmak, hakikatleri araştırmak son derece güç ve buna rağmen bu işi, özgür gazeteciliği yapmaya çalışan ve gerçekleri yazmaya çabalayan çok sayıda insan var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Bitiriyorum hemen.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Onları bir kez daha saygıyla selamlıyoruz. Ama bakın, Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığının açıkladığı verilere göre, basın kartlarının yenilenmesi sürecinde 10.486 başvuru yapılmış, 1.371 gazetecinin basın kartı başvurmasına rağmen yenilenmemiş, son iki senede iptal edilen basın kartı sayısı 1.238 olmuş. Neden önemli bu veriler? Neden bugün bunu söylüyorsunuz? Çünkü bu iktidar, gazetecilere mesleklerini yapttırmamak konusunda çok kararlı. Neden bu kadar çok basın kartı iptali var, çok açık. Neden başvurular sürüncemede bırakılıyor, çok açık. Çünkü iktidar, istemediğini yazan basın emekçilerini çalıştırmak istemiyor ve Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı da bu işi esas olarak sürdüren kurum olarak karşımızda duruyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Bitiriyorum.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Gazeteciler, Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığının ve Fahrettin Altun’un personeli değildir. İletişim Başkanlığı, iktidarın çıkarlarını korumaya, iktidarı övmeye programlı makbul gazeteciler yaratma sevdasından vazgeçmelidir çünkü özgür basın çalışanları, özgür basın emekçileri mutlaka kendi çalışmalarını, mücadelelerini sürdüreceklerdir ve sarı basın kartları olmasa da hakikatlerin, gerçeklerin peşinde koşmaya devam edeceklerdir. Onları bir kez daha saygıyla selamlıyoruz.

Kimin gazeteci olup olmadığına karar verecek yer iktidarın kurumları değildir. Basın kartları, gazetecilik meslek örgütlerinin de dâhil olduğu bağımsız kurumlarca verilmelidir. Bunu da bir kez daha vurguluyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Biz teşekkür ediyoruz.

Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Engin Altay.

Buyurunuz Sayın Altay.

25.- İstanbul Milletvekili Engin Altay’ın, 5 Nisan Dünya Avukatlar Günü’ne, 10 Nisan Polis Günü ile Türk polis teşkilatının 176’ncı kuruluş yıl dönümüne, sosyal medya dedikodularıyla bir belediye başkanının bir arabaya çarpıp kaçtığıın Meclis gündemine getirilmesini garipsediğine, Cumhuriyet Halk Partisi olarak suni gündemlerin peşine takılmayı doğru bulmadıklarına, Recep Tayyip Erdoğan Başbakan iken generallere mektup yazıp “Siyasi iktidarı uyarın.” diyenlerin şimdi emekli amirallerin basın açıklamasını “Darbeye davet.” diye yorumlamalarını demokrasi bakımından olumlu bir gelişme olarak gördüğüne, çiftçilerin sorunlarına ve vergi barışıyla ilgili yapılandırmanın revize edilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Zatinalinizi ve yüce Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum efendim.

Sayın Başkan, dün 5 Nisan'dı; Avukatlar Günü'müzü, bütün avukatların gününü tebrik ediyorum. Yargının çürüdüğü, yargıya güvenin dip yaptığı bugünlerde, savunma makamının iddia makamıyla aynı düzlemde görev yapması hâli gerçekleşmedikçe yargıya tam bir güvenin sağlanması mümkün değildir. Her şeye rağmen, bütün olumsuz koşullara rağmen, aşağılanan, ötekileştirilen, bazen terörist gibi gösterilen sevgili avukatlarımızın günlerini tebrik ediyoruz ve bilmelerini istiyoruz ki Cumhuriyet Halk Partisi iktidarında avukatlar yani savunma makamı, iddia makamıyla aynı düzlemde görev yapacaktır.

Sayın Başkan, bu hafta Polis Haftası başlıyor. 10 Nisan Polis Günü'müz cumartesiye denk geleceği için ben, şimdiden, haftanın da başlaması hasebiyle kahraman Türk polis teşkilatının 176'ncı kuruluş yıl dönümünü tebrik ederken, Allah'ımdan ayaklarına taş değdirmemesini, görevlerini huzur ve güven içinde yapmalarını temenni ediyorum. Ancak bilinmesini isterim ki... Müteaddit defalar söyledim, sanıyorum bu İçişleri Bakanımız ben bunu söylediğimden beri 7'nci İçişleri Bakanı. Abdülkadir Aksu -kulakları çınlasın- İçişleri Bakanırken kendisine ve yüce Genel Kurula şöyle hitap etmişim: "Türk polisi şehit olmaktan korkmuyor, Türk polisi emekli olmaktan korkuyor. Bu sorunun çözülmesi lazım."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Başkan.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Nitekim, Sayın Erdoğan'ın, 3600'le ilgili iki yıl önce söz verdiği hâlde sözünü tutmamasını da Türkiye Büyük Millet Meclisi çatısından eleştirmek... Ve Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın Türk polisine verdiği -sadece Türk polisine değil, öğretmenimize, hemşireme ve din görevlilerimize verdiği- sözü tutmasını buradan talep ediyorum. Bu vesileyle polisimizin haftasını ve gününü tebrik ediyorum.

Biraz önce Genel Kurula hitap eden Sayın Özsoy, Maltepe'de geçtiğimiz hafta meydana gelen maddi hasarlı bir trafik kazasını gündeme getirdi. Şöyle bir önerim var: Bu trafik kazalarını yapıp kaçma, saklanma, örtbas etme, şu bu noktada belki biraz geri gitmemiz lazım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Yani benim Sayın Özsoy'a önerim şöyle olacak Sayın Başkan: 11 Mayıs 1998 tarihinde İstanbul Şişli'de bir trafik kazası meydana geldi; kamuoyunun da yakından bildiği Sevim Tanürek, bu kazadan dört gün sonra, kazanın oluşturduğu hasar sebebiyle hayatını kaybetti. Yani geçen hafta meydana gelen, sadece maddi hasarlı bir trafik kazasını gündeme getiren sayın milletvekilimize önerim ve teklifim şudur: Sevim Tanürek'in ölümüne neden olan trafik kazasından başlayarak bu işlere bir el atalım. Var mısınız? Ayıptır ya, çok ayıp! Yani kimi dedikodularla, sosyal medya dedikodularıyla bir Belediye Başkanımızın bir arabaya çarpıp kaçtığını Meclis gündemine getirmeyi doğrusu garipsediğimi belirtmek istiyorum ama Sevim Tanürek'in ölümüne neden olan kaza çok açık.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Zira kusur raporu vermekle sorumlu Adli Tıp İhtisas Dairesinin o günkü Başkanı da pek kısa bir süre sonra, nedense, Türkiye Denizcilik İşletmeleri Anonim Şirketinin Genel Müdürü oldu. Beyler, isterseniz bu konuyu tartışırız ama tavsiyem, bu konuya daha fazla girmemenizdir.

Sayın Başkan, Türkiye'nin gündemi çok. Biz, suni gündemin peşine takılmayı Cumhuriyet Halk Partisi olarak doğru bulmuyoruz ama bizi, bu son günlerdeki suni gündemle ilgili sevindiren bir husus şudur: Vaktiyle, Recep Tayyip Erdoğan Başbakan iken, generallere mektup yazıp "Siyasi

iktidarı uyarın.” diyenlerin şimdi, emekli generallerin basın açıklamasını “Darbeye davet” diye yorumlamalarını, kendileri adına, demokrasi bakımından olumlu bir gelişme olarak gördüğümü de belirtmek isterim.

Sayın Başkan, Türkiye Büyük Millet Meclisinin asli işi milletin derdiyle dertlenmektir, milletin yaşadığı sorunları çözmektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Milletvekillerimiz haftalardır “Çiftçinin traktörü, ahırdaki öküzü hacizde.” diye feryat ederler, milletvekillerimiz haftalardır “Çiftçinin mahsulü ambarda kaldı, tarlada kaldı, çiftçi perişan.” diye feryat ederler, Cumhuriyet Halk Partili milletvekilleri haftalardır “Çiftçinin Tarım Kredi Kooperatifi borçlarının yeniden yapılandırılması lazım.” diye feryat ederler. Şimdi, önümüzde bir tablo var: Dalga geçer gibi, alay eder gibi, kredi borç faizi yüzde 11’den 18’e çıkarılıyor, yapılandırmada geçen süredeki faiz yüzde 5’ten 12’ye çıkarılıyor, yapılandırma faizi yüzde 18’e çıkarılıyor ve bunun yüzde 30’unun peşin yatırılması isteniyor. Ben çok merak ediyorum; siyasi iktidar, Türk çiftçisinin beyninin yok olduğunu mu düşünüyor?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Başkan.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Yani bunu hiç yapmamak, böyle bir şeyi yapmaktan, çiftçi bakımından daha yararlıdır. Çiftçiyi içine düşürdükleri durumdan dolayı utanacaklarına -yürütmeyi kastediyorum burada- çiftçiyi içine düşürdükleri durumdan daha zor duruma sokacak, tefeci kaskacına alınmış Türk çiftçisi yaratma anlayışını da kınadığımızı, yadırgadığımızı belirtiyoruz.

Türk çiftçisine, Türk köylüsüne buradan sesleniyorum: Cumhuriyet Halk Partisi iktidarında, Millet İttifakı iktidarında çiftçilerin bütün faizlerini sileceğimize namus ve şeref sözü veriyoruz. (CHP sıralarından alkışlar)

Öte yandan, “vergi barışı” diye söylendi, hem SGK primleri bakımından hem vergi borçları bakımından bir yeniden yapılandırma ortaya koyuldu. “İyi” dedik, “güzel” dedik, “makul” dedik lakin pandeminin de biteceği öngörülerek şubat ayında yapılandırılmış vergi borçlarının ilk taksitlerinin...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Bitiriyorum Başkan.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ENGİN ALTAY (İstanbul) - ...ödenmesiyle süreç başladı ama pandemi bitmedi; tam tersine, vaka sayıları arttı, izolasyon ve kapanma devlet yoluyla daha yaygınlaştırıldı. Özetle, vergi mükellefleri dükkânını açamaz bir hâldeyken bu mükelleflerden şubat, mart, nisan aylarında yapılandırdıkları verginin taksitlerinin ödenmesi talep ediliyor. Bu, şu demek: Hiç kimse -yani tüketilen kâğıda, evraka yazık- hiçbir esnaf şubat ve mart taksitini ödeyemez. Eğer maksadınız samimiyse, vergi borçlarının yeniden yapılandırılmasıyla ilgili gerçekten küçük esnafı, KOBİ sahiplerini düşünüyorsa Hükümet, birinci çağrımız -aşılama devam ediyor yetersiz de olsa- hiç değilse bu taksitlerin temmuzda başlamasıdır, başlatılmasıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurunuz Sayın Altay.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Şubatta, martta taksitini ödeyemeyen esnafın yapılandırması da sona erecektir yani barış bitecektir. O zaman bu iş niye yapılmıştır? Yapılandırmaya giren hiçbir esnaf,

şubat ve mart ayında dükkânlarını açamadıkları için bunu ödeyemez, ödeyemedi, ödeyemeyecek. Buradan yürütmeye çağrı yapıyorum: “Vergi barışıyla ilgili yapılandırmanın ilk taksitinin temmuz ayında ödenmesi.” şeklinde bir revize yapılması elzemdir. Aksi hâlde, böyle devam edilirse Türk çiftçisine yapılan Türk esnafına da yapılmış olacak ve âdeta milletin aklıyla ve hâliyle alay edilecektir. Cumhuriyet Halk Partisi, Covid döneminde mağdur olan esnafın da borçlarının faizlerini -tıpkı çiftçi faizleri gibi- temelli silecektir. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Mustafa Elitaş.

VIII.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARİ

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Nimetullah Erdoğan'ın, AK PARTİ Grup Başkan Vekili Mustafa Elitaş'a yeni görevinde başarılar dilediğine ilişkin konuşması

BAŞKAN - Sayın Elitaş, yeni görevinizde de başarılar diliyoruz efendim.

Buyurunuz Sayın Başkan.

VII.- AÇIKLAMALAR (Devam)

26.- Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın, Alparslan Türkeş'in vefatının 24'üncü yıl dönümüne, 5 Nisan Dünya Avukatlar Günü'ne, Çin'in Ankara Büyükelçisinin İYİ Parti Genel Başkanı Meral Akşener ile Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı hakkındaki paylaşımını doğru bulmadıklarına ve şiddetle reddetdiklerine, emekli 104 amiralin yayınladıkları bildirisinin darbeye teşvik ve teşebbüs olduğuna ve yargının bununla ilgili gerekeni yerine getireceğine ilişkin açıklaması

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) - Nezaketiniz için teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Milliyetçi Hareket Partisi kurucu Genel Başkanı Sayın Alparslan Türkeş'i vefatının 24'üncü yılında rahmetle anıyorum, mekânı cennet olsun.

5 Nisan Avukatlar Günü'nü kutluyorum.

Biraz önce İYİ Parti Grup Başkan Vekili arkadaşımız bir konuyu gündeme getirdi. Çin Halk Cumhuriyeti Ankara Büyükelçisi, İYİ Parti Genel Başkanı Sayın Meral Akşener ve Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı hakkında sosyal medyada bir “tweet” ifade etmiş. Bu konu, diplomatik kuralları aşan, diplomatik nezaketi tamamen göz ardı eden bir davranış şeklidir; kabul edilemez. Böyle bir paylaşımı doğru bulmadığımızı ifade ediyoruz.

Çin Halk Cumhuriyeti Ankara Büyükelçisi Dışişleri Bakanlığına çağırılarak gerekli uyarılar ve bu konuyla ilgili tepkilerimiz dile getirilecektir. (AK PARTİ ve İYİ Parti sıralarından alkışlar) Türkiye’de siyasi partilerin ne zaman ne konuşacaklarının, hangi ölçüde konuşacaklarının ve bunu tayin etme hakkının da bir başka ülkenin Büyükelçisine düşmediğini açık ve net şekilde ifade ediyoruz. Bu bizim demokratik kurallarımıza aykırı bir davranış şeklidir, şiddetle reddettiğimizi ifade etmek istiyorum.

Değerli arkadaşlar, bu haftanın başında çok önemli bir hadise yaşadık. 104 amiralin gece saat 23.15'te sosyal medyada paylaştıkları, Montrö'yle ilgili “aksi hâlde” deyip parmak gösteren bir şekilde uyarısıyla, tehditli bir bildiriyle karşı karşıya kaldık. Biz cumhuriyet tarihi boyunca darbelerle vesikalanmış bir ülkeyiz. Önce 27 Mayıs 1960 darbesi -ki bugün Sayın Bahçeli grup genel kurulunda hakikaten çok önemli mesajlar verdi tüm darbelerin oluşumu, gelişimiyle ilgili- 27 Mayıs'tan önce 9 subay hadisesi vardı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Başkan.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Bunu ihmal eden, bunlarla ilgili sonuçların değerlendirmesini zamanında gerçekleştirmeyenlerin 1960'ta bir cuntayla karşı karşıya kaldığını görüyoruz. Yine, 9 Mart 1972 tarihinde darbeci, cuntacı paşaların birbiriyle anlaşamamasından sonra 12 Mart tarihinde ortaya çıkan bir muhtıra ve iktidarın devrilmesi... 12 Eylül 1980'den iki buçuk yıl önce, darbeyi meşrulaştırabilmek için, 4.500 genci sağcı-solcu diye birbirine kırdırarak 12 Eylül darbesini meşru hâle getirmek için yapılan hareketler... 28 Şubatı çok iyi hatırlıyoruz. 28 Şubatta -tanklar yürütülürken bir gazete veya medya grubu çekemediği için tekrarı gerçekleştirilen- sanki film şeridini tekrar baştan alıp, bir siyasi iktidara yapılan darbenin nasıl olduğunu da yaşadık, biliyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Başkan.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) - 2007 27 Nisan e-muhtırası tam da bu 104 amiralin imzalı bildirgesinin olduğu saatte yayınlandı. Gece saat 23.15'te dönemin Genelkurmay Başkanı bir e-muhtırayla “Şöyle şöyle yapmazsanız gereğine katlanırsınız.” dedi ama cumhuriyet tarihinde ilk defa bir iktidar herkese yerini yurdunu gösterdi. “Devlet memuru memurluğunu yapacak, millî iradenin verdiği görevini yerine getirecek.” dedi ve o günden itibaren artık her şey değişti. Nasıl ki kapatma davası, 17-25 Aralık ve Gezi olaylarının, kalkışma hareketinin başlangıcı “cumhuriyet mitingleri” diye halkı sokaklara dökerek kalkışmayı ortaya çıkaran zihniyet; 27 Nisan e-muhtırasına dimdik durarak cevabını veren AK PARTİ Hükümeti ve Recep Tayyip Erdoğan liderliğindeki hükümetti.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – 15 Temmuz 2016 tarihinde hain darbe girişimini gerçekleştirenlere millî iradenin temsilcisi Hükümetin 27 Nisan tarihindeki dik duruşunu dikkate alarak, tanklara göğsünü siper etti ve bir kahramanlık destanı yarattı. Bugün, 103 amiralin yaptığı işi “Gündem değiştirmek, gündemi sulandırmak.” diye ifade etmek, tarihimizde geçen konuları örtbas etmektir. Açıkça ifade ediyorum, Sayın Meral Akşener'in ifade ettiği gibi bu bir zevzeklik değil; bu bir kepezektir, bu bir darbeye teşviktir, teşebbüstür. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bununla ilgili, yargı gerekeni yerine getirecektir ve bu kişilere haddini bildirecektir.

Ben, bu düşüncelerle, Türkiye Büyük Millet Meclisini saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, müsaade ederseniz söz almak istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Türkkan, buyurun.

27.- *Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Çin Büyükelçisinin bu hadsiz tavrı karşısında gösterdiği duyarlılık için Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Mustafa Elitaş'a teşekkür ediyorum.

Çin Halk Cumhuriyeti'nin Ankara Büyükelçisi attığı bu “tweet” neticesinde 18 Nisan 1961 tarihli Diplomatik İlişkiler Hakkında Viyana Sözleşmesi'nin 41'inci maddesinin (1)'inci fıkrasının son cümlesini açıkça ihlal etmiş durumda. Yapılan açıklama alenen devletimizin iç işlerine müdahaledir. Türk devleti -biraz evvel Sayın Başkan da bahsetti- Büyükelçiyi çağırarak buna bir karşılık vermeye hazırlanıyor; onu gördük, memnun olduk. Ancak bu anılan sözleşmenin 9'uncu maddesinin (1)'inci fıkrası uyarınca, ilgili açıklamayı, ilgili mesajı verme cüretini gösteren bu Büyükelçiyi, bir an önce, misyonel bir tabirle “persona non grata” yani “istenmeyen adam” ilan etmesini bekliyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Akçay...

28.- *Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Biraz önce Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkan Vekili arkadaşımız Sayın Engin Altay'ın konuşması esnasında -isim vermemekle birlikte- 2004 yılında partimizin Genel Başkanı, liderimiz Sayın Devlet Bahçeli'nin bir kısım devlet protokolüne dâhil kişilere yazdığı mektubun dünden bu yana basında yer almasını kastettiğini anladığım için kısa bir açıklama yapmayı uygun gördüm Sayın Başkan.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Başkan.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Başkanım.

Tabii, bu, 2004 yılında, bir siyasi parti Genel Başkanı olarak Genel Başkanımız Sayın Devlet Bahçeli'nin imzaladığı ve o dönemde, sadece generallere değil, tüm devlet protokolüne -ki buna dönemin Cumhurbaşkanı, Başbakanı, bütün milletvekilleri, medya organları, yüksek bürokrasinin temsilcileri de dâhil olmak üzere tam 4 bin kişiye- gönderilen bir mektuptur; saklısı gizlisi de yoktur, medyayla da milletle de zaten paylaşılmıştır. Milliyetçi Hareket Partisinin o günkü konjonktüre ilişkin görüşlerini ifade eden bir mektuptur fakat dün basında, sadece generallere gönderilmiş izlenimi veren bir üslupla ve başlıkla verildi; kesinlikle böyle bir durum söz konusu değildir, milletle paylaşılan, saklısı gizlisi de olmayan, 17 sayfalık bir mektuptur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Durum bundan ibarettir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Altay...

29.- *İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Manisa Milletvekili Erkan Akçay ile Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Çok teşekkür ederim Sayın Başkan.

Biz Cumhuriyet Halk Partisi olarak tekrar söylüyoruz: Türkiye'de kalkışılan son darbe, 15 Temmuz darbesiyle ilgili, Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna AK PARTİ'li sayın üyelerden önce CHP'li üyelerin koşa koşa geldiğini hatırlatmak suretiyle Cumhuriyet Halk Partisine darbeyle ilgili bir eleştirinin ya da hakaretin ya da yaftanın yapılmayacağını altını çizmek isterim. Sayın Akçay'ın dediği gibi, kamuya açık bir mektup. Doğru. Bu, 104 amiralin basın açıklaması da kamuya açık ve neticede, zamanlamasını, bunların böyle bir çağrışıma yol açacağını düşünebilmelerini ben de isterdim. Ama Sayın Elitaş da, AK PARTİ'li arkadaşlarımız da Sayın Erdoğan'da emin olmalıdır ki artık Türkiye'de darbeyi tartışmak bile abesle iştigaldir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın efendim.

ENGİN ALTAY (İstanbul) - Dolayısıyla, benim Sayın Erdoğan'la ilgili şöyle bir kanaatim vardı: Sayın Erdoğan'ın bir darbe paranoyası var diye, buna gerek yoktur, endişe etmesin diye müteaddit defalar söylemişimdir. Fakat görüyorum ki bu darbe paranoyası yerini darbe simsarlığına bırakmış. Yani millet “Açım.” dedikçe, “İşsizim.” dedikçe, millet “Soğuk var, kombimi açamıyorum.” dedikçe, millet

“Aşı...” diye feryat ettikçe Erdoğan, bunların konuşulmaması, esnafın, çiftçinin hâlinin muhalefet tarafından gündem edilmemesi için âdeta bir darbe türküsü tutturdular gidiyorlar. Tekrar söylüyorum: Bu millet demokrasiyi özümsemi ve benimsedi; hem de sizin tahrip ettiğiniz demokrasiyi özümsemi, benimsedi. Biz bunu tamir ederiz ama Türkiye’de hakikaten darbeler devri bitmiştir. Bu ülkede bu iktidar, AK PARTİ “darbe” lafı ediyorsa kendine bakacak; demokrasiye yaptığı, parlamenter sisteme yaptığı darbelere bakacak.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayınız.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Bitiriyorum.

Sayın Elitaş güzel bir şey söyledi –nerede kendisi bilmiyorum- şöyle bir laf etti: “Devlet memurları memurluğunu yapacak.” Evet. Biz muhalefet olarak, AK PARTİ Grup Başkan Vekillerine cevap yetişmek yerine, Fahrettin Altun denilen -Fahrettin Altun denilen- 657 sayılı Kanun’a tabi bir hadsizin, bir edepsizin muhalefete sataşmalarına, hakaretlerine cevap vermek istemiyoruz. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar) Bizim muhatabımız Mustafa Elitaş’tır, Fahrettin Altun değildir. Haddini bilecek, memur olduğunu bilecek, bugününe güvenmeyecek, yarın bunların hesabının sorulacağını bilecek.

İlaveten, Çin Büyükelçisi de haddini bilecek. Çin Büyükelçisi Sayın Meral Akşener’e ve Ankara Büyükşehir Belediye Başkanına ayar veriyorsa ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti, devleti o Büyükelçiye kulağından tutup sınır dışı edemiyorsa yazıklar olsun! (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 16.56

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 17.11

BAŞKAN: Başkan Vekili Nimetullah ERDOĞMUŞ**KÂTİP ÜYELER: Bayram ÖZÇELİK (Burdur), Necati TİĞLİ (Giresun)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 68’inci Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

Gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

İYİ Parti Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

IX.- ÖNERİLER**A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ**

1.- İYİ Parti Grubunun, Kayseri Milletvekili Dursun Ataş ve arkadaşları tarafından, Merkez Bankası Başkanının gece yarısı Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle görevden alınması sonrası yaşanan dolardaki artış nedeniyle devletin dış borcunun bu artıştan nasıl etkilendiğinin ve çeşitli sektörlerde faaliyet gösteren vatandaşların zararlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla 25/3/2021 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 6 Nisan 2021 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

6/4/2021

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu, 6/4/2021 Salı günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını arz ederim.

Lütfü Türkkan

Kocaeli

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Kayseri Milletvekili Dursun Ataş ve 19 milletvekili tarafından, Merkez Bankası Başkanının gece yarısı Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle görevden alınması sonrası yaşanan dolardaki artış nedeniyle devletin dış borcunun bu artıştan nasıl etkilendiğinin ve çeşitli sektörlerde faaliyet gösteren vatandaşların zararlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla 25/3/2021 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 6/4/2021 Salı günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere, İYİ Parti Grubu adına Kayseri Milletvekili Sayın Dursun Ataş.

Buyurun Sayın Ataş. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA DURSUN ATAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Partili 19 milletvekili arkadaşımınla birlikte vermiş olduğumuz “Merkez Bankası Başkanının gece

yarısı görevden alınması sonrası yaşanan dövizdeki artışın devletin dış borcunu nasıl etkilediğinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi” konulu Meclis araştırması önergemiz hakkında söz almış bulunuyorum. Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, Cumhurbaşkanı ve AK PARTİ Genel Başkanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan 19 Martı 20 Marta bağlayan gece, dört buçuk ay önce göreve atadığı Sayın Naci Ağbal’ı Merkez Bankası Başkanlığı görevinden alarak yerine AKP eski Milletvekili Sayın Şahap Kavcıoğlu’nu atamış; sonrasında Türk lirası yaklaşık yüzde 15 değer kaybetmiştir, dolar saatler içerisinde 7,20 seviyelerinden 8,30 seviyelerine çıkmıştır. Buna bağlı olarak hem ülkemizin dış borcu artmış hem de başta ham maddeye dolarla ulaşan sanayiciler ve bunun olumsuz etkilerini derinden hissedecek tüm vatandaşlarımız tedirginlik yaşamıştır.

Partili Cumhurbaşkanlığı sisteminin yaratmış olduğu tek bir kişinin keyfi kararlar vermesi, her geçen gün ülkemize ve vatandaşlarımıza yeni bir yük getirmektedir. Sadece yaşanan bu kur artışından dolayı kamunun borcu 225 milyar lira, özel sektörün borcu da 250 milyar lira artmıştır. Tek adamın keyfiyeti ve partili Cumhurbaşkanlığı sisteminin Türk ekonomisine o gecenin maliyeti 500 milyar Türk lirası olmuştur. Bu para saraylarda sefa sürenlerin cebinden değil, zaten geçim sıkıntısı çeken vatandaşın cebinden çıkmaktadır. Cumhurbaşkanının bu sorumsuzluğunun bedelini, ihalelerle zengin edilen yandaşlar değil, işçisinden memuruna, emeklisinden çiftçisine, esnafından sanayicisine tüm vatandaşlarımız ödeyecektir. Bu millete yazık değil midir?

Sayın milletvekilleri, ülkelerin egemenliğinin simgesi olan, para basımından ve para politikasını yürütmekten sorumlu olan merkez bankalarının bağımsızlığı çok önemlidir. Merkez bankasını güvenilir kılan, para politikalarının etkinliğini ve başarısını artıran, fiyat istikrarı hedefine ulaşılmasını sağlayan şey bağımsızlık ve istikrardır. Tam da bu sebepten ötürü, ABD Merkez Bankasının Başkanı dört seneliğine göreve gelmektedir; ABD Başkanı, olağanüstü bir durum olmadıkça Merkez Bankası Başkanını görevden alamamaktadır. Avrupa’daki duruma bakıldığında ise Avrupa Merkez Bankasında bu sürenin sekiz yıl olduğu görülmektedir. Ülkemizin her yerine sirayet eden istikrarsızlık, hayati bir kurum olan Merkez Bankasında da görülmektedir. Ülkemizde 2016 yılı sonrasında göreve gelen Merkez Bankası Başkanlarının görev süreleri gittikçe kısalmaktadır. Nisan 2016’da göreve gelen Sayın Murat Çetinkaya üç buçuk seneye yakın görevde kalırken onu takip eden Sayın Murat Uysal bir buçuk seneden daha az görev yapmıştır, Sayın Naci Ağbal’ın görev süresi ise beş ayı bulmamıştır. ABD’de otuz dört yılda 4 başkan değişirken bizde dört yılda 4 başkan değişmiştir. Bunun sonucunda ise Türk lirası pula dönmüş, faiz oranları yükselmiş, döviz kuru artmış, işsizlik artmış, enflasyon artmıştır. AKP’nin “İstikrar sürsün, Türkiye büyüsün.” söylemleri yerini istikrarsızlığa ve ekonomideki küçülmeye bırakmıştır.

Sayın milletvekilleri, altı ayda bir Merkez Bankası Başkanı değiştirilerek ekonomi yönetilebilir mi? Merkez Bankası Başkanının gece kararnamesiyle görevden alındığı bir ülkede istikrardan bahsedilebilir mi? Tek adamın keyfine göre kararlar vererek yönettiği bir ülkeye yatırımcı gelir mi? Üst üste kur şokları yaşayan bir ülkenin parasına güvenilebilir mi?

Sayın milletvekilleri, bu yaşanan gelişmelerin Türk ekonomisine çok büyük zararları olduğu ortadadır. Dolarda yaşanan artış nedeniyle devletin dış borcu artarken ham maddeyi dolarla satın alan sanayici, tohumundan gübresine bütün girdileri dolar endeksli olan çiftçi üretmez hâle gelecektir. Benzinden elektrik ve doğal gaz, her şeye gelen ve gelecek zamlar tüm vatandaşları derinden etkileyecektir.

Bir gecede “Ben istedim, oldu.” mantığıyla verilen kararın devletimize ve milletimize maliyetinin araştırılması, bu duruma önlem alınması, çözüm bulunması gerekmektedir. Bu nedenle, milletimize nefes aldırabilme amacını taşıyan araştırma önergemize destek vereceğinizi umut ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Batman Milletvekili Sayın Necdet İpekyüz.

Buyurunuz Sayın İpekyüz. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA NECDET İPEKYÜZ (Batman) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Türkiye’de gündem son sürat değişiyor, bir değişen gündem hemen diğerini unutturabiliyor. Merkez Bankası Başkanı bir akşam görevden alındı. Niçin görevden alındığını bilen var mı? Tek bir kişi biliyor niçin görevden alındığını, hiç kimse bilmiyor ve açıklama gereği de hissedilmiyor. Ve peşinden ciddi bir döviz krizi, kurda yükseliş yaşanıyor; milyonlarca insan bir gecede yoksullaşılıyor, çok az bir kesim zenginleşiyor. Bunun hesabını sorduğumuzda, konuştuğumuzda açıklama var mı? Yok. Bu parayla oynayanlar kim? Yine açıklama yok. Peki, kamu-özel iş birliğiyle yapılan otoyollarda, köprülerde, havaalanlarında, şehir hastanelerinde bir yığın döviz borcu var. Onunla ilgili soru sorduğumuzda da yine bir açıklama yok, “ticari sır” deniyor. Ülke gerçekten bir şirket gibi yönetildiğinde istediğiniz zaman özerk, bağımsız kurumları da yerle bir edebiliyorsunuz. Peki, maliyeti ne oluyor? Yoksulluk, işsizlik ve giderek borçlanan, deyim yerindeyse tefeciden borçlanan bir ülkeye dönüşüyoruz.

Son yirmi yılda, dünyaya baktığımızda 4 veya 5 Merkez Bankası Başkanı değişmiş; Türkiye yeni sistemle, Cumhurbaşkanlığı sistemiyle çığır açacaktı, yirmi ayda 4 Merkez Bankası Başkanı değişti. TÜİK’e baktığımızda, yine orada da değişti. Çünkü neden? Hesaplarına gelmeyince çok iyi bildikleri iş, değiştirmek ve insan harcamak.

Merkez bankaları nedir? Merkez bankaları çok önemlidir. Tarım için ne yapacak, sermayenin parasını taahhüde mi ayıracak, tercihlerini işçiden mi memurdan mı büyük çoğunluktan yana mı yapacak; bunlarla ilgili Maliye Bakanlığıyla beraber ortak çalışan bir kurum olması lazım ama burada tercihlerin çok farklı olduğunu biliyoruz. Ne oldu, ekonomik reform paketi açıklandı, dört gün geçmedi Merkez Bankası Başkanı değişti; peşinden ne oldu? Arkadaşlar, kurdaki 1 kuruş değişiklik 4,310 milyar para ediyor, 10 kuruş olduğunda 43 milyar para ediyor, 1 lira olduğunda 430 milyar para ediyor. Peki, 430 milyarla ne yapılır? Kısa çalışma ödeneğine son veriyorsunuz; onlara verin. Esnafa destek mi? Verin. Toplum aşı mı gerekiyor? Yapın. Yarın, Plan ve Bütçe Komisyonuna torba yasa geliyor, “çiftçiye yapılandırma” deniliyor. Yüzde 12’yle, 18’le yapılandırma mı olur? Bu, tefecilik, faizciliktir. Gelin, çiftçinin borçlarını silelim, emeklilere ek verelim, kısa çalışma ödeneği dışında gerçekten insanlar geçinemiyorsa asgari ücret verelim, işsiz olanlara olanak yaratalım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NECDET İPEKYÜZ (Devamla) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun, buyurunuz.

NECDET İPEKYÜZ (Devamla) – Bunların hiçbirine yaklaşım yok. Neden yok? Çünkü tek, otoriter bir yönetimde kendi iktidarlarını sürdürebilmek için tercihlerini o yönde kullanıyorlar. Siz üniversiteleri, bankaları, özerk olması gereken bütün kurumları yerle bir ettiğiniz sürece kendi gidişinizi de hızlandırıyorsunuz. Barış ve insan haklarıyla beraber ekonominin de kalkınması için, bir ülkenin sadece Merkez Bankası Başkanının değişikliğini değil, tercihlerini ve ekonomik yönden kimden yana olduğunu da belirlemesi lazım.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İzmir Milletvekili Sayın Selin Sayek Böke.

Buyurunuz Sayın Böke. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA SELİN SAYEK BÖKE (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 20 Martta bir gece yarısı kararıyla, henüz yüz otuz iki gündür görev başında olan Merkez Bankası Başkanı görevden alındı; yerine, tek adam rejiminin iki buçuk yıldaki 4’üncü Başkanı atandı -iki buçuk yılda 4’üncü Merkez Bankası Başkanı- tam da tek adam rejiminin doğasına uygun bir keyflikle yapıldı, “Ben istedim, oldu.” denildi. Aynı, geçtiğimiz hafta Meclis Genel Kurulunda oylanmış ve reddedilen kanun teklifini yasalara ve İç Tüzük’e aykırı bir şekilde tekrar gündeme aldırmanız gibi; aynı, millî iradenin tecelli ettiği bu Büyük Millet Meclisinde oy birliğiyle kabul edilmiş olan İstanbul Sözleşmesi’nden bir gece yarısı bir kişinin keyfî imzasıyla çıkılmasına dair girişiminiz gibi; her fırsatta millî iradeyi bilerek, isteyerek çiğneyip sonra da dört bir tarafa “Teröristsiniz! Vatan hainisiniz! Darbecisiniz!” diye saldırdığımız gibi. İşte, sizin bu keyfî yönetiminizin, millî iradeyi yok sayan tek adam rejiminizin maliyetini milyonlar ödüyor, halk ödüyor, hep birlikte ödüyoruz.

Gece yarısı kararlığında Merkez Bankası Başkanını görevden alınca -o gece dolar kuru 7,21’di- ertesi gün uyandı, dolar kuru 8,20’lere kadar geldi. O gece -bu karardan önce- on yıllık devlet tahvillerinin faizi yüzde 14’tü, şimdi yüzde 18’i aşmış vaziyette. Paramız, sizin kurduğunuz ve ısrar ettiğiniz düzen yüzünden değer kaybediyor. Faizler, sizin kurduğunuz, bilerek ve isteyerek ısrarla devam ettirdiğiniz düzen yüzünden artıyor. Ve sonuçta ne oldu? Hem faiz arttı hem döviz kuru arttı; “Pes!” dedirtecek bir gelişme, büyük bir başarı(!) Türkiye’nin 450 milyar dolar dış borcu var -sizin zamanınızda birikti- ve bu borç, işte, sizin o keyfî kararınız yüzünden sırf son iki haftada 425 milyar lira arttı. Kamu-özel iş birliği projeleri, döviz garantili projeler yandaş şirketleri zenginleştiriyor ve verildiğini bildiğimiz, henüz bu aşamada bildiğimiz garantiler 150 milyar dolar düzeyinde. Sadece bu garantilerin yükümlülüğü, sizin keyfî kararınız nedeniyle bu iki hafta içerisinde 141 milyar lira daha arttı yani sadece bu iki maliyetin artışından dolayı her vatandaşımız ortalama 6.280 lira daha yoksul, iki haftada vatandaş 6.280 lira yoksullaştı. Neden? Sizin kurduğunuz ve ısrar ettiğiniz bu keyfî düzen yüzünden.

Halkın ödediği bedel bunlarla bitmiyor. Tüm üretimimiz ithal girdilere bağlı, dolayısıyla döviz kuru nedeniyle Türk lirası değer kaybettiği zaman ne oluyor? Maliyet artıyor. İşte, dün açıklanan enflasyon rakamları...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

SELİN SAYEK BÖKEL (Devamla) – Üreticinin enflasyonu yüzde 31’e ulaşmış, son iki yılın zirvesinde; daha bu keyfî yönetimden kaynaklı kurdaki oynamanın etkileri oraya yansımamış vaziyette. Sizin keyfî ve hukuksuz tek adam rejiminiz nedeniyle vatandaş her otobüse bindiğinde daha çok para ödüyor, pazara gidip her domates aldığı daha çok para ödüyor, her elektrik faturası ödediğinde daha yüksek fatura ödüyor; sizin keyfî düzeniniz yüzünden.

Ayrıca, Merkez Bankasında para politikası yapılacak araç da bırakmadınız, 128 milyar dolar rezervi yok ettiniz. Sahi, söylesenize, nerede bu 128 milyar dolar? Tekrar soruyoruz: Nerede halkın 128 milyar doları? Burada konu “Ahmet gitti, yerine Ayşe geldi.” meselesi değil, kurumların bağımsızlığı ve sorunları çözebilme becerisine dair bir güven erozyonu var.

Biz üretimle gelir yaratan bir düzeni mutlaka kuracağız; eşit, adil ve özgür bir düzeni, keyfî yönetilen değil demokrasiyle yönetilen bir düzeni halkla beraber kuracağız.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Gaziantep Milletvekili Sayın Abdullah Nejat Koçer.

Buyurunuz Sayın Koçer. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ABDULLAH NEJAT KOÇER (Gaziantep) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; İYİ Parti Grup önerisi üzerine AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Sayın milletvekilleri, dünya baş döndürücü bir hızla değişiyor. Bu değişime ve yeni dünya düzenine uyum sağlamak için her gün yeni adımlar atmamız gerekiyor. Fiyat istikrarı ve istihdamda denge düzeyine oluşmak, dış ticaret dengesini sağlamak, iktisadi büyümeyi sürdürmek için güven ve istikrar ortamı gerekiyor. Dünyanın ve ülkemizin ihtiyaç duyduğu güven ve istikrar ortamını sağlamak adına yapılan çalışmalar ise Merkez Bankamız tarafından durmaksızın devam ediyor. Ne var ki gerek dünyadaki gerek bölgemizdeki ve gerekse ülkemizdeki birçok gelişme, döviz ve borsayı etkileyebilmekte. Ekonomi için en önemli unsur, üretimin ve istihdamın devam ediyor olması, kendini koruyor olmasıdır.

Salgınla birlikte dünya zor bir dönemden geçiyor. Bu zor dönemde ihracat pazarlarında yeni negatif süreçler yaşanmasına rağmen, Türkiye, mart ayında tüm zamanların ihracat rekorunu kıırarak yüzde 42'lik mart ayı artışıyla yeni bir başarıya imza attı. İstihdamını ve üretim gücünü koruyan Türkiye, ihracatta tarihî rekorlar kırmaya başladı. Mart ayında dış ticaret açığımız 2020'ye göre yüzde 14,2 gibi önemli bir düşüş göstererek 5,5 milyar dolardan 4,7 milyar dolara geriledi. Ekonomide istikrar ve güven süreci elbette kolay oluşmuyor, inişler ve çıkışlar olabilir; önemli olan, sahip olduğumuz yetişmiş insan kaynağımız ve üretim gücümüzdür. Üreten ve ürettiğini dünya pazarlarında rekor seviyede ihracatla sunan bir Türkiye var artık. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Yüksek teknoloji ürünlerle katma değere yönelen savunma sanayisinde büyük başarılar elde eden, markalar yaratan, inovatif ürünlerini dünya pazarlarına sunan bir Türkiye var. Ülkemiz, pandemi gibi küresel bir zorluğa rağmen kalıcı büyüme ve katma değerli ihracat hedefleri doğrultusunda yıldızını parlatmaya devam ediyor. Alınan her karar, ülkemizin daha iyi yarımlara ulaşması ve daha iyi bir istikrar sürecine kavuşması içindir. Ülkemiz güçlendikçe ekonomimiz daha az etkilenecektir. Türkiye salgın sürecini tüm olumsuz gelişmelere rağmen en iyi şekilde yönetmiştir.

Bu duygu ve düşüncelerle İYİ Parti grup önerisine katılmadığımızı ifade ediyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Altay...

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ENGİN ALTAY (İstanbul) – İYİ Parti grup önerisinin oylanmasından önce bir yoklama talebimiz vardır.

BAŞKAN – Önerenin oylanmasından önce bir yoklama talebi var.

Sayın Altay, Sayın Göker, Sayın Ünsal, Sayın Zeybek, Sayın Aytekin, Sayın Kayışoğlu, Sayın Hancıoğlu, Sayın Bülbül, Sayın Gaytancıoğlu, Sayın Özdemir, Sayın Kaplan, Sayın İslam, Sayın Emecan, Sayın Böke, Sayın Adıgüzel, Sayın Kılınc, Sayın Gökçel, Sayın Çeviköz, Sayın Taşcier, Sayın Keven.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum ve yoklamayı başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, toplantı yeter sayısı yoktur.

Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 17.34

DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 17.53

BAŞKAN: Başkan Vekili Nimetullah ERDOĞMUŞ**KÂTİP ÜYELER: Bayram ÖZÇELİK (Burdur), Necati TİĞLİ (Giresun)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 68’inci Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

III.- YOKLAMA

BAŞKAN – İYİ Parti grup önerisinin oylamasından önce, istem üzerine yapılan yoklamada toplantı yeter sayısı bulunamamıştı.

Şimdi yoklama işlemi tekrarlayacağım.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum.

Yoklama işlemi başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

IX.- ÖNERİLER (Devam)**A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)**

1.- İYİ Parti Grubunun, Kayseri Milletvekili Dursun Ataş ve arkadaşları tarafından, Merkez Bankası Başkanının gece yarısı Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle görevden alınması sonrası yaşanan dolardaki artış nedeniyle devletin dış borcunun bu artıştan nasıl etkilendiğinin ve çeşitli sektörlerde faaliyet gösteren vatandaşların zararlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla 25/3/2021 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 6 Nisan 2021 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – İYİ Parti grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Halkların Demokratik Partisi Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

2.- HDP Grubunun, İstanbul Milletvekili Musa Piroğlu ve arkadaşları tarafından, genç işsizlerin ve kamuda kadro ve atama bekleyen üniversite mezunu çeşitli meslek gruplarının sorunlarının araştırılması amacıyla 30/3/2021 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 6 Nisan 2021 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

6/4/2021

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 6/4/2021 Salı günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Hakkı Saruhan Oluç

İstanbul

Grup Başkan Vekili

Öneri:

30 Mart 2021 tarihinde, İstanbul Milletvekili Musa Piroğlu ve arkadaşları tarafından, genç işsizlerin ve kamuda kadro ve atama bekleyen üniversite mezunu çeşitli meslek gruplarının sorunlarının araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan (12304 grup numaralı) Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 6/4/2021 Salı günü birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Halkların Demokratik Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Musa Piroğlu.

Buyurunuz Sayın Piroğlu. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA MUSA PİROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, Merve Çavdar, 25 yaşında, Aydın; Kevser Abdülkadiroğlu, 21 yaşında, Kastamonu; İbrahim Can Uzun, 27 yaşında, Nazilli; Ersin Turhan, 32 yaşında, İstanbul. Bu saydığım isimleri bilmezsiniz, bunlar atanamadığı için intihar eden öğretmen adayları ve son iki yıldaki 50 intihardan sadece 4'ü. Türkiye çapında üniversitelerden mezun olmuş, iş arayan, işsiz olarak gezen 2,5 milyon insan var; bunların 1,5 milyonu iş aramaktan bile vazgeçmiş durumda. İntiharların altında yatan temel şey bu ve bu intiharların ve bu iş arayanların ortak bir özelliği var. Bunlar 2 gruba dâhil değil. Birincisi, bunlar zengin çocuğu değil, işçi ve yoksul çocukları, bu yüzden iş arıyorlar çünkü zengin çocuklarının iş bulma gibi bir derdi yok, bu yüzden intihar gibi bir şeyi akıllarından bile geçirmiyorlar. İkincisi, bunlar bir gruba daha dâhil değil, sosyal medyada “AK çocuklar” denilen AK PARTİ'nin yakınları ve çocuklarından oluşmuyor bunlar. Yani sahte diplomayla 3 bankaya müdür olan Hamza Yerlikaya gibi değiller, yani pudra şekeriyle yakalanan Kürşat Ayvatoğlu gibi de değiller. Yani “Bal tutan parmağını yalar.” misali iktidara yanaşıp servet biriktiren, lüks arabalarla gezen ve her çeşit sefahate bulaşmış insanlar da değiller. Yaşamak için çalışmak zorundalar, üniversiteden mezun oldular ama iş bulamıyorlar. Niye? Bir: Kadro açılmıyor. İki: KPSS'ye giriyorlar, kazanıyorlar ama bu sefer de mülakatı geçemiyorlar. Torpiliniz yoksa, yüksek bir yerden torpiliniz yoksa işe alınamıyorsunuz. Türkiye'de 207 üniversite var, övünüyoruz bu üniversite sayısı ile; buralarda okuyan 7 milyon 940 bin öğrenci var. Üniversitelerin bu kadar çok açılmasının ve bu kadar çok öğrencinin okumasının altında birtakım sebepler var; birincisi: iktidarın politik tercihleri. Neredeyse her şehre, her kasabaya üniversite ve fakülte ya da yüksekokul açtı; böylece oralara bir gelir kaynağı yarattı. İnsanlar, öğrenciler oraya gidiyor, yurtlarda kalıyor, kafelere gidiyor, yemek yiyor, ev kir alıyor ve böylece kasaba, o öğrencilerin sırtından geçiniyor. İkincisi: İşsiz rakamlarından 9 milyon öğrenciyi düşmüş oldu, böylece işsizliği gayet düşük gösterebiliyor. Bir de bunun sermayeyle alakası var. Sermaye, emek gücü maliyeti yüksek olan bütün iş kollarında üniversite sayısını arttırıyor yani arz talep dengesi kurmak adına binlerce öğrenciyi mezun yapıyor, binlerce öğrenciyi diploma veriyor ve işsizliği, öğrencilerin maliyetini düşürerek, iş gücü maliyetlerini düşürerek buradan yürüyor.

İnsanlar iş istiyor; öğretmenler, atanamayan öğretmenler, sayıları 500 bin; diyetisyenler, mühendisler, hemşireler, sağlık lisesi mezunları, mimarlar, sosyologlar, psikologlar, teknisyenler, paramedikler, fizyoterapistler, odyometristler, bunların hepsi yetişmiş iş gücü kaynakları ama kamuda iş bulamıyorlar, özel sektördeyse asgari ücretle ya da daha kötü koşullarda çalışmaya zorlanıyorlar, çoğu iş de bulamıyor ve iktidarın bu politikaları devam ettiği sürece de iş bulma şansları kalmayacak çünkü iktidarın kurduğu sistem şu: İyi bir üniversitede, çok iyi bir üniversitede okusanız bile, kapısına kelepçe vurulan Boğaziçinde bile okusanız iktidara yakın değilseniz, yanınız, yardımınız yoksa, “dayı” diyecek bir ayı bulamıyorsanız hiçbir yerde işe giremiyorsunuz ve ne yazık ki bu insanların bu şans yok. (HDP ve CHP sıralarından alkışlar)

Atanamayan öğretmenlerin, atanamayan öğrencilerin, atanamayan bu insanların sorunlarının araştırılması gerekiyor ve biz biliyoruz ki bu araştırma önergesi burada kabul edilmeyecek, biz biliyoruz ki bu intiharlar burada umursanmayacak, biz biliyoruz ki milyonlarca insanın sorunu görülmeyecek.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Piroğlu.

MUSA PİROĞLU (Devamla) - Bu yüzden ben gözünü, kulağını sürekli buraya diken, hemen herkese, bu Meclisteki bütün vekillere haber salan, iş arayan, kadro isteyen bu insanlara tek bir şey söyleyeceğim: İşsizliğinizin, atanamamanızın sorumlusu bu iktidar politikalarıdır. İktidar ayakta kaldığı sürece sizin iş bulma ve insanca yaşama şansınız yok. Ya bunları devirmek için harekete geçeceksiniz ya da kapıda beklemeye devam edeceksiniz. Ben diyorum ki gelin, beraber harekete geçelim. (HDP ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - İYİ Parti Grubu Adına Konya Milletvekili Sayın Fahrettin Yokuş.

Buyurunuz Sayın Yokuş. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Çin Büyükelçisini, Genel Başkanımız Meral Akşener ve Ankara Büyükşehir Belediye Başkanımız Mansur Yavaş Bey'e yapmış olduğu nezaketsizlikten dolayı kınadığımızı ifade ediyor, Türkiye Cumhuriyeti devletinin de bu hususta gerekeni yapmak için hassasiyet göstermesini temenni ediyorum.

Değerli milletvekilleri, pandemide üçüncü dalga yaşanırken, her geçen gün vakalar artarak devam ederken kısa çalışma ödeneği maalesef kaldırıldı, nisan ayından itibaren artık yok. Bunun yerine ne olacak? İşten çıkarmalar olacak; işten çıkarılanlara da 17 Mayıs'a kadar işsizlik ödeneği uygulaması devam edecek ve sonuçta, işsiz sayımız giderek artacak. Dün itibarıyla, Konya Ereğli Belediyemiz maalesef, 300 çalışanını ücretsiz izne çıkarmıştır. Şu ramazan ayının başlangıcında belediyelerde bu başladyysa artık diğer kamu kurumları dışındaki özel sektörü sizler düşünün; Türkiye nereye gidecek? Ülkemizde ocak ayı itibarıyla resmî işsiz sayısı 4 milyona dayanmış -TÜİK diyor bunu- geniş tanımlı işsizlik ise 9 milyonun üzerinde. İşsizlik ve istihdam raporlarına göre, geniş tanımlı işsizlik oranı yüzde 30'lara dayanmış, genç işsizlik ise yüzde 25'leri çoktan geçmiş; en vahimi, üniversite mezunu işsizlerimizin çokluğu. Çalışabilir durumda olan üniversite mezunu 5 milyon 938 bin -öğrencimizin-yavrumuzun 2 milyon 200 bini maalesef bugün işsiz.

Değerli milletvekilleri, bu, 2 milyon 200 bin üniversite mezunu gencimiz çalışmadığı hâlde, iş bulamadığı hâlde KYK borçlarını faizleriyle birlikte ödüyor, yetmiyor, hacizlerle boğuşuyorlar. Yahu, hiç mi vicdanımız yok, iktidar olarak hiç mi vicdanımız yok? Çalışmayan, işi olmayan bir üniversiteliye nasıl haciz gönderirsiniz? Ama sizin üniversitelilerle ilgili düşünceniz belli: "Her üniversite mezununa iş bulmak zorunda değiliz." diyorsunuz; o zaman, kime iş bulacaksınız? Niye iktidarsınız? Bu sorunun cevabı yok. İşte, bu aymazlığınız yüzünden bizim gençlerimiz perişan, işsiz ve mağdur ama şu ülkede, şu güzel ülkede 1,5 milyonu aşkın göçmen sayınızda kayıt dışı çalışıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

FAHRETTİN YOKUŞ (Devamla) – Hem gençlerimizin işsiz olmasına sebep oluyor hem de ülkemizin kaynak kaybetmesine sebep oluyor ama sizin, göçmenlerle ilgili bir çözümünüz de yok çünkü siz, hiçbir konuya samimiyetle bakan bir anlayış içinde değilsiniz ki. Ülkeyi göçmenler ülkesine çevirdiniz. Genç beyinlerin bu ülkeden neden kaçtığını bir düşünün bakalım. Sizin bu yanlışlarınız yüzünden bizim genç neslimiz "Biz bu göçmenlerle yaşamak zorunda değiliz." diyor ama siz diyorsunuz ki: "Yaşayacaksınız." Yaşamayacağız, yaşamayacağız! (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Onun için değerli arkadaşlar...

Bir de kod 29 var. Arkadaşlar, nasıl bir ülke bu ya? Kod 29 çıkarmışlar. Vicdan ya! 170 bin işçi kod 29'dan maalesef, işten atılmış şaibeli bir şekilde, iftiraya uğrayarak. Gelin, bari bunu düşünün, düzeltin. Bari bu konuyu bir ciddiyetle ele alalım da insanların aile bütünlüğüne, şerefine, namusuna leke sürülmesine son verelim diyor, hepimize saygılar sunuyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Onursal Adıgüzel.

Buyurunuz Sayın Adıgüzel. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) - Sayın Başkan, üniversite mezunu işsizliğin araştırılması üzerine verilen önerge hakkında Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum

İktidar, kendi suni gündemiyle oyalanadursun, bugün Türkiye'nin gerçek ve yakıcı gündemi genç işsizliktir. 15-34 yaş arası 2,5 milyon gencimiz işsiz. Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarında üniversiteli işsiz sayısı rekor kırarak 1 milyonu geçmiş. Onun için ben bu konuşmayı dışından tırnağından artırarak çocuklarını okutan ailelerin, milyonlarca üniversite mezunu işsiz gencin, ben bu konuşmayı "2 üniversite okudum, 2 diplomam var ama pazarda yumurta satıyorum." diyen Elâzığlı başarılı sporcu Nihat'ın, ben bu konuşmayı "Kadro açılmıyor, yüksek puan alıyoruz, mülakatlarda eleniyoruz." diyen "Torpilin gözü kör olsun." diyen Mardinli Ziraat Mühendisi Ömer'in, ben bu konuşmayı "Uçak teknolojileri okudum, inşaatta çalışıyorum, babam apartman görevlisi, 4 çocuğunun 3'ünü okutmuş, bir ev almış; ben hayal bile kuramıyorum." diyen Diyarbakırlı Baran'ın, ben konuşmayı "Yurt dışına gitmek istemiyorum, ülkeme faydalı olmak istiyorum." diyen İzmirli ODTÜ mezunu Ceren'in adına yapıyorum. (CHP sıralarından alkışlar) 81 ilde üniversite açmakla övünenler hiç mi vicdanınız sızlamıyor? Yirmi yıl önce bu ülkede üniversite okumak bir onurdu. Bugün aileler çocuklarına diyor ki: "Oğlum okuma, kızım okuma, meslek sahibi ol."

Değerli milletvekilleri, eğer, siz bugün Türkiye'de gençlerin durumunu kendi çevrenizdeki milyonlarca liralık ciplere binen gençler üzerinden değerlendiriyorsanız büyük bir yanılgı içindediniz.

Değerli milletvekilleri, bugün Türkiye'de yeni bir veri açıklandı. Son altı ayda uzmanlık dışı bir işte çalışan üniversite mezunu sayısı yüzde 97 artmış yani iş beğenmiyor yalanınız çökmüş. Daha net bir örnek vereyim, Adana Büyükşehir Belediyesi bir ilana çıktı. Ne arıyor biliyor musunuz? Büro personeli, şoför ve park bahçelere 200 eleman arıyor. Kaç kişi başvurdu? 52 bin kişi. Kaçı üniversite mezunu? 45 bini. 45 bin üniversite mezunu bu işlere başvurmuş. Türkiye'yi getirdiğiniz hâl bu. Gençlerin işsizlik sorununa bir tane somut öneriniz yok değerli arkadaşlar. Gençleri, üniversite mezunlarını güvencesizliğe, üniversite mezunlarını kayıt dışı çalışmaya, üniversite mezunlarını asgari ücretin altında çalışmaya mahkûm ediyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SABRİ ÖZTÜRK (Giresun) – Sizin öneriniz nedir?

ORHAN SÜMER (Adana) – Yirmi senedir sen iktidarsın, bizim dönemimiz mi kalmış, yirmi yıl öncesinden bahsediyorsun.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ONURSAL ADIGÜZEL (Devamla) - Değerli milletvekilleri, Türkiye'de gençler ne diyor biliyor musunuz, Türkiye'de gençler ne diyor? "Umudumuz kalmadı." diyor. Bir genç "Babam esnaf, öğrenim kredisiyle zar zor okudum. İşsizim, işsizim ama öğrenim kredimin faizi her gün devam ediyor." diyor. Başka bir genç "Günde on iki saat 40-50 liraya çalışıyorum. Bu ülkede bir bilgisayar almak için otuz altı ay vadeli krediye girmem gerekiyor." diyor.

Kısacası, değerli arkadaşlar, on dokuz yıllık Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarında gençlerin hâlini üç kelimeyle özetleyeyim size: Üniversite mezunu gençler mezun, işsiz, borçlu. Eğer bu çatı altında iyi niyetli bir iş yapacaksak, bu gidişata son vereceksek hep birlikte bu önergeye “evet” diyelim, gençler için bu Meclis çâtısı altında bir adım atmış olalım.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Ankara Milletvekili Sayın Orhan Yegin konuşacak.

Buyurunuz Sayın Yegin. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ORHAN YEGİN (Ankara) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; önerge hakkında grubumuz adına söz almış bulunuyorum. Aziz milletimizi ve onu temsil eden Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Kıymetli milletvekilleri, doğrudur, işsizlik günümüz şartlarında dünyada olduğu gibi ülkemizde de en büyük sorunlardan biridir. Rakamların da ortaya koyduğu bu sorunun biz de farkındayız; sorunu yok sayacak, üstünü örtecek değiliz elbette. Hatırlanacağı üzere 2019’da işsizlik oranı yüzde 13,7; işsiz sayısı ise yaklaşık 4,5 milyon olarak açıklanmıştı. Bu çerçevede Türkiye’de işsizlik oranı 2020’de bir önceki yıla göre yarım puan azalışla yüzde 13,2 olarak gerçekleşmiş olsa da TÜİK’in İşgücü İstatistikleri 2020 verilerine göre ülke genelinde işsiz sayısı geçen yıl 2019’a kıyasla yaklaşık 410 bin kişi azalarak 4 milyon 60 bin kişi olsa da işsizlik oranı Covid-19 salgınının etkili olduğu geçen yıl bir önceki yıla göre yarım puan da olsa gerilemiş olsa da biz bununla övünecek, bu iş bitti diyecek değiliz elbette. Yeni Ekonomi Programı’yla 2023 yılında işsizlik oranını 10,9’a indirmeyi hedefliyoruz ve bunu başararak ayakları yere basan yeni hedefler belirleyeceğiz ve inşallah işsizliği de ülke gündeminden çıkartacağız.

Evet, pandeminin hemen öncesi ve pandemi dönemine dair rakamlar AK PARTİ’nin hükümet pratikleri açısından alıştığımız gibi yukarı doğru bir ivmeye sahip değil belki, ancak en gelişmiş ülke ekonomilerinde bile milyonlarca insanın işsiz kaldığı, tüm dünyayı etkisi altına almış böylesine yıkıcı bir pandemi ortamında en azından istihdamı koruyabilmenin, bu olumsuz rakamları düşürebilmenin kolay olmadığını da ayrıca belirtmek isterim.

Kıymetli milletvekilleri, AK PARTİ, ülkemizdeki sorunları esaslı bir şekilde ele alan ve sorunlarla var gücüyle mücadele ortaya koyan ve Allah’ın izniyle sorunları aşabilen bir iktidardır. AK PARTİ iktidarlarında istihdam alanında oldukça önemli adımlar atılmış, çeşitli program ve teşviklerle desteklemeler yapılmıştır. Ülkemizi OECD ülkeleri arasında 2007 ve 2019 döneminde iş gücüne katılımı en fazla artan ülkeler arasına sokabilmiş bir Hükümet olsak da, kadın iş gücünde, genç iş gücünde 2007 ve 2018 yılları arasında OECD ülkeleri içerisinde ülkemizi istihdam konusunda 1’inci yapmayı başarabilmiş bir Hükümet olsak da, 2002 yılında nüfusu 66,5 milyon ve aktif sigortalı sayısı yaklaşık 12 milyonken –ki bu, nüfusun yüzde 18’inin sigortalı olması demektir- 2019 yılında 83 milyona yükselen nüfusunun aktif sigortalı sayısını yaklaşık 22 milyona yani nüfusunun artmasına rağmen yüzde 27’ye çıkarabilmiş bir Hükümet olsak da, 2002 yılında 52,1 oranındaki kayıt dışı istihdamı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

ORHAN YEGİN (Devamla) - ...2020 yılında 32,7’ye indirebilmiş bir Hükümet olsak da, 2002 yılında 2 milyon 561 bin olan kamu görevlisi sayısını 2020’de yaklaşık 5 milyona ulaştırmış bir Hükümet olsak da bununla yetinmiyoruz. Bu millet için yapılacak daha çok şey olduğunu bilen ve tüm çabasını, gayretini bu aziz millet için ortaya koyan ve koymaya devam bir azme ve bir inanca sahibiz, hamdolsun.

Kıymetli milletvekilleri, istihdamı artırmayı, işsizliği azaltmayı, daha çok üreterek daha çok paylaşmayı; memurumuzun, emeklimizin, kadınlarımızın, gençlerimizin, hasılı aziz milletimizin standartlarını yükseltmeyi nasıl başarabiliriz biliyor musunuz? Farklılıklarımızı bir zenginlik olarak görüp farklılıklarımıza ayırtıcı değil yaşatıcı vurgular yaparak, devletimizi ve milletimizi karşı karşıya kaldığı tüm meydan okumalara karşı beraber ve omuz omuza koruyarak, içeride siyasi rekabetimizi saygın bir dil ve tavırla sürdürerek “ama”sız, “fakat”sız...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayınız.

ORHAN YEGİN (Devamla) - ...e-muhtıralara, gece yarısı bildirilere karşı durarak, bu ülkenin istikrar ve güven ortamını bozmak isteyenlere karşı tek yumruk olarak; darbe girişimlerine, sokaklarımızın teröze edilmesine, çukurların kazılmasına, sınırlarımıza dayanmış ve sınırlarımızdaki terör saldırılarına hep beraber aynı kaygı ve tonla “ama”sız, “fakat”sız meydan okuyarak, hep beraber gönül coğrafyamızın genişliğini ve önemini görüp kapasitemize, değerlerimize ve birliğimizin kuşatıcılığına inanarak yolumuza hep beraber yürürsek bu milletin, bu ülkenin, bu devletin aşamayacağı hiçbir engel, hiçbir sınav olmayacaktır inşallah diyor, sizleri saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

3.- CHP Grubunun, Türkiye Büyük Millet Meclisinin gündeminin “Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler” kısmında yer alan, avukatların ve hukuk fakültesi mezunlarının sorunlarının tespit edilerek bu sorunlara çözüm önerileri getirilmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (10/4048) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi’nin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 6 Nisan 2021 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

6/4/2021

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 6/4/2021 Salı günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını arz ederim.

Engin Özkoç

Sakarya

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Türkiye Büyük Millet Meclisi gündeminin “Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler” kısmında yer alan, avukatların ve hukuk fakültesi mezunlarının sorunlarının tespit edilerek bu sorunlara çözüm önerileri getirilmesi amacıyla verilmiş olan (10/4048) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi’nin görüşmesinin Genel Kurulun 6/4/2021 Salı günü (bugün) birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Mahmut Tanal.

Buyurunuz Sayın Tanal. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA MAHMUT TANAL (İstanbul) – Değerli Başkanım, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla hürmetle selamlıyorum.

Avukatlık mesleği yani savunma, yargının üç kurucu unsurundan -hâkimlik, savcılık ve avukatlık anlamında- biridir. Tabii, ülkemizde avukatların sorunları çok fazla; başlıklar şeklinde sayacağım ben.

1) Hukuk fakültelerinin sayısı oldukça fazla ve niteliği sürekli düşmekte.

2) Stajyer avukatlar ciddi anlamda ekonomik sıkıntı yaşamaktadır. Hâkim ve savcı stajyerlerin aldığı maaş gibi, aynı şekilde onlara da maaş verilmeli ve onların sigortası da devlet tarafından karşılanmalıdır.

3) Kendine ait hukuk ofisi kuramayan avukatlar başka bir avukatın yanında sigortalı olarak, bağlı çalışan olarak çalışmayı tercih etmekte, ekonomik sıkıntılarla karşı karşıya kalmaktadır.

4) Avukatların dosya inceleme ve örnek alma işlemleri engellenmeye çalışılmaktadır. Avukatlar dosyayı yeteri kadar inceleyememekte, dosyayı inceleyemediği için de savunmayı yeteri kadar yapamamaktadır. Dosyayı incelemesinin engellenmesi... Hâkim ve savcılar, karşılarında dosyayı bilen bir avukat istemiyorlar; işin doğrusu bu. Bu açıdan, dosya inceleme fırsatı çok önemlidir.

5) Mahkemelerde haftada 2 sefer duruşma yapılmaktadır. Nasıl Meclis “Benim iş yüküm çok.” diyor, haftanın üç günü çalışıyor ve yetmiyorsa hâkimler de aynı şekilde yapıyor. Eğer duruşmalara zaman yetmiyorsa haftada beş gün yapsınlar, haftada dört gün yapsınlar. Bu büyük bir sorun teşkil etmekte.

6) Aynı zamanda, hâkimler duruşma saatinde duruşmaları yapmamaktadırlar ve orada avukatlar saatlerce bekletilmektedir.

7) Avukatlar genel vekâletnameyle ihtarname çekememektir.

Buradan Adalet Bakanlığına sesleniyorum: Adliyelere memur alınıyor. Başsavcılıktan, hâkimlikten emekli olan arkadaşlarımız var aramızda. Adliyelere memur alımı yapılırken eğer hukuk mezunu kişiler alınırsa daha faydalı, daha verimli olur. Bu konuda büyük bir eksiklik var.

8) Mazeretli hâkimler duruşmaya gelmiyor, avukatların o mazeretten haberi yok, bir şehirden bir başka şehre gittiği zaman hâkimin mazeretiyle karşı karşıya kalıyor. O gün için mazereti olan hâkim UYAP üzerinden duruşması olan avukatlara bildirilirse bu mağduriyetler de giderilmiş olur, bu şekilde sıkıntılar var.

Mahkemeler, hüküm kurarken vekâlet ücretine ilişkin avukatlık ücretini, vekâlet ücretini çoğu zaman yazmıyorlar, eksik yazıyorlar ve avukatlar, bununla ilgili ya istinafa gidiyorlar ya temyize gidiyorlar, sürekli bununla uğraş içerisine giriyorlar. Aynı zamanda, CMK görevlendirilmelerinde verilen ücretler çok düşük ve vergisi peşin alınıyor, uzun sürede sonradan tahsil edilebiliyor ki bu da aynı zamanda avukatların mağduriyetlerine sebep veriyor.

Avukatlık bir kamu hizmetidir, yargının kurucu unsurudur. Bu sebepten dolayı davaların bitmesi için gerçekten avukatlar da canla başla çalışıyorlar ancak buna rağmen haksız bir şekilde avukatlar şikâyet edildiği zaman Avukatlık Kanunu'nun 58'inci maddesi uyarınca Adalet Bakanlığı hiç incelemeden pat diye soruşturma izni veriyor. Yani vatandaşın aslında iddianameyle, şikâyetle ilgisi, güvencesi avukatlara göre daha fazladır hence. Çünkü vatandaşın birbirini normal şikâyet ederken hakkında iddianame düzenlenemeyen hususlarda Adalet Bakanlığı avukatlar hakkında pat diye hemen soruşturma izni veriyor.

Son dönemlerde reklam yasağıyla ilgili yaşanan çok sıkıntı var. Avukatlık mesleğinde, biliyorsunuz, reklam yasağı var; diğer meslekler gibi değil. Ülkemizde aynı zamanda yargıya müdahalenin artması

karşısında avukatların beklentileri farklı yönere çekilmektedir. Kimi avukatlar, iş kapabilmek için siyasi partilerle el ele -yani buradaki arkadaşlarımız da kendi üstlerine alınganlık yapmasınlar- gayet rahat iktidar partisinin bulunduğu partiye kayıt oluyorlar, oradaki kamu kurumlarıyla ilgili tüm avukatlık hizmetlerini mesela bu dönem için AK PARTİ’li avukat arkadaşlar alıyorlar; diğer avukatlar bunu alamıyorlar, vermiyorlar. Yani onun için benim iktidar partisinden istirhamım, bunu yaparken adaletli, adil bir şekilde bu işleri tanzim edin.

Avukatlarla ilgili bir başka sorun, Covid aşısı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MAHMUT TANAL (Devamla) - Özür dilerim, bitireceğim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Tanal.

MAHMUT TANAL (Devamla) - Efendim, Adalet Bakanlığı açıklama yapıyor Covid aşısıyla ilgili. Tüm yargı mensupları, şoföründen, yazıcısına kadar, mübaşirine kadar bu alana alındığı hâlde gerek hem Avukatlık Kanunu’nun 1’inci maddesinde gerek Ceza Kanunu’nda “avukatlar yargının ayrılmaz parçası” denildiği hâlde Covid aşılmasının kapsamına alınmadı değerli arkadaşlar.

Adliyelerde, icralarda, hepsinde devlet telefon koymuş ancak devletin o telefonu açılmıyor arkadaşlar. Yani o kalemlere niçin o telefonlar konuluyor? Hiçbirisi açmıyor. Sizden istirham ediyorum, o kalemlere konulan telefonlar açılabilmeli.

Kamu avukatlarına 3600 değil 4200 ek göstergenin verilmesi lazım. Kamu avukatı olan arkadaşlarımıza amir olarak hukuktan anlamayan arkadaşlar getiriliyor ki bu doğru bir olay değil.

Avukat olmayan, hukuk eğitimini almayan insanları siz uzlaştırmacı yapıyorsunuz. Adam hem kamu görevlisi hem uzlaştırmacı; mesai saati içerisinde, devlet maaş verdiği hâlde ek gelir getirici bir iş yapıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MAHMUT TANAL (Devamla) - Benim sizden istirhamım, uzlaştırmacı olayını lütfen hukuk mesleğini görmemiş olan insanların elinden alalım.

BAŞKAN – Tamamlayalım Sayın Tanal.

MAHMUT TANAL (Devamla) – Selamlamak için söz verebilir misiniz Sayın Başkanım? Teşekkür ediyorum Değerli Başkanım.

Şimdi, değerli arkadaşlarım, avukatlık mesleği için biz diyoruz ki “Bir kamu hizmetidir.” Kamu hizmeti olduğu için vergilerin sıfır olması lazım. Adaletin vergisi olmaz, adaletin KDV’si olmaz, adaletin stopajı olmaz. Onun için bu avukatlık ücretiyle ilgili KDV’leri sıfırlamak lazım. BAĞ-KUR primi en yüksek olandır ancak emeklilik maaşında en düşük ücreti avukatlar alıyor. O zaman arkadaşım, neden siz BAĞ-KUR primini bu kadar yüksek alıyorsunuz da emekli maaşını düşük veriyorsunuz?

En büyük sorunlardan bir tanesi hasar danışmanlık şirketleri. Şirketler bunu açıyor, yanında avukat çalıştırıyor, karın tokluğuna bu hasar danışmanlık şirketleri avukat çalıştırıyor. Yazık, günah! Bunun bir an önce engellenmesi lazım. Burada, hâkim ve savcılara tanınan tüm hakların avukatlara da tanınması lazım.

Efendim, aslında söylenecek çok şey var. Kamu kurumlarında yetersiz bir şekilde avukat çalıştırılıyor, bu kadroların dolması lazım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MAHMUT TANAL (Devamla) – Ben teşekkür ediyorum.

Sabrınız için de tekrar çok sağ olun Sayın Başkanım. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Tanal.

İYİ Parti Grubu adına Aksaray Milletvekili Sayın Ayhan Erel.

Buyurunuz Sayın Erel. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA AYHAN EREL (Aksaray) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, yüce Türk milleti; Cumhuriyet Halk Partisi tarafından verilen Meclis araştırması önergesi hakkında, partim İYİ Parti adına söz almış bulunmaktayım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Yargının kurucu unsurlarından biri kabul edilen ve savunmayı temsil eden avukatlara maalesef yargı camiasında üvey evlat muamelesi yapılmaktadır. Bunun en son örneğinde, adliye çalışanlarının tamamına aşı yapıldığı hâlde adliyenin ayrılmaz bir parçası olan ve koridorlarda daha çok bulunmak zorunda kalan avukatlara aşının yapılmaması, gerçekten, avukatlar adına üzücü bir durum hâline gelmiştir.

Yine, yıllarca Adalet Bakanlığında yetkili kişilerin -Sayın Bakandan genel müdüre kadar- savcı ile savunma makamı avukat arasında silahların eşitliği ilkesine göre aynı seviyede kürsüde bulunmaları gerektiği yönündeki görüş ve düşünceleri maalesef bugüne kadar gerçekleştirilememiştir, bu da avukatlar adına üzücüdür.

Yine, hukuk fakültelerindeki başarı sıralaması 190 binden 125 bine çekilmiştir ama her yerde, her üniversitede bir hukuk fakültesi açılmış ve böylece hukuk fakültesi mezunları çokça fazla olmuştur, bunların her alanda olduğu gibi istihdam edilmesi büyük sorunları beraberinde getirmiştir. Niğde’de, Nevşehir’de, Kayseri’de, Aksaray’da patatesler çürüyor, patatesler heba oluyor diye üzüülürken, bunun çözüm yollarını ararken, maalesef, günümüzde de yaklaşık 5 milyona yakın üniversite mezunu genç mesleklerini icra edemedikleri için heba olmaktadır; bunun bir çözümü bulunmalıdır.

En kolay açılan fakülte sanırım hukuk fakültesi. 20 sıra, 2 akademisyenle her üniversitede hukuk fakültesi açılmasının önüne geçmek gerekir diye düşünüyorum çünkü niteliksiz ve gerekli eğitim ve öğretimi alamadan bu fakültelerden mezun olan gençlerimiz yargının her aşamasında, maalesef, istenilen verimin gerçekleşmesine engel olmaktadır.

Yine avukatlarımızın büyük bir bölümü açıkl sınırının altında bir gelire sahiptir. İlk beş yılda -avukatlık yapan arkadaşlarımız bilir- sigorta primlerini, dükkân kiralarını dahi ödemedi zorluk çekmektedirler. Dolayısıyla, bugün bu konuyla ilgili konuşma yapacağımı söylediğim bir meslektaşım, dokuz yıldır avukatlık yaptığını ve bir ay dahi sigorta primini yatırmadığını söylüyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

AYHAN EREL (Devamla) – Ben de “Peki, sağlık hizmetlerinden nasıl faydalaniyorsun?” dediğimde “Zaman zaman özel hastanelerden faydalaniyoruz paramızla, zaman zaman da özel sağlık sigortası yaptırarak bu ihtiyacı gidermeye çalışıyoruz.” diyor. Buna da bir çözüm bulmak gerekir. Bunun en önemli kaynağı CMK’den verilen ücretler. CMK’den verilen ücretlere baktığımız zaman günümüzün ekonomik şartlarında çok komik kalmaktadır. En azından bu ücretler Adalet Bakanlığı asgari ücret tarifesinde belirtilen miktarların yarısı kadar olmalı ki bu hizmeti yerine getiren avukatlar bir nebze de olsa soluk alabilsin diye düşünüyorum.

Yine, staj yapan avukatlarımızın, genç avukatlarımızın ya baro tarafından ya da Adalet Bakanlığı tarafından maddi anlamda desteklenmeleri gerekmekte. Yine, avukatlığa başlayan ve beş yılını doldurmayan avukatlarımızın sigorta primlerinin de devlet tarafından veya Barolar Birliği tarafından yatırılması, bu genç meslektaşlarımıza soluk aldıracaktır diyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Batman Milletvekili Sayın Mehmet Ruştı Tiryaki.

Buyurunuz Sayın Tiryaki. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Avukatların mesleki sorunlarının araştırılması ve daha iyi bir yaşama kavuşmaları için verilen araştırma önergesi hakkında görüşlerimi paylaşmak üzere söz aldım. Öncelikle Genel Kurulu ve ekranları başında bizleri izleyen yurttaşlarımızı sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Evet, Türkiye’de yeterince değil, yeterinden fazla hukuk fakültesi var; devlet üniversitelerine, vakıf üniversitelerine ve Kıbrıs’taki üniversitelere bağlı tam 84 tane hukuk fakültesi var. Ayrıca, yetmezmiş gibi, henüz öğrenci almamış üniversitelere bağlı 5 hukuk fakültesi daha var. Son olarak, Boğaziçi Üniversitesi kayyumunu destekleyecek herhangi bir akademisyen bulunmadığı için Boğaziçi Üniversitesine de bir hukuk fakültesi açıldı. O fakülteye bağlı olarak atanacak akademisyenlerle Boğaziçi Üniversitesi kayyumu desteklenmeye çalışılacak.

Türkiye Barolar Birliğinin resmî verilerine göre, 80 ildeki 81 baroya kayıtlı avukat sayısı 143.300’ün üzerinde ve bu sayıya kamuda görev yapan avukatlar, baroya kaydolmamış avukatlar dâhil değil; dolayısıyla Türkiye’deki avukat sayısı 150 binlere yaklaşmış durumda. Aslında hukuk fakültesi mezunu sayısı bunun çok çok üzerinde ama avukatlar kendi mesleklerini icra edemedikleri için, serbest olarak bir büro açamadıkları için başkaca işleri yürütüyorlar. Serbest meslek erbabı olarak çalışma fırsatı bulanların önemli bir bölümü de... Aslında, bir avukatın yanında, bir hukuk bürosunda neredeyse asgari ücretle çalışan da binlerce, on binlerce avukat arkadaşımız, meslektaşımız var.

Özetle, bu konunun araştırılması için verilen önerge aslında bir fırsat. Bu önerge kabul edilirse bu sorunun derin biçimde araştırılmasını sağlayabilmiş oluruz. Bu sorun sadece hukuk fakülteleriyle de ilgili değil, bir planlama hatası nedeniyle bütün meslek grupları için geçerli. Bakın, atanmayan öğretmen sayısı 700 binin üzerinde ve sayı 1 milyona yaklaşıyor.

Şimdi, 1926 yılında Türkiye İstatistik Kurumu kurulmuştu, şimdi TÜİK olarak çalışmalarına devam ediyor. Bakın, TÜİK bir sürü konuda hatalı bilgi paylaşıyor, enflasyonla ilgili hatalı bilgiler paylaşıyor, kişi başına düşen millî gelirle ilgili hatalı bilgiler paylaşıyor, pek çok konuda hatalı bilgiler paylaşıyor, ama bildiğimiz bir şey var: Nüfus sayımları güvenilir yani Türkiye İstatistik Kurumunun verdiği nüfus sayıları güvenilir. Ayrıca, Türkiye İstatistik Kurumunun geçmiş verileri de doğru olduğundan, gelecek yıllara dair bir nüfus projeksiyonu çıkarma şansı var ve bunu yapıyor. Bir yıl sonra, beş yıl sonra, on yıl sonra, yirmi beş yıl sonra Türkiye nüfusunu yaş gruplarına göre tahmin edebiliyor Türkiye İstatistik Kurumu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Devamla) – Tamamlıyorum Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Eğer bir ülke bu bilgilere sahipse geleceğe dair planlarını daha doğru yapabilir. Ülkenin öğretmen ihtiyacı ne kadarsa ona göre fakülte açarsınız, ülkenin avukat ihtiyacı, hâkim, savcı ihtiyacı ne kadarsa ona göre fakülte açarsınız; doktorlar için de geçerli bu, hemşireler için de geçerli bu. Gerçi rahmetli Demirel hep şöyle söylüyordu: “Bu ülkenin plana değil, pilava ihtiyacı var.” Aslında bu, büyük bir demagojiydi. Eğer elinizde doğru bir plan yoksa yarın bile yemeyebilirsiniz, o pilavı bile bulamayabilirsiniz. Bu yüzden zaman geç değil, planlamayla gelecekte bu ülkenin gerçek ihtiyacı olan meslek gruplarını belirleyebilir, ona göre de fakülte açabiliriz diyorum, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına İzmir Milletvekili Sayın Mahmut Atilla Kaya. Buyurunuz Sayın Kaya. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA MAHMUT ATİLLA KAYA (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisi hakkında söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Maddi gerçeğe ulaşılması, ancak, yargılamayı hâkim, savcı ve avukatların kolektif çabayla yürüttükleri bir faaliyet olarak kabul eden ve buna uygun mevzuat altyapısını oluşturan bir sistemle mevcuttur. Bunun aksini düşünmek rasyonel bir yaklaşım olmaz. Hukukun üstünlüğü ilkesinin ön koşullarından biri savunma hakkının sağlanmasıdır. Adil yargılanma hakkının unsurlarından biri olan silahların eşitliği ilkesi gereğince mahkeme önünde sahip olunan hak ve yükümlülükler bakımından tarafların eşit olması gerekmektedir. Savunma hakkının bir vekil, bir müdafî tarafından kullanılmasıyla birlikte avukatlık mesleği doğmuştur. Ülkemizde de avukatlık mesleği bir kamu hizmeti olarak kabul edilmekte ve nitelikli biçimde yerine getirilebilmesi için avukatlık mesleğinin güçlendirilmesi gerekmektedir.

Avukatlık mesleğinin güçlendirilmesi ve yaşanan sorunların ortadan kalkabilmesi adına 3 ana noktayı değerlendirmekte fayda olacağını görüyorum. Bunları, eğitim, mesleğe giriş ve meslekte yaşanan sorunlar olarak gruplandırabiliriz. Bu sorunların çözülmesi ve avukatlık mesleğinin güçlendirilmesi için on sekiz yılda çok önemli düzenlemeler yaptık. Yine Yargı Reformu Strateji Belgesi ve İnsan Hakları Eylem Planı'yla bu kararlılığımızı da tekrar göstermiş olduk. İyi eğitim görmüş, hukuki altyapısı sağlam, yetenekli, doğru sonuca ulaşan hukukçuları yetiştirmemiz gerekiyor ve bu noktada akademik kadronun güçlendirilmesi ve müfredatın ele alınarak yeniden yapılandırılması hususu önem arz ediyor.

Evet, Yargı Reformu Strateji Belgesi'nden sonra birinci yargı reformu paketi olarak biliyorsunuz Meclise 7188 sayılı Kanun'u getirdik. Ben Cumhuriyet Halk Partisinin grup önerisine de baktım, samimi olduğuna inanmak için kendimi çok zorladım ancak 7188 sayılı Kanun pek çok avukat meslektaşımızın önemli problemlerine çözüm sağlarken hem Komisyon aşamasında hem de Genel Kurulda Cumhuriyet Halk Partisinin karşı tavrı hâlâ hafızalarımızda yerini koruyor. Tabii, Sayın Altay'ın önemli bir sözü var, hep hafızalarda yer etti, diyor ki: “Bu Hükümet dünyanın en doğru işini de yapsa bu Hükümeti alkışlayacak halimiz yok.” Evet, Sayın Altay, zaten sizden de bizim bir alkış beklentimiz ve talebimiz yok.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Bekliyorsunuz, bekliyorsunuz.

MAHMUT ATİLLA KAYA (Devamla) – Milletimiz, 2002'den beri verdiği oylarla zaten bizi alkışlıyor, iktidara ve ülke yönetimine, Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'a ve işte Mecliste de Cumhuriyet İttifak'ına en büyük grup olarak zaten görev vermiş oluyor. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) - Hatalı üretim olmuş, hatalı üretim.

MAHMUT ATİLLA KAYA (Devamla) – Eğer bu öneride samimiyseniz, Yargı Reformu Strateji Belgesi ve İnsan Hakları Eylem Planı hem benden önce konuşan...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MAHMUT ATİLLA KAYA (Devamla) – Başkanım...

BAŞKAN – Tamamlayın efendim.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Geri çağırıyorlar hatalı üretimi Atilla.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Sokakta görüyoruz İnsan Hakları Eylem Planı'nı.

MAHMUT ATILLA KAYA (Devamla) – Bu noktada, hem Yargı Reformu Strateji Belgesi hem de İnsan Hakları Eylem Planı, hem benden önce konuşan hatip arkadaşlarımızın söylediği hem de Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisinde belirtilen hususları taşımakta. Kanun teklifi, arkadaşlarımızca, milletvekilleriyle birlikte Meclisin gündemine getirilecek. Eğer gerçekten, avukatların bu mesleki sorunlarının çözülmesi ve avukatlık mesleğinin güçlendirilmesi konusunda samimiyseniz hem Komisyon aşamasında hem de Genel Kurulda bu teklife destek verirsiniz, biz de o zaman sizin samimiyetinize inanırız diyorum.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – On dokuz yıl oldu, on dokuz.

MAHMUT ATILLA KAYA (Devamla) – Bu vesileyle yüce heyetinizi tekrar selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Oylamadan sonra Sayın Altay.

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Yoklama istiyoruz.

BAŞKAN – Yoklama istiyorsunuz. Peki, efendim.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sataşmadan konuşma hakkım aynı oturum içinde olacağı için Başkanım...

BAŞKAN - Sayın Altay, Sayın Sümer, Sayın Gökçel, Sayın Gaytancıoğlu, Sayın Zeybek, Sayın Aydoğan, Sayın Şevkin, Sayın Kaya, Sayın Çeviköz, Sayın Erbay, Sayın Sarıaslan, Sayın Ünsal, Sayın Şeker, Sayın Kadıgil, Sayın Özcan, Sayın Kılıç, Sayın Gürer, Sayın Aydın, Sayın Taşcıer, Sayın Budak.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum.

Pusula gönderen milletvekilleri lütfen Genel Kuruldan ayrılmasın.

Yoklamayı başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

IX.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

3.- CHP Grubunun, Türkiye Büyük Millet Meclisinin gündeminin “Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler” kısmında yer alan, avukatların ve hukuk fakültesi mezunlarının sorunlarının tespit edilerek bu sorunlara çözüm önerileri getirilmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (10/4048) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 6 Nisan 2021 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Altay, buyurunuz.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Mahmut Atilla Kaya, biraz önce kürsüde yaptığı konuşmada ismimi de anarak daha önce söylediğim bir sözü bağlamından koparmak suretiyle kamuoyunda yanlış algılama oluşturacak şekilde bir değerlendirmede bulunmuştur. Söz talep ediyorum efendim.

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Altay. (CHP sıralarından alkışlar)

X.- SATAŞMALAR İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, İzmir Milletvekili Mahmut Atilla Kaya'nın CHP Grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sizi ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum efendim.

Sayın Kaya'nın şunu bilmesi lazım: “İktidar, muhalefetten güzelleme beklemez; iktidar, muhalefetten alkış da beklemez.” Bu söz, doğru, Mehmet Muş'la yaptığımız bir polemik esnasında Mehmet Muş'un bana “Alkışlayın.” sözü üzerine, sizi alkışlamayacağımızı beyanen söylediğim bir sözdür, hoş, sözümün de arkasındayım. Havuz medyasının şöhretli kalemşörları da ne zaman başları sıkışsa “Zaten Engin Altay da böyle dedi.” derler. Bu vesileyle önce şunu söyleyeyim: Bizden alkış bekliyorsanız anlamlı bir şey olmaz. Şunun için de olmaz: Bana ait bir söz vardır, kimsenin de itiraz edemeyeceği bir sözdür “En iyinin iyisi vardır.” Dolayısıyla, dünyanın en iyi şeyinin de mutlaka iyisi vardır. Muhalefet, iktidara “Tamam, bu çok iyi oldu.” derse, iktidar iyiye ulaşmak için gayretini keser, hızını keser zaten, bu bir. İkincisi, Allah için, çok da alkışlanacak bir hâliniz yok, milletin hâli ortada. (CHP sıralarından alkışlar) Artık, Türkiye’de fırınlardan ucuz bayat ekme alışkanlığımı başlattınız, böyle bir usul yoktu; askıda ekmeği başlattınız ama Anayasa’yı askıya aldınız, böyle bir durum yoktu ama sayın milletvekilleri. Ben ilk defa bir şeye tanık oldum milletvekillerimizin Isparta gezisinde: Vatandaş ayakkabıcıya gidiyor “İkinci el ayakkabı var mı?” diye soruyor, ikinci el ayakkabı soruyor vatandaş. Dolayısıyla, milletin içinde bulunduğu hâl, sizi alkışlayacak bir hâl değil, sizi yerden yere vuracak bir hâldir. Bence aklınızı da başınıza alın. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ENGİN ALTAY (Devamla) - Başkanım, bitireyim.

BAŞKAN – Tamamlayın efendim.

ENGİN ALTAY (Devamla) - “Efendim, biz milletten çok oy aldık.” Eğer milletin size olan desteğinin sürdüğüne inanıyorsanız buyurun, çoğunluğunuz var, alın bir karar, getirin sandığı; hem bizden kurtulmuş olursunuz hem de güven tazelemiş olursunuz. Ben sandık getirmenizden geçtim, CHP milletvekilleri yarın Kars’a, Karabük’e, Yalova’ya, Malatya’ya, Adıyaman’a gidiyorlar; sokak gezecekler, esnaf gezecekler, köy gezecekler.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Burada çalışma var, ne işleri var orada? Hafta sonu gezsinler, hafta sonu gezsinler.

ENGİN ALTAY (Devamla) - Arkadaş, AK PARTİ'nin 3 milletvekilini sokakta gören bir Allah'ın kulu varsa bana gelsin. (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

RECEP ÖZEL (Isparta) – Hadi oradan!

ENGİN ALTAY (Devamla) - Sokağa çıkacak yüzünüz yok, sokağa çıkacak yüzünüz. Ya da çok samimi ve net bir davet yapıyorum, İstanbul 3'üncü bölge AK PARTİ milletvekillerine sesleniyorum, arkadaşlarımız buradalar: Benimle bu cumartesi günü, 3'üncü bölgede hangi ilçeyi isterlerse, Bakırköy de olabilir Bağcılar da olabilir; var mısınız sokağa çıkmaya, var mısınız? Hadi bakalım! (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler) Neyinizi alkışlayayım ben sizin? (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyoruz.

IV.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)**B) ÖNERGELER**

1.- İzmir Milletvekili Özcan Purçu'nun, (2/2652) esas numaralı 8 Nisan Dünya Romanlar Günü Olarak Kabul Edilmesi Hakkında Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/118)

BAŞKAN - İç Tüzük'ün 37'nci maddesine göre verilmiş bir doğrudan gündeme alınma önergesi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İç Tüzük 37'ye göre (2/2652) esas numaralı Kanun Teklifi'nin değerlendirilmek üzere gündeme alınmasını teklif ederim.

Özcan Purçu

İzmir

BAŞKAN - Önerge üzerinde teklif sahibi olarak İzmir Milletvekili Özcan Purçu konuşacaktır.

Buyurun Sayın Purçu. (CHP sıralarından alkışlar)

ÖZCAN PURÇU (İzmir) - Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; hepinize saygılar, sevgiler sunuyorum.

8 Nisana iki gün kaldı, bilmem Hükümet tarafı Romanları hatırlayabildi mi? Altı yıllık milletvekiliyim, 1 tane AK PARTİ'li milletvekili gelip şurada bir konuşmadı Romanların sorunlarıyla ilgili, yazık ya! Yazıklar olsun ya! (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler) Türkiye'de 5 milyon Roman var. Cumhuriyet Halk Partisinin Milletvekili olarak her zaman geldik, konuştuk şurada, 1 tane AK PARTİ'li, Hükümet tarafı gelip şunu konuştu mu ya: Romanlar ne içer ne yer? 8 Nisan Dünya Romanlar Günü'nü tüm dünya kutluyor, Hindistan'dan Amerika'ya kadar ve tüm Avrupa. Her sene kanun teklifi veriyorum, bir defaya mahsus kabul etmediniz ya. Kaynanalar Günü bile var ya, kabul ettiniz, Kaynanalar Günü bile var ya.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Hani nerede ya?

ÖZCAN PURÇU (Devamla) - Romanlar günü var mı ya? Şaka Günü bile var ya. (CHP sıralarından alkışlar) Ya, Romanlara bu kadar mı değer veriyorsunuz? Var ya, Romanları, yoksulken, şimdi açlığa mahkûm ettiniz. Şu an Romanlar yoksul değil; rahat edin artık, Romanlar aç, aç. Artık Cumhuriyet Halk Partili belediyeler Roman mahallelerine ekmeğe değil, sizin yüzünüzden yemek götürüyor çünkü evde yemek pişmiyor. Eskiden yemek pişerdi, ekmeğe kuyruğuna girerdi millet sayenizde ama şimdi o ekmeğe kuyruğuna da girmiyor çünkü yemek pişmiyor mahallede. Evde ekmeğe yok, yemek yok; 5 milyon Roman'ı açlığa sevk ettiniz.

MAHMUT ATİLLA KAYA (İzmir) – İzmir Büyükşehir Belediyesi...

ÖZCAN PURÇU (Devamla) - Pandemi döneminde 1 defa müzisyenlere para verdiniz, müzisyenler bütün aletlerini, müzik aletlerini sattı, yedi içti biliyor musunuz? Kültürü öldürdünüz ya. Senede bir kere şu günü kabul edin de bir kere aklınıza gelsin, bir kere aklınıza gelsin.

Romanları ne hâle getirdiniz hemen söyleyeyim: Bakın, devlet hiç bakmıyor, Hükümet hiç bakmıyor, bizim mahallelerimize Hükümet girmiyor, devlet hiç bakmıyor, girmiyor. Romanların yüzde 97'si işsiz, haberiniz var mı, kayıt dışı? Romanların yüzde 2'si lise mezunu, binde 4 genç üniversite kapılarına zor gidiyor, haberiniz var mı? Haberiniz yok tabii, tuzunuz kuru. Bakın, siz ne yapıyorsunuz, biliyor musunuz? Bakın, burada bir liste var, vergi borcu sıfırlanan şirketler var, milyon milyon.

MAHMUT ATİLLA KAYA (İzmir) – İzmir Büyükşehir konuş.

ÖZCAN PURÇU (Devamla) – Siz bunlara ilgilenin ya. Vallahi, garibanı aç bıraktınız aç söyleyeyim size. Bakın, gene kanun teklifi verdim, gene kabul etmeyeceksiniz çünkü Romanlara değer vermiyorsunuz. Romanlar var ya, dünyanın en kadim toplumlarından bir tanesi. (CHP sıralarından alkışlar) Romanlar müzik kulağı olan, sanat aşkı olan bir toplum; sanatını da öldürdünüz, kültürünü de öldürdünüz, biliyor musunuz? Bir değer verin ya! Gelin, şunu kabul edin de -bu insanlara aş vermiyorsunuz, iş vermiyorsunuz- hiç olmazsa senede bir kere konuşun ya. (CHP sıralarından alkışlar) 5 milyon Roman var bu ülkede ya. Var ya, açlıktan intihar ediyorlar, müzisyenler intihar ediyor, herkes intihar ediyor da ama siz... Bakın, şurada tarım politikanız var; kuru soğana yılda 44 milyon dolar para veriyorsunuz, ithal ediyorsunuz, strateji belgesinde şu Romanlara bir kuruluş para ayırmadınız ya. Defalarca bağurdım şurada, şu strateji eylem planını yaptınız Hükümet olarak -eylem planı sahada bir çalışma yapmak demektir- bir kuruluş para ayırmadınız ya, defalarca söyledim. Yok muydu bir kuruluşunuz? Bakın, şu, vergi borcunu sıfırladığınız şirketleri okuyayım mı size? Onların parasını bari oraya verin ya. Bu gariban sizden ne istiyor ya? Şu günü bile çok görüyorsunuz, altı seneden beri teklif veriyorum kabul etmiyorsunuz ya.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Yazıklar olsun.

ÖZCAN PURÇU (Devamla) – Yazıklar olsun. Biz bu ülkenin asli vatandaşıyız kardeşim, biz bu ülkenin birinci sınıf vatandaşıyız ama bakmıyorsunuz, bakmıyorsunuz ya. Daha ne diyeyim ben size? Ya, bu ülkede bu kadar değerimiz yok mu? Gençler bataktaki, insanlar bataktaki. Diyoruz ki: Eylem planını yaptınız; gelin, bir değer verin ya, mahallelere girin ya. Eylem planıyla ilgilenen bir vatandaşa var mı şurada ya? Hükümetin eylem planını gelip şurada savunacak bir kişi var mı ya? Yok, yok, yok.

Artık sizden fayda görmüyoruz, millet gerçeği gördü; ilk seçimde ne olacak göreceksiniz, ilk seçimde ne olacak göreceksiniz! (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar) Bizler, insana insan olduğu için değer veriyoruz Cumhuriyet Halk Partisi olarak. İktidar olalım, bakın, o fakirlik kalacak mı; o yoksulluk kalacak mı, görün bakalım; sokakta aç insan kalacak mı, görün bakalım. Çünkü Cumhuriyet Halk Partisi birinci sırada insana değer verir, insanı alır birinci sıraya ama sizde gerçekten hiç de vicdan yokmuş. Sizi bu vicdanınızla baş başa bırakıyoruz. Gelin, Roman mahallerine bir bakın ya; rezillik, işsizlik, çaresizlik diz boyu. Gelin, bir milletvekiliyle gidelim bakalım, gelin bir görün ya.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZCAN PURÇU (Devamla) – Sayın Başkanım uzatabilir misiniz?

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Purçu.

ÖZCAN PURÇU (Devamla) – Arkadaşlar, mülteci kadar değerimiz yok ha, haberiniz olsun. Göç İdaresine diyorum ki: Konteyner verin, çadırda duruyor vatandaşımız. “Onlara veremeyiz, mülteciyse veririz.” diyor ya. Ne biçim bir politika? Edremit’e gittim, Edremit’te Roman mahallesinin dibinde TOKİ binası yaptınız. 350 kişilik liste verdik, o 350 kişilik fakir, gariban listesinden 1 tane Roman’ı alıp ev vermediniz ya. TOKİ’yi kime verdiniz orada ya, Edremit’te TOKİ’yi kime verdiniz ya? Sancaktepe, Nişantepe’ye bir bakın bakayım; on beş yıldan beri elektrik, su yok ya. İstanbul’un merkezi ya. Sancaktepe Belediyesi Roman mahallesine gelip çöpleri bile toplamıyor ya. (AK PARTİ sıralarından “Yalan söylüyorsunuz!) Nişantepe’ye gidin bir bakın arkadaşlar. Gelin, bir bakın ya. Hadi gel, hodri meydan! Gel, hodri meydan, bir bakalım! Nişantepe’ye beraber gidelim, elektrik var mı, su var mı, gel bakalım hadi. Ben hazırım, hadi gidelim. Yazıklar olsun! (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Sizin, insana verdiğiniz değer bu kadar ama Cumhuriyet Halk Partisi iktidar olmak üzere, az kaldı. O zaman göreceksiniz.

Hepinize saygılar, sevgiler sunuyorum. (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

CEMAL BEKLE (İzmir) – Sayın Başkan, iki dakika...

BAŞKAN – Neyle ilgili Sayın Bekle?

CEMAL BEKLE (İzmir) – “Vicdansız” kelimesi üzerine...

BAŞKAN – Neyle ilgili efendim?

CEMAL BEKLE (İzmir) – “Vicdansız” diye hakaret etmesi üzerine Sayın Purçu’nun.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Hükûmete söyledi.

ÖZCAN PURÇU (İzmir) – Ben Hükûmete söyledim Sayın Başkanım.

CEMAL BEKLE (İzmir) – Grubumuz adına...

BAŞKAN – Sayın Bekle, yerinizden bir açıklama yapın.

CEMAL BEKLE (İzmir) – Sayın Başkan, grubumuz adına söz istiyorum.

BAŞKAN - Yarın gündem dışı konuşmanız var. Siz, yerinizden lütfen, bir açıklama yapınız.

CEMAL BEKLE (İzmir) – Sataşmadan iki dakika söz istiyorum.

BAŞKAN – Şahsınıza bir sataşma yok efendim. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

CEMAL BEKLE (İzmir) – Grubumuza var Sayın Başkan.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Elitaş.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, şimdi, Sayın Purçu konuşmasını yaparken AK PARTİ sıralarına dönerek “Sizde hiç vicdan yok mu?” diye ifade etti. İstanbul’da bir beldeyi işaret ederek “Orada su yok.” diye ifade etti. Hâlbuki su, büyükşehir belediyesinin işidir.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkan, söz vermek için Roman olmak çartsa ben de Roman’ım.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) - Buradan demesi lazım ki: “Sayın İmamoğlu sende hiç vicdan yok mu? Romanların yaşadığı yere niye su vermiyorsunuz?” Bütün sorunları bize yüklüyor. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Onun için, bütün milletvekillerine “Vicdansız.” diyerek, “Romanlara hiç bir şey yapmadınız.” diye ifade kullanarak sataşmıştır. İzin verirseniz, sataşmaya grubumuz adına Roman Milletvekilimiz Cemal Bekle cevap versin.

BAŞKAN – Grup adına buyurunuz Sayın Bekle. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Ben de Roman’ım. Sayın Başkan, o zaman ben de Roman’ım.

X.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

2.- İzmir Milletvekili Cemal Bekle’nin, İzmir Milletvekili Özcan Purçu’nun (2/2652) esas numaralı Kanun Teklifi’nin doğrudan gündeme alınma önergesi üzerinde yaptığı konuşması sırasında AK PARTİ Grubuna sataşması nedeniyle konuşması

CEMAL BEKLE (İzmir) – Sayın Başkan, değerli vekillerim; ben nasipse yarın konuşacağım ama herkes şunu çok net kabul ediyor: Daha kurulduğu ilk gün “Kimsesizlerin kimsesi olmaya geldik.” diyen bir algının temsilcileriyiz. Bugün, şu kürsüde Romanlarla ilgili eleştirinin yapıldığına şahit oluyoruz ki sayın vekiller, bakın, bugüne kadar, AK PARTİ dönemine kadar Romanların bir şey istemeye tenezzülü dahi olmamıştır. Neden biliyor musunuz? Yapılmayacağını bildiği için. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Romanların, cumhuriyet tarihi boyunca kendileri adına iyi bir şey yapılacağına dair özgüvenleri dahi yoktu. İşte, AK PARTİ döneminde ne oldu biliyor musunuz Sayın Purçu? AK PARTİ döneminde Romanlar ilk defa kendini bu ülkenin eşit, birinci sınıf vatandaşı hissetti arkadaşlar. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

Her alanda yaptığımızı sayarız. Eğitimden sağlığa, barınmaya, her alanda yaptığımızı sayarız ki yarınki konuşmamda hepsine değineceğim.

Arkadaşlar, burada Sayın Purçu konuşurken CHP belediyeleri ne yapmış, onları bana bir anlatsın, İzmir'de Ege Mahallesi'ni ranta peşkeş çekerken Özcan Purçu Vekilimizin gıkı mı çıkmış? Bize onu anlatsın. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Biz, yaratılan Yaradan'dan ötürü seven bir medeniyetin temsilcileriyiz. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar) Özcan Vekilimizle daha önce de söyledik; Romanların toplumun ortak hafızasında yer alan sorunlarını çözmek için taşın altına elimizi değil, gövdemizi koymaya hazırız ama burada da kuru gürlütiye, kuru lafa meydan vermeyiz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

ÖZCAN PURÇU (İzmir) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Bir saniye Sayın Purçu, bir saniye efendim.

VIII.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Nimetullah Erdoğan'ın, Başkanlık Divanı olarak, 8 Nisan Dünya Romanlar Günü münasebetiyle hem Özcan Purçu hem de Cemal Bekle adına bugünün hayırlı olmasını temenni ettiklerine ve bu iki vekilin el ele, kol kola, omuz omuza bu Meclisteki mücadelelerini gönülden desteklediklerine ilişkin konuşması

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, 8 Nisan Romanlar Günü münasebetiyle hem Sayın Purçu hem de Sayın Bekle adına ve Başkanlık Divanı olarak da bugünün hayırlı olmasını, hayırlar getirmesini temenni ediyor, bu 2 Sayın Vekilimizin el ele, kol kola, omuz omuza bu Meclisteki mücadelelerini de gönülden destekliyoruz diyorum. (Alkışlar)

Buyurunuz Sayın Purçu.

ÖZCAN PURÇU (İzmir) – Sayın Başkanım, sayın hatip ismimi de kullanarak sataşmıştır, söz istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Purçu, şahsınızla ilgili bir sataşma yoktu ama yerinizden... (CHP sıralarından gürlütüler)

ÖZCAN PURÇU (İzmir) – Var Başkanım, ismimi kullandı. Belediyemizi suçladı, ismimi kullandı.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Purçu. (CHP sıralarından alkışlar)

X.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

3.- İzmir Milletvekili Özcan Purçu'nun, İzmir Milletvekili Cemal Bekle'nin sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine ve şahsına sataşması nedeniyle konuşması

ÖZCAN PURÇU (İzmir) – Sayın Başkanım, hatip sataştı, dedi ki: "Ege Mahallesi'nde Romanların hakları peşkeş çekildi."

MAHMUT ATİLLA KAYA (İzmir) – Yalan mı?

ÖZCAN PURÇU (Devamla) – Bakın, Ege Mahallesi'nde yüzde yüz uzlaşma var. Romanlarla anlaşarak yapıldı, ben de yanlarındayım.

CEMAL BEKLE (İzmir) – Ya, daha neler, daha neler... Beraber gidelim! Beraber gidelim!

ÖZCAN PURÇU (Devamla) - Ben kimsenin hakkını yedirmem, Cumhuriyet Halk Partisi de yedirmez, hiç merak etmeyin. Cumhuriyet Halk Partisi ile Romanlar, Belediye Başkanı ve biz oturduk, uzlaşıyla...

Bakın, bilmediğiniz bir şey daha söyleyeyim: Oradaki kiracılara, evleri olmayanlara dahi ev verilmesi şartıyla kentsel dönüşüm yapılıyor. Kiracılara dahi hak tanınıyor, bunu bilin; bu bir. Bizim kentsel dönüşümümüz sizin Sulukule gibi olmaz. (CHP sıralarından alkışlar) Siz Sulukule'yi kamulaştırdınız, bir gecede yerle bir ettiniz. Rant dönüşümü sizinkisi; bizimkisi hak dönüşümü, bunu bilin.

MAHMUT ATILLA KAYA (İzmir) – Yalan, yalan! İzmir’e gel, İzmir’e.

ÖZCAN PURÇU (Devamla) - İzmir Büyükşehir Belediyesinin kentsel dönüşümü örnek bir dönüşümdür, Sulukule gibi değil.

MAHMUT ATILLA KAYA (İzmir) – İzmir’e gel!

ÖZCAN PURÇU (Devamla) - Sulukule’ye bir bakın bakayım, Romanları sürdürdünüz bir gecede, başkalarına peşkeş çektiniz.

CEMAL BEKLE (İzmir) – Yirmi beşer bin lira ceza yazdınız.

MAHMUT ATILLA KAYA (İzmir) – İzmir’e gel!

ÖZCAN PURÇU (Devamla) - Bir bakın, bakın, İstanbul’u talan ettiniz, Roman mahallelerinin hepsini yıktınız, şirketlere peşkeş çektiniz; haberiniz var değil mi?

CEMAL BEKLE (İzmir) – Bir de haberimiz yok diye bize ceza yazdı.

ÖZCAN PURÇU (Devamla) - Sulukule’nin tarihine bir bakın, beş yüz elli yıllık tarihimizi yok ettiniz.

CEMAL BEKLE (İzmir) – Ege Mahallesi’nde hane başına 25 bin lira, 20 bin lira, 10 bin lira cezalar yazıldı.

ÖZCAN PURÇU (Devamla) - İzmir’in kentsel dönüşümünü ben takip ediyorum, hiç merak etmeyin; biz kimsenin hakkını yedirmeyiz, rahat olun. (CHP sıralarından alkışlar)

CEMAL BEKLE (İzmir) – Biz kimsenin hakkını yemeyiz zaten.

IV.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

B) ÖNERGELER (Devam)

1.- İzmir Milletvekili Özcan Purçu’nun, (2/2652) esas numaralı 8 Nisan Dünya Romanlar Günü Olarak Kabul Edilmesi Hakkında Kanun Teklifi’nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/118) (Devam)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Sayın Başkan, 60’a göre söz talebim var.

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Bilgiç.

VII.- AÇIKLAMALAR (Devam)

30.- Isparta Milletvekili Süreyya Sadi Bilgiç’in, İzmir Milletvekili Özcan Purçu’nun (2/2652) esas numaralı Kanun Teklifi’nin doğrudan gündeme alınma önergesi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Sayın Başkan, sizi ve yüce heyeti saygıyla selamlıyorum.

Sayın Purçu’nun konuşmalarını dinledik, tabii ki Roman vatandaşlarımızın haklarıyla ilgili olarak söylemiş olduklarına katılıyoruz. Yalnız, onu yaparken bir kıyaslama yaparak “Kaynanaların bile günü var da Romanların günü yok.” derken burada kaynanaları yani ana yarılarını maalesef aşağılayan bir ifade kullandı bana göre. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, CHP sıralarından gürültüler) Bunu yapmamak lazım; kadınları, anneleri hiçbir şekilde, hiçbir konuyla mukayese etmenin doğru olmadığını düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, katılıyorum, kaynanalar unutulmamalı.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Romanların da kaynanası var!

Engin Bey, Romanların kaynanası yok mu?

BAŞKAN – Alınan karar gereğince denetim konularını görüşmüyor ve gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmına geçiyoruz.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Türkkan.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkanım, İç Tüzük’ün 81’inci maddesine göre reddedilmiş bir kanunun... Yine İç Tüzük’ün 76’ncı maddesine göre “Aynı yasama döneminde bir yıl geçmeden görüşülemez.” hükmüne aykırı bir tutum sergiliyorsunuz. Dolayısıyla bu kanun teklifini şu anda gündeme alamazsınız; almak istediğiniz takdirde hakkınızda usul tartışması açmak istiyorum.

Arz ederim.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Açmanız hâlinde lehte söz istiyorum.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Aleyhte...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Açarsanız lehte...

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) - Sayın Başkanım, aleyhte söz istiyorum açarsanız.

BAŞKAN – Sayın Başkan, bahsetmiş olduğunuz husus, geçtiğimiz hafta görüşülüp tamamlanmış ve tekemmül etmiş bir konudur. Bugünkü birleşimdeki görüşmeler Meclis Başkanlığı tarafından bastırılıp dağıtılan Gündem’e göre yapılmaktadır. Şu an Başkanlık Divanı olarak usul tartışması açmayı gerektirecek herhangi bir tutumumuz söz konusu değildir, dolayısıyla bu talebinizi karşılayamıyorum.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, ham tutanaklarda, Başkanlık Divanının ifade ettiği, Kâtip Üyeler arasında anlaşmazlık olduğuna dair herhangi bir ifade yok. Dolayısıyla bu kanun teklifiyle ilgili, İç Tüzük’ün arkasından dolanarak, sadece Başkanlık Divanındaki oy sayısının fazlalığına güvenerek Meclis Başkanının aldığı hukuksuz bir karardır bu. Bu kararın Meclis Başkan Vekili tarafından bugün uygulanması doğru değildir, bu kanun teklifini gündeme alamazsınız. Dolayısıyla, hakkınızda talep ettiğim usul tartışmasını bir kere daha tekrarlıyorum efendim.

XI.- USUL HAKKINDA GÖRÜŞMELER

1.- 220 sıra sayılı Kanun Teklifi’ni gündeme alarak İç Tüzük’ün 76’ncı maddesinin “Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından reddedilmiş olan kanun teklifleri, ret tarihinden itibaren bir tam yıl geçmedikçe Türkiye Büyük Millet Meclisinin aynı yasama dönemi içinde yeniden verilemez.” hükmüne aykırı bir tutum sergilediği gerekçesiyle Başkanın tutumu hakkında

BAŞKAN – Usul tartışmasını açıyorum efendim.

MEHMET DOĞAN KUBAT (İstanbul) – Lehte.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Lehte.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Aleyhte.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Hem tutanaklarda var hem o görüntülerde var; Grup Başkan Vekillerinin itirazları var, Kâtip Üyelerin itirazları var.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Söylemiştim, lehte.

Efendim, usul, gruplardan birer kişiye söz vermektir, teamül öyledir.

BAŞKAN – Lehte Ramazan Can.

Buyurunuz Sayın Can. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, geçen hafta tartışılmış ve karara bağlanmış bir gündemle ilgili usul tartışması açıldı. Sayın Başkanımızın istikameti doğrultusunda görüşümü beyan edeceğim.

Burada, geçen hafta tartışılmış ve karara bağlanmış Gündem var bugün, kırmızı Gündem. Bu Gündem’de, 1’inci sırada, sıra sayısı 220 olan “Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can ve 64 Milletvekilinin” diye devam eden Kanun Teklifi ve altta da 2 tane yıldız var. Bu ne demektir? Yarım kalan iş demektir. Yarım kalan iş, şu anda Gündem’in zaten 1’inci sırasındadır, maddelerine geçilmesi oylanmıştır. İç Tüzük 13’üncü madde, İç Tüzük 15’inci madde, İç Tüzük 141’inci maddeye göre geçen hafta karara bağlanmış. Bu hafta itibarıyla Danışma Kurulu toplantıya çağırılmıştır. Danışma Kurulu toplantısında da oy birliği sağlamadığından dolayı İç Tüzük 19’a göre İYİ Parti, Cumhuriyet Halk Partisi ve HDP’nin gündemde öne alınmasıyla ilgili grup önerileri burada oylanmıştır ve reddedilmiştir. Aynı şekilde, İç Tüzük 37’ye göre kanun teklifi oylanmış ve reddedilmiştir. Dolayısıyla, Gündem’in 1’inci sırasındaki kanun tekliflerine sıra gelmiştir. Kanun tekliflerinde, geçen hafta çözülmüş ve maddelerine geçilmesi oylanmıştır, ihtilaf sona ermiştir, hitam bulmuştur. Dolayısıyla, Meclis Başkan Vekilimizin tutumu yerindedir.

Tutumunun yönünde görüş bildiriyor, tekrar Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aleyhte Lütfü Türkkan.

Buyurunuz Sayın Türkkan. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu Meclis bir şeye tanık oldu, 15 kişinin “evet” dediği bir kanuna -kanunun maddelerine geçilmesine- 150 kişi “hayır” demesine rağmen bu kanun tekrar oylanmak üzere geçen hafta geldi.

İSMET YILMAZ (Sivas) – Yoktu öyle bir sayı.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – 234 kişiydik biz burada, 15 kişi değildik.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Devamla) – 15 kişiye 150 kişi; kameralar duruyor orada.

Bakın, ben size bir şey söyleyeyim: Siz, 2015’teki seçim sonuçlarını beğenmediniz, kalktınız beş buçuk ay sonra bir daha seçim yaptınız; 31 Mart 2019’da seçim sonuçlarını beğenmediniz, kalktınız haziranda bir daha seçim yaptınız. Yani siz, seçimleri kazanana kadar seçim yapmak gibi bir noktaya doğru gidiyorsunuz. Bakın, bunun ismi “demokrasi” değil biliyor musunuz? Darbeleri sadece askerler yapmaz; bu da bir darbedir, millî iradeye bir darbedir.

Millî iradenin kabul etmediği bir kanunu Meclis Başkanlık Divanı sadece sayısal çoğunluğuna güvenerek tekrar görüşülmesi için huzura getirmiştir. Biz bunu kabul etmiyoruz, Türk milleti bunu kabul etmiyor. Meclis iradesine en çok sahip çıkması gereken Meclis Başkanı Meclis iradesinin gasbedilmesine bizatihi vesile olmuştur, önyak olmuştur. Bu Meclis iradesinin en çok savunucusu olması gereken Meclis Başkanı böyle bir hataya düşmüştür.

Size bir şey söyleyeyim mi? Buraya da not olsun diye söylüyorum, not alın bunu: Bir gün gelecek, bu işler sizin başınıza gelecek, göreceksiniz. O gün ben size soracağım. Biz sizin gibi adaletsizlik yapmayacağız ama, emin olun yapmayacağız. Siz gelirken “Adaletli olacağız.” diye geldiniz, en büyük adaletsizliği siz yapıyorsunuz. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Bu konu hakkında, sadece ve sadece, bu usul tartışmasını açma sebebim de şuydu: Bakın arkadaşlar, emin olun, vitesi boşa atmış kamyon gibi gidiyorsunuz, çok üzülüyorum. Sadece kendinize

yazık etmiyorsunuz; ülkeye yazık ediyorsunuz, demokrasiye yazık ediyorsunuz, Türkiye Büyük Millet Meclisinin hükmi şahsiyetine yazık ediyorsunuz. Buna hakkınız yok, Sayın Meclis Başkanının da hakkı yoktu buna. Maalesef böyle bir hataya düştü, bu hata arkasından umarım Türkiye'nin başında çok daha büyük sıkıntıların olduğu başka hataları da getirmez.

Biz, bu konu hakkında oylamalara katılmayacağız; görüşlerimizi belirteceğiz, kalkacağız konuşacağız ama sadece ve sadece bu kanunun bu Mecliste İç Tüzük'ün 76'ncı maddesine rağmen tekrar görüşülmesini, Meclisin bu haksızlığı sergilediğini göz önüne koymak için. Milletimiz huzurunda bu kanuna oy vermeyeceğimizi bizatihi buradan belirtmek için söz istemiştım.

Teşekkür ediyorum, sağ olun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Lehte, buyurunuz Sayın Elitaş. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Olmaması lazım.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Lehte mi, aleyhte mi?

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Eskiden böyle değildi. Bunu bile değiştirdiniz.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan, söz taleplerinde bir karşı şey var.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan söz talebini Başkanlık Divanına ifade ederek lehime devrettiği için ben burada konuşuyorum. Onu Sayın Altay söylüyor herhâlde.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Neyi ya? Başına taş düşse benden bileceksin ya.

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Biraz önce değerli Milletvekilimiz Sayın Ramazan Can, bunun İç Tüzük usul ve esaslarına göre nasıl tekâmül ettiğini anlattı. Değerli arkadaşlar, çarşamba günü yaşadığımız hadisede, İç Tüzük'ün 13'üncü maddesine göre tüm siyasi parti Grup Başkan Vekilleri -aslında olması gereken, İç Tüzük 141'e ikinin uygulanması gereken hadisede siyasi parti Grup Başkan Vekilleri- arka odada yaptıkları toplantı çerçevesinde dediler ki: "13'üncü maddeye göre Başkanlık Divanı toplansın, bu konuda Başkanlık Divanının aldığı karar tezkere olarak burada oylansın." Onun üzerine, perşembe günü yapılan toplantıda Başkanlık Divanının kararı bir tezkere olarak burada oylandı ve Meclis Başkan Vekili, bizim Kâtip Üye -Divan üyesi- arkadaşlarımız "Karar yeter sayısı vardır." deyince Meclis Başkan Vekili "Bana göre de yoktur." dedi, "Elektronik cihazla oylama yapacağım." dedi; 250 "evet" 100 muhalefet milletvekili çıktı. Hâlbuki bizim itirazımız da şuydu, o gün Meclis Başkan Vekiline dedik ki: "Bakın, Kâtip Üyeler itiraz ediyorlar, bu itirazlarını dikkate almak zorundasınız çünkü İç Tüzük 141'e iki ve üç 'Meclis Başkanı, Kâtip Üyeler birlikte sayar, onlara kendi üyelerinin oylarını da ilave ettikten sonra Başkan kararını açıklar.' diyor." Aralarında bir ihtilaf olmasına rağmen ve arkadaşımız orada "Makineye gidelim." yani "Elektronik cihazla oylama yapalım." demesine rağmen Sayın Meclis Başkan Vekilim "Reddedilmiştir." diye ifade kullandı, bunu düzeltmesini arzu ettik.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Ham tutanakta yok Sayın Başkan, ham tutanakta yok.

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) – Buradaki milletvekilleri ile Milliyetçi Hareket Partisinin milletvekillerini görmedi. Başkan buraya baktı, en az 40-50 milletvekili burada vardı, bu bölgede; muhalefet partilerinin toplam milletvekili 50. Bakın, Milliyetçi Hareket Partisinde 20'ye yakın milletvekili vardı. (CHP sıralarından gürültüler)

BURAK ERBAY (Muğla) – 15 kişi vardı, biz gördük Sayın Başkan.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – 14 kişi vardı!

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) – Değerli arkadaşlar, kamerada gözüküyor.

Bakın, şunu söyledik biz: İç Tüzük'ün 13'üncü maddesinde... Meclis Başkan Vekilimiz dedi ki: "Kâtip Üyeler bana itiraz etmediler." Ama görüntüde gördük ki Kâtip Üyeler itiraz etmişler; Kâtip Üyelerin böyle itirazlarında Meclis Başkan Vekilinin derhâl elektronik cihazla oylama yapması gerekirdi. Ve sonra ne yaptı? Perşembe günü Başkanlık tezkeresi oylanırken, burada 250 milletvekili varken, muhalefette sadece 100 milletvekili varken yani 2,5 misli fazlayken "Ben onlarla aynı kanaatte değilim, elektronik cihazla oylama yapıyorum." dedi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) – Başkanım, yarım dakikalık bir söz...

BAŞKAN – Buyurunuz, tamamlayınız.

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) – Yani arada 1-2, 3-5 farkın, lehte mi aleyhte mi olduğu, çoğunluğun ne tarafta olduğu bilinmediği hâlde, Başkan kendi başına, kendi iradesiyle, İç Tüzük'ü ihlal ederek "Reddedilmiştir." ifadesini kullandı. Ama ertesi gün, perşembe günü kahir ekseriyet burada varken ve burada varken, hem de arada 2,5 misli fark varken "Ben katılmıyorum, ekseriyet yoktur." diyerek, bir gün önce kendisinin yaptığı düzeltilmiş oldu yani kendisinin bir gün önce yaptığı hatayı perşembe günü telafi etmiş oldu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Onun için, değerli milletvekillerim, bakın, şu anda tekemmül etmiştir. Aslında bugün üç siyasi partinin grup önerilerinin görüşülmemesi gerekir. Bir Grup Başkan Vekilimiz dedi ki: "Gündem güvenliği meselesi." Bakın, kırmızı Gündem'in ilk maddesine bakın, "Salı günü denetim işlerinin görüşülmesiyle sadece kanun teklifleri..." diyor. Ne verdiniz önergede? Denetim önergesi verdiniz. Aslında, Başkanlık Divanının, İç Tüzük'e göre, grup önerilerini dikkate almaması gerekir.

Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Önergeyi görüşmedik. Yanlış bilgi veriyorsun; grup önerisini görüştük, önergeyi görüşmedik.

BAŞKAN – Aleyhte Sayın Altay.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Kırmızı Gündem'in 1'inci sırasına bak, oradan oku.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Bakayım, ayın 12'sinden sonra ne yapacaksınız?

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Al da şunun 1'inci sırasını oku.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Elitaş, burada görüşülen bizim grup önerimizin mahiyeti değil, öneri. 19'a göre getirmişiz, bunu çok iyi bilirsin. Zaten sizinle ilgili kanaatim şudur: Şu Mecliste İç Tüzük'ü madde numarası olarak ve şeklen iyi bilirsiniz fakat on dokuz senedir şu İç Tüzük'ün ruhunu ve özünü kavrayamadın ya, buna üzülüyorum, buna üzülüyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Şimdi, önce şunu söyleyeyim: Meclis bilek güreşi yapma yeri değildir. Dolayısıyla 31 Martta, yukarıda Allah var, herkes biliyor...

HAYATİ YAZICI (Rize) – Her yerde var.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Evet, şahdamarımda da var Sayın Bakanım.

...herkes bildi, gördü ki siz grup olarak -bir gaffet deyin, bir ihmal deyin, bir görev kusuru deyin, bir disiplinsizlik deyin; deyin, ne dersiniz deyin- gevşektiniz kardeşim; gevşektiniz ve çoğunluk muhalefetteydi -Mecliste, toplamda elbette çoğunluk sizin- ve sizin o gevşekliğinizden dolayı çok nadir görülen bir iş hayata geçti. Kanunun, sizin de bir buçuk yıldır beklediğiniz, getirme konusunda tereddüt ettiğiniz kanunun -işte, Allah'ın sopası yok- sizin böyle bir gevşekliğinizle maddelerine geçilmesi reddolundu; nokta. Orada bir tartışma yok; Sayın Türkan'ın söylediği gibi, ham tutanak falan, her şey orta yerde duruyor. Sizin bundan sonraki yaklaşımınız şu... Şimdi kızacaksınız ama partinizin Sayın

Genel Başkanı doğal olarak size şakımıştır, kızmıştır, sinirlenmiştir; ne yaptı size ben onu bilmiyorum ama neticede siz ve Sayın Meclis Başkanı... (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar) Tabii, burada kusurun büyüğü oradadır. AK PARTİ Grubuna mensup bir milletvekili olarak Meclis Başkanı seçilen bir sürü Meclis Başkanı gördüm ben, bu Sayın Başkan sanıyorum 7'nci. Ya, vallahi, bu kadar da parti basıncından ve taassubundan sıyrılmamışımı hiç görmedim. Ne Başkanlar gördük ya! Koşa koşa geldi buraya “Efendim, olmaz.” Ya, otur yerinde! Buradakiler senin makamına koşsun kardeşim, Sayın Şentop, sen buraya koşa koşa niye geliyorsun? (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Dolayısıyla şimdi, tabii, İç Tüzük madde 13 Divanın görevini tanımlamış, ikinci paragrafta -ben madde numaralarını arada Elitaş'a sorarım, onun için bir baktım şimdi oradan “uç” demesin diye-böyle bir hâl var. Ama tekrar ediyorum: Meclis bilek güreşi yapma yeri değildir. Günahdır, yazıktır, doğru değildir. Ne olurdu bu? Olması gereken etik olarak nedir? Bu kanunun bir yıl içinde aynı adla ve aynı içerikte... Zaten bir buçuk yıl niye beklettiniz bu kanunu siz? Yaklaşık bir buçuk yıldır bu kanun stokta beklemiyor mu kardeşim? Niye bekliyor? Anayasa Mahkemesi bunu 2 defa bozmuş. Siz güya “Anayasa Mahkemesinin bozma gerekçelerini karşıladık.” diye -şimdi, bu biraz sonra görüşülecek, umarım görüşülmez de- bunu getirdiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ENGİN ALTAY (Devamla) – Başkanım, hemen toparlıyorum.

BAŞKAN – Tamamlayınız.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Bunun doğru olmadığını sizin içinizde de bir sürü, en azından hukuk bilen milletvekilinin bildiğini ben biliyorum. Burada mesele şudur: Allah'tan korkmaktır, hak yemektir. Adınızın “Adalet” olması, partinizin adının “Adalet” olması yaptığınız her işin adil olduğu anlamına gelmiyor. Çok beğendiğim bir söz vardır: “Bir yerde adliyenin olması orada adaletin olduğu anlamına gelmez.” Tıpkı partinizin adının “Adalet” olup icraatlarının tümüyle adaletsiz olması gibi.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum efendim. (CHP sıralarından alkışlar)

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, izin verir misiniz.

BAŞKAN – Sayın Elitaş, bir saniye efendim.

Sayın Kerestecioğlu, yerinizden lütfen.

Buyurunuz.

VII.- AÇIKLAMALAR (Devam)

31.- *Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın usul görüşmesinde lehte yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; evet, 31 Mart günü Güvenlik Soruşturması Kanunu Teklifi bu Meclise geldi ve çok net bir şekilde, aslında, muhalefetin çoğunluk oylarıyla maddelere geçilmesi reddedildi. Bunu hepimiz gördük; buradaki Sayın Başkan da gördü, aslında Divan üyeleri de net olarak gördüler. Ama burada eğer bir ihtilaf var idiye, bu net çoğunluğu görmeye rağmen bu ihtilafı bu şekilde dile getirmek bence siyasi ahlak açısından da ayrıca tartışılması gereken bir sorundur diye düşünüyorum. Ama bunun dışında, ham tutanakta, gerçekten, aslında o oylamaya karşı bir itiraz yoktu.

Ne olabilirdi? Ya, bir kere olsun, bir kere olsun... Boşa düştünüz, burada yoktunuz, yoktunuz yani, bu çok net olarak görüldü, herkes tarafından görüldü. Ya, diyebilirsiniz ki: “Bakın, demokrasi var, başka türlü de oylama yapılabiliyor.” Hayır, bunu bile hazmedemiyorsunuz. Bunu dahi hazmedemediniz ve koskoca Meclis Başkanı koşa koşa buraya geldi -gözlerime inanamadım- hakikaten, arkada, bu sonucu

değiştirmek için herkesi ikna etmeye çalıştı. Aslında, Başkanlık Divanı öyle insanların, buradaki Grup Başkan Vekillerinin isteğiyle falan toplanmadı; burada basbayağı bir baskı vardı, basbayağı bir zorlama vardı. Yani bizim çoğunluk olduğumuz ve reddettirdiğimiz bir kararı tanımadınız. Aslında, daha öncesinde birçok kez yapıldığı gibi, Meclis iradesini, halk iradesini burada tanımadınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayınız Sayın Kerestecioğlu.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Tamamlıyorum Sayın Başkan.

Evet, biz aslında 31 Mart günü gerçekten bu iradenin tanınmadığını gördük ve bu Meclisin, sizin isteğiniz dışında, sizin istediğiniz maddeler, sizin istediğiniz kabuller, sizin istediğiniz onaylar dışında çalıştırılmasını çok da istemediğinizi aslında bütün halk da gördü. Gelecek olan kanun ne? Güvenlik soruşturması. Ne için? Sizin güvenliğinizi için, kimsenin güvenliği için değil. Ama işte bu size de yaramayacak, ileride aynı şekilde size de bela olacak bir kanunu buraya getiriyorsunuz ve Türkiye bunu hak etmiyor.

Saygılar sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Elitaş...

32.- Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın, İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın usul görüşmesinde aleyhte yaptığı konuşmasındaki ve Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkanım, biraz önce Sayın Altay konuşurken ve Sayın Kerestecioğlu ifadesinde bulunurken Meclis Başkanımıza çok büyük bir haksızlık yaptı.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Özlemişiz be, özlemişiz be, özlemişiz ya.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Özlemişiz, doğru.

İç Tüzük'ün 14'üncü maddesinde Meclis Başkanı oturumları yönetmekle, birleşimleri yönetmekle görevlendirilmiştir. 15'inci maddede de Meclis Başkanı, Meclis Başkan Vekiline oturumu yönetme görevini takdim eder. Der ki: “Böyle böyle, bugün bu oturumu, birleşimi bu yönetecek, öbür gün...” Haftalık yapmıştır. Ama Meclis Başkan Vekilinin keyfiyet uygulaması mümkün değildir, Meclis Başkanı nasıl yönetiyorsa İç Tüzük'e bağlı olarak, aynı yönetimi gerçekleştirmesi gerekir. Nitekim aynı gün, on yedi dakika önce yapılan bir yoklama talebinde 236 milletvekili burada varken sanki AK PARTİ milletvekillerinin orada olmadığını ifade etmek yanlışdır. (CHP ve HDP sıralarından gürültüler)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Genel Kurulda yoktu.

BAŞKAN – Tamamlayınız efendim.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Meclis Başkanının sanki buraya koşu koşu gelerek... “AK PARTİ'li milletvekillerinin baskısıyla yapıldı.” diye ifade etmek Meclis Başkanına yapılmış bir haksızlıktır. Meclis Başkanının İç Tüzük'ün ihlal edildiğini, görevlendirdiği kişinin suistimal ettiğini görür görmez müdahale etmesi zaten en büyük hakkıdır çünkü Meclis Başkanın görevi budur.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Nereden gördü ya, nereden gördü?

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Yoksa buradan, oraya oturanın veya burada duranın keyfiyetiyle idare edilecek bir durum değildir.

Ayrıca 149'uncu maddenin son fıkrasına bakarsanız, son fıkrada “Başkan her oylamadan önce zil çalarak milletvekillerini uyarır, Genel Kurula davet eder.” diyor. O gün onu yapmış mı? Yapmamış.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, teamüllerde var mı böyle bir uygulama? Sayın Bilgiç hiç yapmış mı?

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Altay, İç Tüzük’ün maddelerini de çok iyi bilirim...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Bilirsin canım, bilirsin dedim zaten.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – ...ruhunu da çok iyi bilirim.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Ruhunu bilmiyorsun.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Ruhunu da çok iyi bilirim ama biz sizinle çok çalıştık, ben sana ruhunun “r”sini öğretememişim.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Diyorsun...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Evet, aynen öyle söylüyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sen öğrensene, öğrenmediğin için öğretememişsindir, bilmediğin için öğretememişsin.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan 149’a ikiyi okusunlar, 149’a ikide “Her oylamadan önce zille çağırılır.” diyor. O gün madem ihtilafı bir durum söz konusu, o gün madem sıkıntılı bir durum söz konusu... Nitekim, Kâtip Üyeler uyarı gerçekleştirmiştir.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Az önce Sayın Purçu’ya “Sataşma yok.” dediniz ama -sanıyorum- Cumhuriyet Halk Partili arkadaşımız size izah etti, “Böyle böyle, sataşma var Başkanım.” dedi ve siz, Sayın Milletvekilimin, Kâtip Üyenin uyarısı üzerine Sayın Purçu’yu kürsüye davet ettiniz. Sayın Başkan, bakın, zaten Kâtip Üyelerin görevleri budur. O arkadaşları siz de dinlediniz, hakikaten İç Tüzük’e uygun bir hareket yaptınız.

Onun için, değerli arkadaşlar, bakın, Meclis Başkanı bu İç Tüzük’ü korumakla mükelleftir, hepimizin adına korumakla mükelleftir. O gün bir ihlal olmuştur, Meclis Başkanı anında yerine getirmiştir.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Altay...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – 60’a göre kısa bir söz talebim vardır efendim.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

33.- *İstanbul Milletvekili Engin Altay’ın, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Ben şöyle anladım, ki öyleyse Sayın Elitaş’tan özür dileyeceğim, çok haklıymışsınız diyeceğim: Türkiye Büyük Millet Meclisinin Başkanının makam odasında bu Mecliste bulunan 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 kameranın hepsinin görüntüleri 7 ekranda var ise ve Meclis Başkanımız bu 7 ekrana bakarken buradaki manzarayı görmüşse, evet “Başkan Vekili bir yanlış yapmış, yapıyor.” deyip buraya koşu koşu gelmesi doğrudur. Eğer Meclis Başkanının odasında 7 tane ekranda -yanlış saymadıysam- buradaki 7 kamera ayrı ayrı Genel Kurulun her metrekaresini göremiyor ise doğrusu şudur, biz şöyle biliriz ve şöyle inanırız: Yanlış yapmayan Allah’tır. Var mı buna bir itirazın?

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) - Yok.

ENGİN ALTAY (İstanbul) - Yanlış yapmayan Allah’tır, insanlar yanlış yapar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Başkanım...

BAŞKAN - Buyurun efendim.

ENGİN ALTAY (İstanbul) - Yakışan şudur: Eğer Sayın Meclis Başkanının makamında yedi ekran yok ise burada siz ya da biz yanlış bir iş görür isek koşa koşa gideceğimiz yer makamdır; Meclis Başkanlığıdır. AK PARTİ ve MHP eğer uygun görüyorsa gider, der ki “Genel Kurulda büyük bir yanlış yapıldı.” ya da CHP, HDP, İYİ Parti, her neyse gider...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Başkan bir saat sonra geldi zaten.

ENGİN ALTAY (İstanbul) - Efendim, biz ne zaman geldiğini biliyoruz.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) - Başkan bir saat sonra geldi.

ENGİN ALTAY (İstanbul) - Olan budur, olması gereken budur. Bunun için biz diyoruz ki Meclis Başkanı, keşke hepimizin Meclis Başkanı olabilse, ben ona oy vermedim ama keşke hepimizin Meclis Başkanı olabilse. Yakışanı budur, Meclisin saygınlığına yakışan da budur.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Altay, siz o gün yoktunuz.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Yani bu tartışmayı maddeler üzerinden de yapmak mümkün.

Elitaş’a tekrar söylüyorum: Senin bana İç Tüzük’ün ruhunu kavratabilecek bir imkânın yok. İnsan bilmediği şeyi öğretemez, bilmediği şeyi öğretmez. (CHP sıralarından alkışlar)

XI.- USUL HAKKINDA GÖRÜŞMELER (Devam)

1.- 220 sıra sayılı Kanun Teklifi’ni gündeme alarak İç Tüzük’ün 76’ncı maddesinin “Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından reddedilmiş olan kanun teklifleri, ret tarihinden itibaren bir tam yıl geçmedikçe Türkiye Büyük Millet Meclisinin aynı yasama dönemi içinde yeniden verilemez.” hükmüne aykırı bir tutum sergilediği gerekçesiyle Başkanın tutumu hakkında (Devam)

BAŞKAN – Az önce yaptığım açıklama konuyu vuzuha kavuşturmuştur. Bu safhada gündemin sıralamasına göre işlemlere başlamak durumundayız. Tutumumda bir değişiklik olmamıştır.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.32

BEŞİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 19.48****BAŞKAN: Başkan Vekili Nimetullah ERDOĞMUŞ****KÂTİP ÜYELER: Bayram ÖZÇELİK (Burdur), Necati TİĞLİ (Giresun)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 68’inci Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.

1’nci sırada yer alan Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can ve 64 Milletvekilinin Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu Teklifi ve İçişleri Komisyon Raporu’nun görüşmelerine başlıyoruz.

XII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**A) KANUN TEKLİFLERİ**

1.- Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can ve 64 Milletvekilinin Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu Teklifi (2/2972) ve İçişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 220) (x)

BAŞKAN - Komisyon? Yerde.

1 Nisan 2021 tarihli 67’nci Birleşimde İç Tüzük’ün 91’inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülen 220 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin maddelerine geçilmesi kabul edilmişti.

Şimdi, birinci bölümün görüşmelerine başlıyoruz. Birinci bölüm 1 ila 7’nci maddeleri kapsamaktadır.

Birinci bölüm üzerinde söz isteyen İYİ Parti Grubu adına Adana Milletvekili Sayın Mehmet Metanet Çulhaoğlu.

Buyurunuz Sayın Çulhaoğlu. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA MEHMET METANET ÇULHAOĞLU (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 220 sıra sayılı Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu Teklifi’nin birinci bölümü üzerine İYİ Parti Grubu adına söz aldım. Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Meclisi çalıştıracak olan iktidar grubudur. AK PARTİ Grubu Meclise katılıp çoğunluğu sağlamış olsa idi geçtiğimiz hafta Genel Kurulda oy çokluğuyla reddedilen bu kanun teklifi tartışılır olmayacaktı. Başkanlık Divanındaki çoğunluğunuz nedeniyle hukuksuz bir şekilde tekrar buraya getirdiniz, hukuksuzluğa meydan vermiş oldunuz.

SEMRA KAPLAN KIVIRCIK (Manisa) – Hukuksuz değil Sayın Vekilim.

MEHMET METANET ÇULHAOĞLU (Devamla) - Yasaları, İç Tüzük’ü ve hepsinden önemlisi millî iradeyi yok saydınız.

SEMRA KAPLAN KIVIRCIK (Manisa) – Hukuka uygun bir şekilde geldi.

MEHMET METANET ÇULHAOĞLU (Devamla) - Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü’nün 76’ncı maddesinde düzenlenen “Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından reddedilmiş olan kanun teklifleri, ret tarihinden itibaren bir tam yıl geçmedikçe Türkiye Büyük Millet Meclisinin aynı yasama dönemi içinde yeniden verilemez.” hükmü gereğince teklifin reddi üzerine bir yıl süreyle aynı konuda

(x) 220 S. Sayılı Basmayazı 30/3/2021 tarihli 65’inci Birleşim Tutanağı’na eklidir.

teklif verilemeyeceği açık hükümken bunu da yok saydınız. Bu ve benzeri işler iktidarda alışkanlık yapmamalı, bu yol iyi bir yol değildir arkadaşlar. İktidarı bu yoldan dönmesi için bir kez daha uyararak sözlerime başlamak istiyorum.

Değerli milletvekilleri, güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması uygulaması için çeşitli gerekçe ve dayanaklar ileri sürülebilir. Kamu görevlilerinin Anayasa ve kanunlara uygun hareket etmesi, tarafsız olması, yetkilerini kötüye kullanmaması, görev dolayısıyla elde ettiği bilgileri devlet aleyhine kullanmaması gereklidir. Türk Silahlı Kuvvetleri, Emniyet personeli ve bazı özel nitelik taşıyan kamu görevlilerinin görevleri gereği daha yoğun bir araştırmaya tabi tutulmaları makul ve kabul edilebilir bir olgudur ve bunda bir sıkıntı da yoktur.

Söz konusu yönetmeliğe göre arşiv araştırması, kişinin kolluk kuvvetleri tarafından hâlen aranıp aranmadığının, kolluk kuvvetleri ve istihbarat ünitelerine ilişkisi ile adli sicil kaydının ve hakkında herhangi bir tahdit olup olmadığının mevcut kayıtlardan saptanmasını ifade etmektedir. Tanımlardan da anlaşılacağı gibi güvenlik soruşturması, arşiv araştırması kapsamında yapılacak araştırmaları da içermektedir. Arşiv araştırması, kişinin aranıp aranmadığı, adli sicil durumu ve hakkında bir sınırlama olup olmadığı gibi objektif olarak tespit edilebilen hususları içermektedir. Güvenlik soruşturması ise bu hususların yanında, subjektif değerlendirmeleri de içeren uygulamalar barındırmaktadır. Kişinin ahlaki durumunun, sır saklama yeteneğinin ve yabancılarla ilişkisinin nasıl olduğunun tespiti gibi hususlar, tamamen subjektif kanaatlere dayanan tespitlerdir. Güvenlik soruşturması kapsamında yapılacak incelemenin mevcut kayıtlardan ve yerinden incelemeyle yapılacağı, yerinden incelemenin kişinin ikamet ettiği veya nüfusa kayıtlı olduğu yerde olacağı, bu incelemenin soruşturma yapan personelin kişisel kanaatine ve kişinin yaşadığı yerin ahlak normlarına bağlı olacağı; kişinin yaşadığı çevresinden, mahallesinden, komşularından aldığı duyumların raporlaştırılmasından yerinden inceleme kapsamında olması durumunda böyle bir araştırmadan elde edilen bilgilerin nesnellikten uzak olmasının kaçınılmaz olacağı gerekçesiyle yerinden inceleme raporları, güvenlik soruşturmalarının olumsuz olmasında temel gerekçe olmamalıdır.

4045 sayılı Kanun'un 1'inci maddesinde güvenlik soruşturması ve arşiv araştırmasının yapılmasındaki amaç ve kimler hakkında uygulanacağı belirlenmiştir. Gizlilik dereceli birimlerde çalışacak personel açısından bir belirleme olmaması eksikliklidir. Ayrıca, yönetmeliğin 6'ncı maddesinde gizlilik derecesini belirleyip güvenlik soruşturmasını uygulamanın idareye bırakılması doğru bir yaklaşım değildir. İncelemeye konu kanun teklifinde de genel hatlarıyla bir düzenleme öngörülmekte "Devletin güvenliğini, ulusun varlığını ve bütünlüğünü iç ve dış menfaatlerinin zarar görebileceği veya tehlikeye düşebileceği bilgi ve belgeler ile gizlilik dereceli kamu personeli ile meslek gruplarının tespiti, birim ve kısımların tanımlarının yapılması, güvenlik soruşturmasının ve arşiv araştırmasının usul ve esasları ile bunu yapacak birimler ve değerlendirme komisyonlarının oluşumu, değerlendirme komisyonlarının çalışma usul ve esasları ile uygulamaya ilişkin diğer hususlar Cumhurbaşkanınca yürürlüğe konulacak..." denilerek yönetmeliğe bırakılmıştır. Oysa Anayasa'nın 128'inci maddesinde "Memurların ve diğer kamu görevlilerinin nitelikleri, atanmaları, görev ve yetkileri, hakları ve yükümlülükleri, aylık ve ödenekleri ve diğer özlük işleri kanunla düzenlenir." denilmektedir. Ayrıca, idareye bırakılan düzenleme yetki çerçevesinin kanunla çizilmesi, konuya ilişkin genel ilke ve prensiplerin kanunda belirlenmiş olması gereklidir. İdareye belirsiz yetkiler veren düzenleme, yasama yetkisinin devredilmezliği ilkesinin ihlali niteliğindedir. Subjektif ve belirsiz uygulamalardan kaçınarak şeffaf, kişilerin erişimine açık, hukukun genel ilkelerine ve hakkaniyete uygun bir soruşturma usulü belirlenmelidir. Elde edilen bilgi ve belgelerin saklanması hususu ayrıca önem arz etmektedir. Bu bilgilerin herhangi bir grup, cemaat ve benzeri paralel oluşumlara servis edilmemesi, güvenlik soruşturmasının bir güvenlik servis aracına dönüşmemesine dikkat edilmesi gerekir.

Bakınız, değerli arkadaşlarım, Anayasa'mız 38'inci maddenin dördüncü fıkrasında "Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz." diyerek aynı ilkeyi benimsemiştir. Masumluk karinesi, hakkındaki hüküm kesinleşinceye kadar şüpheli sanığın suçlu muamelesi görmemesini ve lekelenmemesini ifade eder. Çağdaş maddi ceza hukukunun en önemli ilkelerinden biri, suç ve cezaların şahsiliği ilkesidir. Fiiller nedeniyle sorumlu tutulabilir; bundan yola çıkılarak hiç kimse, en yakınındakilerin de dâhil olmak üzere işledikleri suçun cezasını çekmemelidir ve kanun gereği kesinlikle böyle olmalıdır. Yakın tanıdığı ya da eşinin yakını olan kimsenin suça karışmış veya suçlu olması güvenlik soruşturması yapılan kişiye mal edilmemelidir, buna mutlak suretle riayet edilmelidir.

Şimdi, İYİ Parti olarak kanun teklifi üzerinde düzeltilmesini istediğimiz bazı maddeleri, fıkraları dikkatlerinize sunmak istiyorum:

Teklif edilen kanununun 3'üncü maddesinin içeriğinde muğlaklık vardır. Millî Savunma Bakanlığı, Genelkurmay Başkanlığı, Jandarma, Emniyet, Sahil Güvenlik teşkilatları haricinde istihbarat faaliyetleriyle görevli ve yetkili olan kurum Millî İstihbarat Teşkilatıdır. Çoğul olarak kullanılan "istihbarat teşkilatları" ifadesi, bir dönem hukuki dayanağı olmayarak Cumhurbaşkanlığı bünyesinde kurulduğu ileri sürülen defakto istihbarat birimlerini akla getirmektedir. Kanunun bu hususta daha açık olması çok faydalı olacaktır.

Yine, 5'inci maddenin (1)'inci fıkrasının (a) bendinde yer alan "ünite" ibaresi literatüre uygun değildir, bunun yerine "ilgili kuruluşların istihbarat birimlerindeki" ifadesinin daha uygun olacağını düşünüyoruz.

6'ncı maddenin (1)'inci fıkrasındaki "Emniyet Genel Müdürlüğü"nden kasıt muhtemelen Emniyet Genel Müdürlüğü İstihbarat Daire Başkanlığıdır. Özellikle PKK konusunda en geniş arşiv ve istihbarata sahip olan Jandarma Genel Komutanlığının sistemin dışında tutulması yanlış olmuştur. Bu sebeple "Emniyet Genel Müdürlüğü" ibaresi yerine "İçişleri Bakanlığı" ibaresinin ikame edilmesi söz konusu eksikliği giderecektir.

8'nci maddenin (3)'üncü fıkrasında millî savunma, millî güvenlik, kamu güvenliği, kamu düzeni ve ekonomik güvenlikle ilgili istihbarat faaliyetleri kapsamında elde edilen bilgilerin atamaya konu kişiye verilemeyeceği hususunun uygulamada keyfiyete yol açabileceğinin gözlerden uzak tutulmaması gerekir. Zira bahse konu sebeplerle ataması yapılamayacak kişinin, isnadı ve gerekçesini mutlaka öğrenebilmesi gerekir.

İYİ Parti Grubu olarak bu önerilerimizin Genel Kurulda dikkate alınacağını ümit ediyoruz, ümit ediyoruz ama alınmayacağını da biliyoruz.

Bu vesileyle, Genel Kurulu tekrar saygıyla selamlıyorum, saygılarımı sunuyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Düzce Milletvekili Sayın Ümit Yılmaz.

Buyurunuz Sayın Yılmaz. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA ÜMİT YILMAZ (Düzce) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu Teklifi üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Sizleri ve televizyonları başında bizleri takip eden büyük Türk milletini saygılarımla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 2'nci Bölümü'nün "Tarafsızlık ve devlete bağlılık" başlıklı 7'nci maddesinin ikinci paragrafında "Devlet memurları her durumda Devletin menfaatlerini korumak mecburiyetindedirler. Türkiye Cumhuriyeti Anayasasına ve kanunlarına aykırı olan, memleketin bağımsızlığını ve bütünlüğünü bozan Türkiye Cumhuriyetinin güvenliğini tehlikeye düşüren herhangi bir faaliyette bulunamazlar. Aynı nitelikte faaliyet gösteren herhangi bir harekete,

gruplaşmaya, teşekküle veya derneğe katılamazlar, bunlara yardım edemezler,” şeklinde yazmaktadır. Ancak 15 Temmuz 2016 yılında yaşadığımız hain darbe girişimine katılan veya destekleyen devlet içine sızmış birçok insanın Devlet Memurları Kanunu’na göre yemin etmiş olmasına rağmen 657 sayılı Kanun’a bağlı memurlar olduğu görülmüştür.

Geçtiğimiz yıllarda devletin içine sızan FETÖ’cü alçaklar, ülkemize zarar vermek ve ülkenin önemli kurumlarını ele geçirerek anayasal düzeni değiştirmek için çeşitli girişimlerde bulunmuşlardır. Devletin içine yerleştirdikleri örgüt elemanlarıyla, önce vatanını sevenleri çeşitli tezgâhlarla kurumlardan uzaklaştırmış ya da sahte delil ve suçlamalarla mahkûm ettirmişlerdir.

2010 yılında yapılan referandumla HSYK’de kontrolü ele geçiren bu hainler meşru hükümeti yıkmak için harekete geçmişlerdir. Kana susayan bu hainler 15 Temmuz hain darbe girişimiyle ülkemize altın vuruş yapmaya yeltenmiş ve 251 vatan evladının şehit olmasına, binlercesinin ise gazilik mertebesine ulaşmasına sebep olmuşlardır. Allah’a hamdolsun ki büyük Türk milletinin ferasetiyle ülkemizi parçalamaya yönelik bu hamleler Silahlı Kuvvetlerin, Emniyet teşkilatının ve milletimizin içindeki vatanını, milletini sevenler tarafından savuşturulmuş, ülkemiz diz çöktürülmek istenirken daha güçlü bir şekilde ayağa kalkarak 2023 lider ülke Türkiye hedefine doğru hamleler yapmaya başlamıştır.

Güvenlik soruşturması ve arşiv araştırmasının gerekliliklerinden bir diğeri ise millî güvenlik açısından stratejik öneme sahip proje, tesis ve hizmetlerde çalışacak personele uygulanacak olmasıdır.

Teknolojinin son yıllarda kazanmış olduğu ivme, teknoloji casusluklarının, yetişmiş teknik eleman ve proje hırsızlıklarının da artmasına sebep olmuştur. Son yıllarda başlatılan savunma sanayisinin yerleştirilmesi ve üretimin artırılması kararına bağlı olarak savunma sanayisindeki yerlilik oranları yüzde 70’lere ulaşmıştır. Bu yapılan atılımlar savunma sanayisinin de birtakım çevreler tarafından hedef hâline getirilmesine sebep olmuştur. Kamu-özel iş birliğiyle üretim yapan savunma sanayisinde çalışan personelin millî güvenlik açısından incelenmesi, güvenlik soruşturmasına dâhil edilmesi gerekliliği ortaya çıkmıştır. Yapılan bu düzenlemeyle, kamu-özel iş birliğiyle millî savunma sanayisine üretim yapan personelin güvenlik soruşturması yapılması sağlanmıştır.

Değerli milletvekilleri, ülkemizin geçirmiş olduğu sıkıntılı dönemleri hep beraber yaşadık. Sizler de takdir edersiniz ki asıl yapılması gereken tekrar aynı sıkıntıları yaşamamak adına Türkiye Büyük Millet Meclisi olarak üzerimize düşeni yapmaktır. Bulunduğu coğrafya itibarıyla ülkemiz dışarıdan ve içeriden, geçmiş dönemlerde olduğu gibi gelecekte de saldırılara uğrayacaktır. Ülkemize göz diken, bölgesinde büyük güç olmasına engel olmak isteyen, lider ülke olma hedefine ulaşmasının önüne çıkmak isteyen dış güçlerin en büyük silahı ise içerideki iş birlikçileridir.

Özellikle, Türk Silahlı Kuvvetleri, İçişleri Bakanlığı ve Adalet Bakanlığı gibi ülkenin bel kemiğini oluşturan kurumlarına sızan bu iş birlikçilerin, 15 Temmuz hain darbe girişimine kadar bu kurumları nasıl ele geçirdiği herkes tarafından malumdur. Bizim üzerimize düşen, bir daha ülkemizin aynı sıkıntıları yaşamaması için, memur alımlarında FETÖ, IŞİD, PKK, KCK, DHKP-C ve benzeri terör örgütlerinin devlete sızmasının önüne geçmektir. Zira, geçmiş dönemde yaşadıklarımız, bu örgüt elemanlarının devleti ele geçirmek için her siyasi görüş ve her dinî kimliğe bürünebildiklerini göstermiştir. Ülkenin kurumlarını ele geçirmeye çalışan oluşumların arkasında iyi niyet aramak, saflığın ve demokratinin ötesinde ahmaklıktır. Dinî cemaat kılıfına giren olsun, demokratik sivil toplum görüntüsü altında görünenler olsun, daha çeşidini ifade edemediğimiz bu oluşumların tamamının ülkemizi zayıflatmak isteyen dış güçlerle, vakıflarla bağlantıları ve niyetleri bilinmektedir. Bu, sadece bir niyet okuma değildir. Zira, bu dış güçler ve vakıflar ülkemize karşı olan art niyetli tavırlarını açıkça ifade etmektedirler. Ülkemiz kurumlarının bu tür içerideki iş birlikçilerin eline geçmesini önleyebilmenin en etkili yolu da memur alımlarında ve yükselmelerinde kuvvetli bir arşiv araştırması ve güvenlik soruşturması yapmaktır.

Değerli milletvekilleri, kamu görevlilerinin güvenlik ve arşiv araştırmasına yönelik geçtiğimiz senelerde birçok düzenleme yapılmıştır. 15 Temmuz hain darbe girişiminden sonra düzenlenen OHAL KHK'siyle yapılan düzenleme, Anayasa Mahkemesinde açılan dava sonucu iptal edilmiştir. 18 Ekim 2018'de yapılan yeni düzenlemeyle torba kanunun içine düzenlenerek getirilen “Güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması yapmakla görevli birimler, güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması kapsamında bakanlıklar ile kamu kurum ve kuruluşları arşivlerinden ve elektronik bilgi işlem merkezlerinden bilgi ve belge almaya, 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 171'inci maddesinin (5)'inci ve 231'inci maddesinin (13)'üncü fıkraları kapsamında tutulan kayıtlara ulaşmaya, cumhuriyet başsavcılıkları tarafından yürütülen soruşturma sonuçlarını, kovuşturmaya yer olmadığına dair kararlar ile kesinleşmiş mahkeme kararlarını almaya yetkilidir.” maddesini ekledi. Ancak CHP tarafından yapılan itiraz üzerine Anayasa Mahkemesi bir kez daha iptal kararı verdi. Anayasa Mahkemesinin 19/2/2020 tarihinde verdiği iptal kararı incelendiğinde, Anayasa'nın 13, 20 ve 128'inci maddelerine atıfla iptal işleminin gerçekleştiği görülmüştür. AYM'nin iptal gerekçesinin başında gelen Anayasa'nın 128'inci maddesinin ikinci fıkrasına göre, güvenlik soruşturma ve arşiv araştırmasıyla ilgili ayrı bir kanuni düzenlemeye ihtiyaç olduğu şeklinde karar çıkmıştır. Anayasa Mahkemesinin verdiği iptal kararının temel gerekçesi olarak gösterilen Anayasa'nın 20'nci maddesine göre, kişisel verilerin korunmasına ilişkin hakların ve kişisel verilerin güvenliğinin temin edilmesinde verilen güvencelerin tam olarak tesis edilmediği şeklinde gerekçeler dikkat çekmektedir. AYM'ye göre, araştırma konusu olan bilgi ve belgelerin neler olduğu, soruşturmaların kimin tarafından yapılacağı, ne kadar süreyle saklanacağı, silinip silinmeyeceğine dair hususlar ve bireyleri keyfiliğe karşı koruyacak önlemlerin mevcut kanuni çerçevede yeterli düzeyde düzenlenmediği şeklinde karar alınmıştır.

Değerli milletvekilleri, yaşadığımız bu gelişmeler, kanun teklifinin hazırlanmasındaki temel gerekçe, oluşan hukuk boşluğunun Anayasa Mahkemesinin iptal kararlarında gösterdiği gerekçeler dikkate alınarak adil ve tarafsız bir güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması sisteminin kurularak giderilmesidir.

Kanun teklifine baktığımızda, Anayasa Mahkemesi iptal kararları dikkate alınarak temel kanun olarak düzenlendiği görülmektedir. Temel kanun olarak düzenlenen teklife, güvenlik soruşturması ve arşiv araştırmasının yapılmasına ve elde edilecek verilerin kullanılmasına ilişkin temel ilkeler, soruşturmaların kimler hakkında yapılacağı, araştırma konusu edilecek bilgi ve belgelerin neler olduğu, bu bilgilerin ne şekilde kullanılacağı, hangi mercilerin soruşturma ve araştırma yapacağı, değerlendirme komisyonu, veri güvenliği ile verilerin saklanma ve silinme süreleri düzenlenmektedir. Araştırma kapsamında ulaşılan kişisel verilerin kullanımı, korunması, saklanması, silinmesi, güvenliği için gerekli tedbirler düzenlenmiş ve aykırılık durumunda cezai hükümler öngörülmüştür.

Tabii, şimdi, geçen hafta görüşmeler sırasında arşiv araştırması ve güvenlik soruşturmasıyla alakalı “paranoya” şeklinde ifadelerde bulunanlar oldu. Bakın, sayın milletvekilleri, bu ülkeyi 15 Temmuz sürecine getiren sistem Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi değildir, daha önce yıllardır uygulamada olan parlamenter sistemin eksiklikleridir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ÜMİT YILMAZ (Devamla) – Bu eksiklikleri gidermek cihetiyle kurduğumuz Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi, inanyoruz ki bundan sonra devleti ele geçirmek isteyenlere, milletin vergileriyle alınan silahları vatandaşına doğrultanlara engel olacaktır diyorum ve kanun teklifini desteklediğimizi söylüyor, hepimizi saygıyla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Ankara Milletvekili Sayın Filiz Kerestecioğlu.

Buyurunuz Sayın Kerestecioğlu. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakikadır.

HDP GRUBU ADINA FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, sevgili halkımız; neresinden tutarsanız tutun hukuk devleti ilkeleriyle, Anayasa'nın hak ve özgürlükleri düzenleyen maddeleriyle bağdaşmayacak bir düzenleme var önümüzde fakat her fırsatta anayasal düzenle bağıni çoktandır kopardığını göstermeye çalışan bir iktidarla karşı karşıya olduğumuz için, milyonlarca yurttaşın geleceğini etkileyecek olan bu fişleme yasanını tartışmak durumunda kalıyoruz, üstelik de oylarımızla reddedilmiş olduğu hâlde.

Güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması, 15 Temmuz sonrası OHAL döneminde KHK'yle ihdas edildi, OHAL sonrası bir kısmı kalcılaştırıldı ve AYM'nin 2020 Martında verdiği iptal kararına kadar denetimsiz ve şeffaflıktan uzak bu uygulama devam etti. Bu süre zarfında maksat neydi? Açıkça, aslında yeni rejimin inşası için kamudaki siyasi kadrolaşmayı tamamlamaktı maksat. Şimdi ise OHAL kararnameleeri ürünü olan “iltisak, irtibat, eylem birliğı” gibi muğlak kavramların yarattığı sakıncalık kategorisine hukuki bir kılıf giydirilecek yani bir toplantıya, gösteriye katılmak, sendikalı olmak, bazı kitap, gazeteleri okumak, bazı düşünelere sahip olmak gibi eylem ve davranışlarından dolayı toplumun belli kesimlerini sakıncalı ilan etmek hem kolaylaşacak hem de yasal olacak.

Evet, güvenlik soruşturmasıyla hayat görüşleri ve yaşam tarzları da açıkça güvenlik sorunu hâline gelebilecek. Evlenmemiş bir kadın, Kürt, Alevi, trans, çocukken suçta sürüklenmiş olmak da yarın öbür gün bu incelemeleri yapacak kişilerin ahlak normlarına, dünya görüşlerine uymadığı için pekâlâ ret gerekçesi olabilir yani. Bakın, önce devlet içinde örgütlenmesine basbayağı destek olduğunuz Gülen cemaati üyelerini uzaklaştırma gerekçesiyle on binlerce insanı KHK'lerle kamu görevinden menetmeniz de aynı zihniyetin ürünüdür.

Banka hesabı açmaktan bilmem kimin yengesi olmaya kadar muğlak nedenlerle kişiler “makul olmayan vatandaşlar” olarak damgalandı. Sırf eleştirel fikirleri nedeniyle insanlar iş yeri amirlerinin hazırladığı torba listelerle KHK'lere eklendi, hayatları bu keyfi kararlarla altüst edildi. Kararlar gizli olduğundan, kişiler dava açmadıkça reddedilmesinin nedenini dahi öğrenemedi. Çevresinde bunun duyulmasıyla zan altında kaldı; ekonomik olarak zor durumda bırakıldığı yetmezmiş gibi, sosyal dışlanmayla karşı karşıya bırakıldı.

Hazırlanan teklifte her maddenin ucu o kadar açık ki uygulamaya geçtiğinde bu mağduriyetlerin aynen devam edeceği çok aşikâr. Uygulamanın usul ve esasları, suistimale açık bir şekilde yönetmeliklere bırakılmış. Değerlendirme komisyonu nasıl oluşacak, kimler soruşturma kapsamına girecek, değerlendirme kriterleri nasıl belirlenecek, elde edilen bilgi ve belgeler ne şekilde kullanılacak; bunların hiçbirini açık değil. Kişilerin söz konusu bilgilere itiraz etme imkânının olup olmadığı belli değil. Veriler süre kısıtı sonunda nasıl silinecek, muallak. Yetkinin kötüye kullanımını engellemeye yönelik bir denetim olacak mı, bunu da bilmiyoruz.

Bu teklif kanunlaşırsa “Ceza sorumluluğı şahsidir, kimse başkasının fiilinden dolayı sorumlu tutulamaz.” ilkesi de aslında açıkça askıya alınacak. Adalet hepimize lazım dediğimizde, güç sarhoşluğuyla bizi duymazdan geliyorsunuz. Gerçi şu anda oylama olmadığı için ortada kimse yok, bizi duymazdan gelecek kimse de yok. Yine ani bir oylama olursa nasılsa Başkanlık Divanından değiştirilir, sonuç da önemli değil. Bu kanun teklifi önümüze böyle geldi şu anda.

Bakın, geçtiğimiz hafta Süleyman Soylu şu suçun şahsiliği ilkesini nasıl da birden hatırlayıverdi. Evet, iktidara göre, AKP büro memuru olan bir genç, genç yaşta büyük servetler ve yolsuzluklar yaparsa bu, şahsi bir suç ama bugüne kadarki örneklerden biliyoruz ki anne babanız sendikada, demokratik kitle örgütlerinde görev almışsa o zaman suç şahsi değil, ailecek suçlu oluyorsunuz çünkü. Şurası çok açık, bu teklifle birlikte hukuka, Anayasa'ya sadakat ile gücü elinde bulundurana sadakat arasında bilerek bir muğlaklık yaratılıyor. Bu muğlaklıkla kişiler biate zorlandığı gibi kanunu çiğneyenler de sorumsuz tutuluyor.

Bakın, size bir örnek, hukuka, Anayasa'ya sadakat mi yoksa size sadakat mi, çok net olarak ortaya koyuyor: İşte, Özgür Gündem gazetesine verilen cezalar. 23. Ağır Ceza Mahkemesi, Özgür Gündem ana davasında, gazetenin imtiyaz sahibi Kemal Sancılı, Yazı İşleri Müdürü İnan Kızılkaya, Genel Yayın Yönetmeni Zana Kaya ve nöbetçi Genel Yayın Yönetmeni Eren Keskin'e toplamda verdiği yirmi bir yıllık hapis cezasının gerekçeli kararını açıkladı. Gerekçeli kararda millî bir insan hakları anlayışını savunuyor mahkeme. "Türk devletinin yüzyıllara dayanan devlet geleneği ve vatandaşına bakış açısı her daim 'İnsanı yaşat ki devlet yaşasın.' düsturuyla vücut bulmuştur." diyor ve ondan sonra da diyor ki: "Devletlerin arkasına sığındığı, kendilerine paravan yaptıkları 'insan hakları' kavramından ziyade millî gelenek, örf ve kardeşlik hukukumuzun yıllardan beri getirdiği tecrübe, birikim ve bakış açısıyla mümkün olacaktır bu kapsam." Ya, böyle bir mahkeme kararı olabilir mi, makale mi yazıyorsun sen? Ama işte, bunun adı nedir, biliyor musunuz? "Faşizmin kurumsallaşması"dır bunun adı ve tek tipliğin mahkeme kararlarına da aynen geçmesidir.

Ve biz "Kahrolsun insan hakları." diye bağırıldığını 90'larda gördük. Ben İnsan Hakları Derneğinde çalışırken Emniyet görevlilerine orada talim -neyse işte- yaptırılırken "Kahrolsun insan hakları." diye bağırıldıklarını gördüm. Ne farkınız kaldı 90'lardan? Şimdi, darbeye karşı çok hassas beyler. Ben size söyleyeyim, darbe sadece askerle yapılmıyor, sivil darbeler yapılıyor, tıpkı 4 Kasım'da Eş Başkanlarımıza, milletvekillerimize, belediye başkanlarımıza yapıldığı gibi siviller eliyle de pek güzel oluyor bu darbeler. O yüzden, o hassasiyetiniz sizin hassasiyet falan değil. Tıpkı sadece kendi güvenliğinizden başka bir anlamı olmayan Güvenlik Yasası'nın gerekçesi gibi hassasiyet korku, korku, başka bir hassasiyet yok.

Evet, bir başka örnek: Sevil Rojbin Çetin, HDP Yerel Yönetimler Kurulu Üyesi. Hatırlarsınız, polis köpeği de kullanılarak bir saldırı gerçekleştirildi kendisine ve günlerce tedavi gördü. Bu konuyu Meclis İnsan Hakları Komisyonuna getirdik ve cevabımızı aldık Meclis İnsan Hakları Komisyonundan. İnsan Hakları Komisyonu sadece Valiliğin açıklamasını cevap olarak verdi bize ve Valilik diyor ki o açıklamasında, balkondan atlamaya çalışıyormuş Sevil Rojbin Çetin ve sağ ayağından tutmak suretiyle kaçması engellenmiş, operasyon köpeği eğiticisi tarafından derhâl kontrol altına alınmış. Böyle mi olmuş bu? Balkondan kaçmaya mı çalışıyormuş Sevil Rojbin Çetin? Ve bir Meclis İnsan Hakları Komisyonu sadece Valiliğe soruyorsa, işin muhatabına dahi sormuyorsa, mağdur olan kişiyle tek bir görüşme yapmıyorsa onun adı "İnsan Hakları Komisyonu" olabilir mi? Asla olmaz. Biz, bunu, işte, aynı şekilde, demin 90'ları anlattığım örnek gibi, bunu da 12 Eylül'de gördük, çok iyi gördük. Emniyet binalarından kendi kendilerine atlayanlar, kafalarını duvarlara vura vura yaralananlar hatta kendini öldürenler. Ne farkınız kaldı 12 Eylül darbe rejiminden? İşte, bütün bunlar gerçekten Türkiye'nin gerçekleri.

Evet, Özgür Gündem'in o bombalandığı zaman, 90'larda, manşetinde ertesi gün ne yazıyordu, biliyor musunuz? "Bu ateş hepimizi yakar." Evet, bu ateş, harladığımız bu ateş hepimizi yakar ve yakmaya da devam ediyor.

Son olarak, sevgili Vekilimiz Ömer Faruk Gergerlioğlu; herkesin derdine koşan, yaptığınız bütün haksızlıklara ayna tutan Vekilimiz. O aynada gördüğünüz aksi hiç beğenmediniz, hiç memnun olmadınız o akisten.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FİLİZ KERESTECİOğLU DEMİR (Devamla) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

FİLİZ KERESTECİOğLU DEMİR (Devamla) – İşte, bu nedenle hem vekilliğini düşürdünüz hem de bu Meclise kara bir leke olarak geöen o günü yaşattınız bize. Ben de yanındaydım o sabah abdest almaya giderken sinsice gelindiği, tuzak kurulduğu gün. Kapım kapatılmaya çalıőıldı, açılması engellendi. Tam 154 görevli vardı o Mecliste, hepsi nasıl yüzüme bakacak, çok merak ediyorum ve Meclis Başkanlığı da aynı şekilde nasıl yüzüme bakacak çok merak ediyorum çünkü öyle bir yalana imza attılar ki Ömer Faruk Vekili oradan alırken: Buradan sessizce çıktığımız hâlde sloganlar atarak ıkımız, bunların hepsinin video kayıtları vardı. Ve Vekilimiz gerçekten bu Parlamento'ya fazla geldi.

Ben soruyorum ve gerçekten merak ediyorum: Bu kadar haksızlığı yaşayan bir insanın arkasında bütün Parlamento, muhalefet ve vicdanı olan iktidar vekilleri hep birlikte kenetlenemez miydik? Kapı arkalarında “ok üzgünüm.” demek miydi sadece yapılacak olan?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FİLİZ KERESTECİOğLU DEMİR (Devamla) – Başkanım, affedersiniz, tamamlıyorum.

BAŞKAN – Tamamlayınız efendim.

FİLİZ KERESTECİOğLU DEMİR (Devamla) – Evet, kapı arkalarında sadece “ok üzgünüm.” demek değildi yapılacak olan. Ben de çok üzgünüm, bu Parlatentonun bu hâlden dolayı çok üzgünüm gerçekten. O gün kenetlenmediğimiz için çok üzgünüm ve kimsenin yoksulluğuna, adaletsizliğe are olamadığı için burası çok üzgünüm gerçekten ama aynı zamanda umutluyum da. Ben bu ülkenin kadınlarından, gençlerinden, özgürlüğe inanan insanlarından umutluyum ve biz bu Parlamento'yu renksiz -Ömer Faruk Vekili nasıl gönderdiyseniz, nasıl bir renk gittiyse buradan- mücadelesiz, HDP'siz bırakmayacağız, bunun için de halkımıza söz veriyoruz.

Saygılar sunarım.

Teşekkürler Başkanım. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Biz teşekkür ediyoruz.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Nevşehir Milletvekili Sayın Faruk Sariaslan.

Buyurunuz Sayın Sariaslan. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA FARUK SARIASLAN (Nevşehir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilen Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araőturması Kanun Teklifi hazırlanırken iptal gerekçeleri hiç göz önüne alınmamıştır. Anayasa'nın 128'inci maddesi “Memurların ve diğer kamu görevlilerinin nitelikleri, atanmaları, görev ve yetkileri ile özlük işleri kanunla düzenlenir.” der. İdareye bırakılan düzenleme yetkisinin çerçevesinin kanunla çizilmesi, konuya ilişkin genel ilke ve prensiplerin kanunda belirlenmiş olması gerekmektedir ancak idareye belirsiz yetkiler veren bu düzenleme “yasama yetkisinin devredilmezliği” ilkesine aykırıdır. Getirdiğiniz bu teklif, saydığımız hukuki dayanaklardan yoksundur. Kiő hakkında adli sicil kaydı araőturması yapılırken hangi suçlar baz alınacaktır? Hafif yaralamadan da adli sicil kaydı olabilir, hırsızlıktan da, hakarettten de. Bunların kanunda açık ve net bir şekilde tarif edilmesi gerekir.

Anayasa'nın 38'inci maddesinin birinci fıkrası "Kimse, kanunun suç saymadığı bir fiilden dolayı cezalandırılmaz." der. Yine üçüncü fıkrasında ise "Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur." diyerek "suç ve cezanın kanuniliği" ilkesini getirmiştir. Yasak eylemlerin önceden bilinebilirliği düşüncesine dayanan bu ilkeyle temel hak ve özgürlüklerin güvence altına alınması amaçlanmaktadır. Belli bir kesinlik içerisinde hangi fiile hangi hukuksal yaptırımın bağlandığının bireyler tarafından bilinmesi ve eylemlerinin sonuçlarının öngörülebilir olması gerekmektedir. Getirmiş olduğunuz bu yasa teklifi, hangi suçların güvenlik soruşturması kapsamına gireceği, işlenmiş bir suç zaman aşımına uğramış ise bunların değerlendirilip değerlendirilmeyeceği hiç dikkate alınmadan, kanunilik ilkesi yok sayılarak hazırlanmıştır. Ne yazık ki bir kişi hakkında bir dava açılmış ve kişi beraat etmiş olsa bile, bu şahıs hakkında hemen devlet tarafından bir fişleme yapılmaktadır. Arşiv araştırmasında da bu fişlemelere dayanak yapılarak idarenin subjektif değerlendirmesine göre o şahıs görme alınacak ya da alınmayacak diye karar verilmektedir.

Getirilen bu teklif, Anayasa'nın 90'ıncı maddesi uyarınca Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 6'ncı maddesinin 2'nci fıkrasına da aykırıdır. Bu fıkarda "Bir suçla itham edilen herkes, suçluluğu yasal olarak sabit oluncaya kadar masumdur." der. Getirdiğiniz bu teklifle masumiyet karinesini yok sayıyorsunuz.

Bu teklif, kişisel verilerin korunması ve özel hayatın gizliliği açısından Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 8'inci maddesine ve insanların lekelenmeme hakkını koruyan Anayasa'nın 38/3'üncü maddesine de aykırıdır. İnsanların lekelenmeme hakkını korumak devletin yükümlülüğü ve sorumluluğu altındadır. Lekelenmeme hakkı "Suç şüphesi nedeniyle hakkında soruşturma veya kovuşturma yürütülen kişinin bu işlemde dolayı onur, şeref ve haysiyetinin zarar görmemesi, toplum içindeki saygınlığının zedelenmemesi, hakkında henüz hüküm verilmemiş kişinin masumiyetine zarar verecek, kişiyi toplum nezdinde mahkûm edecek her türlü söz, yayın, haber gibi davranışlardan kaçınma." olarak tanımlanmıştır ve kanun teklifi bu hakkı hiçe saymaktadır.

Sayın milletvekilleri, değerli Komisyon üyeleri; getirmiş olduğunuz bu teklifin 5'inci maddesi tam evlere şenlik bir maddedir. Bakınız, ne diyorsunuz bu 5'inci maddede: "Güvenlik soruşturmasına görevin gerektirdiği niteliklere etkisi yönüyle kişinin eşi ile birinci derecede kan ve sıhri hısımları da dâhil edilir." Yani medeni hukuk açısından birinci derecede kan hısımlığı anne, baba ve çocuklar; birinci derecede sıhri hısımlık ise evlendiğiniz kişinin anne ve babası.

Bakın, ne yapıyorsunuz siz bu teklifi getirirken? Bir çocuk işe girmiş, sınava girmiş, her türlü mülakatı geçmiş işe başlayacak, siz bu çocuk hakkında güvenlik soruşturmasına başlıyorsunuz, arşiv araştırması yapıyorsunuz -hangi senede- bunun anne ya da babasından herhangi biri suç işlemişse bu çocuğa "Sen asla işe giremezsin." diyorsunuz. Ya da babası işe girmiş, başlamış, çocuğu yetiştirmiş, belli yaşa gelmiş, suç işlemiş; örneğin Emniyet amiri olmuş bir kişiyi çocuğu suç işledi diye, o kişiyi Emniyet Amirliğinden Emniyet müdürü yapmayacaksınız. Size daha da vahimini söyleyeyim: Bir kişi işe girmiş, çok başarılı, terfi etmesi gerekecek, bu arada da evlenmiş, evlendiği kişinin anne ya da babasının işlemiş olduğu bir suçtan dolayı bu yükselmesi gereken kişiyi yükseltmeyeceksiniz. Yani diyorsunuz ki burada... Borçlar hukukunda vardır ya, hukukçu arkadaşlarım bilir, müteselsil sorumluluk. Yani siz borçlu olmasanız bile o senede imza atmışsanız hepiniz sorumlu olursunuz. Borçlar hukukunda buna müteselsil sorumluluk denir. Ceza hukukuna yeni bir kavram getiriyorsunuz. Getirdiğiniz kavram, ceza hukukunda müteselsil sorumluluk. Yani bir kişinin anne ya da babası bir suç işlemişse o kişiyi o suçtan dolayı sorumlu tutamazsınız. Daha da vahimi, evlenen kişiyi evlendiği kişinin anne ya da babasının işlediği suçtan dolayı sorumlu tutamazsınız. Şimdi sizin getirdiğiniz bu teklif geçecek olursa şöyle bir madde eklememiz lazım, dememiz lazım ki bu maddeye: Bir yetki belgesi alacak evlenecek kişi mahkemeden, o yetki belgesine istinaden önce gidecek güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması yapacak, sonra da gelecek o kişiyle evlenecek.

Şimdi, bunu vicdanınız kabul ediyor mu? Bu, toplum ahlakıyla bağdaşıyor mu? Ne vicdan kabul eder ne de toplumun ahlakı kabul eder. İşin en vahim tarafı, bu, ceza hukuku açısından da kabul edilir bir şey değildir. Ceza hukukunda suçların şahsiliği ilkesi vardır. Bir kişi ancak kendi işlemiş olduğu suçtan dolayı sorumlu olur, başkasının işlemiş olduğu suçtan dolayı sorumlu tutamazsınız. Bakın, bu, ne olacak biliyor musunuz? Kimseyi itham etmek için suçlamıyorum, geçmişe deşmek için suçlamıyorum; AK PARTİ sıralarında oturanların çok büyük bir çoğunluğunun adım kadar eminim ki FETÖ’den dolayı fişlemesi vardır. Yarın iktidar değiştiğinde işe adam alınırken sizlerin çocuklarınızın ya da sizlerin uğradığı fişlemeden dolayı sizin çocuklarınız işe alınmazsa hangi adalet duygusuna sığınacağız?

Değerli milletvekilleri, Anayasamızın suç ve cezalara ilişkin 38’inci maddesinin yedinci fıkrasında “Ceza sorumluluğu şahsîdir.” der. Yine, 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu’nun “Esaslar” başlıklı ikinci kısmında yer alan 20’nci maddede de “Ceza sorumluluğu şahsîdir. Kimse başkasının fiilinden dolayı sorumlu tutulamaz.” der. Şayet siz bu yasayı bu şekilde geçirecek olursanız Anayasa Mahkemesinde yeniden iptal edilecek çünkü getirdiğiniz bu teklifte Anayasa’nın 90, 38/3 ve 20 ile Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’nin 6’ncı ve 8’inci maddelerine aykırı hareket ediyorsunuz.

Değerli milletvekilleri, olağan dışı ve hukuka aykırı soruşturmalar hiçbir ülkede toplumu birleştirmemiş hatta beklenenin aksine dramatik düşmanlıklar yaratmıştır. Üzülerek söylüyorum ki getirdiğiniz yasalarla adaletten ve hukuk devletinden uzaklaşıyor, ülkeyi hukuk devleti değil kanun devletine dönüştürüyorsunuz. Hepimizin bilmesi gerekir ki biz bu yasaları çıkarırken yetkiyi milletten, meşruluğunu hukuktan almak zorundayız. Hukuku, meşruiyeti olmayan bir yasa çıkarıyorsunuz.

On sekiz yıllık iktidarınız döneminde “reform” diye diye ülkeyi ileriye değil, geriye doğru götürüyorsunuz. Ülkemizin gelişmesi ve huzuru için -yapmamız gereken- hukukun üstünlüğüne dayalı, insan haklarına saygılı, kuvvetler ayrılığını ve laikliği esas alan, temel hak ve özgürlükleri koruyan bir ülke yaratmak zorundayız. O zaman ülkeyi geliştirebilir ve kalkındırabiliriz. Oysa siz bu anlayış yerine hukuku tanımayan, mahkeme kararlarına saygı duymayan, cumhuriyetin kurucularına kin kusan, kuvvetler ayrılığı ilkesini tanımayan, eğitimi, bilimden ve akıldan uzak dinci ve kinci gençlik yetiştirmek için kullanan, toplumu ayrıştırıp etkisizleştiren, demokrasi ve insan hakları mücadelesi veren çevreleri, yazanı, çizeni, konuşanı cezaevi baskısıyla susturmaya çalışıyor; yaratıcı, özgür insan yetiştirilmesini önleyerek de ülkenin gelişmesini önüne set çekiyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

FARUK SARIASLAN (Devamla) – Bunlar yetmiyormuş gibi Emevi zihniyetine şirin gözükmek için devlet nişanlarından Atatürk’ü, açılma döneminde de Andımız’ı kaldırarak belli çevrelere şirin gözükmeye çalışıyorsunuz. Bir açılıyorsunuz pir açılıyorsunuz. Oslo’da başlıyorsunuz Kuzey Irak, Suriye derken kapanamıyorsunuz, kapanamayınca da parti kapatmaya gidiyorsunuz. Unutmamanız gerekir ki yanlış üstüne yanlış, hata üstüne hata yapıyorsunuz. İki yanlışın bir doğru yapmayacağını herhâlde bilmeniz gerekir. Yapmış olduğunuz bu hataların bedelini de halka ödetiyorsunuz.

Değerli milletvekilleri, son dönemde irticai faaliyetler hortluyor, hortlamaya devam ediyor. Benim, senin, bu milletin vermiş olduğu paralarla altına araba alınan bir paşa, bir general bir tekkeye gidiyor, bir zavıyeye gidiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FARUK SARIASLAN (Devamla) – Başkanım, bir dakika... Bitiriyorum.

BAŞKAN – Tamamlayalım.

FARUK SARIASLAN (Devamla) – Orada benim milletimin verdiği vergilerle, paralarla alınan arabalarla gidiyor, orada “şıh” dediği şahsın önünde diz çöküyor. Bunu Türk generaline yakıştıramıyorum. Ya generalliğini bırakacaksın gidip o şeyhin müridi olacaksın. Hem şeyhin müridi olup hem general olamazsın, buna Türk milleti müsaade etmez. Bu dönemler geçer, iki sene, üç sene çabuk geçer ama bunun bedelini halka bir daha ödetmemeniz gerekir. Bunları biz yaşayarak gördük, FETÖ’de gördük. Burada İçişleri Bakanlığına Jandarma bağlı, Emniyet bağlı. Siz AK PARTİ olarak bir karar vermek zorundasınız: Devletin oylarıyla seçilen kişiler mi bu ülkeyi yönetecek; şeyhlerin, şıhların müritleri mi bu ülkeyi yönetecek?

Hepinize saygılar sunuyorum.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 20.35

ALTINCI OTURUM

Açılma Saati: 20.44

BAŞKAN: Başkan Vekili Nimetullah ERDOĞMUŞ

KÂTİP ÜYELER: Bayram ÖZÇELİK (Burdur), Necati TİĞLİ (Giresun)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 68’inci Birleşiminin Altıncı Oturumunu açıyorum.

220 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

220 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin birinci bölümü üzerinde siyasi parti grupları adına yapılan konuşmalar tamamlanmıştı. Şimdi bölüm üzerinde şahsı adına yapılacak konuşmalara geçiyoruz.

Şahsı adına birinci konuşmacı Sayın Behiç Çelik.

Buyurunuz Sayın Çelik. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BEHİÇ ÇELİK (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle hepinize saygılar sunuyorum. Şahsım adına söz aldım.

Değerli milletvekilleri, Anayasa, bir devlet için devletin temel nizamını, devlet ile toplum ilişkilerini, kişi ilişkilerini, kişi hak ve özgürlüklerini, siyasal hak ve özgürlükleri ve devlet teşkilatlanmasının bütününe içeren en üst hukuk metni olarak tarif edilir. Anayasa’nın yanında, bir mertebe aşağıda, Türkiye Büyük Millet Meclisinin yasama yoluyla çıkardığı kanunlar gelir ancak yine Anayasa’mızın 90’ıncı maddesinde ifade edilen hüküm çerçevesinde yasadan üstün, Anayasa’dan daha aşağıda olan uluslararası metinler de söz konusudur. Dolayısıyla hukuk devletinin özelliği olarak tüm siyasal partilerin, toplum fertlerinin bu hükümlere riayet ederek hareket etmesi toplumsal barışın, egemenliğimizin, bağımsızlığımızın olmazsa olmaz ön şartlarından biridir. Ne yazık ki burada biz Anayasa tartıştık, yasaları tartıştık, İç Tüzük’ü tartıştık ve geçen hafta Genel Kurulda oy çokluğuyla reddedilen söz konusu 220 sıra sayılı Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanun Teklifi tekrar ısıtılarak Genel Kurulun önüne konmuştur. Bunu kabul etmek mümkün değildir. Bu, hukuk devletinden çıkmakta olduğumuzun en önemli işaret fişegidir. Bize düşen görevi, tekrar hukuk devletinin temel ilkelerine, kurallarına gayet saygılı olarak yasama faaliyetlerimizi o çerçeveye oturtmamız gerektiğini burada sizlere hatırlatmak isterim. Ancak bir devlette, Türkiye Cumhuriyeti’nde çoğunluğun her dediğinin olması aslında o devletin en büyük zafiyetini teşkil eder. Çünkü demokrasinin en önemli kuralı, birinci kuralı çoğunluğun yönetim hakkıdır. Doğal olarak biz bunu kabul ediyoruz ancak azlığın yani muhalefetin de haklarının korunması demokrasinin olmazsa olmaz koşullarından biridir. Burada ne yazık ki bunlar çiğnenmiştir, hukuk çiğnenmiştir, demokrasinin kuralları, ilkeleri, kurumları çiğnenmiştir. Dolayısıyla, büyük bir hukuk katliamından sonra biz, söz konusu 220 sayılı Teklif’i görüşüyoruz.

Değerli milletvekilleri, Türkiye’de hafta geçmiyor ki toplumu bütünüyle gerçekten rahatsız eden, kutuplaştıran ve aşırılığa iten, birbirine karşı husumet celbeden bir olay olmuş olmasın. Bunlardan bir tanesi de yine geçen gün olan bir hadise. Bunlar konuşuluyor -biz bütün illeri geziyoruz, ilçeleri geziyoruz- ama toplumun genelinde şöyle bir olay var: Genel bir fakirlikle karşı karşıya olduğumuzu burada vurgulamak istiyorum. Çiftçi, esnaf, işçi, memur, köylü, herkes perişan; üretim zayıflamış, işsizlik, enflasyon, pahalılık, yoksulluk artmış; insanlarda gelecek kaygısı azami düzeye yükselmiş ve

özellikle pandemi sürecinde de esnafın sesine kulak veren bir yetkili, bir merci, bir makam söz konusu değil. İşte, böyle bir yapı içerisinde bizi en çok ilgilendiren konu halkın ekmeği olmalı, işsizlik olmalı, enflasyonla mücadele olmalı, vatandaşlarımızın rahata erdirilmesi yönünde birtakım icraatlar olmalı ve vatandaşın sorunlarına eğilmek olmalı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

BEHİÇ ÇELİK (Devamla) – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Hükûmetten beklentimiz budur. Fakat ne yazık ki bunlar konuşulmuyor, Merkez Bankasındaki 128 milyar doların nasıl buharlaştığı konuşuluyor ya da faiz lobisine on sekiz yılda giden, aşağı yukarı 600 milyar doların üzerinde meblağlardan söz ediliyor. İşte, bunları bir arada mütalaa ederek vatandaşımızı rahatlatacak politikalara Hükûmeti davet ediyorum.

Sözlerimi bitirirken hepinize saygılar sunuyorum.

Teşekkür ederim. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şahıslar adına ikinci söz İstanbul Milletvekili Sayın Abdullah Güler’in.

Buyurunuz Sayın Güler. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Saygıdeğer Başkanım, saygıdeğer milletvekilleri; 220 sıra sayılı Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanun Teklifi’mizin birinci bölümü üzerine şahsım adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle aziz milletimizi ve yüce Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Bir avukat olarak dün kutlamış olduğumuz 5 Nisan Avukatlar Günü vesilesiyle hakkın ve adaletin tecellisi için mücadele eden bütün meslektaşlarımızın da Avukatlar Günü’nü kutlamak istiyorum.

Saygıdeğer milletvekilleri, mevcut 220 sıra sayılı Kanun Teklifi’mizin Anayasa’ya uygunluğu noktasında ben birkaç maddeye atıfta bulunmak istiyorum. Özellikle Anayasa’mızın 48’inci maddesine göre herkes dilediği alanda çalışma ve sözleşme hürriyetine sahiptir. Devletimiz, çalışanların hayat seviyesini yükseltmek, çalışma hayatını geliştirmek için çalışanları ve işsizleri korumak, çalışmayı desteklemek, işsizliği önlemeye elverişli ekonomik bir ortam yaratmak ve çalışma barışını sağlamak için de gerekli tedbirleri almakla görevlendirilmiştir. Ayrıca Anayasa’mızın 70’inci maddesinde “Her Türk, kamu hizmetlerine girme hakkına sahiptir. Hizmete alınmada, görevin gerektirdiği niteliklerden başka hiçbir ayırım gözetilemez.” hükmüne de yer verilmiştir. Devlet Memurları Kanunu da liyakat ilkesini “Devlet kamu hizmetleri görevlerine girmeyi, sınıflar içinde ilerleme ve yükselmeyi, görevin sona erdirilmesini liyakat sistemine dayandırmak ve bu sistemin eşit imkanlarla uygulanmasında Devlet memurlarını güvenliğe sahip kılmaktır.” şeklinde tanımlamıştır. Bu düzenleme, liyakat, eşitlik ve serbestlik olmak üzere 3 temel ilkeye işaret etmektedir.

Çok değerli milletvekilleri, diğer yandan, Anayasa’mızın 129’uncu maddesinin birinci fıkrasında, memurlar ve kamu görevlilerinin Anayasa ve kanunlara sadık kalarak faaliyette bulunma yükümlülükleri de düzenlenmiştir. Ayrıca, 657 sayılı Kanun’da bu sadakat yükümlülüğünün yanı sıra kamu görevlilerine tarafsızlık ve devlete bağlılık yükümlülükleri de getirilmiştir. Kamu görevlilerinin sadakat, tarafsızlık ve devlete bağlılık yükümlülüğü çerçevesinde devleti temsil eden ve millî güvenlik bakımından hassasiyet içeren bazı kamu görevlerine atanacak kişiler bakımından daha sıkı nitelikleri aranması ve birtakım sınırlamaların getirilmesi de çok doğaldır. Bu şekilde, aranan nitelikler ve kanunlarda öngörülen kısıtlamalar kamu hizmetinin etkin ve sağlıklı bir biçimde yürütülmesi amacına yöneliktir.

Ülkemizin maruz kaldığı terör saldırıları nedeniyle yakın geçmişte yaşanan acı tecrübelerimiz, bu saldırıları gerçekleştiren terör örgütlerinin amaçları, kullanmış oldukları gizli yöntemlerin niteliği ve 15 Temmuz 2016 tarihinde gerçekleştirilen darbe girişimi, seçilmiş Hükümeti devirmeye yönelik hain darbe girişimine kalkışan silahlı terör örgütü üyelerinin büyük çoğunluğunun kamu görevlisi olduğu gerçeği dikkate alındığında kamu görevine, özellikle millî güvenlik açısından hassasiyet içeren görevlere atanacak kişilerin güvenlik soruşturması ve arşiv araştırmasına tabi tutulması ve bu amaçla da kamu görevine atanacak kişilerde birtakım özel koşullar aranmasının gerekliliği de tartışmasıdır. Dolayısıyla, idarenin, kamu görevlerine atanacak kişilerin tabi olacağı güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması konusunda kanunla temel çerçeveyi ortaya koyan kurallar getirmesi elbette mümkündür.

Bu çerçevede, kanun teklifimizin birinci bölümünün 3'üncü maddesiyle hakkında güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması yapılacak kişiler belirlenmiştir. 4'üncü maddesiyle arşiv araştırmasının kapsamı belirlenmiştir. Arşiv araştırmasıyla kişinin adli sicil kaydının, kişinin kolluk kuvvetleri tarafından hâlen aranıp aranmadığının, kişi hakkında herhangi bir tahdit olup olmadığının çerçevesi çizilmiştir. 5'inci maddesiyle güvenlik soruşturması kapsamında bakılacak hususlar ayrıntılı olarak düzenlenmiştir. Bu maddenin son fıkrasındaki "Güvenlik soruşturmasına görevin gerektirdiği niteliklere etkisi yönüyle kişinin eşi ile birinci derece kan ve sıhrı hısımları da dâhil edilir." hükmü bir önergemizle çıkartılacaktır, bunu da ifade etmek istiyorum.

6'ncı maddesiyle, güvenlik soruşturması ve arşiv araştırmasının hangi birimler tarafından yapılacağı açıklanmış. Millî İstihbarat Teşkilatı Başkanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü ve mahallî mülki idare amirlikleri tarafından bu güvenlik soruşturmasının yapılacağı ifade edilmiştir. 7'nci maddemiz çok önemli. Burada da bir önergemizle mevcut değerlendirme komisyonu sayısını 5'e çıkartıyoruz ve burada da özellikle Teftiş Kurulu, iç denetim ve bu konuda uzman olan, kamu kurumu içerisindeki uzman olan yapıların mutlaka değerlendirme komisyonu içerisinde üye olarak belirlenmesi hususunu getiriyoruz. Özellikle 7'nci maddede "Memuriyet veya kamu görevlerine uygunluğunun değerlendirilmesini sağlayacak yorum içermeyen olgusal veriler, güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması yapmakla görevli birimlerce ilgili kurum ve kuruluş bünyesinde kurulan Değerlendirme Komisyonuna iletilir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

ABDULLAH GÜLER (Devamla) - Değerlendirme Komisyonu kendisine iletilen verilere ilişkin nesnel ve gerekçeli değerlendirmelerini yazılı olarak atamaya yetkili amire sunar. Mahkemeler tarafından istenildiğinde bu bilgiler sunulur." demek suretiyle mevcut bu getirilen yasa teklifinin birinci bölümündeki bu hususları Genel Kurulla paylaşmış oldum.

Yüce Genel Kurulumuzu saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şimdi, on beş dakika süreyle soru-cevap işlemini başlatıyoruz.

Sayın Barut...

AYHAN BARUT (Adana) - Sayın Başkanım, tek adam rejimi... Ne yazık ki tam bir korku imparatorluğu yaşıyoruz. Ulusal kurtuluş mücadelemizin ardından cumhuriyetle taçlandırılan ülkemiz maalesef yıpratılıyor. İktidar Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunu Meclise sundu. Çiftçi borçları, kurumlar vergisi dâhil 9 ayrı kanun hakkında değişiklik isteminin yer aldığı torba yasa teklifi kabul edilemez içeriktedir.

Çiftçilerimizin Tarım Kredi Kooperatiflerinden aldıkları kredi 8 milyar 260 milyon lira. Çiftçi böylesi bir borç batağına saplanmışken tarıma ve üreticiye destek vermeyenler feryat figanları duymuyorlar. Tarım Kredi Kooperatiflerine kredi borcu bulunan çiftçilerimize “yapılandırma” adı altında faiz zulmünün dayatılmasını kabul etmiyoruz. Teklife göre, kredi borcunun faizi yüzde 11’den 18’e çıkarılıyor. Yapılandırmaya kadar yüzde 5’ten yüzde...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Girgin...

SÜLEYMAN GİRGIN (Muğla) – Teşekkürler Sayın Başkan.

DİSK verilerine göre, 2020 yılında 177 bin işçi kod 29 bahanesiyle işten çıkarıldı. Kamuoyunda kod 29 olarak bilinen ve işçinin iş sözleşmesinin işveren tarafından İş Kanunu’nun 25/II maddesinde yer alan “Ahlak ve iyi niyet kurallarına uymayan haller ve benzerleri” gerekçesiyle feshedilmesi çalışma yaşamının kanayan bir yarasıdır. Kod 29’la işten çıkartılan işçiler kıdem tazminatı ve ihbar öneli alamıyorlar. Kod 29’la çıkarılan işçiler İşsizlik Sigortası Fonu’ndan ve işsizlik ödeneğinden yararlanamıyorlar. Bazı kötü niyetli işverenlerin işçilerin kıdem ve ihbar tazminatı haklarını gasbetmek için başvurdukları bu yöntem, Covid-19 döneminde uygulanan işten çıkarma yasağını delmek için de kötüye kullanılıyor. Ayrıca, bu maddeyle işçi siciline işleniyor ve böylece, işçilerin iş bulmaları zorlaşıyor. Kod 29 zulmüne karşı acilen yasal düzenleme yapılmalı ve fırsatçılık engellenmelidir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Keven...

ALİ KEVEN (Yozgat) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Aşılama sayısına baktığımızda, ülkemizde şu an, ikinci dozunu olan kişi sayısı 7 milyon 192 bin yani aşılama gereken nüfusun yaklaşık onda 1’i. Şu an, 1 milyona yakın öğretmen aşı bekliyor, el insaf! Geçenlerde ziyaret ettiğim Boğazlıyan ilçemizde köy ve mahalle muhtarları filyasyon ekibinde yer alıyorlar, aşılama sürecini izliyorlar, pandemiye takip ediyorlar ama aşılama programına dâhil değiller. Maalesef, iktidar pandemiyle mücadelede muhtarları kobay olarak kullanıyor. Böyle bir aşı politikası olmaz. Sağlık Bakanlığı 1 milyon öğretmeni acil aşılmalı ve filyasyon ekibinde yer alan muhtarları ve diğer görevlileri de aşılama programına derhâl dâhil etmelidir.

Saygılarımla.

BAŞKAN – Sayın Gökçel...

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Mersin Yenişehir ilçesine bağlı başta İnsu ve Değirmençay olmak üzere, Uzunkaş, Emirler, Çavak ve bölgedeki diğer köylerimiz taş ocağı tehdidi altında. Bu sabah hemşehrilerimin yanındaydım. 97,5 hektarlık bir alanı talan edecek bu projeye karşı köylülerimiz direniyorlar, sivil toplum kuruluşları da orada köylülerimizin yanındalar. Merak ediyorum: AKP Mersin’den ve Mersin’imizin cennet köylerinden ne istiyor? Bu doğa harikası bölgenin delik deşik edilmesine, köylülerimizin dinamit sesleriyle yaşamaya muhtaç bırakılmalarına ve doğamızın ranta açılmasına karşı mücadele etmeye devam edeceğiz. Doğamızı katledecek, bölgedeki tarım ve kırsal yaşamı bitirecek bu taş ocağına köylerimizi peşkeş çektiirmeyeceğiz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Gaytancıoğlu...

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Sayın Başkan, halkımız işsiz, parasız. İş bulma umudunu kesen gençlerimizin sayısı her geçen gün artıyor. AKP ve muhiplerinin yönetemediği ülkemizde sadece saray eşrafi iş bulma konusunda sıkıntı yaşamıyor. Her biri birkaç iş, bol akçeli koltuk sahibi olanların yaşadıkları ile halkın gerçeği tamamen ayrı. Gençler bir umut KPSS sınavlarına girmekte, sıra işe

yerleşmeye gelince umutlar boşa çıkmaktadır. Üniversite mezunlarının işsizlik rekoru kırdığı, bir değil birkaç diploması olan gençlerin işsiz kaldığı, en başarılı gençlerinin yurt dışına kaçtığı ülkemizde işi aslanın midesinde bile bulmak imkânsız.

Özellikle, zor durumda olan ortaöğrenim mezunu gençlerin de bir isteği var. Onlar KPSS'nin her yıl yapılmasını istiyorlar. "Sınavlara hazırlanıyoruz ama ara iki yıl olunca hazırlıklarımız boşa gidiyor..." Sınavlar her yıl yapılsın talepleri var. Tabii, bir de bu sınavları gelir kaynağı olarak düşünmeyen, yoksulların sırtından...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Adıgüzel...

MUSTAFA ADIGÜZEL (Ordu) – Salgında vaka sayısında günlük 50 bine dayandık, vefat sayıları da 200'ü aştı. Bulaşta çok önemli bir yeri olan Millî Eğitim kurumlarında öğretmenlerin aşılmaları henüz tamamlanamadı. Madem yüz yüze eğitime devam edeceğiz, buradaki hasta yavrularımızın erkenden tespiti ve okuldaki pandemi kurallarına uyulup uyulmadığının yerinde tespiti için muhakkak sağlık çalışanlarımızı okullarda görevlendirmeliyiz. Riskli diğer grupların da; toplu taşıma araç çalışanları, muhtarlar, gişe çalışanları gibi çok sayıda insanla temas eden görevlilerin de erken aşılması lazım. Yine, kuaför ve berberler yüz yüze ve maskesiz çalışmak, yakın çalışmak durumundalar. Bunları da hemen aşılmalıyız. Tokyo Olimpiyatları yaklaşıyor, buraya gidecek olan 100 sporcumuzu da şimdiden aşı programına almak lazım. Yine, profesyonel ligler devam ederken bu ligdeki profesyonel sporcularımızı da şimdiden aşılamanız lazım. Futbol Federasyonu Başkanı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Köksal...

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, seçim bölgem Afyonkarahisar ili Sandıklı ilçesine bağlı Odaköy köyünde çiftçiler Örenler Sulama Barajı'ndan dekarı 60 liradan 150 dekar alan için yararlanabiliyorlar, kurutma kanalından ise dekarı 140 liraya su alıyorlar. Köyün arazisi 4 bin dekar yani çoğunluk 140 liradan ücret ödüyor. Herkes haklı olarak 60 liradan Örenler Sulama Barajı'ndan su almak istiyor. "Yine kapalı sisteme dönlün, saha içi sulama ücreti alınsın." diyorlar. Kapalı sisteme çevrilirse de Sandıklı ilçesine bağlı Daylık, Dodurga, Odaköy, Alagöz, Alacami köyleri de yararlanabilecek.

Yine, Sandıklı ilçesine bağlı Saltık köyünden geçen Küfü Çayı da zehir saçıyor. İnsan ve hayvan sağlığını, doğayı tehdit ediyor. Köylüler buna acilen çözüm bulunmasını istiyorlar.

BAŞKAN – Sayın Bulut... Yok.

Sayın Erbay...

BURAK ERBAY (Muğla) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Bir ülkede hukuk yoksa o ülkede insanların can ve mal güvenliği olamaz. Bu nedenle çağdaş demokrasilerde en önemli unsur hukukun üstünlüğüdür. Ancak hukuk sisteminin üç ayağından biri olan savunmanın baskı altına alındığı, susturulmak istendiği, barolara müdahale edildiği bir ülkede adalet ve hukukun üstünlüğü sağlanamaz. "Avrupa'nın en büyük adalet sarayını inşa ettik." diye övünmek bize hukuk ve adalet getirmez. Beton inşa ederek hukuk inşa edemezsiniz, hukukun üstünlüğünü ve hukuk güvenliğini inşa edemezsiniz. Biz ülkemizi çağdaş, demokratik hukuk devletlerinin seviyesine taşımak için hukukun üstünlüğü ve adalet mücadelemizden asla vazgeçmeyeceğiz. Hukukun üstün olduğu bir ülkeyi inşa edeceğiz. Savunmanın kutsallığı için adaletsizliklere, baskı ve hukuksuzluklara direnen, hukukun üstünlüğü için mücadele eden tüm avukat meslektaşlarımızın 5 Nisan Avukatlar Günü'nü kutluyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Komisyon, buyurun.

İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI CELALETTİN GÜVENÇ (Kahramanmaraş) – Sayın Başkanım, çok teşekkür ediyorum.

Mutat olduğu üzere sorular kanunla ilgili olmadı, hiçbir soru kanunla ilgili değil. Kayıtlara girmesi açısından özetlemek gerekirse Sayın Barut Tarım Kredi Kooperatifleriyle ilgili konuştu.

Sayın Girgin işçilerin sözleşmesinin 29'uncu maddede göre feshiyle ilgili bir dileğini dile getirdi.

Sayın Keven 7 milyon aşılama olduğunu söyledi. O aşılamayla ilgili bir şeyi belirtmem gerekiyor. Türkiye, dünyada şu anda en çok aşılama yapan 6 ülkeden biri. Nüfus bakımından bizim ayarımızda olan bir tek İngiltere var en çok yapanlar arasında, diğerleri, nüfusları -Amerika gibi, Brezilya gibi-bizden çok olan ülkeler. Onun da kayıtlara girmesini arzu ederim.

Sayın Gökçel bir taş ocağından bahsetti, bunu da yetkililere bildirelim. Ne olduğunu bilmiyoruz tabii, incelenip gereğinin yapılmasını talep edelim.

Sayın Gaytancıoğlu işsizlikle ilgili serzenişlerini ve taleplerini belirtti.

Sayın Adıgüzel de aynı şekilde pandemiyle ilgili görüşlerini sundu.

Sayın Köksal Afyon'daki sulama sorunu, ki bu sulama Türkiye'de hakikaten çok konuşuluyor. Umarım, bir çözüm bulunur diyorum.

Sayın Erbay da gene kanunumuzla kısmen ilgili olan hukuk ve adalet konusunda söz aldı.

Ben bana tanınan, kalan sürede Sayın Başkanım, müsaade ederseniz, kanun teklifimizle ilgili -madem ki kanun için buradayız hepimiz- özet bilgileri tekrar da olsa Genel Kurulla paylaşmak istiyorum.

Malum, bu kanun Anayasa Mahkemesince 4045 sayılı Yasa'nın iptali sonrasında gündeme geldi. Geçen yıl Komisyonunda uzun müzakerelerden sonra mevcut, Genel Kurula gelen hâlini karara bağlamıştık. Geçen haftadan beri de tekrar kanun teklifini burada konuşuyoruz.

“Güvenlik soruşturması” kavramı ve “güvenlik araştırması” kavramı, bütün devletlerin gündeminde olan bir konu. 2 tane belirleyici soru var: Bir, insanların kamu hizmetine alınırken, istihdam yapılırken objektifliğin sağlanması, liyakatin esas alınmasıdır. Bunun yanında devletlerin dikkat ettiği ikinci önemli husus, devlette, kamuda istihdam edileceklerin güvenlik soruşturmalarının yapılması, terör örgütleriyle içli dışlı olan, irtibat ve iltisaklı olanların özellikle üst düzey görevlerde bulunmaması temel görüş olarak ortaya çıkmakta. Bu, hemen bütün ülkelerde aynıdır. Dikkat ederseniz Anayasa Mahkememiz iptal kararında da net bir şekilde devletin kamuda istihdamda güvenlik soruşturması yapabileceğini, yapması gerektiğini belirtmiştir. Biz, Anayasa Mahkemesinin iptal kararındaki hükümleri de karşılayacak şekilde bu yasa teklifini gündeme getirdik.

Gene burada, geneli üzerinde görüşürken ifade etmiştim, önemli bazı güvenceleri getirmiş bulunuyoruz. Bir kere, bu yeni düzende, Genel Kurulun karar vereceği bu kanun teklifinde, insanların kamuya istihdamında son kararı zabıta istihbarat güvenlik birimleri vermeyecektir, onların hazırladıkları olgulara dayalı, hazırladıkları raporlar üzerinden her kurumun en üst amirinin görevlendirdiği komisyon karar verecektir. Zabıta kendi tespitlerini sunacak ama komisyon bu işte nihai kararı verecek yetkili ve sorumlu makam olacaktır. Doğrusu, ben bunu önemsiyorum.

İkinci önemli bir düzenleme: Daha önceleri güvenlik soruşturması, arşiv araştırması yapacaklar tatat edilmemişken, sayılmamışken, bu getirdiğimiz yasa teklifiyle net bir şekilde güvenlik soruşturması, arşiv araştırması yapacaklar belirlenmiştir. Mahallî mülki amir, vali ve kaymakamlar, emniyet ve istihbarat teşkilatı bunları yapacaktır.

Teklifte genel bir güvence olarak gördüğümüz, Genel Kurulun takdirlerine sunduğumuz hüküm teklifte ise gerek güvenlik soruşturması raporlarının gerek güvenlik araştırması raporlarının her şart altında iki yıldan sonra ortadan kaldırılacak olmasıdır. Doğrusu bu da önemli bir hükümdür, bir güvencedir, insanların kamuya istihdamında değerlendirme esaslarına alınmak üzere.

Tabii, söylemeye bile gerek yok, bu düzenlemeyle insanların yargıya başvurma hakları da ayrıca bir önemli güvenlik olarak gözükmektedir. Eğer siz zabitanın yanlış tespit ve beyanlarıyla değerlendirme kurullarında mağdur edildiğinizi düşünüyorsanız şüphe yok ki yargıya başvurarak bunun iptalini isteme hakkınız var. Birkaç dereceli güvenceyi getirmiş oluyoruz.

Burada bazı itirazlar oldu, bununla ilgili de şu anda önümde önemli önergeler var; sıhri hısımla, anne-baba-eşle ilgili verilen önergeler var. Bu önergelerin de kabulü hâlinde kanunda çok daha önemli adımların atılmış olacağını düşünüyorum.

Ben kanunun hayırlı uğurlu olmasını diliyorum. Yoğun, yorucu bir çalışma da bizi bekliyor. Umarım Meclisimize uygun bir çalışmayı bugün ve yarın burada yaparız ve kanunu tamamlayarak diye düşünüyorum.

Bir başka şeyi de söylememe gerek yok -Engin Altay Bey zaten hukukçu- Anayasa Mahkemesi yolu da açık, aslında muhalefet itirazlarını yaptıktan sonra o yol da açık.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Başkan.

Birinci bölüm üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi, birinci bölümde yer alan maddeleri, varsa o madde üzerindeki önerge işlemlerini yaptıktan sonra ayrı ayrı oylarınıza sunacağım.

Sayın milletvekilleri, 1'inci madde üzerinde 3 önerge vardır. İlk okutacağım 2 önerge aynı mahiyettedir, bu önergeleri okutup birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 220 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Yaşar Tüzün	Ayhan Barut	Necati Tıǧlı
Bilecik	Adana	Giresun
Ensar Aytekin	Orhan Sümer	Nihat Yeşil
Balıkesir	Adana	Ankara
Faruk Sariaslan	Rafet Zeybek	
Nevşehir	Antalya	

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Oya Ersoy	Mahmut Toǧrul	Erol Katırcıoǧlu
İstanbul	Gaziantep	İstanbul
Mehmet Ruştü Tiryaki	Dirayet Dilan Taşdemir	
Batman	Aǧrı	

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI CELALETTİN GÜVENÇ (Kahramanmaraş) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk konuşmacı Ankara Milletvekili Sayın Nihat Yeşil.

Buyurunuz Sayın Yeşil. (CHP sıralarından alkışlar)

NİHAT YEŞİL (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Bir hafta önce, 31 Martta Meclisin genel çoğunluğuyla burada reddedilen bir kanun teklifiyle, tekrar, Anayasa'nın arkasından dolanarak...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Nerede yazıyor Meclisin çoğunluğunun olduğu? Bir göster, yazdığı yeri bir göster.

NİHAT YEŞİL (Devamla) – Sonuç olarak hepimiz buradaydık ve grup başkan vekillerimiz zaten bu konuda gerekli açıklamaları yaptılar ama bugün aynı kanun teklifini, tekrar, Anayasa'nın arkasından dolanarak Genel Kurula indirdiniz.

Bu, Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanun Teklifi, kamu görevlisi adayları arasında düşünce, inanç ve siyasal kanaat temelinde ayrımcılık yaratacak, kamu yönetiminde hukuk ve liyakati ortadan kaldıracak bir düzenlemedir. Türkiye'nin temel, acil sorunları varken, bunlara çözüm getirilmesi gerekirken ne hikmetse arkadaşlarımız özellikle bir buçuk senedir yukarıda bekletilen kanun teklifini bugün tekrar Genel Kurula getirdiler.

Değerli arkadaşlar, ülkemiz her alanda dar boğazlardan geçiyor. Pandeminin üçüncü aşaması dalga dalga geliyor, vaka sayıları her geçen gün yanlış yönetim anlayışınızla artmaya devam ediyor, ekonomimiz içinden çıkılmaz bir noktaya doğru savruluyor; bütün bunlar olurken siyasi iktidar büyüyen sorunları izlemekle yetiniyor. Kendi ajandanıza göre Genel Kurula alakasız teklifler indirmeye devam ediyorsunuz. Bugün görüştüğümüz bu kanun teklifini, Anayasa Mahkemesi aykırı olduğu için 2 sefer iptal etti. Anayasa'ya bağlı kalsaydınız bugün bu teklifi Meclise getirmezdiniz.

Değerli arkadaşlar, işçimiz, çiftçimiz, sanayicimiz, esnafımız, emekçimiz, sağlık personelimiz, öğretmenimiz mağdur durumdayken, gençlerimiz, üniversite mezunu yavrularımız işsiz durumdayken, sanayicimiz üretim yapamazken, çiftçimizin tarlası ve traktörü kredi borçları nedeniyle haczedilirken, esnafımız ay sonunu getiremezken, emeklimizin tenceresi kaynamazken, atanmayan öğretmenlerimiz ve sağlıklı emekçilerimiz geleceğe dair ümitlerini kaybederken, ülkemizde şartlar her geçen gün daha da ağırlaşırken iktidar bildiğini okumaya devam ediyor. Son yirmi ayda 4 Merkez Bankası Başkanı görev yaptı, son üç yılda 4 TÜİK Başkanı değiştirildi. Enflasyon ve işsizlik rakamları yüksek geldiği için TÜİK Başkanlarının görevden alınması enflasyon ve işsizliği çözmez, faizleri yükselttiği için Merkez Bankası Başkanının görevden alınması ekonomiyi düzeltmez. Bu anlayışın ülkemize bir yarar getirmediğini kabul etmeniz gerekir. Bu gerçeklerden kaçtığınız her gün ülkemiz girdabın içine doğru sürüklenmeye devam ediyor.

Değerli arkadaşlar, bu kanun teklifi, bildiğinizi okumaya devam ettiğinizin en açık göstergesidir. Anayasa Mahkemesinin iptal kararında ortaya koyduğu gerekçeleri dikkate almadan aynı şeyleri yazıp Genel Kurula getiriyorsunuz. Bu teklif yasalaşırsa memur olmanın tek kistası iktidara sadakat olacak, fişlemelere dayanarak ayrımcılığın önü açılacak, görevde aranılan nitelikler yerine “sakıncalı” diye kodladığınız bu ülkenin evlatları memur olma hakkından mahrum kalacak. Zaten yürürlükteki yasalarımız kritik mesleklerdeki personellerimizin alımı için arşiv araştırması ve güvenlik soruşturması yapılmasını düzenliyor ama siz kalkıyorsunuz, değerlendirme komisyonu kuruyorsunuz, istihbari bilgilere dayanarak memuriyete engel halleri keyfileştiriyorsunuz, ceza davalarında bile dikkate alınmayan fişlemelerle memur olmak isteyen milyonlarca gencimizin önünü siyasi hesaplarınız için kesiyorsunuz. O komisyonun hangi esaslarla çalışacağını dahi kanun teklifine koymuyorsunuz. Kanunla düzenlenmesi gereken bir konuyu yönetmelikle düzenlemeye kalkıyorsunuz.

Değerli arkadaşlar, siyasallaştırmadığınız tek bir devlet kurumu kalmadı. Devletin her noktasında liyakati ve birikimi yerine sadakatine güvendiğiniz kişilerin önünü açtınız. “FETÖ tehlikesi nedeniyle bu düzenlemeyi getirdik.” diyorsunuz ama ne gariptir ki kardeşi general olup darbe yapanları büyükelçi yapıyorsunuz, kardeşi FETÖ’den beş yıldır tutuklu olan kişiyi bakan yapıyorsunuz. Bir ülkede adalet herkese eşit olarak dağıtılmalıdır. Birileri için yasak olan bir eylem, başkası için serbest bırakılıyorsa orada ne hukuk vardır ne de adalet vardır. Yürütme erkinde idare adına hareket eden kamu görevlisi keyfi davranıyorsa yargı bu keyfiyeti ortadan kaldırmakla sorumludur. Mahkemeler kim adına yargılama yapar? Millet adına yargılama yapar. Eğri oturup doğru konuşalım, her geçen gün siyasi ortamı daha da geriyorsunuz, her gününüz bir önceki günü aratıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NİHAT YEŞİL (Devamla) - Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Tamamlayın.

NİHAT YEŞİL (Devamla) - Bunu bilinçli mi yapıyorsunuz belli değil ancak yasa yapma iradesi bu kadar pervasızca ve keyfi olarak kullanılamaz. Tarihteki örneklere bakın, toplumun gerçekliklerinden kopmuş hiçbir iktidar hayatta kalamaz, hiçbir iktidar devamlılığını güçle, silahla, toplumu korkutup sindirerek devam ettiremez. Yarın bir gün bu düzenlemeyle, kamuya işe alımlarda bazı gençlerimizin mağduriyet yaşayacağını hepimiz biliyoruz ama amaç üzüm yemek değil, amaç bağcıyı dövmek. İşte, bunun adı keyfiliktir, bunun adı öngörülmezliktir, bunun adı kamu gücünün iktidarın keyfine göre işlem tesis etmesidir.

Bir ceza davasında dahi delil olarak kabul edilmeyen istihbari bilgiyi yurttaşın işe girme hakkının önüne koyup girişini engellemek hangi vicdanla, hangi akılla, hangi ahlakla bağdaşır? On dokuz yıllık devlet yönetimi karneniz ortadadır, liyakate verdiğiniz değer de ortadadır. Nasıl güvenelim size? Kişinin kendisini fişlediğiniz yetmezmiş gibi, akrabalarını da kapsam içine alıyorsunuz. Bunun adı çifte standarttır. Bu siyasi anlayışla yapılan düzenlemeden topluma hayır gelmez.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NİHAT YEŞİL (Devamla) – Bu düşüncelerle, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Aynı mahiyetteki önergeler üzerindeki ikinci konuşmacı İstanbul Milletvekili Sayın Oya Ersoy.

Buyurunuz Sayın Ersoy. (HDP sıralarından alkışlar)

OYA ERSOY (İstanbul) – Sayın Başkan, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, önce, darbe nedir? Özellikle buradaki milletvekillerine sormak istiyorum. Darbe hukuksuzluktur, halka dayanmayan, meşruluğunu halktan almayan bir yöntemle halkı yönetmeye çalışmaktır. Şimdi buradan 7 Haziran seçimlerini hatırlatmak istiyorum yani darbe “Sonucunu beğenmediğim seçimi yenilerim.” demektir ve üstüne üstlük sadece bununla da yetinmeyip bunun müsebbiplerinden yani tek başına iktidar olmayı kaybettirenlerden intikam almak demektir yani HDP’yi yargının hedefine koymak demektir; eş başkanlarını, belediye meclis üyelerini, belediye başkanlarını cezaevlerine koymak demektir; sevgili Gültan Kışanak’ı mesela -12 Eylül darbesinde de işkence gören, cezaevine konulan- sizin darbenizde de yeniden cezaevine koymaktır ve bizim için de direniş, bu darbelerle karşı direniş, bu direnişin tarihini yazmaktır. Evet “Bir zamanlar demokrasiyi siyasetin sırtında bir yük, kambur gibi fazlalık olarak gören, seçime değil atamaya inanan çağ dışı anlayışlar gördük.” diyen biz değiliz, sizin Genel Başkanınız ve halkın seçtiği belediye başkanlarını görevden alıp kayyum atayan da yine kendileri. Darbe nedir biliyor musunuz? Seçilmeyeceği, seçilmediğini,

seçilemeyeceğini bildiği sandığı koymamaktır darbe yani üniversite öğrencilerinin, öğretim üyelerinin iradesine rağmen bizzat kayyum atayarak üniversiteleri yönetmeye çalışmaktır darbe ve şimdi siz... Bir tane daha, “Gece yarısı yapılır darbe.” diyorsunuz ya, evet, bir gece yarısı o tek adamın adam aklıyla İstanbul Sözleşmesi’ni feshetmesidir darbe, kadınların iradesine rağmen. (HDP sıralarından alkışlar) Siz şimdi “darbe, darbe, darbe” diyorsunuz ya, işte o “darbe, darbe” dediğiniz şey asıl kendi yaptığınız darbeyi gizleme çabasıdır ve meşrulaştırma çabasıdır. Yanılıyorsunuz, asla meşrulaştıramazsınız; geçti artık o günler, artık herkes sizin de ne olduğunuzu biliyor.

Şimdi dönelim yine bu darbe meselesine. Amiraller, 104 kişi bir araya geliyor, bir bildiri yayınlıyor. Bunların hepsi aslında “Fikrimiz iktidarda.” deyip sizin arkanızda değiller miydi? Hangi konuda ayrışyorsunuz? Kürt sorununda mı, Suriye politikasında mı, Orta Doğu’da mı, Kafkaslarda mı, hangisinde anlaşmıyorsunuz? Siz “darbe” demeyi bırakın da asıl bunun arka planını anlatın; biz de uturalım, bunu tartışalım. Ne var bunun arkasında şu an anlamadığımız?

Evet, bu kanun teklifinin Meclise getiriliş biçimi de bir darbedir. Siz beğenmediğiniz seçimi yok sayma alışkanlığınızı öyle bir edindiniz ki Mecliste çoğunlukla reddedilen bir kanun teklifini de yine askerî darbelerin ürünü olan bir kanun teklifini de bunun tarihine uygun bir şekilde ve size yakışır bir şekilde bu Meclise yeniden getirdiniz. O oylama var ya, 31 Marttaki oylama, işte o oylama çoğunluk olmanın kibrine, keyfiliğine ve burnu büyüklüğüne muhalefetin attığı bir tokattır ve bunu siz şu an yok sayıyorsunuz. Ne yapacaksınız, Meclise de mi kayyum atayacaksınız? HDP’yi kapatın, Anayasa Mahkemesini kapatın, Meclisi de kapatın; siz de gidin, saraya büro elemanı olun ama şunu da söyleyeyim, grup başkan vekillerinizi de grup başkanlarınızı da büro elemanı olarak almayabilir saray, haberiniz olsun.

Siz güvenlikten bahsediyorsunuz ya, önce gidin, asıl kendi içinize, kendi kadrolarınıza bakın. Önce çalışanlarınız uyuşturucu, yolsuzluk, rüşvet ve zimmet soruşturmalarından aklansın, ondan sonra getirin bu Güvenlik Soruşturması Yasa Teklifi’ni bizim önümüze.

Geçtiğimiz haftalarda, bizzat AKP’li belediye başkanıyla çalışmaya başlayıp Kastamonu’dan Genel Merkeze uzanan yolda birkaç yıl içinde elde edilen servetlere tanık olduk. Yine, bu ülkede 200 kişilik bir kadro ilanına 45 bini üniversite mezunu 52 bin kişi başvururken sizin bu kadar zenginleşme sağlayan nasıl bir iş ortamınız var, onu açıklayın bize.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

OYA ERSOY (Devamlı) – Bir de balya balya eurolar var ya, o milletvekili danışmanları, akraba danışmanlar tarafından taşınan. Görüntülerin ardında ne var? Yine kamu kaynaklarının yağması var, şantaj var, ihale var, rüşvet var. İşte, memleketin en büyük güvenlik sorunu bizzat sizin yarattığınız bu düzendir ve biz de buradan bir kez daha ifade edelim ki bu devran dönecek.

Saygılarımla. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önerileri oylarınıza...

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan, aynı mahiyetteki önerilerin oylamasından önce yoklama talep ediyoruz.

BAŞKAN – Bir yoklama talebi var, o işlemi gerçekleştireceğim.

Sayın Altay, Sayın Tüzün, Sayın Yeşil, Sayın Erol, Sayın Aydoğan, Sayın Öztunç, Sayın Gaytancıoğlu, Sayın Erbay, Sayın Kaya, Sayın Kılıç, Sayın Ünver, Sayın Bülbül, Sayın Köksal, Sayın Keven, Sayın Şeker, Sayın Şahin, Sayın Kayan, Sayın Özcan, Sayın Kaya, Sayın Sümer.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum.

Pusula veren sayın milletvekilleri lütfen Genel Kuruldan ayrılmasınlar.

Yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

XII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- *Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can ve 64 Milletvekilinin Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu Teklifi (2/2972) ve İçişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 220) (Devam)*

BAŞKAN - Önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu Teklifi'nin 1'inci maddesinde yer alan “düzenlemektedir” ibaresinin “belirlenmektedir” ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Dursun Müsavat Dervişoğlu	Mehmet Metanet Çulhaoğlu	Yasin Öztürk
İzmir	Adana	Denizli
Hüseyin Örs	İsmail Tatlıoğlu	Muhammet Naci Cinisli
Trabzon	Bursa	Erzurum
	İmam Hüseyin Filiz	
	Gaziantep	

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ SERMET ATAY (Gaziantep) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Trabzon Milletvekili Sayın Hüseyin Örs.

Buyurunuz Sayın Örs. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

HÜSEYİN ÖRS (Trabzon) – Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygılarımla selamlayarak konuşmama başlamak istiyorum.

Hepimizin bildiği gibi, geçtiğimiz hafta Genel Kurul birleşiminde gündeme gelen bu teklifin maddelerinin görüşülmesine geçilmesi yapılan oylama sonucunda reddedilmişti. Türkiye Büyük Millet Meclisi İhtüzüğü'nün 76'ncı maddesine göre, reddedilen teklifin bir yıl süreyle -yani bu konuyla ilgili teklifin- verilemeyeceği hükmüne rağmen bugün bu maddelerin görüşülmesine devam ediyoruz. Şimdi, tabii -biraz evvel usul tartışması da oldu burada- bu konu enine boyuna tam tartışılmadı, görüşülemedi ama ben bununla ilgili bir şeyi ifade etmek istiyorum. Geçen hafta yaşanan bu süreçten sonra vatandaşlarımız televizyonlardan, basından bu süreci takip ediyorlar. Trabzon'dan bir seçmenimiz de beni aradı “Vekilim, ne oldu orada? Reddedildi, sonradan tekrar oylanacak.” filan dedi. Ben de “Ret ve

kabul oyları konusunda bir anlaşmazlık oldu, o yüzden böyle bir durum ortaya çıktı.” diye söyleyince benim Trabzonlu hemşehrim dedi ki: “Desene ki Sayın Vekilim, sizin Meclise bir tane VAR odası lazım.” Öyle bir ifade de bulundu. Ama ben her şeyden önce şunu söylemek istiyorum değerli arkadaşlar: Türkiye Büyük Millet Meclisinin saygınlığı ve itibarı bizim için çok önemli. Buradan AK PARTİ’deki arkadaşlarıma bir kez daha seslenmek istiyorum: Meclisi hiçe sayan, kural tanımayan bu anlayışınızdan vazgeçin ve Meclis iradesine saygı duyun. Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlık Divanına da âcizane bir hatırlatmada bulunmak istiyorum: Bu Başkanlık Divanının sorumluluğu, Türkiye Büyük Millet Meclisinin iradesine gölge düşürülmesini engellemektir; bunu da buradan hatırlatmak istedim.

Değerli arkadaşlar, bizim Trabzon’un çok güzel bir türküsü vardır: “Oy Trabzon Trabzon/ İçi kalaylı kazan/ Efkârlı günlerime/ Geldi çattı ramazan.” Böyle güzel bir türkümüz vardır.

Önümüzdeki hafta ramazan, mübarek bir ayı idrak edeceğiz. Efkârlı günlerimiz bu yıl daha fazla, sıkıntılı günlerimiz daha fazla; milletimiz sıkıntıda, sıkıntılı bir ramazan sürecine gireceğiz. Ama benim bölge insanımın, özellikle Artvin, Rize, Trabzon, Giresun illerinde yaşayan yaklaşık 200 bin civarında çay üreticisi ailenin, yaklaşık 1 milyona tekabül eden üreticilerimizin sıkıntısı var. Çay sezonu açılıyor, pandemiden dolayı geçen sene yaşanan birtakım sıkıntılar vardı, inşallah bu dönem, bu yıl bu sıkıntılar yaşanmaz, bununla ilgili gerekli tedbirler alınır ama ben bir şeyi hatırlatmak istiyorum: Çay sezonu açılmadan, çayda fiyatlandırma yapılırken bir destekleme primi var, bu destekleme primi son altı yıldır hiç artmamış. Her ne hikmetse bu 13 kuruş olarak belirlenmiş. 2010 yılında 11,5 kuruşmuş, 2011 yılında 12 kuruş çıkarılmış yani bir yarım kuruş artırılmış; 2016’da 1 kuruş artmış, 13 kuruş olmuş. 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021; inşallah, bu sezonda, artmayan bu destekleme primi, üreticinin son yıllarda yaşamış olduğu sıkıntılar da dikkate alınarak tekrar, yeniden gözden geçirilir ve bu destekleme priminde 13 kuruş rakamında ısrar edilmez çünkü bu dönem çayda gübreleme dönemi, çok da sıkıntı var bölgede ama geçen yıla baktığımız zaman çayda kullanılan gübrenin fiyatının yüzde 25 arttığını yani geçen yıl ile bu yıl arasında, bir yıldaki farkın yüzde 25 arttığını da dikkate alırsak bu çay üreticimizin mağdur olmaması yönünde, sezon başlamadan -önümüzdeki mayısın içerisinde, hemen ramazandan sonra başlayacak- üreticimizin mağdur edilmemesi noktasında tedbirlerin alınması hususunda iktidar sahibi arkadaşlarıma buradan seslenmek istiyorum: Çay üreticimize üvey evlat muamelesi yapılmasını diyorum özellikle. (İYİ Parti ve CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

Değerli arkadaşlar, şimdi, biraz evvel konuşmama Trabzon’un çok sevdiğimiz bir türküsüyle başladım ama bugünlerde Trabzon’da Trabzonsporlu taraftarların, seçmenlerimizin, Trabzon’a gönül veren, Trabzonspor’a gönül veren, bordo-mavi renklere gönül veren milyonlarca Trabzonsporlu’nun bir serzenişini var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

SALİH CORA (Trabzon) – Şiirle başladım, şarkıyla bitir.

HÜSEYİN ÖRS (Devamla) – Trabzon Milletvekilimiz Salih Bey bana oradan laf atıyor ama Trabzon’a geldiği zaman isterse meydana beraber olalım, bu Trabzonspor sorununu hep beraber orada görüşelim.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) - Biz de gelelim, biz de gelelim.

HÜSEYİN ÖRS (Devamla) – Öyle, Trabzonspor konusunda bile laf atılıyor bize yani. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

SALİH CORA (Trabzon) – Hodri meydan diyorum Hocam, hodri meydan diyorum! Buyurun hocam, buyurun, istediğiniz yere gidelim.

HÜSEYİN ÖRS (Devamla) – TFF Başkanı, Trabzonspor’un hak, hukuk, adalet üzerinden FIFA’ya yapmış olduğu başvurudan sonra Trabzonspor’u tehdit eden bir ifadede bulunmuştur.

SALİH CORA (Trabzon) – Gerekli cevabı verdik Hocam, gerekli cevabı verdik.

HÜSEYİN ÖRS (Devamla) – Biz tüpçüyle beraber uğraştık, tüpçü gitti, şimdi onun yerine bir raconcu gelmiş.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – 5’li çete, 5’li çete Hocam.

HÜSEYİN ÖRS (Devamla) – Trabzonspor’a kimse racon kesemez. TFF’yi buradan uyarıyorum: Trabzonspor’la ilgili bir ifadede bulunurken 1 kez değil 61 kez düşünüp öyle konuşun.

Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan, karar yeter sayısı talep ediyoruz efendim.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunacağım, karar yeter sayısı arayacağım.

Önergeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... (CHP sıralarından “Yok, yok, yok.” sesleri)

AKİF ÇAĞATAY KILIÇ (İstanbul) – Elektronik cihazla oylama yapın.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) - İhtilaf var, elektronik cihazla oylama yapılınsın.

BAŞKAN - Kâtip Üyeler arasında anlaşmazlık var, elektronik cihazla oylamaya geçiyoruz.

Oylama için iki dakika süre veriyorum ve oylamayı başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Karar yeter sayısı vardır, önerge reddedilmiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi, 60’a göre yerinden 4 arkadaşımıza söz vereceğiz.

Sayın Sümer, buyurunuz efendim.

VII.- AÇIKLAMALAR (Devam)

34.- Adana Milletvekili Orhan Sümer’in, Adana’daki orman köylülerinin sorunlarına ilişkin açıklaması

ORHAN SÜMER (Adana) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Adana Kozan Doğanalanı köyünde vatandaşlarımız büyük sıkıntı içerisinde. Orman İşletme Müdürlüğü köydeki 14 bin dönüm arazinin büyük bir bölümünü orman vasfı olarak ilan etmiş. Bu durumda, atasından, babasından beri aynı evi kullanan köy halkı ormanlık alanda açma yapmakla itham edilmiş, ekonomik anlamda ödemeleri mümkün olmayan cezalara çarptırılmışlar. Doğanalanı köyünde neredeyse tüm köy halkı ormanlık alanı işgalle suçlanmakta, yediden yetmişe herkes hacizlik durumunda bulunmaktadır.

Ayrıca, Karaisalı, Kozan, Pozantı, Sarıçam ilçelerimizde şimdiden 2022, 2023 yıllarının ağaç kesim istihkakının dağıtıldığı ve kesimlere başlandığı söylenmektedir. Çiftçilerimizin, köylülerimizin oldukça zor bir dönemden geçtiği bu zamanda, köylülerimiz sürekli ceza ve haciz işlemleriyle uğraşmak zorunda kalmakta, erken kesimlerin başlamasıyla da birileri haksız kazanç elde etmekte. Bakanlık ve Orman İşletme Müdürlüğü yetkililerinin...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Şahin...

35.- *Balıkesir Milletvekili Fikret Şahin'in, Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu Teklifi'yle orduda tarikatlara bağlı cübbeli ve sarıklı amirallerin görev almasının engellenip engellenemeyeceğini öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması*

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Komisyon Başkanına sormak istiyorum: Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu Teklifi'ni görüşüyoruz. Bu kanun teklifiyle orduda tarikatlara bağlı cübbeli ve sarıklı amirallerin görev alması engellenebilecek midir ve hâlen görevde bulunan, yine tarikatlara bağlı cübbeli ve sarıklı amiral veya amiraller için ne gibi işlemler yapılmaktadır?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Çolakoğlu...

36.- *Zonguldak Milletvekili Ahmet Çolakoğlu'nun, 6 Nisan 2012 tarihinde Çaycuma Köprüsü'nün çökmesi nedeniyle hayatı kaybeden vatandaşlara Allah'tan rahmet, yakınlarına başsağlığı dilediğine ilişkin açıklaması*

AHMET ÇOLAKOĞLU (Zonguldak) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 1951 yılında Filyos Irmağı üzerine yaptırılan ve ilçemizin girişinde yer alan Çaycuma Köprüsü'nün 48 metrelik bölümü doğal afet sonucu dokuz yıl önce bugün, 6 Nisan 2012 tarihinde çöktü. Dokuz yıl önce meydana gelen olayda, aşırı yağışlar neticesinde ırmağın debisinin ani yükselmesiyle Çaycuma Köprüsü'nün 48 metrelik bölümünün çöküşü sırasında köprüden geçen 15 vatandaşımız Filyos Çayı'na düşerek Hakk'ın rahmetine kavuştu. Olayın üzerinden dokuz yıl geçmesine rağmen acılarımız ilk günkü gibi tazeliğini korumaktadır. Bu olaylarda hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, geride kalan yakınlarına başsağlığı ve sabır diliyorum.

BAŞKAN – Sayın Aygun...

37.- *Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, çiftçilerin Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatifine olan borçlarının yapılandırılması gerektiğine ilişkin açıklaması*

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Meclise sunulan torba kanunda yine çiftçiye üvey evlat muamelesi yapılıyor ve faizle kazık atılıyor, Ziraat Bankası yapılandırması yok. Bu, büyük bir haksızlık. “Çiftçiye ne yapıyoruz?” dersek, çiftçinin Tarım Krediyeye borcunun yapılandırılmasında esas borcu yüzde 18'den yapılandırıyoruz, yapılandırdıktan sonra yüzde 12 faiz uyguluyoruz. Geçmişte yapılan uygulama yüzde 11 ve yüzde 5 iken şimdi faizi artırıyoruz ve 31 Ekime kadar da 3 eşit taksitte yüzde 30'unu istiyoruz. Aslında, yandaşa medyaya ve yandaş iş adamına yapmış olduğumuz vergilerini silmeyi, borçlarını silmeyi çiftçiye geldiği zaman ise maalesef yapmıyoruz. Bizler de diyoruz ki: Gelin, çiftçiye bir iyilik yapalım; vermiş olduğumuz kanun teklifimizde anapara faizini silip anaparayı da 5 eşit taksitte bölerek çiftçimizin nefes almasını sağlayalım; yandaşlara değil, bu milletin efendisi olan köylüye bir nefes aldıralım. Ben, sadece 5'li çeteyi değil, ülkenin 81 milyonunu düşünelim diyorum. Yarın yapılacak Plan ve Bütçe Komisyonunda, gelin, Cumhuriyet Halk Partisinin teklifine destek olun.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

XII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- *Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can ve 64 Milletvekilinin Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu Teklifi (2/2972) ve İçişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 220) (Devam)*

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, 2'nci madde üzerinde 3 önerge vardır. İlk okutacağım 2 önerge aynı mahiyettedir, bu önergeleri okutup birlikte işleme alacağız.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 220 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Gülüstan Kılıç Koçyiğit	Mahmut Toğrul	Dirayet Dilan Taşdemir
Muş	Gaziantep	Ağrı
Mehmet Ruştü Tiryaki	Erol Katırcıoğlu	Rıdvan Turan
Batman	İstanbul	Mersin

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:

Yaşar Tüzün	Rafet Zeybek	Ensar Aytekin
Bilecik	Antalya	Balıkesir
Necati Tıǧlı	Ayhan Barut	Orhan Sümer
Giresun	Adana	Adana
Nihat Yeşil	Faruk Sariaslan	Gürsel Erol
Ankara	Nevşehir	Elâzığ

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önerelere katılıyor mu?

İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ SERMET ATAY (Gaziantep) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önereler üzerinde ilk konuşmacı Mersin Milletvekili Sayın Rıdvan Turan.

Buyurunuz Sayın Turan. (HDP sıralarından alkışlar)

RİDVAN TURAN (Mersin) – Sayın Başkan, değerli vekiller ve ekran karşısındaki kıymetli halkımız; Nisanın 6'sındayız, nisan da gerçi martı aratmadı ama mart ayı gerçekten reform alametleri açısından zirvede bir aydı.

Erdoğan'ın kasımda reform müjdesini verdiğiinden beri bekliyoruz ama herhâlde mart ayı bütün bu müjdelerin en şahıkasıydı. Ne oldu mart ayında? 8 Martta kadınlar, 8 Mart etkinliklerine giderken, gelirken ve geldikten sonra evlerinde, zıpladıkları gerekçesiyle gözaltına alındılar. Hukuksuz bir biçimde bir mahkeme karar verdi Sayın Milletvekilimiz Gergerlioğlu'nun ceza alması noktasında ve yine Meclis Başkanı, bunu okutmak suretiyle, hukuksuz bir biçimde milletvekilliğini düşürdü; ardından sabahın köründe yüzlerce polisle operasyon, ardından evinde darbedilmek suretiyle gözaltına alındı ve Türkiye demokrasi tarihine kara harflerle bir metin daha yazıldı. Sonra, Demirtaş, Rus uçağının düşürülmesine ilişkin görüşlerini beyan ettiğiinden dolayı, iktidarla iltisaklı bir mahkeme tarafından en üstten cezaya çarptırıldı. Yetmedi, Eş Başkanlarımız yerine henüz iktidar bir kayyum atayamadığından dolayı HDP'ye kapatma davası açılarak HDP'li ve HDP'li olmayan 700 kişinin siyasi yasaklı olması istendi.

İktidar, henüz İstanbul'u İstanbul Büyükşehir Belediyesinden alıp bir yere bağlayamadığı için, Gezi Parkı'nı İstanbul Büyükşehir Belediyesinden alarak ne idiği belirsiz bir vakfa bağladı. Ardından, İnsan Hakları Derneğinden Öztürk Türkdoğan -ki çok kısa süre önce Adalet Bakanlığı reform için görüşlerini almıştı- gözaltına alındı. İstanbul Sözleşmesi, Cumhurbaşkanının iradesiyle reddedildi, bu anlaşmadan çıkıldı. Cumartesi Anneleri yargılanmaya başlandı. Merkez Bankası faizi 200 baz puan artırarak doları 7,20'lere düşürmüşken, muazzam bir iktisat dehasıyla birlikte, Erdoğan'ın Merkez Bankası Başkanını görevden almasıyla yine 8'lerin üzerine çıktı. Ve şimdi de bu müstesna, muhteşem,

harika yasa teklifi Genel Kurula indi! Zül görüyorum emin olun, şu yasa teklifi hakkında konuşmayı zül görüyorum; zaten olmuş bitmiş bir şeyi, bir iktidar darbesiyle birlikte tekrar Genel Kurula indirmeyi zül görüyorum ama bu konuşmayı yapacağım.

Değerli arkadaşlar, değerli halkımız; bunun sıradan bir mesele olduğunu düşünüyorsak yanlıyoruz. Yeni bir devlet kuruluyor. Bunu “Efendim, yasanın şurası demokratik değil, burası bilmem ne değil.” diye mütalaa ediyorsak yanlış yapıyoruz. Bakın, bir imamın siyaseti domine ettiği bir yerde, hilafet çağrılarının yapıldığı bir yerde, yürütmenin, yargının, yasamanın tek adama bağlandığı bir yerde ve yargının iktidarın aparatı hâline dönüştürüldüğü bir yerde, değerli arkadaşlar, ben hukuki bir değerlendirme yapmayacağım. Niye biliyor musunuz? Bu düzeyi anlamak için liberal demokrasinin ya da parlamenter demokrasinin olağan kavramlarıyla konuşmamak lazım. Aynı şey gibidir bu, yani Newton fiziğine ayaklarımızı basarak kuantum mekaniğini kavrayamazsınız, onu ancak kuantum mekaniğinin kendi yasalarıyla anlayabilirsiniz. İşte, iktidarın şu anda yaptığı şeyi “Demokrasi, efendim, çok antidemokratik, Anayasa’ya aykırı ya da Anayasa’nın şu maddesine ya da bu maddesine aykırı.” diye eleştirmenin anlamı yok. Bu, bir yeni devlet inşasıdır; bu, bir yeni iktidar inşasıdır.

Şimdi, bunu niye söylüyorum biliyor musunuz? Yani, işte kanun teklifi kimseye sorulmamış, yok, akademiye, siyasi partilere falan sorulmamış. Sorulmayacak ki zaten değerli arkadaşlar, değerli muhalefet. Artık bu rutin ortadan kalkmış durumda, başka bir düzeye ulaşılmış durumda. Bakın, 20 Temmuz 2016’da OHAL ilan edildi, 15 Temmuzda bir darbe girişiminde bulunuldu. Alman tarihini bilenler bilirler, bir Reichstag yangını vardır. Reichstag yangını, Alman faşizminin kurumsallaşması için, bütün muhalefetin derdest edilmesi için, Naziler gibi bakmayan herkesin cezaevine atılması için muazzam bir imkândı. Şimdiyse 15 Temmuzu kendisine refere edenler, ardından başlattıkları olağanüstü rejimle, şu anda bu yasayı getirmiş durumdalar. Bunu niye söylüyorum biliyor musunuz? Bir tarihçi diyor ki: “Tarihi yalnızca benzerliklerden ibaret zannedenler aptallardır.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

RIDVAN TURAN (Devamla) – Tarih benzerliklerden ibaret değil arkadaşlar. Reichstag yangınının hemen sonrasında kamu hizmetlerinin yeniden yapılandırılmasına ilişkin 7 Nisanda, yani Reichstag yangınından bir ay sonra bir yasa, aynı getirdiğiniz yasa gibi bir yasa getirildi ve Nazilerin karşıtı olan herkes derdest edildi, “holokost”un başlangıcıydı bu. Bakın, ezbere konuşmuyorum. Şimdiyse karşı karşıya kaldığımız bir şey var. Ya, suçlu-suçsuz kategorisini biliriz, sabıkalı-sabıkasız kategorisini biliriz fakat sakıncalı-sakıncasız kategorisi sizin sayenizde, AKP ve MHP sayesinde Türk Ceza Kanunu’na dercedilecek. Bir mitinge gitmiş, mahkeme bir suç görmemiş, ceza yasaları herhangi bir problem görmemiş ama sırf bu sebepten dolayı arşiv araştırması ve benzeri konularda suçlu bulunmuş, yedi cediti bir daha devlette işe girememiş. Gestapo düşünmemişti emin olun bunu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

RIDVAN TURAN (Devamla) – Bitiriyorum Sayın Başkanım, son cümlelerim.

BAŞKAN – Tamamlayın efendim.

RIDVAN TURAN (Devamla) – Gestapo’nun uygulamaları emin olun ki bu uygulamalara göre daha liberaldi. Otoriter konsolidasyondan faşizme geçiyoruz, bunu iyi bilmek gerekir ve yeni bir devlet kuruluyor. Bu devlete “siyaset” demek, haşmetmeabın görüşlerine katılmak demek. “Parlamento” demek, sarayın bir numaralı Çankaya noterliği demek. Bu devlette yurttaş yok, tebaa var, aynı zamanda reaya var. Kadın, erkekten üç beş gömlek daha altta yer alıyor. Bu nedenle değerli arkadaşlar, zaten

“Laik, demokratik bir hukuk devleti” diye -tırnak içinde- bir palavra vardı, hiçbir zaman olmadık bunu ama en azından kâğıt üstünde yazılıydı; şimdi geldiğimiz noktada artık bu, kâğıt üstünde de yazılı değil.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

RIDVAN TURAN (Devamla) - Faşizmin yasaları yapıyor değerli arkadaşlar, buna karşı mutlaka direneceğiz, mutlaka ve mutlaka buna karşı çıkacağız. Bu yasanın ruhuna da lafına da karşıyız.

Son nokta şu olsun çok sayın tüm toplumsal ve siyasal muhalefete: “Nasıl olsa gidecekler.”le kimse gitmez. Elbette gidecekler ama mutlaka bu gidişe karşı bir stratejik ve taktik mücadele hattını geliştirmek gerekir. Biz de biliyoruz gideceklerini ama bu gidiş mutlaka halklarımızın ve demokrasi cephesinin ortak mücadelesiyle meydana gelecek.

Teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Turan.

Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci konuşmacı Elâzığ Milletvekili Sayın Gürsel Erol.

Buyurunuz Sayın Erol. (CHP sıralarından alkışlar)

GÜRSEL EROL (Elâzığ) – Sayın Başkanım, sayın milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Ben bugünkü konuşmamı yalnızca AK PARTİ Grubuna dönerek yapmak istiyorum. Ciddiye alırsınız, almazsınız; nasıl değerlendirirsiniz bilmem ama dinlemenizde yarar görüyorum.

Bir defa, tarihsel süreci şöyle bir değerlendirince ve bu kanun metnini okuyunca hakikaten sizinle ilgili hayrete düştüm; sanki bu ülkede hiç 28 Şubat süreci yaşanmamış, insanlar değerlerinden, kılıklarından kıyafetlerinden, inançlarından, annesinden babasından dolayı yargılanmamış gibi, kamu hizmetlerinden mahrum edilmemiş gibi, okullardan atılmamış gibi, şimdi onu biraz daha modernize ederek, aynı faşist zihniyeti bu Parlamentonun gündemine getiriyorsunuz. Bakın, eğer siz kendi varlığınızı yasaların, toplum üzerinde, insanlar üzerinde, özgürlüklerini kısıtlayarak sağlayacağımızı düşünüyorsanız yanılıyorsunuz. Tam tersine, insanlara daha fazla özgürlük alanları tanımalısınız.

Size bir örnek vereceğim: 2004 yılında Millî Güvenlik Kurulu bir tavsiye kararı aldı, FETÖ terör örgütüyle ilgili bir araştırma yapılmasıyla ilgili Hükûmete bir tavsiye kararı aldı ve dönemin Müsteşarı Ömer Dinçer televizyonlarda açıklama yaptı, dedi ki: “Evet, bu tavsiye kararının uygulamaya geçirilmemesinin bürokratik muhatabı bendim, ben sorumluluğu aldım ve işleme koymadım.” Siyasi muhatabı da o dönemin Başbakanı, bugünkü Cumhurbaşkanımız Sayın Tayyip Erdoğan.

Şimdi, bakın, o dönem eğer devletin arşivleri, devletin organları ve devletin kurumları doğru çalıştırılmış olsaydı, ciddiye alınmış olsaydı, sizin iktidarlarınız döneminde Türk Silahlı Kuvvetlerinin 356 general kadrosunun 150’si FETÖ’den atılmazdı, 81 ilin 74 Emniyet müdürü FETÖ’den dolayı tutuklanmazdı, Yargıtayın 133 üyesi FETÖ’den dolayı tutuklanmazdı, Yargıtay üyesi olamazdı; Danıştayın 43 üyesi, Anayasa Mahkemesinin 2 üyesi, Emniyet teşkilatının yaklaşık 30 bin görevlisi, yargıda yaklaşık 5 bin civarında hâkim ve savcı... Bunlar ne yaptılar? Bunlar aslında, AK PARTİ’nin değil, devletin, kamunun düzeninin temeline dinamit koydular. Yani sizin verdiğiniz yanlış kararlar yalnızca sizi etkilemiyor; siz, verdiğiniz yanlış kararlarla ve devlet adına alınması gereken tedbirleri almadığınız zaman devlet liyakatini ve devlet geleneğini bozarsınız. Yarın yeni 28 Şubatların olmayacağını garanti var mı? Peki, yarın, 28 Şubatta yaşananları sizin, sizin gibi düşünmeyenlere yaşatmanızla ilgili bir hakkınız var mı? Yani bunun yarını da var.

Peki, bir örnek vereceğim: Demin Nihat Yeşil, Ankara Milletvekilimiz konuşmasında ifade ettiler. Eğer güvenlik soruşturmasını tereddüde, şüpheye, araştırmaya dayalı yaparsanız, yedi göbek öteye kadar da giderseniz Mehmet Dişli’yi görevden alacak mısınız?

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Şaban Dişli.

GÜRSEL EROL (Devamla) - Şu anda Türkiye Cumhuriyeti'ni, devleti ve Hükümeti yurt dışında temsil eden bir diplomat. Sayın Bakanım, alacak mısınız? (CHP sıralarından “Şaban Dışlı” sesleri) Siz devlet geleneğinden gelen bir siyasetçisiniz, Şaban Dışlı'yi alacak mısınız görevden? (CHP sıralarından alkışlar) Kardeşi FETÖ'cü, içeride. Peki, Tarım Bakanını alacak mısınız? Abisi FETÖ'cü, içeride.

ÜMİT YILMAZ (Düzce) – Kardeşler birinci derece yakına girmiyor.

GÜRSEL EROL (Devamla) – E, peki, şimdi, FETÖ'yle suçlanan ve FETÖ terör örgütünün darbe girişimine bizzat katılan kişilerin kardeşlerini bu ülkede devletin en önemli görevleri... Bakın, büyükelçilik sıradan bir bürokratik görev değildir. Türkiye Cumhuriyeti'nde makam arabasında Türk Bayrağı'nı taşıyan 2 tane makam vardır: Bunlardan birisi ilin valileri, birisi büyükelçiler; hem devleti hem hükümeti temsil eder. Şimdi, hem devleti hem hükümeti temsil eden birisinin kardeşi FETÖ'den yatacak ama o, devleti temsil edecek. Peki, bu, bir çelişki değil mi? Peki, diğer taraftan, Tarım Bakanı. Bakanlar Kurulunda yalnızca tarım politikaları mı konuşulur? Devletin bütün sınırları da konuşulur, bütün güvenlik politikaları da konuşulur. Peki, yarın, onun FETÖ'cü olmadığı nereden belli? İşte, yaşadık, yaşadık; albaylıktan generalliğe terfi ettirdiğiniz general, daha sonra FETÖ'den açığa alındı. Demek ki olabilir; demek ki kişilerin yorumlarına, değerlendirmelerine göre değil, devletin kurallarına göre ve kanunun hukuk çerçevesinde uygulanmasıyla ilgili kararlar alınması gerekir.

Bunun içindir ki bu yasa doğru bir yasa değil, bu yasa Türkiye Cumhuriyeti'ndeki yurttaşlarımızın yurttaşlık haklarını sınırlayan ve kısıtlayan bir yasadır. Tabii ki grup olarak bu yasaya “hayır” diyeceğiz.

Hepinize sevgi ve saygılarımı sunarım.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, karar yeter sayısı istiyoruz.

Yok, Başkan, yani çok net...

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunacağım ve karar yeter sayısı arayacağım.

Kabul edenler... Kabul etmeyenler... (CHP sıralarından “Yok, yok.” sesleri)

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Karar yeter sayısı yok.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – İkisinin de “Yok.” demesi lazım.

BAŞKAN – Kâtip Üyeler arasında anlaşmazlık var, oylamayı elektronik cihazla yapacağız.

Oylama için iki dakika süre veriyorum.

Oylamayı başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Karar yeter sayısı vardır, önergeler reddedilmiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu Teklifi'nin 2'nci maddesinde yer alan “ifade eder” ibaresinin “ifade etmektedir” ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Behiç Çelik

Dursun Atas

Adana

Mersin

Kayseri

Hayrettin Nuhoglu

İmam Hüseyin Filiz

Yasin Öztürk

İstanbul

Gaziantep

Denizli

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ SERMET ATAY (Gaziantep) – Katılmıyorum Sayın Başkan?

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Kayseri Milletvekili Sayın Dursun Ataş.

Buyurunuz Sayın Ataş. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

DURDUN ATAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan 220 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesi üzerine İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, her şeyden önce şunu belirterek sözlerime başlamak isterim: Bu kanun teklifi geçen hafta muhalefetin oylarıyla reddedilmiş, AKP tarafından Meclis iradesine darbe vurularak hukuksuz bir şekilde yeniden önümüze getirilmiştir, yani Meclis iradesi hiçe sayılmıştır.

Değerli milletvekilleri, kanun teklifiyle güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması, ilk defa veya yeniden kamu görevine atanacaklar hakkında yapılmasını, araştırmanın kapsamının ve tespit edilecek hususların belirlenmesini, elde edilen verilerin değerlendirilmesini ve benzeri hususları kapsamaktadır. Kanun teklifi, niteliği itibarıyla hassas bir konuyu düzenlemektedir. Bu nedenle otoriter bir anlayışla ele alınmamalı, insan hakları kapsamında düzenlenmelidir. Güvenlik soruşturması günümüzde genel bir uygulama hâline getirilmiştir; gizlilik gerektiren ya da devlet görevi açısından hassas sayılacak görevlerle sınırlı tutulmalıdır. Yine, hakkında güvenlik soruşturması yapılan kişiye açıkça ve etkili şekilde itiraz imkânı sunulmalı ve hukuka aykırı uygulamalarla hak kaybına uğrayanların zararı tazmin edilmelidir.

Bu kanun teklifi birçok konuyu Cumhurbaşkanlığı yönetmeliğine bırakmaktadır. Bu partili Cumhurbaşkanlığı sisteminde her konu Cumhurbaşkanının inisiyatifine bırakılmaktadır. Bu ucube hükümet sistemi bütün ülkeyi bir adamın ağzına hapsedmiştir. Üstelik idareye böyle bir yetkinin verilmesi açıkça Anayasa'ya da aykırıdır. İdareye belirsiz yetkiler veren düzenleme, yasama yetkisinin devredilemezliği ilkesinin ihlali niteliğindedir. Meclisin yetkisi Cumhurbaşkanına devredilmektedir, Meclisin kanunla düzenlemesi gereken hususlar Cumhurbaşkanının tek başına hazırlayacağı yönetmeliklere, kararnamelere bırakılmıştır. Tüm yetkiler tek bir kişinin elinde toplanmıştır, Meclis ve Bakanlar Kurulu gibi karar mercilerinin yerini tek adam almıştır. Meclise gelen bütün kanunlar sarayda hazırlanmaktadır. Partili Cumhurbaşkanlığı sistemi getirilirken “Meclisin daha güçlü olacağı, yasama ve yürütmenin sert bir şekilde ayrılacağı” gibi vaatler sözde kalmıştır. Her konuda olduğu gibi AKP, milletimizi gerçek dışı vaatlerle yanıltmış, ülkeyi bu hükümet sistemiyle kaosa sürüklemiştir.

Sayın milletvekilleri, 15 Temmuz hain darbe girişimi üzerinden yaklaşık beş yıl geçmesine, olağanüstü hâlin kalkmasına rağmen iktidar hâlen olağanüstü hâl varmışçasına hareket etmektedir. 15 Temmuz sonrası makul görülebilen bazı uygulamalar artık makul olmaktan çıkmıştır. AKP bu durumu alışkanlık hâline getirmiş, kendisine kalkan olarak kullanmaktadır. AKP ülkeyi normalleştirmek yerine daha da otoriter bir hâle getirmeye çalışmaktadır; gazetecileri tutukluyor, kendisini eleştirenleri Silivri'ye gönderiyor, medyayı kontrol altında tutuyor, cezalarla az sayıdaki muhalif düşünen medyayı sindirmeye çalışıyor, sivil toplum örgütlerini baskı altına almaya çalışıyor, basına sansür uyguluyor, haberlere erişim yasağı getiriyor, sosyal medyayı yasaklamaya çalışıyor, kamu gücünü parti menfaati için kullanıyor, üniversitelere kayyum rektörleri atıyor, akademik özgürlükleri hiçe sayıyor, baroları susturmaya çalışıyor, kendisi gibi düşünmeyen herkesi terörist ilan ediyor, gösteri ve toplantıları yasaklıyor; kendi lebalep kongrelerle övünürken vatandaşa cezalar yağdırıyor, insan haklarını hiçe sayıyor, yargıyı siyasallaştırıp sopa olarak kullanıyor, çıplak aramalar yapıyor, vatandaşı fişliyor yani

sonuç olarak iktidar Türkiye’yi otoriterleştiriyor. Tüm bunları yaparken “Avrupa’yla birlikte gelecek tasarlıyoruz.” deyip İnsan Hakları Eylem Planları da açıklıyor. Bu ne perhiz bu ne lahana turşusu?

Sayın milletvekilleri, diğer bir konu da hain darbe girişimi üzerinden beş yıl geçmesine rağmen, şehirlerin giriş ve çıkışlarında polis noktaları vardır ve karakolların etrafı ise hâlâ beton bariyerlerle çevrilidir. Bir Orta Doğu ülkesi görünümünü andıran bu görüntü Türkiye’ye maalesef ki yakışmamaktadır. Devlet ve millet arasından bariyerler kaldırılmalıdır diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

2’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 2’nci madde kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, 3’üncü madde üzerinde 4 önerge vardır. İlk okutacağım 2 önerge aynı mahiyettedir, bu önergeleri okutup birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 220 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 3’üncü maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Yaşar Tüzün	Ayhan Barut	Necati Tıǧlı
Bilecik	Adana	Giresun
Ensar Aytekin	Nihat Yeşil	Faruk Sariaslan
Balıkesir	Ankara	Nevşehir
	Rafet Zeybek	
	Antalya	

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Züleyha Gülüm	Mahmut Toǧrul	Erol Katırcıoǧlu
İstanbul	Gaziantep	İstanbul
Mehmet Ruştı Tiryaki	Musa Piroǧlu	Dirayet Dilan Taşdemir
Batman	İstanbul	Aǧrı

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ SERMET ATAY (Gaziantep) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk konuşmacı Giresun Milletvekili Sayın Necati Tıǧlı.

Buyurunuz Sayın Tıǧlı. (CHP sıralarından alkışlar)

NECATİ TİǒLI (Giresun) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu Teklifi’nin 3’üncü maddesi üzerine söz aldım. Genel Kurulu saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

15 Temmuzdan sonra yayınlanan KHK’yle TSK, İstihbarat, polis ve cezaevleri çalışanları için uygulanan güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması, tüm kamu görevlileri için geçerli hâle getirildikten sonra 2018 yılında Türkiye Büyük Millet Meclisinde kanunlaşmıştı. Partim o kanunu Anayasa Mahkemesine götürünce Anayasa Mahkemesi haklı olarak birçok sebepten dolayı kanunu

Anayasa'ya aykırı bulmuş ve iptal etmişti. Şimdi, yine aynı kanun teklifiyle karşı karşıyayız. Hiçbir kanun Anayasa'ya aykırı olamaz. Türkiye Cumhuriyeti Anayasa'sı bu kanun teklifiyle bir kez daha AKP iktidarı tarafından ihlal edilmektedir. Anayasa'nın 70'inci maddesi "Hizmete alınmada, görevin gerektirdiği niteliklerden başka hiçbir ayırım gözetilemez." der ve noktayı koyar. Kamu hizmetinde çalışacaklar için "güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması" adı altında bu düzenlemeyi yapmak hem Anayasa'ya aykırıdır hem de araştırmayı kimlerin nasıl yapacağı, elde edilen bilgilerin nasıl saklanacağı, silinip silinmeyeceği, yetkinin kötüye kullanılmasının önüne nasıl geçileceği belirsizdir.

Sakin ola ki "Bu araştırmalar yapılmazsa 15 Temmuzda yaşananlar bir daha yaşanır." demeyin; unutmayın, o hainleri de o kadrolara, o makamlara siz getirmiştiniz. Şimdi de bu ülkenin okumuş, Atatürk ve cumhuriyet ilkelerine bağlı, laik, vatansever gençlerini kamuda çalıştırmamak için bu kanun teklifini icat ettiniz. Sizler, bu kanun teklifiyle birlikte birçok genci "Güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması uygun değildir." diyerek kamu hizmetine kabul etmeyeceksiniz. Niçin? Tabii ki tarikatçılara, cemaatçilere ve kendi kadrolarınıza yer açmak için. Yani, derdiniz devletin güvenliği için araştırma ve soruşturma yapmak değil, derdiniz partinizin ve iktidarınızın güvenliğini sağlamak için Anayasa'yı ihlal ederek bu düzenlemeleri yapmaktır.

Oysa memuriyet alımlarında Anayasa'daki hak ve hürriyetleri sınırlandırılmasın; özel hayatın gizliliği, kamu hizmetlerine girme hakkı ilkelerine bağlı kalınsın ve Anayasa ihlal edilmesin istiyoruz. Biz, kamu girişi sınavlarında başarılı olmuş kişilerin bilgileri ilgili kamunun yönetim, denetim ve hukuk birimlerinden birer temsilcinin oluşturduğu kurula iletilsin ve her şey şeffaf olsun istiyoruz. Biz, adayla ilgili tüm bilgilerin hukuka uygun bir şekilde elde edilmiş bilgi ve belgelerden oluşmasını istiyoruz. Biz, ilgili kamu görevinin gerektirdiği nitelikleri taşımayan adaylar tespit edildiğinde bu durumun adaya bildirilmesini istiyoruz. Biz, adaya kendisi hakkındaki iddialar konusunda savunma hakkı verilmesini istiyoruz. Biz, adayların anayasal haklarının korunmasını ve adaylar arasında ayrımcılık olmamasını istiyoruz. Biz, mülakat görüşmelerinin kamera kaydı altında yapılmasını ve o kayıtların sadece yargısal başvurularda kullanılabilir olmasını istiyoruz.

Sayın milletvekilleri, Millî Savunma Bakanlığı, Genelkurmay Başkanlığı, Jandarma, Emniyet, Sahil Güvenlik teşkilatları dışında istihbaratla görevli ve yetkili olan tek kuruluş Millî İstihbarat Teşkilatıdır. Kanun teklifinde çoğul olarak kullanılması ve "istihbarat teşkilatlarında" denilmesi birçok tartışmayı da beraberinde getirecektir. Acaba bu ülkede MİT'ten başka bir istihbarat teşkilatı daha mı var, varsa bu teşkilat kimlere bağlıdır, kim için çalışır? Kanun teklifindeki "millî güvenlik açısından stratejik önemi haiz birim" ne demektir? Bu ucu açık bir cümle olduğu için altı doldurulmalı ve "stratejik önemi haiz birim"den ne kastediliyor açık bir dille yazılmalıdır. Yani hangi kurum, hangi özel şirket millî güvenlik açısından stratejik önemi haiz birim yerine geçiyor, bu açıklanmalıdır.

Aslında, sizin arzuladığımız, kimse memuriyet sınavlarına girmesin, kamuda çalışacaklar kestirme yoldan gitsin, partinize üye olsun ve kamu hizmetinde çalışmak üzere kendisi için açılan kapıdan içeri girsin. Siz, diploma sahibi olmadan, sınavlara girmeden, liyakate gerek duymadan, parti üyeliğiyle devlet memuru değil kendinize memur istiyorsunuz. Siz, devletin bütün organlarını partinizin siyasal organları gibi çalıştırıyorsunuz. Sizin bu kanunu böyle istemenizin tek bir nedeni var, o da partinizin ve başındaki kişinin güvenliği. Sizin amacınız, devlet organlarını korumak değil partinizi korumaktır.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci konuşmacı İstanbul Milletvekili Sayın Musa Piroğlu.

Buyurunuz Sayın Piroğlu. (HDP sıralarından alkışlar)

MUSA PİROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, kürsüye gelen bütün muhalefet sözcüleri, Meclis tarafından reddedilen bir kanunun Meclis iradesi çiğnenerek tekrar gündeme getirilmesi konusunda iktidar çoğunluğunu bu iradeye saygıya çağırıyor; yanlış yapıyorlar. Bu iktidar çoğunluğunun halkın iradesine ve Meclis iradesine saygısı yok. Onların saygı duyduğu bir tane irade var, o da sarayın iradesi. Halkın iradesi değil, sadece sarayın iradesi karşısında diz çöküyorlar, biat ediyorlar.

Bu iktidar çoğunluğu, bu yasayla beraber bu ülkede ağır bir baskı rejimi kurmak istiyor; ülkeyi sarayın iki dudağına, saraydaki tek adamın iki dudağına sıkıştırarak ve ülke halklarının kaderini o iki dudağın arasında ezme istiyor. Bu yasa da bu yüzden çıkarılmak isteniyor. Bu baskı rejimi, buradaki çoğunlukla beraber sokakta polis ve mahkeme terörüne yaslanarak yürütülüyor. Bu rejim, aynı zamanda işçiler karşısında ağır bir otoriter emek rejimi de kurmaya çalışıyor. Hakkını arayan kadınların üstüne saldırıyor, boğazını sıkıyor; hakkını arayan Boğaziçi öğrencisinin boğazını sıkıyor, onu darbederek, işkence yaparak gözaltına alıyor; hakkını arayan Migros işçisine karşı Tuncay Özilhan'ı koruyor, işçiyi boğazını sıkarak gözaltına alıyor. Ülkeyi bir adamın iki dudağına hapsedmek isteyenler, aynı zamanda işçileri patronların iki dudağına hapsedmek istiyor; kod-29, ücretsiz izin ve benzeri uygulamalarla işçilerin kazandığı bütün hakları yok ediyor. Yani ülkeye, ülke halklarına, işçilere ve yoksullara bir cehennem dayatıyorlar ve durdurulamazlarsa bu cehennem bu ülke halklarının tepesine çökecek ve bu yüzden bize saldırıyorlar, bu yüzden HDP'ye saldırıyorlar; bu saldırı üstünden kendi geleceklerini, kendi varlıklarını korumak ve kurmak istiyorlar.

Hazreti Ali bir yerde diyor ki: “Mazlumlar en az zalimler kadar cesur olmadıkça zulümden ve zilletten kurtulamayacaklar.” Ben buradan ülke halklarına diyorum ki: Boğaziçi öğrencisi kadar cesur, Migros işçisi kadar kararlı ve erkek şiddetine direnen kadın kadar gözü kara olmadıkça bu cehennemin içinde yaşamaya devam edeceğiz; biz ayağa kalkmadıkça bu iktidar zulüm iktidarını koruyacak ve korumaya devam edecek.

Hakan Dağdeviren, 11 yaşında, lösemi hastası; annesi ve babası tutsak; tek başına bir hastane koğuşunda yatıyor, ölümle yüzleşiyor, ölümle pençeleşiyor ve annesi, babası bırakılmıyor. Ben size vicdanınız kurusun demeyeceğim çünkü vicdanın kuruması için vicdanın olması gerekiyor, ne yazık ki burada bu vicdanın en ufak emaresi okunmuyor. Ve siz, Ömer Faruk Gergerlioğlu'nu tutuklayarak bu çocuğun sesini, bunun gibi yüzlerce tutsak bebeğin sesini kısmak istediniz, kısmak için uğraştınız; Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun eline kelepçe vurarak onun ve onlar gibilerin seslerinin bu kürsülerden duyulmasını engellemek istediniz. “Benim için hiç kaygılanmayın, dimdik ayaktaım, moralim çok iyi, size enerji vereyim. Ömer Faruk Gergerlioğlu.” Bu da size dert olsun! (HDP sıralarından alkışlar)

Bu iktidar, bu kelepçeyi Ömer Faruk Gergerlioğlu'nin eline takarak, koluna takarak, iptal edilmiş yasayı tekrar gündeme getirerek ve bu ülke halklarını bir zulmün içine atarak aslında bu kelepçeyi ne yazık ki buraya vurdu. Bu kelepçe size yakışır; bu kelepçeyi kırmak da iktidarınızı yıkmak da saltanatınızı dağıtmak da bizim görevimiz. Gideceksiniz demiyorum, sizi biz götüreceğiz. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Karar yeter sayısı...

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunacağım ve karar yeter sayısı arayacağım.

Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Yok Başkanım, yok.

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – Var, var.

BAŞKAN – Kâtip Üyelerimiz arasında anlaşmazlık var, elektronik cihazla oylamaya geçiyorum.

Oylama için iki dakika süre veriyorum ve oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Karar yeter sayısı vardır, önergeler reddedilmiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu Teklifi'nin 3'üncü maddesinin (2)'nci fıkrasında yer alan "istihbarat teşkilatlarında" ibaresinin "Millî İstihbarat Teşkilatı'nda" ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Dursun Müsavat Dervişoğlu Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Şenol Sunat

İzmir

Adana

Ankara

İsmail Tatlıoğlu

Muhammet Naci Cinisli

İmam Hüseyin Filiz

Bursa

Erzurum

Gaziantep

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ SERMET ATAY (Gaziantep) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Ankara Milletvekili Sayın Şenol Sunat.

Buyurunuz Sayın Sunat. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

ŞENOL SUNAT (Ankara) – Değerli milletvekilleri, evet, geçen hafta maddelere geçilirken reddedilen ama İç Tüzük'e aykırı bir şekilde, bir yıl Meclise getirilmemesi gerekirken getirilen, arkadan dolanılan, milletin Meclisinin hakkını gasbederek getirdiğiniz kanun teklifini konuşuyoruz.

Evet, siz millet iradesine saygılı değilsiniz, siz Anayasa'yı da kanunları da İç Tüzük'ü de ihlal ediyorsunuz, bunu bir alışkanlık hâline getirdiniz; tarihe kanunsuz, ilkesiz, adaletsiz, kuralsız bir iktidar olarak geçeceksiniz. Emin olun tez konusu olacaksınız, tezler yazılacak hakkınızda; yolsuzluğun zirve yaptığı, yoksulluğun pik yaptığı, yasakların herkesi kuşattığı bir Türkiye'yi başarmanın tezleri yazılacak sayenizde.

Evet, sayın milletvekilleri, bu teklifin genel gerekçesi, FETÖ sızmalarının engellenmesi ve kamu görevlilerinin görev niteliklerini haiz olup olmadıklarının tespit edilmesi gösterilmiştir. Evet, tam bu noktada bir soru sormak istiyorum: Eğer amaç devlete sızmaları engellemekse Türk Silahlı Kuvvetlerine subay ve astsubay yetiştiren harp okulları ile astsubay yüksekokullarına giriş şartlarından "irticâî faaliyetlere karışmamış olması" hükmünü neden kaldırdınız? Kuvayimillîye ruhuyla ve Atatürk milliyetçiliğiyle yetişen "Peygamber ocağımız" dediğimiz, tarihi şanlı zaferlerle dolu Türk Silahlı Kuvvetlerinin ayarlarıyla oynadığınız hâlen yetmedi mi?

Geçenlerde amiral rütbesinde bir askerın tarikat tekkesinde görüntüleri ortaya çıktı. Makam arabası kapıda, apoletler yeleğinin altında, amiral tekkede zikir çekiyor. Bu amiral devlet memuru değil mi sayın vekiller? Yine, her şeye maydanoz olan Ayasofya İmamı devlet memuru değil mi? Bu kişilerin, bu zatların devlete ve vatandaşa karşı sorumluluğu yok mudur? Bu düzenlemeleri ve görüntüleri birlikte ele aldığımızda, 15 Temmuz öncesi ve sonrası yaşananlar aklımıza geliyor, "Acaba yine devlet içinde ve orduda yeni yapılanmalar mı oluşturuluyor?" diye düşünüyoruz. Bu anlayış yani sizlerin bu anlayışı "Bize yakınsa, bizi destekliyorsa her türlü tarikat, cemaat her hassas noktada olabilir, söz sahibi olabilir." anlayışıdır. Hani, son zamanlarda 94 ruhundan bahsediyorsunuz ya, parti ideolojinizi devlet ideolojisi hâline getirme çabasından vazgeçin artık, başaramayacaksınız. Yakın tarihte yaptığınız

hataların bedelini Türk milleti çok ağır ödedi. Düne kadar “bizim çocuklar” dediğiniz, devletin bütün kılcal damarlarına soktuğunuz kişileri ve pislikleri hâlâ temizleyemediniz. Bu yaşananlardan hiç mi ders çıkarmadınız? Bu milletin artık dayanacak gücü de ödeyecek bedeli de kalmadı. Yaptığınız yanlışlar artık milletimizi, devletimizi de bağlamaz; “Milletim bizi affetsin.” demek de sizi bir kez daha aklamayacaktır, aklamaz.

Sayın milletvekilleri, Andımız yasaklanıyor, Cumhuriyet İttifakı’nın ortağı yağıp gürlüyor, Danıştaya göstermelik tepki veriyor ama tepkilerini büyük ortağa göstermek cesaretini gösteremiyor. Ne oldu? Büyük ortak son noktayı koydu, “İstiklal Marşı’mız bizim millî andımızdır.” dedi, geçti; cevabınız yok mudur?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

ŞENOL SUNAT (Devamla) - Madalyalardan Atatürk kabartmaları çıkarılıyor, Kültür Bakanlığı sanat ve halk müziği topluluklarının isimlerinin önünden “Türk” kelimesini kaldırıyor. Bunlar tesadüf mü sayın milletvekilleri? Neyi amaçlıyorsunuz? Hangi karanlık mahfillere hizmet ediliyor? Yakın geçmişinizi çok iyi bildiğimizden endişe taşıyoruz. Nedir sizin Türk düşmanlığınız, nedir sizin Atatürk alerjiniz? Irak Türkmen Cephesi Başkanı Erşat Salihî neden uzaklaştırıldı? Öyle lafla falan olmuyor sayın milletvekilleri, kime ve kimlere mesaj veriliyor? Yolsuzluk ve israf ekonomisinin yokluğa mahkûm ettiği, milletimizi korkutma amaçlı darbe mağduriyetine de sığınmayın. Bizler neler gördük neler. İYİ Parti olarak oyunları boza boza geliyoruz. Öyle sizlere Montrö’yü de tartıştırmayız, bunu da iyi bilin sayın milletvekilleri.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 220 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin çerçeve 3’üncü maddesinin 2’nci fıkrasına “tutukevlerinde çalışacak personel” ibaresinden sonra gelmek üzere “kamu kurum ve kuruluşlarında çalışacak öğretmenler” ibaresinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Mustafa Elitaş	Erkan Akçay	Hasan Çilez
Kayseri	Manisa	Amasya
Salih Cora	Mahmut Atilla Kaya	Semiha Ekinci
Trabzon	İzmir	Sivas
Fehmi Alpay Özalan	Mustafa Levent Karahocagil	Bahar Ayvazoğlu
İzmir	Amasya	Trabzon
	Sabahat Özgürsoy Çelik	
	Hatay	

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ SERMET ATAY (Gaziantep) – Takdire bırakıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen yok.

Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Önergeyle güvenlik soruşturması kapsamına kamu kurum ve kuruluşlarında istihdam edilecek öğretmenlerin eklenmesine yönelik düzenleme yapılmaktadır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 3'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 3'üncü madde kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, 4'üncü madde üzerinde 3 önerge vardır. İlk okutacağım 2 önerge aynı mahiyettedir, bu önergeleri okutup birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 220 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Mahmut Toğrul	Dirayet Dilan Taşdemir	Mehmet Ruştü Tiryaki
Gaziantep	Ağrı	Batman
Tulay Hatimoğulları Oruç	Erol Katırcıoğlu	Mahmut Celadet Gaydalı
Adana	İstanbul	Bitlis

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Yaşar Tüzün	Rafet Zeybek	Ayhan Barut
Bilecik	Antalya	Adana
Necati Tıǧlı	Faruk Sarıaslan	Ensar Aytekin
Giresun	Nevşehir	Balıkesir

Nihat Yeşil

Ali Mahir Başarıır

Ankara

Mersin

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ SERMET ATAY (Gaziantep) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk konuşmacı Bitlis Milletvekili Sayın Mahmut Celadet Gaydalı.

Buyurunuz Sayın Gaydalı. (HDP sıralarından alkışlar)

MAHMUT CELADET GAYDALI (Bitlis) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, görüşülmekte olan 220 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesi üzerine söz almış bulunmaktayım. Sizleri ve kamuoyunu saygıyla selamlarım.

Başta Sayın Selahattin Demirtaş olmak üzere, hukuksuzluk karşısında tarafı yargıya yılmaz bir adalet dersi veren hukuk ve evrensel değerlerin savunucusu tüm avukatların Avukatlar Günü'nü kutlarım.

Değerli milletvekilleri, 4'üncü maddeyle arşiv araştırmasının kapsamı belirlenerek çeşitli adli sicil kayıtlarının detayları irdelenmektedir, kamu görevlerine uygunluğunun araştırılması öngörülmektedir. Siyasi saiklerle günümüzde birçok kişinin yargı sopasıyla cezalandırıldığı göz önünde bulundurulursa

bu durum, yine iktidarın kendi filtresine takılacak farklı siyasi görüşteki kişilerin önüne set koymak için bir zemin hazırlamaktadır. Bu kapsamda devam eden soruşturmalar, hükmün açıklanmasının geriye bırakılması, takipsizlik gibi çok sayıda yargısal açıdan kesin hüküm doğurmayan durumlar değerlendirilmeye tabi tutularak keyfîlik sınırlarına sevk edilmektedir.

Böylesi bir düzenleme, devletin AKP ve iktidar ortakları tarafından yeniden organize edilmesi ve gerçek anlamda kamu alanının partileştirilmesine ve toplumun kutuplaştırılmasına yol açmaktadır. Her türlü hukuki ilkeye aykırı bir maddedir. Yargı organı olarak değerlendirdiğimiz husus yürütmenin kontrolü ve denetimi altında bir birim olarak çalıştırılmaktadır. Özellikle siyasi davalarda suç ve ceza ilişkisi Anayasa'ya ve yasalara göre değil, iktidarı ne kadar rahatsız ettiğiyle alakalı olarak değerlendirilmektedir. Hâkimin önüne çıkmak ve ceza almak için olumsuz bir cümlenin başına "AKP" yazın ve paylaşın, bitti, yaftalanırsınız. İyi günde olsunlar, bağımlı yargı da küçücük bir eleştiriyi ülkenin bağımsız bütünlüğüne bağlar ve gencecik bir insan ceza alır. İşte, suç ve ceza ilişkisinin bu kadar basit olduğu bir ülkede bu tarz maddeler binlerce gencin umudunu da yok eder.

Değerli milletvekilleri, esasen kanun teklifi sadece bu maddesiyle değil, genel anlamıyla da her türlü insani ve hukuki değerlere aykırı bir tekliftir. Bu kanun teklifi, "Ya teslimiyet ya yok ol." demenin bürokratik bir tanımıdır. Bu teklif akılselim bürokratların değil, "Gitsinler ağaç kabuğu yesinler." diyen vicdanını yitirmiş insanların teklifidir. Bu teklif; Boğaziçi'nde direnen öğrencileri, haksızlıklara ses çıkaran kadınları, hakkını ararken haksız yere gözaltına alınmış ve tarafsızlığını yitirmiş yargı eliyle öyle ya da böyle cezalandırılmış binlerce insanı, çocuğunu ve ailesini devlet memuru, daha doğrusu "AKP memuru yapmama" teklifidir. Şimdi zannediyorsunuz ki KPSS ve mülakat cenderesinde devlet memuru olmak için mücadele veren, ter döken milyonlarca genç sizin kapınızda birikecek.

Gençlerden korkuyorsunuz. Korkuyorsunuz ve bu korku sizi üniversite kapılarına kelepçe vuracak duruma getirdi. Korkunuzda da haklısınız, sizin köhnemiş Orta Çağ zihniyetinizi o gençlerin direnişi durduracak.

Ben size asıl fişlenmesi gerekenlerin kısa bir listesini hazırladım. Fişlenmesi gerekenler, yeni yapılmış bir yolun 85 metresinin çökmesinde kusurlu olanlardır. Bu proje hatası ise, imalat hatası ise, denetim hatası ise, her kim ise sorgulanarak o fişlenmelidir. Fişlenmesi gerekenler, dünyanın en güvenilir ulaşım aracı olan demir yollarında kazalarda kusuru olanlardır, genelde dejenere olan yani GDO'suyla yüzlerce defa oynadığınız Kamu İhale Kanunu'yla hormonlu büyüttüğünüz ihale çeteleri firmalarıdır, pudra şekeriyle büyüttüğünüz iş insanlarıdır. Fişlenmesi gerekenler, depremde yıkılan binaların gerçek sorumlularıdır, madenlerde yitip giden canların sorumlularıdır, doğayı ve çevreyi para uğruna acımasızca katledenlerdir. Fişlenmesi gerekenler, kamu malını ve parasını yağmalayanlar, Merkez Bankasının içini boşaltanlar, milyonlarca genci işsiz ve ümitsiz bırakanlar, cihatçı örgütlere silah dağıtanlar, yargıyı elinde oyuncığa çevirenler, avro alarak huzur hakkı alıp halkın huzurunu bozanlar, akademisyenlerin cübbesini polislere ezdirenler ve sahte belgelerle Meclise operasyon yapan ve yaptırımlar olmalıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

MAHMUT CELADET GAYDALI (Devamla) - Bu belgeler de iki yıl değil, bir asır saklanmalıdır.

Gündem değiştirerek halkın gerçek sorunlarından uzaklaşamazsınız, hele hele kafanızı kuma gömerek ülke gerçeklerinden hiç kaçamazsınız. Daha fazla safsata yapmadan, halkın gerçek sorunları olan ekonomi, pandemi ve aşî durumu, işsizlik, yolsuzluk, yoksulluk Meclisin esas gündem konusu olmalıdır.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci konuşmacı Mersin Milletvekili Sayın Ali Mahir Başarır.

Buyurunuz Sayın Başarır. (CHP sıralarından alkışlar)

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) – Birden bağırma, yavaş yavaş.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Tamam, yavaş yavaş.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Senin yapacağın bir şey kalmadı.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Evet yani Sayın Başkanım, artık benden günah gitti demiyorum tabii.

Gerçekten burada bir hikâye anlatmak istiyorum ve dinlemenizi de istiyorum bunu.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Büyüklük sende kalsın gene de.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – 1990’ların başı, fakülteyi bitiren genç bir hukukçu, Erzincan Hukuk Fakültesine asistan olarak başvuru yapar. Sınavları geçer, prosedürler yerine gelir, güvenlik soruşturmasına takılır. Hemen Marmara Üniversitesine başvurur, orayı kazanır. Doktorasını yapar, doçent olur, profesör olur, milletvekili olur, Meclis Başkanı olur, Mustafa Şentop. Benim, böyle bir haksızlığa uğramış bir kişinin, Meclis Başkanının, Anayasa’ya aykırı, Anayasa Mahkemesinin iptal ettiği ve geçen hafta bu Meclisten dönen yasayı getirirken yüzüm kızarır ve daha beterini getiriyor. Değerli arkadaşlar, bakın, bu güvenlik soruşturmasından, arşiv araştırmasından Başbakanlık yapmış Binali Yıldırım da mağdur olmuş, Grup Başkan Vekilimiz Engin Altay beş yıl atanmamış ama bugün daha beterini getiriyorsunuz; olmaz.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Ben yoklama istemeyeyim de ne yapayım?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Değerli milletvekilleri, peki, on dokuz yılda bu güvenlik soruşturmasından ne çıktı? “Terörist” sıfatıyla yargılanan 3 bin hâkim çıktı, bugün aynı sıfatta yargılanan binlerce memur çıktı. Siz, gerçekten “liyakat” “bilgi” “birikim” “vatan sevgisi” bu kavramları arıyorsunuz? Hayır. Bugün Sağlık Bakanlığına bakıyorum, Menzil diye bir cemaat liste veriyor; Adalet Bakanlığına bakıyorum, İskenderpaşa diye bir cemaat blok liste veriyor; diğer bakanlıklara bakıyorum, cemaatlere teslim edilmiş. Peki, pırıl pırıl gençler, iyi eğitim almış gençler, gerçekten bu ülkeyi seven gençler atanabiliyor mu? Hayır. Eğer gerçekten bu ülkeyi sevseniz, bu vatani sevseniz... Bu ülkede milyonlarca göreve gelecek pırıl pırıl gencimiz var ama onlara layık görmüyorsunuz. Sizin için üç tane kavram var: Bir, partili olacak; iki, aile, soyağacı çok önemli; üç, cemaatler liste verecek; olmaz, olmaz.

VAHİT KİLER (Bitlis) – Ülkesini sevecek.

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – Ülkesini sevecek, vatana ihanet etmeyecek.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Evet, bakın “Ülkesini sevenleri atıyoruz.” diyorsunuz, 15 Temmuzda gördük bu ülkesini sevenleri. Atadığınız o hâkimler, o polisler bu Meclisi bombaladı.

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – Vatani satmayacak. Onlar vatani satanlar. Biz “Vatani satmayacak.” diyoruz işte, onun için bunu getiriyoruz.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Aynı anlayış devam ediyor, aynı anlayış daha vahşi bir şekilde devam ediyor. Biz -maalesef ki- size ısrarla 2009’dan beri söyledik. Burada rahmetli Kamer Genç konuştuğunda saldırdınız.

ORHAN SÜMER (Adana) – O zaman vatani seviyorlardı, şimdi de sevdikleri gibi (!)

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Defalarca söyledik, bu ülkede sizin getirdiğiniz bu yasa devleti çok daha fazla geriye götürecektir. Anayasa'nın en az 8 maddesine aykırı. Anayasa Mahkemesi iptal etmiş. Niye bu ısrar? Neden? Bir kıstas koyarsınız anılarım ama yedi ceddi araştırıyorsunuz.

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – Yok öyle bir şey, kendi şahsını araştırıyor.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) - Şimdi, muhalefet partisinin üyeleri istifa etmek zorunda kalıyor, neden ediyor biliyor musunuz?

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – Mahir Bey, sadece şahsıyla ilgili.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) - Neden ediyor biliyor musunuz?

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – Sadece şahıs, şahıs.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) - Bakın, oğlu hâkim olacak, yeğeni asker olacak, muhalefetten bir partiye üye olduğu için partisinden istifa etmek zorunda.

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – Sadece şahsa münhasır araştırma yapılacaktır.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) - Ama siz, partinizin arka bahçesindeki gençlik kollarını, kadın kollarını avukatlıktan hâkim yapıyorsunuz.

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – Hiç de öyle bir şey yok.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) - Olacak şey mi bu?

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – Öyle bir şey yok.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) - Yapıyorsunuz.

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – Yok öyle bir şey.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Yapıyorsunuz.

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – Yok, öyle bir şey yok.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Ben bunları görüyorum arkadaşlar, görüyorum, yapmayın!

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – Vatanını seven, milletini seven herkes olabilir.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Yapmayın!

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – Öyle bir şey yok.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Bir yerde bir CV geliyor.

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – Kanunu dahi okumamışsın Mahir Bey.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Bakın, en az 3 dil biliyor, iyi bir okulu bitirmiş.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Pırıl pırıl.

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – Tamam.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Terörle hiçbir bağlantısı yok, sınavdan çok yüksek not almış.

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – Girebiliyor.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Giremiyor, giremiyor.

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – Örnek getir bir tane.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Çok örnek var, o kadar çok örnek var ki sulh ceza hâkimlerine, asliye ceza hâkimlerine bakın bir.

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – Kanunu okumanı tavsiye ediyorum.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Özellikle atanan hâkim ve savcılara bakın bir.

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – Maddeleri okumanızı tavsiye ediyorum.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Ben bunu Komisyonunda söylediğim zaman dediniz ki: “Mehmet Moğultay, Seyfi Oktay da almıştı.”

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – Onlar öyle aldı işte, senin dediğin gibi aldı.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Ama onların aldığı hiçbir hâkim bu Meclisi bombalamadı. (CHP sıralarından alkışlar)

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – Onlar öyle aldı. Onlar vatana ihanet etti.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Bir kez daha söylüyorum: Bana dediniz ki “Sen Bakanın çırağısın.” Açık söyleyeyim, Mehmet Moğultay’ın, Seyfi Oktay’ın çırağı olmak FETÖ’nün uşağı olmaktan çok daha iyidir.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu Teklifi’nin 4’üncü maddesinin (1)’inci fıkrasının (c) bendinin çıkarılmasını, (ç) bendinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini ve bu değişiklikler doğrultusunda bentlerin teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

“ç) Kişi hakkında kesinleşmiş mahkeme kararları ve 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 171 inci maddesinin beşinci ve 231 inci maddesinin on üçüncü fıkraları kapsamında alınan kararlar ile kişi hakkında devam eden veya sonuçlanmış kovuşturmalar kapsamındaki olguların,”

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Behiç Çelik

Hayrettin Nuhoğlu

Adana

Mersin

İstanbul

Yasin Öztürk

Fahrettin Yokuş

Denizli

Konya

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

İÇİŞLERİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ CEMİL YAMAN (Kocaeli) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Konya Milletvekili Sayın Fahrettin Yokuş.

Buyurunuz Sayın Yokuş. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Konya’mızın bazı yerlerinde adaletsiz, hukuksuz uygulamalar var liyakatsiz işlerin sonucu gelişen, bunlarla ilgili bazı görüşlerimi beyan etmek istiyorum. Altınekin, Konya’mızın güzide ilçelerinden birisi; Konya merkeze 60 kilometre mesafede, tarım ve hayvancılıkla uğraşan güzide bir ilçemiz. Bu ilçemizin Oğuzeli diye bir köyü var, eski kasaba. Geniş toprakları, 17 noktada yayla gibi yerlerinde kurulmuş insanlarımız hayvancılık ve yoğun olarak besicilik yapıyor ama gelin, görün ki bu arazilerin tamamı mera. Gittim, gördüm, maalesef, yıllardır mera sorunu çözülmemiş; vatandaşların

evleri, besî damları mera. Takdir edersiniz ki bu mera hâli içerisinde bazı arazileri de ekiyorlar, hayvan yemi olarak yetiştirmek için ekiyorlar. Fakat gelin, görün ki Altınkekin'imizin 2'nci defa seçilmiş bir belediye başkanı var, seçimlerden bu yana iki sene geçmesine rağmen hâlâ seçim kavgası içerisinde. "Bana oy attı, oy atmadı." diye insanlara ayırım yapmaya devam ediyor. Gittim, bizzat gördüm. O garip köylülerin yani ona oy atmamış köylülerin ektiği araziler maalesef sürülmüş yani ekili arazi sürülmüş. Sordum: Yanınızdaki arazi niye sürülmedi de sizinki sürüldü? Dediler ki: "O AK PARTİ'ye oy attı, biz atmadığımız gerekçesiyle düşmanlık yapıyor." Şimdi, bunu niye anlatıyorum. Allah aşkına, burada 1.700 vatandaşımız yaşıyor, ne olur bu insanların sorunlarını çözün, ayrımcılıktan vazgeçin, adınızdaki adaleti bir kez olsun Altınkekinine götürün.

Başka bir şey: Sulama birlikleri. Devlet Su İşlerinin Konya'da 9 sulama birliği var. Beyşehir Sulama Birliğini borçları nedeniyle kapatıyorlar, 150 kilometre uzaklıktaki Çumra Ovası Sulama Birliğine bağlıyorlar ve bu 8 sulama birliğimizin ikisine işçi kadrosunda atama yapıyorlar. Dikkat buyurun, devlet memuru değil, birlik başına 2 işçi. Birine teknisyen, birine de düz memur. Ya, kardeşim, Devlet Su İşlerinde birçok ziraat mühendisimiz var, tarımda birçok ziraat mühendisimiz var, niye bunları atamıyorsunuz? Yönetmeliğe aykırı yaptığınız bu atamalar sonrasını akılları başlarına geliyor, "Şu işçilerin yerine mühendis atayalım." diyorlar ama bu defa da ziraat mühendisi 6 kişi müracaat ediyor; yetkin, uygun ama yandaşlık var ya, taraflık var ya, liyakat yok. Onların yerine birine makine mühendisi, birine inşaat mühendisi atıyorlar. Yani su birliklerine bunu yapıyorsunuz.

Şimdi, bütün bunları niye anlatıyoruz? On dokuz sene yaptınız bunları. Devlette en iyi ben yaşadım bunları. Bu örnekleri anlatmaya devam ediyoruz ki belki on dokuz sene sonra bir vicdan muhasebesi yapıp şu devlete bir liyakat, hakkaniyet, adalet getirelim; Allah'ın emri de bu, Peygamber'in emri de bu, insan olmanın da gereği bu dersiniz diye ama nerede, hiç de umudum yok çünkü "Ayinesi iştir kişinin, lafa bakılmaz." demişler. On yedi yıldır bu alışkanlıklarınızı sürdürmeye devam ediyorsunuz.

Şimdi, değerli milletvekilleri, Konya'mızın en önemli üniversitelerinden biri Selçuk Üniversitemiz. Oraya bir rektör atadınız, "yandaş ve candaş" diye bir arkadaşı atadınız. Yozgat'ta milletvekili adayınız oldu, seçilemedi. "Canım, vekil olamadıysan seni rektör yapalım." Metin efendiyi rektör yaptınız. Metin Bey geldi Konya'ya; 1975 yılında rahmetli Demirel'in kurduğu en güzide üniversitemizin birine liyakati olmayan, tecrübesi olmayan, yandaş olma dışında hiçbir ilmi şeyi olmayan bir adam. İlk yaptığı iş, bütün dekanların, sekreterlerin, hepsinin istifasını almak. Ya, kardeşim, derdine ne oldu? Onlar da sizin iktidarınızın atadığı eski rektörün adamlarıydı. "Olsun." Bununla da yetinmedi, işi yok ya; zaten öğrenci de yok, eğitim de yok. "Ne yapayım?" dedi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

FAHRETTİN YOKUŞ (Devamla) – "Rahmetli Süleyman Demirel'in adını Sağlık Eğitim Müdürlüğünden kaldıralım. Ne gerek var ya!"

Bir de nasıl olmuşsa, İhsan Doğramacı Bey'in, rahmetlinin ismi de orada bir yere yazılmış, bir kreşe yazılmış. "Canım, bunu da kaldıralım. Ne gereği var!" Çünkü bizim derdimiz ne? Cumhuriyetle kavga etmek. (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Atatürk'ü kaldırıyoruz, ilkelerini kaldırıyoruz, "Ne mutlu Türk'üm diyene."yi kaldırıyoruz. E, canım, bu ülkeye Demirel hizmet etmiş, kaldırı; Doğramacı hizmet etmiş, kaldırı, çiz, çiz. Nereye kadar?

Yarın hepimiz Hakk'a kavuşacağız. Vallahi, sizin isimlerinizi de, o yere göğe sığdıramadığınızı reisinizin de ismini birileri siler. Gelin, bundan vazgeçelim. Bu ülkeye beş bin yıllık tarihimiz boyunca hizmet etmiş Türk büyüklerine, hepsine değer verelim. İlim, bilim adamlarını ayırmayalım. Taş üstüne taş koyanı kucaklayalım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FAHRETTİN YOKUŞ (Devamla) – Türk birliği böyle olur, insanlık böyle olur, adalet böyle olur. Gelin, bir kere bunu yapalım, bir kere. Ama nerede, nerede!

İyi akşamlar diliyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Elitaş...

VII.- AÇIKLAMALAR (Devam)

38.- *Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın, Konya Milletvekili Fahrettin Yokuş'un 220 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesinde verilen önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Hatibin son cümlelerini kesinlikle kabul etmiyoruz.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Silmediniz mi?

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Bizim ne cumhuriyetle problemimiz var ne Atatürk ne Atatürkçülükle bir problemimiz var; bizim Atatürk'ten geçinenlerle problemimiz var, bizim “Cumhuriyetçiyim.” deyip demokrasiyi askıya almaya çalışanlarla problemimiz var. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Sizin probleminiz Türklükle!

AYLİN CESUR (Isparta) – Rektörün yaptığını doğru mu buluyorsunuz? Rektörün yaptığı doğru mu?

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, söz istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Türkkan...

39.- *Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, keşke gerçek Sayın Mustafa Elitaş'ın dediği gibi olsa ama siz artık “Türk” kelimesinden alerji olan bir grupsunuz. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Yalan! Yalan!

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – “Türk” kelimesi sizi o kadar rahatsız ediyor ki “Türk” kelimesinin geçtiği her yeri kapatıyorsunuz, isimleri kaldırılıyorsunuz. Andımız yasaklanmamasına rağmen üç sene boyunca okutmadınız ya, okutmadınız okullarda. Niye? İçinde “Türk” geçiyordu. Kendinizi bir sorgulayın, milletten uzaklaştınız, Türk milletini terk ettiniz; Türk milleti de sizi terk edecek, göreceksiniz. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, bu hamasete cevap vermeyi anlamlı görmüyorum.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Altay...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Başkanım, ben Sayın Elitaş'ı duyamadım diye müdahale ettim ama Sayın Türkkan cevabı verdi. AK PARTİ sadece Türklere vazgeçmedi, Kürtleri de yok sayıyor; ne olacak bu AK PARTİ'nin sonu, bilmiyoruz. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Başkanlarıma.

XII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)*A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)*

1.- Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can ve 64 Milletvekilinin Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu Teklifi (2/2972) ve İçişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 220) (Devam)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

4'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 4'üncü madde kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, 5'inci madde üzerinde 4 önerge vardır.

Şimdi okutacağım ilk 2 önerge aynı mahiyettedir, bu önergeleri okutup birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 220 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Nihat Yeşil	Yaşar Tüzün	Ayhan Barut
Ankara	Bilecik	Adana
Ensar Aytekin	Süleyman Bülbül	Faruk Sariaslan
Balıkesir	Aydın	Nevşehir
	Murat Emir	
	Ankara	

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Erol Katircioğlu	Gülüstan Kılıç Koçyiğit	Mehmet Ruştü Tiryaki
İstanbul	Muş	Batman
Mahmut Toğrul	Dirayet Dilan Taşdemir	
Gaziantep	Ağrı	

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

İÇİŞLERİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ CEMİL YAMAN (Kocaeli) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Komisyonun katılmadığı aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk konuşmacı Aydın Milletvekili Sayın Süleyman Bülbül.

Buyurunuz Sayın Bülbül. (CHP sıralarından alkışlar)

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Kürsüde, iki buçuk yıl önce geldiğimden bugüne kadar hukuk devleti, demokrasi ve özgürlüklerden bahsettim. Bir ülkenin, demokratik bir toplum olmadıktan sonra eğitimden sağlığa, adaletten ekonomiye gidebileceği hiçbir yerinin olmadığını söyledim ve aynı şeyi söylemeye devam ediyorum ve aynı şeyi söylemeye devam edeceğim arkadaşlar.

Bakınız, güvenlik soruşturması ve arşiv taramasıyla ilgili bir yasa teklifi gelmiş, Anayasa Mahkemesi iptal etmiş. Bu teklif Anayasa Mahkemesinin iptal gerekçelerini karşılamıyor arkadaşlar, karşılamadığı gibi, nitelikli yasama faaliyeti çerçevesinde, biz, Haziran 2020'den beri İçişleri Komisyonunda bu teklifin doğru olmadığını, anayasal hak ve özgürlüklere aykırı olduğunu söyleye

söyleye bittik. Bizim Komisyon Başkanımız burada, Komisyon Sözcümüz burada. Dedik ki: Bazı kamu görevlilerinin, güvenlik soruşturmalarına tabi olan kamu görevlilerinin eşi, birinci derecedeki yakınları ve hısımlarını kapsayacak şekilde araştırma yapılabilmesi kesinlikle doğru değildir. Kişi evlenecek, eşinin birinci derece yakınlarını ve hısımlarını kapsayacak araştırma yapılacak ve kamu görevine girmesi engellenecek. Devamlı bunu söyledik. Nereye geldiniz? Haziran 2020'den sonra Meclise geldiniz, değişiklik yapıyorsunuz. Bugüne kadar neredeydiniz arkadaşlar? Bugüne kadar neden gelmediniz, bizim söylediklerimizi yerine getirmediniz? Nitelikli yasama böyle mi olur? Nitelikli yasama torba yasalarla mı olur? Nitelikli yasama, toplumun anayasal hak ve özgürlüklerini sınırlayan yasa tekliflerini ve her türlü özgürlükleri sınırlayan yasa tekliflerini Meclise getirmekle mi olur arkadaşlar? (CHP sıralarından alkışlar) Bu nedenle, biz, gene “Demokrasi.” diyeceğiz, “Özgürlükler.” diyeceğiz, “İnsan hakları.” diyeceğiz.

Bakınız arkadaşlar, bu madde, 5'inci madde, kolluk güçlerinin edindiği istihbaratla araştırma yürüteceğini düzenliyor, kısaca fişlemeyi düzenliyor arkadaşlar. Danıştay ve idare mahkemeleri açık ve net: “İstihbari bilgilerin kesinlikle kamu görevine alınmada bir gösterge sayılmaması gerektiğini, somut veri olması gerektiğini, somut veriler olmadan bu belirsizlikle kesinlikle kamu görevine girişte keyfîlik olacağını, subjektif yaklaşımlar olacağını, hukuk devletinin temelinin subjektif yaklaşımlar olmaması gerektiğini.” söylüyor. Biz bunları söylüyoruz ama sizler Anayasa'nın 70'inci maddesinde belirlenen liyakat ilkesini bir kenara itiyorsunuz. Burada ne diyor? “Hizmete alınmada, görevin gerektirdiği niteliklerden başka hiçbir ayırım gözetilemez.” Evet, gözetilmemesi gerekiyor. Hukuk ve Anayasa Mahkemesi kararının etrafını dolanıyorsunuz, AYM'nin ihlal gerekçelerini bir kenara itiyorsunuz, kanunilik ve eşitlik ilkesine aykırı davranıp şeffaflık ve öngörülebilirliği bir kenara itip kamusal görevlere katılma hakkını, masumiyet ilkesini ve lekelenmeme hakkını bir kenara itip suç ve cezanın şahsiliğini alenen ihlal eden hükümler getiriyorsunuz arkadaşlar.

Bakınız arkadaşlar, İçişleri Bakanınız Sayın Süleyman Soylu -AKP'de bir büro çalışanı vardı ya- Kürşat Ayvatoğlu meselesinde, bu konuda biz itirazlarımızı ortaya koyunca dedi ki: “Suçun şahsiliğinden bahsediyorum.” Yani kendi, AKP'de bir çalışan olduğu zaman, bir yanlış iş yaptığı zaman suçun şahsiliğinden bahsediyor ama vatandaşın işe girmesinde, vatandaşın kamu görevine girmesinde suçun şahsiliği yok; siyasi ayrımcılık var. (CHP sıralarından alkışlar) İlginç bir şey söylüyor geçen gün, bir anda hukuk adamı oluyor Sayın Süleyman Soylu, diyor ki: “Derinlemesine değerlendirmenin yapılmadığı bir yerde hüküm ortaya koymak çok yanlış olur.” Arkadaşlar, Süleyman Soylu demiş bunu, derinlemesine değerlendirme yapılması gerekiyormuş, kimin için? AKP'de büro çalışanı Kürşat Ayvatoğlu için. Bu ne perhiz bu ne lahana turşusu arkadaşlar! AKP'ye girişte güvenlik soruşturması yok ya da var ama pudra şekerinde sorun yok arkadaşlar, öyle değil mi? Pudra şekerinde sorun yok. Ama iş sendika, ama iş hak arama, ama iş AKP gibi düşünmeyen muhalifler olursa onlar en ağır suçları işliyorlar; onlar otursunlar, evlatlarını en iyi okullarda okutan babalar anneler otursun, böyle partizan kişiler devlet görevine girsin. Kim fişleyecek? Yürütme fişleyecek. Kim fişleyecek? Kolluk güçleri fişleyecek. Boğaziçinde hak arayan, barışçı bir şekilde gösteri yapan öğrenciler okuldan çıktığı zaman ne yapılacak?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Devamla) – Fişlenecek. Kamu görevine girmeye kalktıkları zaman “Hayır, dur. Siz, toplantı ve gösteri yürüyüşleri hakkında ihlallerde bulundunuz, siz muhaliftiniz.” denilecek. Bu ne demek? O çocuğun -gelecekte olan- düşüncelerine gem vurmamak demek, ailesine gem vurmamak demek. O çocuğu yıllardır okutan ailesine siz ne diyorsunuz? “Çocuğunuz aç kalacak.” diyorsunuz. Böyle bir şey olabilir mi arkadaşlar? Böyle şey olamaz.

Arkadaşlar, biz size defalarca Anayasa'yı ihlal ediyorsunuz demekten bıktık. Defalarca söyledik, Anayasa'yı ihlal ediyorsunuz dedik ama siz ihlal etmekten bıkmadınız. Şu anda gene bu yasa teklifiyle anayasal hak ve özgürlükleri ihlal ediyorsunuz. Her türlü ihlali gösteren bu tekliflerle yasama görevinizi yerine getirdiğinizi söylüyorsunuz. Arkadaşlar, bu iş böyle gitmez, bu ülke babanızın çiftliği değil; bunun hesabını daha sonra vereceksiniz, Cumhuriyet Halk Partisi iktidarında alacağız hesabını.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci konuşmacı Batman Milletvekili Sayın Mehmet Ruştü Tiryaki.

Buyurunuz Sayın Tiryaki. (HDP sıralarından alkışlar)

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bizzat Meclis Başkanının bir gece yarısı operasyonu Meclisteki çoğunluğun oyunu yok sayarak yeniden görüşmeye açtığı Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu Teklifi'ni görüşüyoruz. Öncelikle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bir selamı da “Şahit ol Ya Rab.” diyerek mağdurun kimliğine bakmadan her türlü haksızlığa, her türlü hukuksuzluğa karşı çıktığı için rahatsız olduğunuz ve vekilliğini düşürdüğünüz Sevgili Ömer Faruk Gergerlioğlu'na gönderiyorum. Genel Kurulda susturamadınız, Grup odamızda susturamadınız, Genel Merkezimizde susturamadınız, sokakta susturamadınız, cezaevinde mi susturacağınızı sanıyorsunuz? Göreceksiniz “Haksızlık karşısında susan, dilsiz şeytandır.” demeye devam edecek ve haksızlıkları oradan da dile getirecek. (HDP sıralarından alkışlar)

Şimdi, teklifin 5'inci maddesini görüşüyoruz. Neyi düzenliyor 5'inci madde? Güvenlik soruşturmasını. Peki, neymiş güvenlik soruşturması? Arşiv araştırmasındaki hususlara ilave olarak görevin gerektirdiği niteliklerle ilgili kolluk kuvvetleri ve istihbarat ünitelerindeki veriler araştırılacakmış, yabancı devlet kurumları ve yabancılarla ilişkileri araştırılacakmış, terör örgütleri veya suç işlemek amacıyla kurulan örgütlerle eylem birliği, irtibatı ve iltisak içinde olup olmadığı araştırılacakmış. Gerçi geri çekeceklerini söylüyorlar ama yalnız kendisinin değil eşinin, sıhri hısmımlarının ve birinci dereceye kadar akrabalarının da araştırmaları yapılacakmış. Yani olay şu arkadaşlar: Bir yurttaş ilkokulu dört yıl okuyacak, ortaokulu dört yıl okuyacak, liseyi dört yıl okuyacak, binlerce gün okula gidecek, yüzlerce sınava girecek ve hepsinden başarılı olacak. Sonra üniversite sınavı gibi çok zor bir sınava girecek, o sınavda da başarılı olacak ve üniversiteye gidecek. Üniversiteye dört yıl, beş yıl devam edecek, onlarca sınava girecek, yüzlerce gün okula devam edecek, üniversiteyi bitirecek ve bir diploma alacak. Ardından bu ülkedeki en zor sınavlardan birine daha girecek, Kamu Personeli Seçme Sınavı'na girecek, o sınavı da kazanacak. Yetmeyecek, mülakat sınavlarına alacaksınız, tamamen torpil anlamına gelen mülakat sınavlarına ve o mülakat sınavlarını da geçecek ama yetmeyecek, karşısına bu kanun çıkacak ve memur olarak atanma istemiyle kuruma başvurduğunda hakkında arşiv araştırması yapılacak. Arşiv araştırması her memura yapılacak; hangi bakanlıkta çalıştığının önemi yok, hangi kuruma hangi sıfatla atandığının önemi yok. Bakın, bir ceza kaydı olup olmadığı değil, daha önce memuriyetten atılıp atılmadığı değil, bir sicil kaydı, bir arşiv kaydı olup olmadığı değil, hakkında bir soruşturma olup olmadığı da incelenecek; her memur hakkındaki ceza soruşturması incelenecek. Birincisi: Herkes söyledi ama bu, masumiyet karinesinin ihlali anlamına geliyor. İkincisi: Vatandaş tebaa hâline getirme anlamına geliyor. Neden? Çünkü vatandaşın itiraz hakkını elinden almış olacaksınız. Öğrenci iken herhangi bir nedenle bir protesto etkinliğine katılmış olsa, herhangi bir nedenle herhangi bir konuda “Hayır.” demiş olsa, gözaltına alınmış olsa, yargılansa, hakkında bir ceza soruşturması olsa yarın öbür gün bu kanun nedeniyle karşısına çıkılacak ve memur yapılmayacak.

Şimdi diyeceksiniz ki: “Bu, o anlama gelmiyor.” Ben size çok somut bir örnek vereyim: OHAL KHK’leriyle ihraç ettikleriniz var ya, isterseniz uygun zamanda ilginç dosyaları inceleyin; yirmi beş yıldır öğretmenlik yapan bir kişi, yirmi beş yıldır öğretmenlik yapan bir kişi öğrenciyken katıldığı protesto etkinlikleri gerekçe gösterilerek OHAL KHK’leriyle ihraç edildi. Şimdi bununla OHAL’i kalıcı hâle getireceksiniz ve yirmi beş yıl önce, otuz yıl önce katıldığı etkinlikler, demokratik hakkını kullandığı için katıldığı etkinlikler, “Hayır.” dediği için, itiraz hakkını kullandığı için başlatılmış soruşturmaları gerekçe göstererek o kişiyi memur yapmayacaksınız. Bu, yurttaş açıkça düşman görmektedir. Tekrar tekrar söylüyorum, geneli üzerinde konuşurken de söyledim: Lütfen, yurttaş, bu ülkenin yurttaşını düşman olarak görmekten vazgeçin.

Bakın, çok önemli bir şey daha söyleyeceğim. Şimdi, saltanat kaldırılarak cumhuriyet ilan edildiğinde Türkiye Büyük Millet Meclisi o zaman esasen ne demişti biliyor musunuz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Devamla) – Bitiriyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Devamla) – Şunu söylemişti: Saltanat kaldırılarak cumhuriyet ilan edildiğinde Türkiye Büyük Millet Meclisi “Artık tebaa olmayacağız, hepimiz yurttaş olacağız.” demişti. Bu, başarılı mı, başarısız mı elbette tartışılabilir. Gerçekten doksana yılda vatandaşlık haklarına herkesin sahip olup olmadığı tartışılabilir. Ama emin olun, bu getirdiğiniz kanunla vatandaş tekrar tebaa yapacaksınız diyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Şimdi okutacağım 2 önerge de aynı mahiyettedir, bu önergeleri de okutup birlikte işleme alacağım:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 220 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin çerçeve 5'inci maddesinin birinci fıkrasının son cümlesinin madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Mustafa Elitaş	Ramazan Can	Leyla Şahin Usta
Kayseri	Kırıkkale	Konya
Erkan Akçay	Erol Kavuncu	Vedat Demiröz
Manisa	Çorum	İstanbul
Mehmet Cihat Sezal	Abdullah Güler	Ali Özkaya
Kahramanmaraş	İstanbul	Afyonkarahisar

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Hayrettin Nuhoglu	Behiç Çelik	Yasin Öztürk
İstanbul	Mersin	Denizli
İmam Hüseyin Filiz	Mehmet Metanet Çulhaoğlu	
Gaziantep	Adana	

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

İÇİŞLERİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ CEMİL YAMAN (Kocaeli) – Takdire bırakıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergelerin ilki üzerinde söz isteyen yok.

Gereçesini okutuyorum:

Gereççe:

Önergeyle güvenlik soruşturmasına görevin gerektirdiği niteliklere etkisi yönüyle kişinin eşi ile birinci derece kan ve sıhrı hısımlarını dâhil eden cümle metinden çıkarılmaktadır.

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki diğer önerge üzerinde söz isteyen Sayın Hayrettin Nuhoglu, İstanbul Milletvekili.

Buyurunuz Sayın Nuhoglu. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

HAYRETTİN NUHOĞLU (İstanbul) - Sayın başkan, değerli milletvekilleri; Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu Teklifi üzerine söz aldım, saygılarımı sunarım.

Kamu görevlilerinin, kamu hizmetlerini yerine getirirken Anayasa'ya ve kanunlara bağlı kalmak ve devletin menfaatlerini korumak gibi yükümlülükleri vardır. Aynı zamanda, millî birlik ve bütünlüğü bozacak, Türkiye Cumhuriyeti'nin güvenliğini tehlikeye düşürecek hiçbir faaliyette bulunamayacakları gibi, herhangi bir kişi veya grubun yararına davranışta da bulunamazlar. Görevlerini yaparken siyasi ve ideolojik amaçlı davranamazlar. Hizmet içinde ve dışında, resmî sıfatlarının gerektirdiği itibar ve güvene layık olduklarını göstermek zorundadırlar. Bu sebeplerle, kamu görevine girecek kişinin görevin gerektirdiği genel ve özel niteliklere sahip olup olmadığının tespit edilmesi için araştırma yapılmasına ihtiyaç duyulabilir.

Çok yakın tarihlerde anayasal düzene karşı terör örgütlerince işlenen suçların kamu görevlileri tarafından kamu imkânları kullanılarak yapıldığı açıkça görülmüştür. Onun için, güvenlik soruşturması önemli olabilir, hukuki boşlukların doldurulması için yeni düzenleme yapmak zaruret hâline gelebilir. Ne var ki son yıllarda devlet yönetiminde öyle olumsuz gelişmeler oldu ki bu teklife de temkinli yaklaşma mecburiyeti hasıl olmuştur. Araştırmanın kimler tarafından yapılacağı, elde edilen bilgilerin ne şekilde kullanılacağı konusunda şüpheler vardır. Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarının Türkiye Cumhuriyeti'ne verdiği zararlar, açtığı gedikler, kurucu felsefeye karşı davranışlar öylesine fazladır ki şimdi yapılmak istenilen de inandırıcı olmaktan uzaktır.

“Beraber yürüdük biz bu yollarda, beraber ıslandık yağın yağmurda.” diye şarkı söyleyerek devlete sızan FETÖ terör örgütüne karşı mücadelede siyasi ayak hâlâ araştırılmıyorsa şüphelerimiz haklılık kazanmaktadır. Siyasi ayak bulunmasa da rejim değişip partili Cumhurbaşkanlığı sistemine geçildikten sonra, onların boşalttığı alana sadece tek adama bağlılığı ispatlanmış yandaş cahillerin veya çeşitli cemaat mensuplarının doldurulmuş olması Türk milletinin geleceğini tehlikeye düşürmektedir.

Değerli milletvekilleri, iki yılda Merkez Bankası Başkanlığına dördüncü atama yapılmıştır ama 128 milyar doların akıbeti açıklanamamıştır. Türkiye İstatistik Kurumunda defalarca başkan değişikliği yapılmıştır. Son değişiklikten sonra açıklanan verilerde nihayet işsizliğin azaldığı görülmüştür. Bu açıklamaya kargalar bile gelse de iktidarın aldıracağı yok, tıpkı FETÖ'nün devlete sızdığını zamanında söyleyenlere aldırmadıkları gibi. Devletin valileri Kurtuluş Savaşı'na karşı olan vatan hainleri için anma toplantıları düzenlerken bu kanun teklifine göre kim kimi araştıracak ve soruşturacaktır?

Sizlere, devlet geleneğimizde mührün gücünü gösteren Selçuklu ve Osmanlı'nın parlak dönemlerinde devlet memurlarının nasıl seçildiğini kısaca açıklamak isterim: Günlerce süren sınav ve denemelerden geçebilmek için yarışanların arasından başarılı olanlar ihtiyaç duyulan kadrolara atanmak üzere devlet memuru olurlardı. Bu sınavı yapanlara “meymenet heyeti” denilirdi. Bu heyette vezir, asker, kadı, hekim gibi üst düzey yetkililer yer alırdı. Dolayısıyla, bu heyetten başarıyla geçemeyenlere de “meymenetsiz” denilirdi. Bu “meymenetsiz” sözü günümüze kadar gelen bir deyim oldu ama meymenetsizler devlet kadrolarında yükselerek baş tacı edildi.

Değerli milletvekilleri, devleti on dokuz yıldır yönetenler, soruları çalarak devletin önemli yerlerine sızanlara nasıl göz yumduysalar sonrasında da vasıfsız, yetersiz, liyakatsiz kadroları işbaşına getirerek devlet çarkını işlemez hâle getirmiş bulunuyorlar. Kendileri bunu göremezler, biat eden yandaşlar bu gerçeği dile getiremezler ama biz bu çöküşü görmezlikten gelemeyiz, acı da olsa gerçek durumu söyleriz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

HAYRETTİN NUHOĞLU (Devamla) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bir kez daha ifade etmek isterim ki devlet milletin emanetidir. Devlet makamlarında görev yapanlar, ister seçilmiş ister atanmış olsunlar emanete ihanet etmemelidir. Bu anlayış Türk töresinde de İslam inancında da böyledir. Çağları aşır gelen devlet anlayışımızda, bir buyruk gibi, emanet, adalet ve liyakat esas olmuştur. Bu buyruk sarsıldığı zaman devlet sistemi de sarsılmış ve çökmüştür.

Biz devlet yönetiminde apaçık bir şekilde bozulma ve çözülme görüyoruz. Milletin enerjisi bitmek, umutları tükenmek üzeredir. Amacımız kimseyi üzmemektir; Türkiye Cumhuriyeti devletini güçlü, Türk milletini hür ve mutlu kılarak ilelebet yaşatmak tek arzumuzdur.

Sözlerimizin dikkate alınarak yanlışlardan dönülmesini bekler, saygılar sunarım. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önermeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önermeler doğrultusunda 5'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 5'inci madde kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, 6'ncı madde üzerinde 3 önerge vardır. İlk okutacağım 2 önerge aynı mahiyettedir. Bu önermeleri okutup birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 220 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ayhan Barut	Emine Gülizar Emecan	Ensar Aytekin
Adana	İstanbul	Balıkesir
Yaşar Tüzün	Murat Emir	Nihat Yeşil
Bilecik	Ankara	Ankara
	Faruk Sariaslan	
	Nevşehir	

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Abdullah Koç	Mahmut Toğrul	Dirayet Dilan Taşdemir
Ağrı	Gaziantep	Ağrı
Mehmet Ruştü Tiryaki	Erol Katırcıoğlu	
Batman	İstanbul	

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergeye katılıyor mu?

İÇİŞLERİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ CEMİL YAMAN (Kocaeli) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk konuşmacı İstanbul Milletvekili Sayın Emine Gülizar Emecan.

Buyurunuz Sayın Emecan. (CHP sıralarından alkışlar)

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Türkiye’de insanlar, maalesef, şöyle huzurlu bir sabaha uyanamıyorlar artık değerli arkadaşlar. Her gün sayenizde ülkede mutlaka bir aksiyon var. İsterseniz sadece son iki haftaki olaylara bir bakalım, neler olmuş. Yani 20 Mart sabahı bir gece yarısı Cumhurbaşkanını Kararı’yla İstanbul Sözleşmesi’nden çıkıldığını öğrendiğimiz sabahın haftasına bir bakalım.

Merkez Bankası Başkanı yirmi ayda 4’üncü kez değişti, HDP’nin kapatılması gündeme getirildi, bu arada Başkan Yardımcısı da görevden alındı. Millet lebalep AKP kongreleriyle tanıştı, Covid’le mücadele yalan, ülke haritası kıpkırmızı oldu. Meclis Başkanı Şentop “Cumhurbaşkanı isterse İstanbul Sözleşmesi’nden çekildiği gibi Montrö Sözleşmesi’nden de çekilebilir.” sözleriyle yeni bir tartışma başlattı. Devlet madalyalarından Atatürk kaldırıldı, daha önce zaten Andımız’ın okunması yasaklanmıştı. Kanal İstanbul sürekli gündemimizde. Yani baktığımız zaman değerli arkadaşlar, size şunları sormak istiyorum: Dünyada ve Türkiye’de pandemi var. Vaka sayısı 50 bini aştı ve her gün ölen, hayatını kaybeden vatandaşlarımızın sayısı artıyor. En son sayı, hayatını kaybeden vatandaşlarımızın sayısı 211. Şimdi bunun farkında mısınız siz? Halk yoksullaştı, işsizlik bir beka sorunu hâline geldi, kuru ekmeğe muhtaç kesimlerin sayısı arttı. Peki, siz bunun farkında mısınız?

Şimdi, hangi demokratik, gelişmiş ülkede iktidarlar sorunu çözmek yerine bu şekilde gündemler yaratıyor? Şöyle bir bakalım. Herhâlde sadece listenin başında Türkiye olur. Şu anda, şu görüştüğümüz çok sorunlu ve keyfi uygulamalara sebebiyet verebilecek Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu Teklifi’nin muhalefet oylarıyla reddedilmesini bile kabul edemediniz, Anayasa’ya aykırı bir biçimde yeniden getirdiniz, Meclis iradesini çiğnediniz. Bu konuyla ilgili tek bir şey söyleyeceğim: Türk Medeni Kanunu’nun 2’nci maddesi “Bir hakkın açıkça kötüye kullanılmasını hukuk düzeni korumaz.” der. İç Tüzük’ün kötü niyetli kullanımını da sızdığınız. Ülkeyi demokrasiden giderek uzaklaştırıyorsunuz, hak ve özgürlükler alanını da daraltıyorsunuz. Ancak yarattığımız bu kaos içerisinde ülkenin gündeminden biz kadınlar için de çok önemli olan İstanbul Sözleşmesi’ni düşüremeyeceksiniz. İlk imzacısı olduğumuz bu sözleşme 24 Kasım 2011 tarihli Meclis oturumunda tüm partilerin oy birliğiyle, uzlaşmayla kabul edilmişti. O dönemin tutanaklarına bakıyoruz, Mecliste hepiniz sözleşmenin kabulünü yürekten desteklemiştiniz ve hiçbir çekince de koymamışsınız. Peki neden bugün feshetme kararı alındı? Altına girdiğiniz bu yük size çok mu fazla geldi? “İstanbul Sözleşmesi’ni uygulayın.” çağrılarını da kulaklarınızı tıkadınız, hiçbir şey yapmadınız.

Bakın, 2002 yılında 66 kadın öldürülmüş, 2020 yılında 300 kadın. Son on sekiz yılda 5.753 kadın cinayete kurban gitti, yaşamlar söndü değerli arkadaşlar. Bugün ülkemizdeki her 10 kadından 4’ü şiddetle karşı karşıya. Sözleşmenin kalktığı günden sonraki sadece iki günde 6 kadın cinayete kurban gitti. Ortaya şu sonuç çıkıyor: Kadın cinayetlerinde yaşanan artış tesadüfi değil, kasıtlı olarak önlenmemektedir yani politiktir. Eğer İstanbul Sözleşmesi bugün hakkıyla uygulanıyor olsaydı öldürülen kız kardeşlerimiz şu anda yaşıyor olacaktı; birçok kadın ekonomik, fiziksel ve psikolojik şiddet görmeyecekti.

Hatırlayalım, İstanbul Sözleşmesi’nin ilk adımı 2002’de Nahide Opuz olayı nedeniyle atılmıştı. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, Türkiye’nin şiddet gören bir kadını savcılığa başvurduğu hâlde koruyamadığına hükmetmiş ve ülkemizi tazminata mahkûm etmişti. O hâlde bu sözleşmeyi çıkaran ve altına imza atan Hükûmet, şu an sözleşmeden çekilerek açıkça şunu söylemektedir: “Ben devlet olarak kadınları koruma görevimi terk ediyorum, artık kadınları korumayacağım.” Şimdi neden çekildiğinin

sorusunun cevabını isterseniz ben vereyim: Birtakım gerici gruplara, tarikatlara oy uğruna boyun eğdiniz değerli arkadaşlar. 42 milyon kadın şu anda sizin yüzünüzden şiddet karşısında korumasız bir hâlde.

2019’da bir proje hazırlattınız; Avrupa Birliğinden, İstanbul Sözleşmesi’ni 2022 yılına kadar etkin şekilde uygulamak için 800 bin avro aldınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (Devamla) – Peki, sözleşmeden çekildiniz, bu 800 bin avroyu ne yaptınız? Bu soruyu cevaplamazsanız inanın, konut satıp milleti dolandırıp ortadan kaybolan müteahhitlerden de hiçbir farkınız kalmayacak. Bunun hesabını vermek zorundasınız. (CHP sıralarından alkışlar) 800 bin avronun hesabını vermek zorundasınız.

Değerli arkadaşlar, ayrıca bu karar Anayasa’ya da aykırıdır. Anayasa’nın 90’ıncı maddesine göre Türkiye Büyük Millet Meclisinin yetkisinde olan bir durum Cumhurbaşkanı kararıyla düzenlenemez. Türkiye Büyük Millet Meclisinin iradesi açıkça şahsın hükümeti tarafından gasbedilmiştir, bu karar yok hükmündedir. Biz bu kararı tanımıyoruz, çok öfkeliyiz ve bu sözleşmeye karşı duran anlayış öldürür ama İstanbul Sözleşmesi yaşatır diyoruz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci konuşmacı Ağrı Milletvekili Sayın Abdullah Koç.

Buyurunuz Sayın Koç. (HDP sıralarından alkışlar)

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, 5 Nisan Dünya Avukatlar Günü nedeniyle öncelikle katledilen meslektaşlarımızdan başta Tahir Elçi olmak üzere yaşamlarına hunharca son verilen bütün meslektaşlarımı rahmetle anıyorum.

Ayrıca -hak savunuculuğu için, mesleklerini icra ettikleri için- şu anda cezaevlerindeki yüzlerce meslektaşımın da yine Avukatlar Günü’nü kutluyorum.

Değerli arkadaşlar, Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu Teklifi bu Mecliste birkaç gün önce oy çokluğuyla reddedildi. Bu Mecliste, şu anda görüşülmekte olan bu kanun teklifi, usulüne uygun bir şekilde, tüzük hükümlerine göre, iktidar partisinin sıralarının boş olduğu bir esnada muhalefetin itirazıyla reddedildi. Peki, ne yapıldı daha sonra? Değerli arkadaşlar, daha sonra Meclis İçtüzüğü’nün 13’üncü maddesinin etrafında dolanılarak, Meclis Başkanı Meclise apar topar gelerek kürsüde bunun aksine ve bunun aksi yönünde çalışma yürüttü ve yine kanuna aykırı bir şekilde, bu Meclisin anayasası olan İç Tüzük’e aykırı bir şekilde bu kanun teklifi şu anda yine huzurda görüşülmekte.

Değerli arkadaşlar, Meclis İçtüzüğü 76’ncı maddeye göre birçok milletvekili arkadaşımız bunları dile getirdi. Bu kanun teklifi ancak bir yıldan sonra görüşülebilir çünkü İç Tüzük 76’ncı madde amil bir hükümdür. Bu nedenle, şu anda Meclisin İç Tüzük’ü çiğnenmektedir değerli arkadaşlar.

Bakın, bu Meclisin iradesine el konulmuştur, iradesine müdahale edilmiştir; aynı zamanda bu uygulamayla -Anayasa’nın 7’nci maddesi yani- yasama yetkisine de müdahale edilmiştir. Bu, çok net bir şekilde müdahaledir ve bu, iradeye yapılan ciddi bir müdahaledir. Yani bu işin içinde değerli arkadaşlar bir parmak vardır.

Bakın, parmakla ilgili yaşanmış bir olayı ben sizinle paylaşmak istiyorum. Bir dönem köylüler, köydeki mevcut olan mahsullerini şehirlere getirirken tartıya koyarlar ve tartıda tartıldıktan sonra karşılığında paralarını tahsil etmektedirler. Getirip tartıya konulduğu sırada tartıcı tartar ve muhasebeciye bağırır: “5 kilo parmağım içinde.” Bu ne demek biliyor musunuz? “Parmağım içinde” şu demek: 5 kilonun karşılığını köylü almaya giderken muhasebede karşılığı olan 500 liranın 400 lirası köylüye, 100 lirası ise parmağı içinde olan tartıcıya veriliyordu. Yani mevcut olan bu teklifin yeniden getirilip burada görüşülmesinde birilerinin çıkarı var, birilerinin parmağı var değerli arkadaşlar. Bu nedenle, sizlere seslenmek istiyorum: Mevcut olan bu parmağı kabul etmeyin çünkü bu, iradeye yapılan ciddi bir müdahaledir; aynı zamanda Anayasa’nın çiğnenmesidir.

Değerli arkadaşlar, bu, aynı zamanda bir irade gasbidir. Peki, bu irade gasbına biz yabancı mıyız? Asla, tanıdığımız bir mesele. Niye? Çünkü bakın, 31 Martta belediyeleri kazandık ve 65 tane belediyeyi biz aldık, orada yenildiniz; ne yaptınız peki? Bu 65 tane belediyeden 48 tanesine kayyum atadınız yani iradeyi gasbettiniz. Siz bu işe çok alışkınsınız. Bakın, 6 tanesine ise önce “Seçime girebilir.” dediniz, sonra da geldiniz, mazbatalarına el koydunuz. Yani bu iş size çok tanıdık geliyor değerli arkadaşlar.

Bakın, burada bu kanun teklifiyle Anayasa’nın 1’den fazla maddesi ihlal edilmektedir. Bakın, bu ihlal edilen maddelerin başında, değerli arkadaşlar, Anayasa’nın 90’ıncı maddesi yer almaktadır. Anayasa’nın 90’ıncı maddesi ne demek? Bakın, Halkların Demokratik Partisinin Eş Genel Başkanları başta olmak üzere, bütün siyasetçileri, şu anda 10 bine yakın siyasetçi cezaevinde. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin kararına ve Anayasa’nın 90’ıncı maddesine göre uymak zorunda olduğunuz bu hükümlere şu anda uymuyorsunuz ve derhâl serbest bırakılması gereken, başta Selahattin Demirtaş olmak üzere, arkadaşlarımız şu anda cezaevlerinde rehin tutulmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayınız efendim.

ABDULLAH KOÇ (Devamla) – Bu nedenle, Anayasa’nın 90’ıncı maddesi bu uygulamayla ihlal edilmektedir. Anayasa’nın 7’nci maddesi... Yine, Meclisin iradesine ciddi bir şekilde el konulmuş durumdadır. Bakın, “cezada şahsılık” ilkesi var, “masumiyet” ilkesi var; bunların hepsi -birek şekilde olmamakla beraber- onlarca defa çiğnenmektedir. Dolayısıyla, bu Meclisin iradesine el konulmuş durumdadır, bu bir darbedir; biz bunu kabul etmiyoruz. Buradan bu kanunun geçmemesi gerekiyor, geçerse de kesinlikle Anayasa Mahkemesinden geri dönecektir, buna da hakkınız yoktur. Çünkü bu kanun 3’üncü defa iptal edilecektir, bunu bu şekilde belirtmek istiyorum. Bir de siz, bu kanunla birlikte suskun bir toplum yaratmak istiyorsunuz.

Bakın, itiraz eden, karşı koyan, hak talebinde bulunan Kürtler bu kanundan dolayı kamu hizmetinde yer almayacak, muhalifler yer almayacak. Bakın, iktidarın hukuksuzluklarına karşı koyan kişiler bu kanundan dolayı kamu hizmetinde yer almayacak.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayınız efendim.

ABDULLAH KOÇ (Devamla) – Değişim isteyen, karşı koyan hiçbir fert bu kanundan dolayı kamu hizmetinde yer alamayacak.

Bakın, siz üniversitelerin durumlarını biliyorsunuz. Üniversitelerde herhangi bir konuda, başta Kürt sorunu olmak üzere, mevcut olan, Türkiye’de kangrene dönüşmüş olan sorunlarla ilgili Allah’ın bir kulundan çıt çıkmıyor. Nedeni nedir biliyor musunuz? Sizin bu şekilde getirmiş olduğunuz faşist nitelikteki bu kanuni düzenlemelerdir. Bu nedenden dolayı Türkiye’deki mevcut olan sorunlar çözülmüyor. Bu nedenle bu kanun teklifinin derhâl geri çekilmesi gerekiyor, geri çekilmezse de bizim ortak olacağımız iktidarda biz kesinlikle geri çekeceğiz ve daha demokratik bir yasayla bu ülkeyi yöneteceğiz.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

ÜMİT YILMAZ (Düzce) – Kiminle olacak, onu da söyle.

BAŞKAN – Önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu Teklifi'nin 6'ncı maddesinin üçüncü fıkrasının son cümlesinde yer alan "tedbirler alınır" ibaresinin "tedbirlerin alınması zorunludur" ibaresi ile değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ayhan Altıntaş	Behiç Çelik	Yasin Öztürk
Ankara	Mersin	Denizli
İmam Hüseyin Filiz	Hayrettin Nuhoğlu	Mehmet Metanet Çulhaoğlu
Gaziantep	İstanbul	Adana

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

İÇİŞLERİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ CEMİL YAMAN (Kocaeli) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Ankara Milletvekili Sayın Ayhan Altıntaş.

Buyurun Sayın Altıntaş. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu Teklifi'nin 6'ncı maddesi üzerine İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunuyorum. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Teklifle kamuda ilk defa veya yeniden göreve başlayacak vatandaşlara arşiv araştırması yapılması öngörülüyor. Öncelikle belirtmek isterim ki güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması istihbaratta, kolluk kuvvetlerinde, millî güvenlik zafiyeti yaşatacak birimlerde kabul edilebilir bir uygulama; 15 Temmuz alçak darbe girişiminde de gördük önemini. Bu konulara atanan kişilerin herhangi bir görüşe, şeyhe, tarikata devletinden fazla bağlı olmaması gerekli. Ayrıca buralara bu gibi yerlerden referansla toplu alımlar yapılmasının sakıncalarını da maalesef tecrübe ettik. Ancak suç bireyseldir. Bir insan kendi ana babasının dahi suçundan dolayı yargılanamaz, haklarını kaybedemez. Bu, evrensel bir hukuk ilkesidir fakat gelin görün ki 5'inci maddeyle güvenlik soruşturması kapsamına sıhri hısımlar yani kayınvalide, kayınbirader, kayınpeder bile alınmıştır. Az önce bu maddeyi yeniden düzenlediniz ancak sizin adalet duygunuzun eksikliğini vurgulamak için konuşmamı değiştirmeyeceğim. Aslında siz de suçun bireyselliği ilkesini yandaşlarınıza pek güzel uyguladınız. Örneğin "Mehmet Dişli" denen darbecinin kardeşini büyükelçi yaptınız. Fakat vatandaşa gelince neden bu ilkeyi uygulamıyorsunuz? Mehmet Dişli sıradan bir vatandaş olsa kardeşini değil büyükelçi yapmak polis dahi yapmazdınız. Maalesef adalet teraziniz size yakınlığa göre çalışıyor, adaleti değil, parti aidiyetini ölçüyorsunuz. Bu, adil değildir, bu davranışınız doğru değildir. Sonra merak ediyorsunuz, bu gençler neden yurt dışına gidiyor diye. Bu ülkenin başarılı bir mühendisi sizden değilse bu kanuna dayanarak herhangi bir projeye katılması engellenebilir mi? Maalesef evet. Hukukun olmadığı bir ülkeye kalıcı olarak para da gelmez, beyin de gelmez; tersine, para da çıkar, beyin göçü de olur. Bütün mesainizi böyle değişik, baskıcı kanunlar üzerine harcıyor gibisiniz, sonunu da düşünmüyorsunuz. Amacınız günü kurtarmak. Bu adaletsiz tavırla devlete, millete hizmet etmiyorsunuz.

Değerli milletvekilleri, devlet yönetimi ciddiyet ister, emek ister. Bu kararları vermek aceleye gelmez, hele ki verdiğiniz kararlar milyonlarca insanı ilgilendiriyorsa fakat maalesef, sizin

kararlarınızda hep o aceleciliği görüyoruz. Bununla ilgili çok basit bir örnek vereceğim, basit bir işte bile yaptıklarınızın sonuçlarını görün istiyorum: Bakın, 2018’in 18 Mayıs’ında Resmî Gazete’de yayımlanan kanunla yeni üniversiteler kuruldu, bu yeni kurulan üniversitelerin 14’ü de hâlihazırda var olan üniversitelerin bölünerek bazı fakülte ve enstitülerin devredilmesi şeklinde teşkil edildi. Üniversitelerin köklü kurumlar olması hiç umurunuzda olmadı, onu bir tarafa not düşüp bırakalım. Bu bölünmeler etki analizi yapılmamış bir çalışmaydı, seçim arifesinde aceleye geldiği belliydi, doğal olarak üniversitelerdeki akademisyenler ve öğrenciler olumsuz etkilendiler. Mesela, üniversite seçme sınavıyla Gazi Üniversitesine giren öğrencilere yeni kurulan Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi diploması verildi, itirazlar üzerine isteyenlere üniversiteye başladıkları Gazi Üniversitesi diplomasını alma imkânı da sağlandı, buraya kadar kabul ama Gazi Üniversitesi diploması alan öğrencilere Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesinin transkripti yani not çizelgesi verildi. Neden? Çünkü üniversite hazırlıksızdı, alelacele yapılmış her iş gibi olmadı, sistem uydurulamadı. Öğrencinin diplomasında Gazi Üniversitesi yazıyor ama not çizelgesi Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesinin. Bu belgelere bakan yurt dışındaki bir üniversite ne düşünür?

Devlet yönetmek ciddiyet ister. Siz bir gecede, Cumhurbaşkanı istedi diye yardımcı doçentlik kadrolarını kaldırdınız; hâlbuki dünyada en çok bilinen ve kullanılan bir kadroydu. “Doktor öğretim üyesi” gibi ucube bir isim buldunuz, doktora yapmanın yaygın olmadığı sanat ve mimarlık alanlarında öğretim üyesi kariyerini ortadan kaldırdınız. Tamam, güzel, her seferinde “Aynı gemideyiz.” diyorsunuz ama siz geminin kaptan köşkünde oturuyor, halka da forsa olarak kürek çektiriyorsunuz; bu millete böyle davranamazsınız.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

6’ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 6’ncı madde kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, şimdi, yerinden 4 sayın arkadaşımıza 60’a göre söz veriyorum.

Sayın Yılmaz, buyurun.

VII.- AÇIKLAMALAR (Devam)

40.- Düzce Milletvekili Ümit Yılmaz’ın, kara yollarında EDS’lerin amaçları dışında kullanıldığına ilişkin açıklaması

ÜMİT YILMAZ (Düzce) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Kara yollarına döşenen ve asıl amacı trafiği düzenleyerek kazaların önüne geçmek olan EDS’ler, bu amaçları dışına çıkmış, belediyelerin, şirketlerin ve Karayollarının gelir kaynağı olarak kullanılmaya başlanmıştır. Bazı yerlerde neredeyse 2 kilometrede bir döşenen EDS’lerin kurulumu ve teknik mevzuatı, Karayolları Trafik Yönetmeliği’ne göre yeniden düzenlenmelidir.

Düzce’de 82 kilometre hız tahdidi olan yollarda trafik ışığı kırmızıdan hızla sarı ve yeşile dönmekte, bu durum hemşehrilerimizin ceza yemesine sebep olmaktadır. Bu ve buna benzer birçok sorun sadece Düzce’nin değil tüm Türkiye’nin sorunu olarak yaşanmaktadır. Yönetmelikte yapılacak bir değişiklikle en azından saniye sayacı olmayan trafik ışıklarından EDS’lerin kaldırılması ve benzeri uygulamaların getirilmesi ve bu tür ışıklarda mağduriyet yaşayanların cezalarının iptal edilmesi gerekmektedir.

BAŞKAN – Sayın Yaşar...

41.- *Samsun Milletvekili Bedri Yaşar'ın, halk eğitim merkezlerinde çalışan usta öğreticilerin sorunlarına ilişkin açıklaması*

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Teşekkür ederim Başkanım.

Samsun Öğretmenler ve Usta Öğreticiler Derneği Başkanı Ayşegül Dama diyor ki: “Biz sadece Samsun’da usta öğreticiler olarak 2.500 kişiyiz. Bizler halk eğitim merkezinde çalışan usta öğreticileriz. Biz, 657’ye tabi olarak çalışıyoruz ama hiçbir haktan yararlanamıyoruz. Ders varsa ücret var, sebep ne olursa olsun derse girmedığımız sürece ücret yok. Hastalanma hakkımız yok, izin alma hakkımız yok. Bir yıl oldu neredeyse, kursların çoğu kapalı. Bu mevzuatın değişmesini, özlük haklarımızın verilmesini istiyoruz. Hiç olmazsa pandemi süresince kısa çalışma ödeneği ve başka bir şekilde pandemi sürecinde bize de asgari ödemelerimizi yapmak üzere destek ödemesi yapılmasını talep ediyoruz. Hiç olmazsa elektrik, su, gaz ve kira ödemelerimizi yapalım. Biz bu pandemi...”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kılavuz.

42.- *Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz'un, Alparslan Türkeş'in vefatının 24'üncü yıl dönümüne ilişkin açıklaması*

OLCAY KILAVUZ (Mersin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Doğudan batıya büyük bir coğrafyada “Başbuğ” olarak anılıp anlatılan, tarihten aldığı ilhamla, ilim, iman ve ülkü aşkıyla, bayrak misali nesiller yetiştiren Türk devlet ve millet hayatında müstesna bir yere sahip olan Başbuğ’umuz Alparslan Türkeş Bey’i Hakk’a yürüyüşünün 24’üncü yılında rahmetle, minnetle, hasretle yâd ediyor, manevi huzurunda saygıyla eğiliyorum.

Başbuğ’umuz, Türklük ve İslamiyet pınarından beslenen, millet ve memleket meselelerine Türklük zaviyesinden bakan büyük bir bilge şahsiyeti. Başbuğ’umuz, fikirleri ve eserleriyle yolumuzu aydınlatan, Turan coğrafyasına baştan başa ruh katan fikir, gönül, devlet adamıydı. Yolun yolumuz, kavgan kavgamız, davan davamızdır. Liderimiz Sayın Devlet Bahçeli Bey’in öncülüğünde emanet ettiğin eserler ve emanetler dimdik ayaktadır.

BAŞKAN – Sayın Erel.

43.- *Aksaray Milletvekili Ayhan Erel'in, halk eğitim merkezlerinde çalışan usta öğreticilerin sorunlarına ilişkin açıklaması*

AYHAN EREL (Aksaray) – Teşekkürler Sayın Başkanım.

Millî Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğüne bağlı halk eğitim merkezlerinde kısmi zamanlı olarak ek ders ücretiyle çalışan, on iki aydır ücretlerini alamayan ve asgari ücretin altında maaş alan ücretli öğretmenlerimize, usta öğreticilere ödenen ücretler destekleme ve yetiştirme kurslarında olduğu gibi ders saati ücretlerinin 2 katı şeklinde ödenmeli, kadrolu öğretmenlere ve kadrolu usta öğreticilere verilen özlük haklarından yararlanmaları sağlanmalı, kadrosuz usta öğreticilerin Sosyal Güvenlik Kurumu prim gün sayıları artırılmalı, otuz saat ders okutan bir usta öğreticinin aylık otuz gün üzerinden Sosyal Güvenlik Kurumu primi yatırılmalı, işsizlik sigorta primine dâhil edilmeli, kaderleri halk eğitim müdürlerinin iki dudağı arasında olan ücretli usta öğretmenlerimize özlük hakları verilmeli ve yasal güvence altına alınmalıdır.

XII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)*A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)*

1.- Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can ve 64 Milletvekilinin Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu Teklifi (2/2972) ve İçişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 220) (Devam)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri 7’nci madde üzerinde 4 önerge vardır. İlk okutacağım 2 önerge aynı mahiyettedir, bu önergeleri okutup birlikte işleme alacağım.

Okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 220 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 7’nci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Mahmut Toğrul	Hüseyin Kaçmaz	Dirayet Dilan Taşdemir
Gaziantep	Şırnak	Ağrı
Mehmet Ruştü Tiryaki	Erol Katırcıoğlu	Habip Eksik
Batman	İstanbul	Iğdır

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Ensar AYTEKİN	Utku ÇAKIRÖZER	Ayhan BARUT
Balıkesir	Eskişehir	Adana
Nihat YEŞİL	Yaşar TÜZÜN	Faruk SARIASLAN
Ankara	Bilecik	Nevşehir
	Murat EMİR	
	Ankara	

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

İÇİŞLERİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ CEMİL YAMAN (Kocaeli) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk konuşmacı Iğdır Milletvekili Sayın Habip Eksik.

Buyurunuz Sayın Eksik. (HDP sıralarından alkışlar)

HABİP EKSIK (Iğdır) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Gecenin bu ilerleyen vaktinde gerçekten bu önemli kanun teklifini görüşmek biraz sıkıntılı. Zaten resmen bir darbe hukukuyla, tarzıyla geri getirildi. Ben bu işin teknik boyutu, bu işin ileride yol açacağı sorunlar üzerine sizi ikna edemeyeceğimizi anladım çünkü çok dinleme modunda da değilsiniz. O açıdan, ben bir hikâye anlatayım size, en azından oradan pay çıkarmış olursunuz iktidar milletvekilleri olarak.

Şimdi, geçmişte bir köyde bir seçim oluyor, bir ittifak kuruluyor, bir muhtar seçimi kazanıyor. Sonrasında menfaati çatışıyor, o aileyle sorunlar yaşadıktan sonra bu defa kavga çıkıyor. Kavgada muhtarın imdadına Eto ile Maho yetişiyor. Eto ile Maho alavere dalavere muhtarı bu kavgada onların kazandığına ikna ediyorlar. Zaten muhtarın önceki ittifakı da menfaatçi, rantçı bir aile, sıkıntılı bir aile. Bu defa muhtar seçimi tekrar kazanmak için yeni bir ittifak arayışına gidiyor, Eto ile Maho’yla ittifak yapıyor. Sonra Maho’ya diyor ki: “Sen ortak ol, ben Eto’ya da beğenilerek vereceğim; böylece ben de muhtar olacağım, köyü yöneteceğiz.” “Tamam.” diyor. Neyse, gel zaman git zaman, bunlar

seçimi kazanıyorlar. Yalnız, bekçi olan Eto öyle bir şey yapıyor ki resmen köylünün belasını veriyor: Kimisinin suyunu kesiyor, bahçesini yakıyor, kimisinin ekininin yanmasına sebep oluyor, kimisinin çocuğunu dövüyor; zulme zulüm katıyor. Maho'nun da canı sıkılıyor herkese tehdit savuruyor. Hatta bir gün köyün imamı diyor ki: "Bu zulümler hak değil, hukuk değil." "Ya, canımı sıkmasın camiyi kapatırım." diyor Maho, ortağı yani. Ondan sonra böyle devam ediyor.

Sonra, köyün bir tane arazisi varmış çok değerli, herkes oraya ev yapıyor, sırayla, tahsis edilmiş. Bir gün nasıl oluyorsa Eto ile Maho'nun aklına bu arazi geliyor, diyorlar ki: "Ey muhtar, gel biz bu arazide ev yapılmasını karara bağlayalım. Yoksa bu gidişle bu araziler bitecek, bizim çocuğumuz çocuğumuz ev yapacak yer bulamayacak. Biz karara bağlayalım, kendi komisyonumuzu kurarız, orada biz belirleriz, sadece bizim çocuklarımız ev yapar." Muhtarın işine geliyor, "Tamam." diyor. Neyse, öyle karar alıyor köy ihtiyar meclisi. O komisyonda da çoğunlukla Eto ile Maho'nun adamları oluyor. Neyse, ondan sonra Eto ile Maho orada bütün yerleri kendi çocuklarına tahsis ediyorlar, o ailenin çocukları ev yapıyorlar, muhtara da diyorlar ki: "Sen muhtarsın, senin çocukların, akrabaların olursa sıkıntıdır, sana da sonradan ayırırız." Veriyorlar biraz ama çoğunlukla Eto ile Maho kendi çocuklarına, kendi akrabalarına peşkeş çekiyor, evleri o şekilde dağıtıyorlar. Böylece devam ediyor; zulümlerine bir zulüm katıyorlar, zorbalıklarına bir zorbalık katıyorlar ve köylünün ortak malı olan o araziye böylelikle resmen kendilerine peşkeş çekip rant alanına dönüştürüyorlar, kendi çocuklarına ev yaptırıyorlar.

Neyse, bu zulümler, bu zorbalıklar devam ettikten sonra tekrar sandık kuruluyor. Sandık kurulduktan sonra halk, köylü öyle bir ders veriyor ki muhtara feleği şaşıyor, muhtarlıktan indiriyorlar. Ondan sonra seçimi kaybediyor. Gidiyor aile büyüğünün, amcasının yanına. Aile büyüğü "Oğlum, ne oldu?" diyor. "Valla amca, biz seçimi kaybettik." diyor. "Niye kaybettin?" diyor. "Bu Eto ile Maho beni perişan etti, affedersin bilmem ne yaptı." diye kendi kendine de küfrediyor. Sonra amcası muhtara diyor ki: "Peki, oğlum, ben sana birkaç soru sorayım: Filanca adamın evinin orada yapılmasını engelleyen kimdi?" "Vallahi Maho'ydu." diyor. "Peki, kim engelledi, orada gidip onu?" "Eto'ydu." diyor. "Peki, filanca adamın bahçesinin sulanmamasına sebep olan kimdi?" "Maho istedi, Eto da gitti, bırakmadı." diyor. Ondan sonra, "Peki, bu arazilerin bu şekilde, bunların ailelerine tahsis edilmesinin kararını kim verdi, kim istedi?" "Vallahi Maho istedi." diyor. "Peki, bunu sağlayan kim oldu?" "Eto istiyor." diyor. "Oğlum sen muhtar değilsin ki, muhtar sen değilmişsin, muhtar Eto ile Maho'ymuş." diyor. Yani kısacası diyor ki: "Sen aslında muhtar değilmişsin, Allah'tan sen seçimi kaybetmişsin, yoksa köyün tapusunu Eto ile Maho'ya verecektmişsin."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Son tur, olayı merak ediyoruz.

HABİP EKSIK (Devamla) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Şimdi, benim size söyleyeceğim şey şu: Bu kanun teklifi, emin olun, yarın öbür gün hem size hem de başka insanların çocuklarına sebep olacak. Şunu çok iyi bilin: Bu kanun teklifi sadece Eto ile Maho'nun çocuklarına yarayacak. Siz, Eto ile Maho'yu çok iyi tahmin ettiniz, onu da size söylememe gerek yok, çok çok iyi biliyorsunuz. Bakın, geçmişte bunu deneyenler oldu, bu yoldan gitmek isteyenler oldu, Eto ile Maho onlara yapmayacağını bırakmadı. Size de aynısını yapıyorlar.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci konuşmacı Eskişehir Milletvekili Sayın Utku Çakırözer.

Buyurun Sayın Çakırözer. (CHP sıralarından alkışlar)

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Konuştüğümüz Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu Teklifi belirsizliklerle dolu, keyfiliğe açık ve hukuki güvenlik ilkesini ihlal eden bir metindir ama ülkedeki tek hukuksuzluk bu kanun teklifinden ibaret değildir. Bugün, gazetecilere, halkın haber alma hakkına, basın özgürlüğüne yönelik saldırılara dikkatinizi çekmek için buradayım.

Değerli milletvekilleri, gün geçmiyor ki ülkemizde gazeteciler, haberi, yazısı, yorumu nedeniyle hedef gösterilmesin, saldırıya uğramasın. Son beş yılda 139 gazeteci saldırıya uğradı. Sadece bu yılın ilk üç ayında 40'ı bulmuş durumda bu sayı. KRT programcıları Afşin Hatipoğlu ve Osman Güdü, Yeniçağ Ankara Temsilcisi Orhan Uğuroğlu sokak ortasında saldırıya uğradılar. Halk TV programcısı ve Diken yazarı Levent Gültekin İstanbul'un göbeğinde 25 kişilik bir grubun tekmeli yumruklu saldırısına uğradı. Sadece Ankara ve İstanbul'la da sınırlı kalmadı, maalesef Anadolu'nun dört bir yanında da devam etti saldırılar. Birkaç gün önce Bursa'da yerel bir radyoda program yapan Hazım Özsü silahlı saldırı sonucu yaşamını yitirdi. Aksaray'da Anadolu'nun Sesi gazetesinden İzzet Tınmaz; Aydın'da Murat Uçkaç ve Kıymet Sarıyıldız; Uşak'ta Egem TV'den Feyzi Tokat ve Ummuhan Şahin; Rize Nabız gazetesi muhabiri Ali Osman Ertaş ve Ankara'da Mezopotamya Ajansından Mehmet Günhan haber takibi sırasında darbedildiler. Boğaziçi Üniversitesine atanan rektöre yönelik protestoları takip eden 20'ye yakın gazeteci ise polisin plastik mermilerinin hedefi oldu.

Değerli milletvekilleri, gazetecilere bu saldırılar ne kadar üzücü ve ne kadar kaygı vericiyse ondan daha üzücü olan ve hep beraber kaygılanmamız gereken bir durum daha var ortada; o da bu saldırıların cezasız kalması. Kolluk güçleri, failer ve onların arkasındaki güçlerin üzerine etkin bir biçimde gitmemekte. Mahkemeler tarafından da failere caydırıcı cezalar verilmemekte. Bakın, bir örnek vereyim: Kasım 2019'da hedef gösterilen Korkusuz yazarı Ahmet Takan Ankara'da Dikmen'de evinin önünde beyzbol sopalı saldırıya uğradı. Saldırıda kullanılan beyzbol sopası mahkemece delil bile sayılmadı. Saldırgan ise iyi hâli dikkate alınarak 2 bin lira cezaya çarptırıldı. Dikkatinizi çekerim, Türkiye'de bir gazetecinin canına kastetmenin bedeli 2 bin lira, onu da yirmi ayda ödeyecek. Hani caydırıcılık, hani etkin cezalandırma? Bir başka örnek: Yeniçağ yazarı Yavuz Selim Demirağ hedef gösterildi. Mayıs 2019'da Ankara'da evinin önünde 9 kişilik bir grubun sopalı saldırısına uğradı, canına kastedildi, kafasından, kolundan yaralandı. Aradan iki yıl geçti, hâlâ iddianame ortada yok. Demirağ ifadeye bile çağrılmış değil.

Sabahattin Önkibar, 2 kez saldırıya uğradı, hiçbirinde tutuklama olmadı; önce alıyor, sonra salıyorlar.

Karacabey'de, Yörem gazetesi sahibi Şaban Önen de saldırıya uğrayan gazetecilerden. "Bana saldıranlar ilçede elini kolunu sallayarak dolaşiyor." diyor.

Değerli milletvekilleri, üzülerek söylüyorum ki bu ülkede gazeteciye saldırmanın hiçbir müeyyidesi yok. İşte, bu tavırlar, bu cezasızlık politikası maalesef yeni saldırıların kapısını aralamakta.

İşte, bu nedenle buradan bir çağrıda bulunmak isterim: Önergemizi verdik, bu konuyu Türkiye Büyük Millet Meclisinin araştırmasını istiyoruz, bir araştırma komisyonu kurulmasını istiyoruz. Gazetecilere yönelik fiilî saldırıların ardında yatan gerekçelerin, bu cezasızlık politikasının araştırılmasını istiyoruz. Gelin, destek verin, bu konuyu Meclisimiz araştırсын.

Değerli milletvekilleri, hukuksuzluklar bununla da sınırlı değil maalesef. Geçtiğimiz günlerde Anayasa Mahkemesi ihlal kararı verdi Basın İlan Kurumu Korkusuz gazetesine ilan kesme cezası verdi diye. "Basın özgürlüğünün ihlalidir." dedi yüce mahkeme ama dinleyen kim! Hem Basın İlan Kurumu

hem de RTÜK gazete ve TV kanallarına ceza yağdırmaya devam ediyor. Sadece mart ayında, Evrensel gazetesine beş, BirGün gazetesine iki gün ilan kesme cezası verildi. Halk TV'ye 3, Tele1'e 1 kez idari para cezaları verildi. Sözcü TV dört yüz dört gündür logo onayı bekliyor, altı üstü bir harf değişecek.

Bir başka meselemizse, çok da önemli bir mesele, erişim engelleri meselesi. Tek adam yönetimi beğenmediği, duyulmasını istemediği haberlere erişim engeli getirmekte. Yolsuzluk, rüşvet, cinsel taciz haberleri engellenmekte. Ucu saraydakilere dokunan her haberin okunması, görünmesi engellenmekte. Biz milletvekillerinin sosyal medya paylaşımlarına dahi erişim engeli getirildiğine şahit oluyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

UTKU ÇAKIRÖZER (Devamla) – Bitiriyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Tamamlayalım efendim.

UTKU ÇAKIRÖZER (Devamla) – Teşekkür ediyorum.

Hatta ve hatta şunu bile görmekteyiz değerli arkadaşlarım: Bu erişim engellerini raporlayan İfade Özgürlüğü Derneğinin haberlerinin içeriğine bile engel getirilmekte ülkemizde. Bugünlerde sürekli bir darbe söylemi var ya hani, değerli arkadaşlarım, işte, asıl darbe budur, asıl darbe demokrasinin dördüncü kuvveti olan medyanın susturulmak istenmesidir, asıl darbe basın ve ifade özgürlüğünü koruması gereken kamu kurumlarının ve onların başında olan kişilerin iktidarın sopalığına, iktidarın borazanlığına soyunmasıdır ama Türkiye'de her türlü baskıya, sansüre, yasağa rağmen gerçek gazeteciler doğruları, yolsuzlukları, rüşvetleri, gerçekleri yazmaya bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da devam edecek.

Yüce Meclisimizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 220 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin çerçeve 7'nci maddesinin birinci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mustafa Elitaş	Erkan Akçay	Sabahat Özgürsoy Çelik
Kayseri	Manisa	Hatay
Salih Cora	Bahar Ayvazoğlu	Selim Yağcı
Trabzon	Trabzon	Bilecik
	Semiha Ekinci	
	Sivas	

“(1) Yaptırılan güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması sonucunda elde edilen verilerin değerlendirilmesi amacıyla değerlendirme komisyonu kurulur. Değerlendirme komisyonu; Cumhurbaşkanlığında İdari İşler Başkanının görevlendireceği bir üst kademe yöneticisinin, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığında genel sekreter yardımcısının, bakanlıklarda bakan yardımcısının, diğer kamu kurum ve kuruluşlarında en üst yöneticinin görevlendireceği bir üst kademe yöneticisinin, üniversitelerde rektör yardımcısının, valiliklerde vali yardımcısının başkanlığında, teftiş/denetim, personel ve hukuk birimleri ile uygun görülecek diğer birimlerden birer üyenin katılımıyla başkan dahil en az beş kişiden ve tek sayıda olacak şekilde oluşturulur. Millî güvenlik açısından stratejik önemi haiz birim, proje, tesis ve hizmetlerde istihdam edilecekler hakkındaki değerlendirme, ilgili bakanlık ya da kamu kurumları bünyesindeki değerlendirme komisyonunca yapılır.”

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

İÇİŞLERİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ CEMİL YAMAN (Kocaeli) – Takdire bırakıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen? Yok.

Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Önergeyle, güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması sonucunda elde edilen verilerin değerlendirilmesi amacıyla kurulacak değerlendirme komisyonlarının kimlerden oluşacağına kanunda sayma suretiyle belirlenmesi amacıyla düzenleme yapılmaktadır. Ayrıca, millî güvenlik açısından stratejik önemi haiz birim, proje, tesis ve hizmetlerde istihdam edilecekler hakkındaki değerlendirmenin ilgili bakanlık ya da kamu kurumları bünyesindeki değerlendirme komisyonunca yapılacağı hüküm altına alınmaktadır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, çalışma süresinin sonuna gelmiş bulunuyoruz.

7’nci maddenin oylamasının tamamlanmasına kadar çalışma süresinin uzatılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu Teklifi’nin 7’nci maddesinin 3’üncü fıkrasının son cümlesinde yer alan “istenildiğinde” ibaresinin “istenirse” ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Behiç Çelik

Ayhan Erel

Adana

Mersin

Aksaray

Arslan Kabukcuoğlu

Hayrettin Nuhoğlu

Yasin Öztürk

Eskişehir

İstanbul

Denizli

İmam Hüseyin Filiz

Gaziantep

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

İÇİŞLERİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ CEMİL YAMAN (Kocaeli) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Aksaray Milletvekili Sayın Ayhan Erel.

Buyurunuz Sayın Erel. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

AYHAN EREL (Aksaray) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, yüce Türk milleti; hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Daha önce de tarafınıza iletilen ama bir türlü düzenlenmesi yapılmayan bir mağduriyet konusunu bir kez daha bilgilerinize sunmak istiyorum.

Polis Vazife ve Salâhiyet Kanunu’nun 5’inci maddesine göre, gözaltına alınanların parmak izi alınmakta, önüne kriminal numeratör konulmak suretiyle sabıkalı fotoğraf çekilmektedir. Şüpheli şahıs daha sonra takipsizlik veya beraat kararı alsa dahi parmak izi ve o fotoğraf kişinin ölümünden ancak on yıl sonra silinmektedir. Bu durum, bu işleme maruz kalmış masum kişilerin Anayasa’yla güvence altına alınan masumiyet karinesi ve lekelenmeme hakkını ortadan kaldırmaktadır.

2006 yılından önce takipsizlik ve beraat kararı alanların kriminal fotoğrafları ve parmak izleri silinmekteyken 2006 yılından sonra bu kayıtlar silinmemektedir. On binlerce vatandaşımız hukuk karşısında suçsuz olduğu hâlde Emniyet kayıtlarına göre suçlu muamelesi görmekte, bu da silinmez bir yara açmaktadır. Bu kayıtlara istinaden güvenlik soruşturmaları, arşiv araştırmaları ve istihbari notlar olumsuz olmakta ve yine binlerce masum insanımız suçlu işlemi görmekte, işe ve önemli okullara alınmamaktadır. Takipsizlik kararı alan, beraat eden şüphelilerin sabikalı fotoğrafları ve parmak izlerinin silinmesine imkân tanıyan -daha öncesinde olduğu gibi- düzenleme yapılması hukuk devleti, masumiyet karinesi ve lekelenmeme ilkesinin gereğidir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; geçtiğimiz günlerde AK PARTİ kongresi gerçekleştirilmiş ve Sayın Cumhurbaşkanı seçim bölgem Aksaray'ı selamlarken "Gökte yıldızım, ayım, yerde sarayım; hoş geldin Aksaray." diyerek bizleri onore etmiştir; sağ olsun, var olsun. Lakin yerdeki sarayın mahzun, yerdeki sarayın hizmete susamış, yerdeki sarayın Aksaray'a verilen sözlerin tutulmasını bekliyor. Yerdeki sarayını Mersin Limanı'na bağlayacak ve organize sanayinin önünün açacak demir yolunu on yedi yıldır söz vermenize rağmen maalesef bir türlü gerçekleştiremediniz. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Yine, yüzde 60'ı tamamlanan 75'inci Yıl Havaalanı'nı "Yolcu yok." bahanesi veya iddiasıyla yatırım programından çıkardınız. Oysa şu anda bazı yerlere yapılan havaalanının bulunduğu illere, ilçelere baktığımızda Aksaray'ın mahallesi kadar nüfusu olan yerler var. Aksaray tarımına can verecek, Kızılırmak'tan Aksaray Ovası'na su getirecek projeyi bir türlü hayata geçiremediniz. Türkiye'de üç beş ilde arıtma tesisi bulunmamaktadır, bunlardan bir tanesi de sizin yerdeki sarayınız Aksaray'dır; maalesef bu, Aksaray'ımıza yakışmamaktadır. Yine, Aksaray'ın turizm cenneti olan Ihlara Vadisi için verdiğiniz, Hasan Dağı için yapmayı planladığımız projeleri yirmi bir yıllık iktidarınızda bir türlü hayata geçiremediniz. Verilen sözleri unuttunuz.

Sayın Cumhurbaşkanım, Aksaray'ın sorunları çözülemeyecek kadar büyük değil. Keşke kendi sarayınız kadar bir de Aksaray'ımıza bir el atsanız, göz atsanız bu sorunları çözsünüz diye bekliyorum.

Bu duygularla hepinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Az önce kabul edilen önerge doğrultusunda 7'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 7'nci madde kabul edilmiştir.

Birinci bölümde yer alan maddelerin oylamaları tamamlanmıştır.

Sayın milletvekilleri, çalışma süremizin sonuna gelmiş bulunuyoruz. Alınan karar gereğince kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için, 7 Nisan 2021 Çarşamba günü saat 14.00'te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 00.04

XIII.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- İzmir Milletvekili Ednan Arslan'ın, 2015-2020 yılları arasında yapılan atık ithalatına ilişkin sorusu ve Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat Kurum'un cevabı (7/42429)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çevre ve Şehircilik Bakanı Sayın Murat Kurum tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını saygılarımla arz ederim.

Ednan ARSLAN
İzmir Milletvekili

Ekonomik kazanımlarının yanı sıra atıklar, atık plastikler hem dünyamız hem de ülkemiz için önemli çevre sorunlarına yol açmaktadır. Taşıdığı özelliklere göre plastik atıkları doğada 400 ile 1000 yıl arasında yok olduğu düşünüldüğünde sorunun sadece bugünü değil gelecek kuşakları da ilgilendirdiği görülecektir.

Toprağı, suyu ve hava kalitesini korumak bakanlığınızın temel görevleri arasındadır. 2019, 2020 ve 2021 yıllarında ülkemizin ithal ettiği katı atık ve atık plastik miktarları, hangi ülkeden ithal edildikleri ve bu ithalat için ödenen döviz miktarı hakkında soru önergesi vermiş bulunmaktayım. Her üç soru önergesinde atık ithalatına, ithal edilen ülke ve ödenen dövize ilişkin bir veri paylaşılmadığı görülmüştür.

Bu verileri paylaşılması Anayasa ve TBMM İçtüzüğü'nün milletvekillerine tanıdığı denetleme yetkisinin engellediği gibi, çevre ve insan sağlığını doğrudan ilgilendiren bir konuda hak gaspı anlamını da taşımaktadır.

Ayrıca Anayasamızın 56. Maddesi çevreyi geliştirmeyi, çevre sağlığını korumayı, çevre kirlenmesini önlemeyi devlete ve vatandaşlara bir ödevi olarak yüklemektedir.

Atık ve atık plastik ithalatın verilerin saklanması plastik atık ithalatı ve dönüşümü konusunda vahim bir tablonun olduğunu da akla getirmektedir.

Bu bağlamda;

1- Türkiye 2015 yılında ne kadar katı atık ithal edilmiştir? Türlerine göre dağılımı nedir?

Bu ithalat hangi ülkelere gerçekleştirilmiştir? Bu ithalat için hangi ülkeye ne kadar döviz ödenmiştir?

Türkiye 2015 yılında ne kadar atık plastik ithal edilmiştir? Bu ithalat hangi ülkelere gerçekleştirilmiştir? Bu ithalat için hangi ülkeye ne kadar döviz ödenmiştir?

2015 yılında ithal edilen elektronik devre ve kartlar gibi katı atık miktarı nedir? Hangi ülkelere ithal edilmiştir? Bu ithalat için ne kadar döviz ödenmiştir?

2015 yılında Suriye ve Iraktan ithal edilen hurda, atık plastik ve diğer atıkların miktarı nedir? Bu ithalat için ne kadar döviz ödenmiştir?

- 2- Türkiye 2016 yılında ne kadar katı atık ithal edilmiştir? Türlerine göre dağılımı nedir?

Bu ithalat hangi ülkelerden gerçekleşmiştir? Bu ithalat için hangi ülkeye ne kadar döviz ödenmiştir?

Türkiye 2016 yılında ne kadar atık plastik ithal edilmiştir? Bu ithalat hangi ülkelerden gerçekleşmiştir? Bu ithalat için hangi ülkeye ne kadar döviz ödenmiştir?

2016 yılında ithal edilen elektronik devre ve kartlar gibi katı atık miktarı nedir? Hangi ülkelerden ithal edilmiştir? Bu ithalat için ne kadar döviz ödenmiştir?

2016 yılında Suriye ve Iraktan ithal edilen hurda, atık plastik ve diğer atıkların miktarı nedir? Bu ithalat için ne kadar döviz ödenmiştir?

- 3- Türkiye 2017 yılında ne kadar katı atık ithal edilmiştir? Türlerine göre dağılımı nedir?

Bu ithalat hangi ülkelerden gerçekleşmiştir? Bu ithalat için hangi ülkeye ne kadar döviz ödenmiştir?

Türkiye 2017 yılında ne kadar atık plastik ithal edilmiştir? Bu ithalat hangi ülkelerden gerçekleşmiştir? Bu ithalat için hangi ülkeye ne kadar döviz ödenmiştir?

2017 yılında ithal edilen elektronik devre ve kartlar gibi katı atık miktarı nedir? Hangi ülkelerden ithal edilmiştir? Bu ithalat için ne kadar döviz ödenmiştir?

2017 yılında Suriye ve Iraktan ithal edilen hurda, atık plastik ve diğer atıkların miktarı nedir? Bu ithalat için ne kadar döviz ödenmiştir?

- 4- Türkiye 2018 yılında ne kadar katı atık ithal edilmiştir? Türlerine göre dağılımı nedir?

Bu ithalat hangi ülkelerden gerçekleşmiştir? Bu ithalat için hangi ülkeye ne kadar döviz ödenmiştir?

Türkiye 2018 yılında ne kadar atık plastik ithal edilmiştir? Bu ithalat hangi ülkelerden gerçekleşmiştir? Bu ithalat için hangi ülkeye ne kadar döviz ödenmiştir?

2018 yılında ithal edilen elektronik devre ve kartlar gibi katı atık miktarı nedir? Hangi ülkelerden ithal edilmiştir? Bu ithalat için ne kadar döviz ödenmiştir?

2018 yılında Suriye ve Iraktan ithal edilen hurda, atık plastik ve diğer atıkların miktarı nedir? Bu ithalat için ne kadar döviz ödenmiştir?

- 5- Türkiye 2019 yılında ne kadar katı atık ithal edilmiştir? Türlerine göre dağılımı nedir?

Bu ithalat hangi ülkelerden gerçekleşmiştir? Bu ithalat için hangi ülkeye ne kadar döviz ödenmiştir?

Türkiye 2019 yılında ne kadar atık plastik ithal edilmiştir? Bu ithalat hangi ülkelerden gerçekleşmiştir? Bu ithalat için hangi ülkeye ne kadar döviz ödenmiştir?

2019 yılında ithal edilen elektronik devre ve kartlar gibi katı atık miktarı nedir? Hangi ülkelerden ithal edilmiştir? Bu ithalat için ne kadar döviz ödenmiştir?

2019 yılında Suriye ve Iraktan ithal edilen hurda, atık plastik ve diğer atıkların miktarı nedir? Bu ithalat için ne kadar döviz ödenmiştir?

- 6- Türkiye 2020 yılında ne kadar katı atık ithal edilmiştir? Türlerine göre dağılımı nedir?

Bu ithalat hangi ülkelerden gerçekleşmiştir? Bu ithalat için hangi ülkeye ne kadar döviz ödenmiştir?

Türkiye 2020 yılında ne kadar atık plastik ithal edilmiştir? Bu ithalat hangi ülkelerden gerçekleşmiştir? Bu ithalat için hangi ülkeye ne kadar döviz ödenmiştir?

2020 yılında ithal edilen elektronik devre ve kartlar gibi katı atık miktarı nedir? Hangi ülkelerden ithal edilmiştir? Bu ithalat için ne kadar döviz ödenmiştir?

2020 yılında Suriye ve Iraktan ithal edilen hurda, atık plastik ve diğer atıkların miktarı nedir? Bu ithalat için ne kadar döviz ödenmiştir?

- 7- Basınımızda yer alan haberlerde, "Kendi çöpünü yeterince değerlendiremeyen Türkiye, İngiltere'nin atıklarını ithal ediyor. Üstelik giderek artıyor. İngiltere'nin geri dönüştürülemeyen karışık plastik çöpünün yüzde 50'sini ithal ettik." şeklinde haberler yer almakta ayrıca atık plastik ithalatına ilişkin verilere yer verilmektedir. Buna karşın bakanlık atık ve atık plastik ithalat rakamlarını kamuoyu ile paylaşmamaktadır.

Bu eksiklik neden giderilmemektedir? Kamuoyundan saklanan bir bilgimi vardır?

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :30824082-610677787
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

02 Nisan 2021

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekilllerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KUVVETLİ
Bakan

EK:

- Liste
- Cevap Yazısı

**İZMİR MİLLETVEKİLİ
SAYIN EDNAN ARSLAN'IN
TBMM 7/42429 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVABI**

SORULAR

- 1) Türkiye 2015 yılında ne kadar katı atık ithal edilmiştir? Türlerine göre dağılımı nedir?**
Bu ithalat hangi ülkelerden gerçekleşmiştir? Bu ithalat için hangi ülkeye ne kadar döviz ödenmiştir?
- Türkiye 2015 yılında ne kadar atık plastik ithal edilmiştir? Bu ithalat hangi ülkelerden gerçekleşmiştir? Bu ithalat için hangi ülkeye ne kadar döviz ödenmiştir?
- 2015 yılında ithal edilen elektronik devre ve kartlar gibi katı atık miktarı nedir? Hangi ülkelerden ithal edilmiştir? Bu ithalat için ne kadar döviz ödenmiştir?
- 2015 yılında Suriye ve Iraktan ithal edilen hurda, atık plastik ve diğer atıkların miktarı nedir? Bu ithalat için ne kadar döviz ödenmiştir?
- 2) Türkiye 2016 yılında ne kadar katı atık ithal edilmiştir? Türlerine göre dağılımı nedir?**
Bu ithalat hangi ülkelerden gerçekleşmiştir? Bu ithalat için hangi ülkeye ne kadar döviz ödenmiştir?
- Türkiye 2016 yılında ne kadar atık plastik ithal edilmiştir? Bu ithalat hangi ülkelerden gerçekleşmiştir? Bu ithalat için hangi ülkeye ne kadar döviz ödenmiştir?
- 2016 yılında ithal edilen elektronik devre ve kartlar gibi katı atık miktarı nedir? Hangi ülkelerden ithal edilmiştir? Bu ithalat için ne kadar döviz ödenmiştir?
- 2016 yılında Suriye ve Iraktan ithal edilen hurda, atık plastik ve diğer atıkların miktarı nedir? Bu ithalat için ne kadar döviz ödenmiştir?
- 3) Türkiye 2017 yılında ne kadar katı atık ithal edilmiştir? Türlerine göre dağılımı nedir?**
Bu ithalat hangi ülkelerden gerçekleşmiştir? Bu ithalat için hangi ülkeye ne kadar döviz ödenmiştir?
- Türkiye 2017 yılında ne kadar atık plastik ithal edilmiştir? Bu ithalat hangi ülkelerden gerçekleşmiştir? Bu ithalat için hangi ülkeye ne kadar döviz ödenmiştir?
- 2017 yılında ithal edilen elektronik devre ve kartlar gibi katı atık miktarı nedir? Hangi ülkelerden ithal edilmiştir? Bu ithalat için ne kadar döviz ödenmiştir?
- 2017 yılında Suriye ve Iraktan ithal edilen hurda, atık plastik ve diğer atıkların miktarı nedir? Bu ithalat için ne kadar döviz ödenmiştir?
- 4) Türkiye 2018 yılında ne kadar katı atık ithal edilmiştir? Türlerine göre dağılımı nedir?**
Bu ithalat hangi ülkelerden gerçekleşmiştir? Bu ithalat için hangi ülkeye ne kadar döviz ödenmiştir?
- Türkiye 2018 yılında ne kadar atık plastik ithal edilmiştir? Bu ithalat hangi ülkelerden gerçekleşmiştir? Bu ithalat için hangi ülkeye ne kadar döviz ödenmiştir?
- 2018 yılında ithal edilen elektronik devre ve kartlar gibi katı atık miktarı nedir? Hangi ülkelerden ithal edilmiştir? Bu ithalat için ne kadar döviz ödenmiştir?
- 2018 yılında Suriye ve Iraktan ithal edilen hurda, atık plastik ve diğer atıkların miktarı nedir? Bu ithalat için ne kadar döviz ödenmiştir?
- 5) Türkiye 2019 yılında ne kadar katı atık ithal edilmiştir? Türlerine göre dağılımı nedir?**
Bu ithalat hangi ülkelerden gerçekleşmiştir? Bu ithalat için hangi ülkeye ne kadar döviz ödenmiştir?
- Türkiye 2019 yılında ne kadar atık plastik ithal edilmiştir? Bu ithalat hangi ülkelerden gerçekleşmiştir? Bu ithalat için hangi ülkeye ne kadar döviz ödenmiştir?
- 2019 yılında ithal edilen elektronik devre ve kartlar gibi katı atık miktarı nedir? Hangi ülkelerden ithal edilmiştir? Bu ithalat için ne kadar döviz ödenmiştir?
- 2019 yılında Suriye ve Iraktan ithal edilen hurda, atık plastik ve diğer atıkların miktarı nedir? Bu ithalat için ne kadar döviz ödenmiştir?

6) Türkiye 2020 yılında ne kadar katı atık ithal edilmiştir? Türlerine göre dağılımı nedir? Bu ithalat hangi ülkelerden gerçekleşmiştir? Bu ithalat için hangi ülkeye ne kadar döviz ödenmiştir?

Türkiye 2020 yılında ne kadar atık plastik ithal edilmiştir? Bu ithalat hangi ülkelerden gerçekleşmiştir? Bu ithalat için hangi ülkeye ne kadar döviz ödenmiştir?

2020 yılında ithal edilen elektronik devre ve kartlar gibi katı atık miktarı nedir? Hangi ülkelerden ithal edilmiştir? Bu ithalat için ne kadar döviz ödenmiştir?

2020 yılında Suriye ve Irak'tan ithal edilen hurda, atık plastik ve diğer atıkların miktarı nedir? Bu ithalat için ne kadar döviz ödenmiştir?

7) Basınımızda yer alan haberlerde, "Kendi çöpünü yeterince değerlendiremeyen Türkiye, İngiltere'nin atıklarını ithal ediyor. Üstelik giderek artıyor. İngiltere'nin geri dönüştürülemeyen karışık plastik çöpünün yüzde 50'sini ithal ettik." şeklinde haberler yer almakta ayrıca atık plastik ithalatına ilişkin verilere yer verilmektedir. Buna karşın bakanlık atık ve atık plastik ithalat rakamlarını kamuoyu ile paylaşmamaktadır.

Bu eksiklik neden giderilmemektedir? Kamuoyundan saklanan bir bilgimi vardır?

CEVAP

2007 yılından itibaren Irak, 2014 yılından itibaren Suriye ve 2018 yılından itibaren Lübnan olmak üzere **her türlü metal hurdasının, hurda metallerin ergitilmesiyle elde edilen külçe metallerin ve metal içeren hurda eşyanın** Ülkemiz üzerinden transit geçişi ve farklı şekillerde, söz konusu Ülkelerden Ülkemize girişi yasaklanmıştır.

Bakanlığımız görüşleri doğrultusunda, Ticaret Bakanlığınca hazırlanarak yürürlüğe giren Çevrenin Korunması Yönünden Kontrol Altında Tutulan Atıkların İthalat Denetimi Tebliği gereğince bazı tehlikesiz atıklar, Ülkemizdeki lisanslı geri kazanım tesislerinin talepleri doğrultusunda geri kazanım amacıyla ithal edilmektedir. Geri kazanım tesislerinin talepleri doğrultusunda ithal edilen miktarlarda ve ithal edilen ülkelerde değişiklik görülebilmektedir. Gerçekleştirilen ithalat için ülkelere herhangi bir ödeme yapılmamıştır. Firmalar kendi ticaretleri doğrultusunda ithal edecekleri atıkları belli bir bedel karşılığı almaktadır.

2020/29 sayılı Bakanlığımız Genelgesi ile 2021 yılında atık ithalatına kota getirilmiş olup; firmaların tüketim kapasitelerinin %50'si kadar ithalat yapmalarına müsaade edilmektedir. Firmaların kapasitelerinin %50'si kadarını da iç piyasadan temin etmeleri zorunludur. Aynı zamanda söz konusu Genelge kapsamında Atık İthalatçısı Kayıt Belgesi ve Kota Formu düzenlenen firmaların denetimleri 3'er aylık periyotlarla Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüklerimizce yapılmakta hem ithalat hem de iç piyasa alımları denetim raporları ve aylık faaliyet raporları ile takip edilmektedir.

2.- Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç'un, plastik atık ithalatına ilişkin sorusu ve Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat Kurum'un cevabı (7/42430)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çevre Ve Şehircilik Bakanı Sayın Murat KURUM tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Saygılarımla.

Ali ÖZTUNÇ
Kahramanmaraş Milletvekili

Türkiye AB ülkelerinden ithal ettiği atık hacmi bakımında ilk sırada yer almaktadır. Türkiye'ye 2004 yılından bugüne Avrupa Birliği ülkelerinden ithal edilen plastik atık miktarı 173 kat artmıştır. Bu, her gün 213 kamyon dolusu plastiğin ülkemize boşaltılması anlamına gelmektedir. Bir yandan kendi çöpüyle baş edemeyen ve günde 144 ton plastik atığın denize karıştığı bir ülke konumundayken diğer yandan plastik atık ithalatı artarak devam etmektedir.

Buna istinaden;

- 1- Türkiye hangi ülkelerden, yılda kaç ton çöp ithal etmektedir? Bu çöplerin ne kadarı plastik atıktır?
- 2- İthal edilen plastik atıkların içerisinde tıbbi atık olup olmadığına dair herhangi bir tespit yapılmakta mıdır? Korona virüs salgının dünyayı etkisi altına aldığı bu dönemde çöp ithalatının durdurulması yönünde bir düşünceniz var mıdır?
- 3- Günde 144 ton plastik atığın denize karıştığı bir ülke, neden plastik atık ithal eder? Neden ülkesini gelişmiş ülkelerin plastik çöplerinden kurtulduğu bir ülke durumuna getirir?
- 4- Türkiye'de ithalat ile birlikte yılda kaç ton katı atık işlenmektedir? Toplanan atıkların ne kadarı geri dönüşümde değerlendirilmekte, ne kadarı katı atık depolama alanlarında depolanmaktadır?
- 5- Türkiye'de atık ithalatı yapan firma sayısı, atık toplama ve geri dönüşüm tesisi sayısı ne kadardır?
- 6- 2020 yılında atık ithalatı yapan firmalara yönelik yapılan denetim sayısı kaçtır? Bu firmalarda tespit edilen usulsüzlükler nelerdir? Bu usulsüzlüklerle ilgili kaç TL para cezası kesilmiştir?

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :30824082-610697782
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

02 Nisan 2021

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekilllerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önermeleri incelenmiş olup, söz konusu önermelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KUZUM
Bakan

EK:

- Liste
- Cevap Yazısı

KAHRAMANMARAŞ MİLLETVEKİLİ
SAYIN ALİ ÖZTUNÇ'UN
TBMM 7/42430 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLARI

SORULAR

Türkiye AB ülkelerinden ithal ettiği atık hacmi bakımında ilk sırada yer almaktadır. Türkiye'ye 2004 yılından bugüne Avrupa Birliği ülkelerinden ithal edilen plastik atık miktarı 173 kat artmıştır. Bu, her gün 213 kamyon dolusu plastiğin ülkemize boşaltılması anlamına gelmektedir. Bir yandan kendi çöpüyle baş edemeyen ve günde 144 ton plastik atığın denize karıştığı bir ülke konumundayken diğer yandan plastik atık ithalatı artarak devam etmektedir.

Buna istinaden;

- 1) Türkiye hangi ülkelerden, yılda kaç ton çöp ithal etmektedir? Bu çöplerin ne kadarı plastik atıktır?
- 2) İthal edilen plastik atıkların içerisinde tıbbi atık olup olmadığına dair herhangi bir tespit yapılmakta mıdır? Korona virüs salgının dünyayı etkisi altına aldığı bu dönemde çöp ithalatının durdurulması yönünde bir düşünceniz var mıdır?
- 3) Günde 144 ton plastik atığın denize karıştığı bir ülke, neden plastik atık ithal eder? Neden ülkesini gelişmiş ülkelerin plastik çöplerinden kurtulduğu bir ülke durumuna getirir?
- 4) Türkiye'de ithalat ile birlikte yılda kaç ton katı atık işlenmektedir? Toplanan atıkların ne kadarı geri dönüşümde değerlendirilmekte, ne kadarı katı atık depolama alanlarında depolanmaktadır?
- 5) Türkiye'de atık ithalatı yapan firma sayısı, atık toplama ve geri dönüşüm tesisi sayısı ne kadardır?
- 6) 2020 yılında atık ithalatı yapan firmalara yönelik yapılan denetim sayısı kaçtır? Bu firmalarda tespit edilen usulsüzlükler nelerdir? Bu usulsüzlüklerle ilgili kaç TL para cezası kesilmiştir?

CEVAPLAR

1,3) Ülkemize çöp ithalatı yasaktır. Ekonomik değere haiz geri kazanımı mümkün bazı tehlikesiz atıkların (plastik, kağıt, cam) ithaline Çevrenin Korunması Yönünden Kontrol Altında Tutulan Atıkların İthalat Denetimi Tebliği kapsamında izin verilmektedir. Tebliği Ek-1'inde yer alan bazı tehlikesiz atıklar, ülkemizdeki lisanslı geri kazanım tesislerinin talepleri doğrultusunda geri kazanım amacıyla ithal edilmektedir. Geri kazanım tesislerinin talepleri doğrultusunda ithal edilen miktarlarda ve ithal edilen ülkelerde değişiklik görülebilmektedir.

2) Tıbbi atık ithalatı yasak olup, ithal edilen atıkların içerisinde tıbbi atık bulunmamaktadır.

4) 2018 yılı TÜİK verisine göre Türkiye'de toplam 32.2 milyon ton belediye atığı oluşmaktadır. Bu atıkların %13'ü geri kazanılmakta %60'ı düzenli depolama tesislerinde depolanmaktadır.

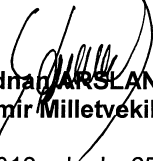
5) Geri dönüşüm tesis sayılarına <https://eizin.cevre.gov.tr/Rapor/BelgeArama.aspx> web adresinden ulaşılabilmektedir.

6) 2020 yılı boyunca atık ithalatı yapan tüm firmalar 3'er aylık periyotlarla denetlenmiştir. Bakanlığımızca 01.01.2020-17.03.2021 tarihleri arasında atık bertaraf ve geri dönüşüm tesislerine 6268 denetim gerçekleştirilmiştir. Çevre Kanunu'na aykırı faaliyette bulunan tesislere 8.850.680 TL idari para cezası uygulanmıştır.

3.- İzmir Milletvekili Ednan Arslan'ın, Bakanlık ile bağlı, ilgili ve ilişkili kurum ve kuruluşlara yapılan atamalara ilişkin sorusu ve Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat Kurum'un cevabı (7/42432)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çevre ve Şehircilik Bakanı Sayın Murat KURUM tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını saygılarımla arz ederim.

Ednan ARSLAN
İzmir Milletvekili

- 1- Bakanlığınız, bağlı, ilgili ve ilişkili kurum ve kuruluşlara 2018 yılında 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 59. maddesi kapsamında atanmaların sayısı nedir? Bu atamalar hangi kadrolara yapılmıştır? Bu kişilerin atandıkları unvan, eğitim seviyeleri ve mezun oldukları bölümlere göre dağılımı nedir?
- 2- Bakanlığınız, bağlı, ilgili ve ilişkili kurum ve kuruluşlara 2019 yılında 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 59. maddesi kapsamında atanmaların sayısı nedir? Bu atamalar hangi kadrolara yapılmıştır? Bu kişilerin atandıkları unvan, eğitim seviyeleri ve mezun oldukları bölümlere göre dağılımı nedir?
- 3- Bakanlığınız bağlı, ilgili ve ilişkili kurum ve kuruluşlara 2020 yılında 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 59. maddesi kapsamında atanmaların sayısı nedir? Bu atamalar hangi kadrolara yapılmıştır? Bu kişilerin atandıkları unvan, eğitim seviyeleri ve mezun oldukları bölümlere göre dağılımı nedir?

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :30824082-610697782
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

02 Nisan 2021

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURTULMUŞ
Bakan

EK:

- Liste
- Cevap Yazısı

İZMİR MİLLETVEKİLİ
SAYIN EDNAN ARSLAN'IN
TBMM 7/42432 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE AİT
SORULAR VE CEVABI

SORULAR

1-Bakanlığımız, bağlı, ilgili ve ilişkili kurum ve kuruluşlara 2018 yılında 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 59. maddesi kapsamında atananların sayısı nedir? Bu atamalar hangi kadrolara yapılmıştır? Bu kişilerin atandıkları unvan, eğitim seviyeleri ve mezun oldukları bölümlere göre dağılımı nedir?

2-Bakanlığımız, bağlı, ilgili ve ilişkili kurum ve kuruluşlara 2019 yılında 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 59. maddesi kapsamında atananların sayısı nedir? Bu atamalar hangi kadrolara yapılmıştır? Bu kişilerin atandıkları unvan, eğitim seviyeleri ve mezun oldukları bölümlere göre dağılımı nedir?

3-Bakanlığımız bağlı, ilgili ve ilişkili kurum ve kuruluşlara 2020 yılında 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 59. maddesi kapsamında atananların sayısı nedir? Bu atamalar hangi kadrolara yapılmıştır? Bu kişilerin atandıkları unvan, eğitim seviyeleri ve mezun oldukları bölümlere göre dağılımı nedir?

CEVAP

Bakanlığımızda ihtiyaç duyulması halinde 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 59 uncu maddesi kapsamında atama yapılmaktadır.

4.- İzmir Milletvekili Ednan Arslan'ın, atık ayrıştırma ve dönüştürme tesislerine ilişkin sorusu ve Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat Kurum'un cevabı (7/42433)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çevre ve Şehircilik Bakanı Sayın Murat Kurum tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını saygılarımla arz ederim.

Ednan ARSLAN
İzmir Milletvekili

Çöp ve atıkların ekonomiye kazandırılması ve çevreye zararlarının en aza indirilmesi için atıklar kaynağında ayrıştırılmaktadır. Ayrıca evsel nitelikli katı atık bertaraf tesislerinde depolama sahalarında oluşan gazlar, gaz toplama sistemi vasıtasıyla toplanarak enerji üretimi yapılabilmektedir. Bu çalışmalar kapsamında aşağıda belirtilen tesislerin kurulumu yapılabilmektedir.

- 1- Ülkemizde katı atık ayrıştırma ve dönüşümü yapan tesis ve işletme sayısı nedir? Kapasite ve illerine göre dağılımı nedir?
- 2- Ülkemizde atık plastik ayrıştırma ve dönüşümü yapan tesis ve işletme sayısı nedir? Kapasite ve illerine göre dağılımı nedir?
- 3- 2021 yılı itibariyle mekanik ayrıştırma tesisleri, ambalaj atıkları ayrıştırma tesisleri, tıbbi atık sterilizasyon ve geri dönüşüm tesisleri, atık madeni yağ geri dönüşüm tesisleri, atık akü geri dönüşüm tesisleri, ömrünü tamamlamış lastikler için geri dönüşüm tesisleri, deponi gazı enerji üretim tesislerinin sayısı ve buldukları illere göre dağılımı nedir? Bu tesislerin ayrıştırma ve geri dönüşüm kapasiteleri nedir?
- 4- Atık ve atıkların oluşturduğu gazlardan enerji elde eden tesislerin sayısı ve elde edilen enerji miktarına ilişkin veriler nelerdir?

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :30824082-610697782
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

02 Nisan 2021

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekilllerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURTUL
Bakan

EK:

- Liste
- Cevap Yazısı

İZMİR MİLLETVEKİLİ
SAYIN EDNAN ARSLAN'IN
TBMM 7/42433 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE AİT
SORULAR VE CEVAPLARI

SORULAR

Çöp ve atıkların ekonomiye kazandırılması ve çevreye zararlarının en aza indirilmesi için atıklar kaynağında ayrıştırılmaktadır. Ayrıca evsel nitelikli katı atık bertaraf tesislerinde depolama sahalarında oluşan gazlar, gaz toplama sistemi vasıtasıyla toplanarak enerji üretimi yapılabilmektedir. Bu çalışmalar kapsamında aşağıda belirtilen tesislerin kurulumu yapılabilmektedir.

- 1- Ülkemizde katı atık ayrıştırma ve dönüşümü yapan tesis ve işletme sayısı nedir? Kapasite ve illerine göre dağılımı nedir?
- 2- Ülkemizde atık plastik ayrıştırma ve dönüşümü yapan tesis ve işletme sayısı nedir? Kapasite ve illerine göre dağılımı nedir?
- 3- 2021 yılı itibariyle mekanik ayrıştırma tesisleri, ambalaj atıkları ayrıştırma tesisleri, tıbbi atık sterilizasyon ve geri dönüşüm tesisleri, atık madeni yağ geri dönüşüm tesisleri, atık akü geri dönüşüm tesisleri, ömrünü tamamlamış lastikler için geri dönüşüm tesisleri, deponi gazı enerji üretim tesislerinin sayısı ve buldukları illere göre dağılımı nedir? Bu tesislerin ayrıştırma ve geri dönüşüm kapasiteleri nedir?
- 4- Atık ve atıkların oluşturduğu gazlardan enerji elde eden tesislerin sayısı ve elde edilen enerji miktarına ilişkin veriler nelerdir?

CEVAPLAR

- 1-Düzenli Depolama Tesis Sayısı: 69
- 2-Ambalaj atığı geri kazanım tesis sayısı: 1131
- 3-Tıbbi atık sterilizasyon tesisi sayısı: 65
Ömrünü tamamlamış lastik geri kazanım tesisi sayısı: 30
Atık madeni yağ geri kazanım/rafınasyon tesis sayısı: 32
Atık pil ve akümülatör geri kazanım tesis sayısı: 20
- 4-Biyometanizasyon/Biyokurutma/Kompost tesis sayısı: 40

5.- İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgıl Sütü'nün, bir firmanın Rusya'daki şantiyesinde çalışan bir Türk işçinin ölümüne dair çeşitli iddialara ilişkin sorusu ve Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu'nun cevabı (7/42434)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Dışişleri Bakanı Sayın Mevlüt Çavuşoğlu tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. (03/03/2021)

Av. Saliha Sera Kadıgıl Sütü

İstanbul Milletvekili

Rönesans Holding ve Yamata Yatırım ortaklığına ait, Rusya'nın Amur bölgesinde yer alan 20 bin kişinin çalıştığı şantiyede toplam 6 bin koronavirüs vakası tespit edilmesine rağmen, aralarında Türk vatandaşlarının da olduğu binlerce işçinin güvencesiz koşullarda çalıştırılmaya devam edildiği, yoğun bakımdaki işçiler arasında Türk vatandaşlarının da bulunduğu, işçilerin ayrıca alacaklarını alamadıkları ve greve gittikleri basına yansımıştı.

Bu defa, aynı şantiyede çalışırken 20 Temmuz 2020 tarihinde hayatını kaybeden 50 yaşındaki mekanik formen Ayhan Attar'ın ailesinin vatandaşın ölümüyle ilgili şüpheli durumları aydınlatmak için yaptığı araştırmalar sonucunda, Attar'ın ölümüne ilişkin çelişkili hususlar basında yer almıştır. Haberlerin ardından dört kişi daha aynı şantiyede çalışan yakınlarının “zatürre” nedeniyle hayatını kaybettiğini belirterek Attar ailesine ulaşmıştır.

Kamuoyuna yansıyan bilgilere göre, Ayhan Attar'ın ölümünden sonra ailesine ulaşan şirket yetkilileri önce vatandaşın kalp krizi nedeniyle, sonradan ise otopsi sonucuna göre çift taraflı zatürre nedeniyle hayatını kaybettiğini belirtmiştir. Rusya'da ailenin onayı alınmadan yapılan otopsi sonrasında Attar'ın cenazesinin Türkiye'ye naklinin önce iki gün içinde nakledileceği belirtilmesine rağmen 10 gün sonra Türkiye'ye ulaştığı, Türkiye'de ailenin talebi üzerine iki kez otopsi teşebbüsünde bulunulmasına rağmen, Rusya'da yapılan otopsi nedeniyle ölüm nedeni tespitinin yapılmadığı haberlerde yer almıştır.

Attar'ın ailesi, Rusya'daki otopsinin şirket tarafından belirlenmiş bir kuruluştaki yapıldığını, yani şirketin kendi menfaatleri doğrultusunda ölüm nedenini belirtebilecek şekilde hareket ettiğini, Türkiye'de ölüm nedeni tespit edilemesin diye Rusya'da bilerek otopsi yaptırıldığını, bunun artık yurtdışındaki işçi ölümlerinde “alşılmış” bir hal olduğunu iddia etmektedir. Aile, Attar'ın eşyalarına ulaşmak için bile büyük bir mücadele verdiklerini, eşyaların ancak 4,5 ay sonra kendilerine gönderildiğini belirtmektedir.

Evvelce basına da yansıyan grev haberlerinin nedeni olan hijyen ve güvencesiz çalışma ortamına ilişkin ailenin yaptığı araştırmalara göre, 20 bin işçinin çalıştığı şantiyede sadece bir revir, bir doktor, bir hemşire ve yanı sıra iki sağlık görevlisi çalışmakta, işçilerin revirin önünde uzun kuyruklar oluşturmakta, geceleri revirde tek kişi çalışmakta, şikayet ne olursa olsun işçilere tek tip ilaç verilmekte, “çok tehlikeli” sınıfına giren iş için yasal olarak bulundurulması gereken sağlık çalışanı sayısının altında kişi çalıştırılmaktadır. İddialar arasında, covid-19 pozitif işçilerin yatma yerlerinin ve yemek yerlerinin ayrılmadığı, işçilerin test sonuçları beklenmeden çalıştırıldıkları, işçilere üç test yaptırıldığı, Attar'a yapılan iki testin sonucunun negatif çıktığı, ancak üçüncü testin sonucunun aileyle paylaşılmadığı yer almaktadır. Şirketin, grevlere de neden olan parasal konularda ve işçi haklarına ilişkin üzerine düşenleri yapmadığı keza haberlerde yer almaktadır.

Bu bağlamda;

- 1- Rönesans Holding ve Yamata Yatırım ortaklığına ait şantiyede kaç tane covid vakası tespit edilmiştir?
- 2- Söz konusu şantiyede covid'e bağlı olarak kaç ölüm gerçekleşmiştir?
- 3- Ölümler Rusya sınırları içerisinde mi Türkiye'de mi gerçekleşmiştir?
- 4- Covid'e bağlı olarak kaç kişi tedavi altına alınmıştır? Tedavi altına alınanların sağlık durumları nasıldır?
- 5- Söz konusu şantiyede kuruluşundan bu yana, çalışan Türk vatandaşlarından, kaç hayatını kaybetmiştir? Ölüm nedenleri nedir? Kaçının otopsi Rusya'da kaçınmki Türkiye'de yapılmıştır?
- 6- Rönesans Holding ve Yamata Yatırım ortaklığına ait şantiye aleyhinde Rus mahkemelerinde Türk veya yabancı ülke vatandaşı işçiler ya da sendikalar tarafından ilgili makamlara ulaşan kaç şikayet vardır? Bu şikayetlerin kaç davaya dönüşmüştür? Dava konuları nedir?
- 7- Türkiye'nin Rusya'daki dış temsilcilikleri Türk vatandaşı işçilerin- varsa- şirket aleyhindeki davalara müdahil olmakta mıdır, takip etmekte midir? Vatandaşlara tercüme desteğinde bulunmakta mıdır?
- 8- Rusya'da yapılan otopsi için yetkili kuruluş neresidir? Otopside Türkiye makamlarını ve mağdur aileyi temsilen kimler bulunmaktadır?
- 9- Bir Türk firmasına ait söz konusu şantiyede çalışan ve hayatını kaybeden diğer yabancı ülke vatandaşlarının sayısına ilişkin bilgi var mıdır? Varsa ölüm nedenleri nedir? Kaçına otopsi yapılmıştır?
- 10- Dış temsilcilikler, görev bölgelerinde meydana gelen işçi ölümleriyle ilgili ne tür işlemler yürütmektedirler?
- 11- Hayatını kaybeden işçilerin otopsilerindeki usulsüzlük iddialarına yönelik herhangi bir inceleme, soruşturma yapılmış mıdır?
- 12- Rusya'da "çok tehlikeli" sınıfına giren iş yerlerinde kaç işçiye bir revir, doktor, hemşire, sağlık çalışanı bulundurulması gerekmektedir? Söz konusu şirkete ait şantiyede çalışan doktor, hemşire, sağlık personeli ve revir sayısı nedir?
- 13- Ayhan Attar'ın cenazesinin naklinin gecikmesinin nedeni nedir?
- 14- Yurtdışındaki Türk vatandaşı işçi ölümleri ve iş kazalarına ilişkin Bakanlığınızda hangi istatistikler bulunmaktadır?

T.C.
DIŐIŐLERİ BAKANLIĞI
Konsolosluk İŞleri Genel M¼d¼rl¼Đ¼

Sayı : Z-24518991-610-32497223
Konu : 7/42434 Esas Numaralı Soru
Önergesi

T¼RKİYE B¼Y¼K MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

İlgi : 15.03.2021 tarihli ve E-43452547-120.07-0792761 sayılı yazınız.

İstanbul Milletvekili Sayın Saliha Sera Kadıgil S¼tl¼'n¼n ilgi yazıda kayıtlı 7/42434 Esas numaralı yazılı soru önergesine m¼teallik yanıt ilişikte takdim kılınmaktadır.

Saygılarımla arzederim.

Mevl¼t ÇAVUŞOĞLU
Dışişleri Bakanı

Ek:

**İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ
TARAFINDAN**

**SAYIN BAKANIMIZA YÖNELTİLEN 7/42434 SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİ
VE TASLAK CEVABI**

SORULAR

Rönesans Holding ve Yamata Yatırım ortaklığına ait, Rusya'nın Amur bölgesinde yer alan 20 bin kişinin çalıştığı şantiyede toplam 6 bin koronavirüs vakası tespit edilmesine rağmen, aralarında Türk vatandaşlarının da olduğu binlerce işçinin güvencesiz koşullarda çalıştırılmaya devam edildiği, yoğun bakımdaki işçiler arasında Türk vatandaşlarının da bulunduğu, işçilerin ayrıca alacaklarını alamadıkları ve greve gittikleri basına yansımıştı.

Bu defa, aynı şantiyede çalışırken 20 Temmuz 2020 tarihinde hayatını kaybeden 50 yaşındaki mekanik formen Ayhan Attar'ın ailesinin vatandaşın ölümüyle ilgili şüpheli durumları aydınlatmak için yaptığı araştırmalar sonucunda, Attar'ın ölümüne ilişkin çelişkili hususlar basında yer almıştır. Haberlerin ardından dört kişi daha aynı şantiyede çalışan yakınlarının "zatürre" nedeniyle hayatını kaybettiğini belirterek Attar ailesine ulaşmıştır.

Kamuoyuna yansıyan bilgilere göre, Ayhan Attar'ın ölümünden sonra ailesine ulaşan şirket yetkilileri önce vatandaşın kalp krizi nedeniyle, sonradan ise otopsi sonucuna göre çift taraflı zatürre nedeniyle hayatını kaybettiğini belirtmiştir. Rusya'da ailenin onayı alınmadan yapılan otopsi sonrasında Attar'ın cenazesinin Türkiye'ye naklinin önce iki gün içinde nakledileceği belirtilmesine rağmen 10 gün sonra Türkiye'ye ulaştığı, Türkiye'de ailenin talebi üzerine iki kez otopsi teşebbüsünde bulunulmasına rağmen, Rusya'da yapılan otopsi nedeniyle ölüm nedeni tespitinin yapılamadığı haberlerde yer almıştır.

Attar'ın ailesi, Rusya'daki otopsinin şirket tarafından belirlenmiş bir kuruluştta yapıldığını, yani şirketin kendi menfaatleri doğrultusunda ölüm nedenini belirtebilecek şekilde hareket ettiğini, Türkiye'de ölüm nedeni tespit edilemesin diye Rusya'da bilerek otopsi yapıldığını, bunun artık yurtdışındaki işçi ölümlerinde "alışılmış" bir hal olduğunu iddia etmektedir. Aile, Attar'ın eşyalarına ulaşmak için bile büyük bir mücadele verdiklerini, eşyaların ancak 4,5 ay sonra kendilerine gönderildiğini belirtmektedir.

Evvelce basına da yansıyan grev haberlerinin nedeni olan hijyen ve güvencesiz çalışma ortamına ilişkin ailenin yaptığı araştırmalara göre, 20 bin işçinin çalıştığı şantiyede sadece bir revir, bir doktor, bir hemşire ve yanı sıra iki sağlık görevlisi çalışmakta, işçilerin revirin önünde uzun kuyruklar oluşmakta, geceleri revirde tek kişi çalışmakta, şikayet ne olursa olsun işçilere tek tip ilaç verilmekte, "çok tehlikeli" sınıfa giren iş için yasal olarak bulundurulması gereken sağlık çalışanı sayısının altında kişi çalıştırılmaktadır. İddialar arasında, covid-19 pozitif işçilerin yatma yerlerinin ve yemek yerlerinin ayrılmadığı, işçilerin test sonuçları beklenmeden çalıştırıldıkları, işçilere üç test yapıldığı, Attar'a yapılan iki testin sonucunun negatif çıktığı, ancak üçüncü testin sonucunun aileyle paylaşılmadığı yer almaktadır. Şirketin, grevlere de neden olan parasal konularda ve işçi haklarına ilişkin üzerine düşenleri yapmadığı keza haberlerde yer almaktadır.

Bu bağlamda;

- 1- Rönesans Holding ve Yamata Yatırım ortaklığına ait şantiyede kaç tane covid vakası tespit edilmiştir?
- 2- Söz konusu şantiyede covid'e bağlı olarak kaç ölüm gerçekleşmiştir?
- 3- Ölümler Rusya sınırları içerisinde mi Türkiye'de mi gerçekleşmiştir?
- 4- Covid'e bağlı olarak kaç kişi tedavi altına alınmıştır? Tedavi altına alınanların sağlık durumları nasıldır?
- 5- Söz konusu şantiyede kuruluşundan bu yana, çalışan Türk vatandaşlarından, kaçını hayatını kaybetmiştir? Ölüm nedenleri nedir? Kaçının otopsi Rusya'da kaçınınki Türkiye'de yapılmıştır?
- 6- Rönesans Holding ve Yamata Yatırım ortaklığına ait şantiye aleyhinde Rus mahkemelerinde Türk veya yabancı ülke vatandaşı işçiler ya da sendikalar tarafından ilgili makamlara ulaşan kaç şikayet vardır? Bu şikayetlerin kaçını davaya dönüşmüştür? Dava konuları nedir?
- 7- Türkiye'nin Rusya'daki dış temsilcilikleri Türk vatandaşı işçilerin- varsa- şirket aleyhindeki davalara müdahil olmakta mıdır, takip etmekte midir? Vatandaşlara tercüme desteğinde bulunmakta mıdır?
- 8- Rusya'da yapılan otopsi için yetkili kuruluş neresidir? Otopside Türkiye makamlarını ve mağdur aileyi temsilen kimler bulunmaktadır?
- 9- Bir Türk firmasına ait söz konusu şantiyede çalışan ve hayatını kaybeden diğer yabancı ülke vatandaşlarının sayısına ilişkin bilgi var mıdır? Varsa ölüm nedenleri nedir? Kaçına otopsi yapılmıştır?
- 10- Dış temsilcilikler, görev bölgelerinde meydana gelen işçi ölümleriyle ilgili ne tür işlemler yürütmektedirler?
- 11- Hayatını kaybeden işçilerin otopsilerindeki usulsüzlük iddialarına yönelik herhangi bir inceleme, soruşturma yapılmış mıdır?
- 12- Rusya'da "çok tehlikeli" sınıfına giren iş yerlerinde kaç işçiye bir revir, doktor, hemşire, sağlık çalışanı bulundurulması gerekmektedir? Söz konusu şirkete ait şantiyede çalışan doktor, hemşire, sağlık personeli ve revir sayısı nedir?
- 13- Ayhan Attar'ın cenazesinin naklinin gecikmesinin nedeni nedir?
- 14- Yurtdışındaki Türk vatandaşı işçi ölümleri ve iş kazalarına ilişkin Bakanlığınızda hangi istatistikler bulunmaktadır?

YANIT

Amur şantiyesinde faaliyet gösteren Türk şirketleriyle Moskova Büyükelçiliğimiz düzenli temas halindedir. COVID-19 salgınının en yoğun yaşandığı dönemde sözkonusu şirketlere gerekli destek sağlanmıştır. Bu çerçevede federal makamların yanısıra bölge Valisi ve Belediye Başkanıyla temas edilerek sözkonusu şantiyede görevli vatandaşlarımızdan hastalananların tedavi edilmeleri sağlanmış, durumu kritik olan 4 vatandaşımızın ambulans uçakla ülkemize transferi gerçekleştirilmiştir.

Ayhan Attar isimli vatandaşımız 20 Temmuz 2020 tarihinde Moskova'ya yaklaşık 6 saatlik uçuş mesafesinde bulunan Amur Bölgesi'nde hayatını kaybetmiş olup, Rus makamlarınca hazırlanan ölüm raporunda ölüm sebebi "solunum yetmezliği ve akciğer apsesi" olarak belirtilmiştir. Rusya Federasyonu makamları yurtdışına çıkacak cenazeler bakımından çoğunlukla otopsi yapılmasını gerekli görmektedir. Şirketin vatandaşımızın ailesiyle temas ederek ailenin otopsi için şifahi onayını aldığı Moskova Büyükelçiliğimizce bildirilmiştir. Büyükelçiliğimize 25 Temmuz Cumartesi günü yapılan başvuru üzerinde aynı gün "Cenaze Nakil Belgesi" düzenlenmiştir. Merhumun cenazesi 27.07.2020 tarihinde Moskova-İstanbul bağlantılı uçak ile Adana'ya gönderilmiştir.

6.- Mersin Milletvekili Behiç Çelik'in, Mersin'in Anamur ilçesi Uçarı ve Bozdoğan Mahallelerinde meydana gelen yangın nedeniyle mağduriyetlerin giderilmesi için nakdi yardım yapılması talebine ilişkin sorusu ve Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli'nin cevabı (7/42473)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

17.02.2021 tarih ve E-54045643-610-424316 sayılı Tarım ve Orman Bakanı Sn. Dr. Bekir PAKDEMİRLİ tarafından verilen cevabi yazı, 29.01.2021 tarih ve 43452547-120.07-772136 sayılı yazımıza karşılık teşkil etmediğinden 1982 Anayasası'nın 98/5. fıkrası ve T.B.M.M. İçtüzüğü'nün 99. Maddesi gereğince somut bir şekilde tekrar yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 02.03.2021

Behiç ÇELİK
Mersin Milletvekili

İlgi : 17.02.2021 tarih ve 424316 sayılı cevabi yazı

1. Mersin İli Anamur İlçesi Uçarı ve Bozdoğan Mahallerinde meydana gelen yangın münasebetiyle Uçarı halkının yaralarının sarılmasında ne gibi çalışmalar yürütülmektedir?

2. Kayıplarının bedeli karşılanacak mıdır?

3. Acil nakdi yardım yapılacak mıdır?

4. Ek cevabi yazısı soru önergemize cevap niteliği taşımamaktadır. Diğer taraftan Valiliklerin hasar tespitleri Tarım ve Orman Bakanlığı adına yapılmaktadır. Bu sebeple sorumlu Bakanlık olarak Uçarı Köyü halkının yaraları sarılacak mıdır?

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIğI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : E-54045643-610-1017670

05.04.2021

Konu : Soru Önergesi (7/42473)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIğINA

İlgi : 15.03.2021 tarihli ve 43452547-120.07-0792761 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan, Mersin Milletvekili Sayın Behiç ÇELİK'e ait 7/42473 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Bekir PAKDEMİRLİ
Bakan

Ek: Cevabi Görüş (7/42473)

**MERSİN MİLLETVEKİLİ SAYIN BEHİÇ ÇELİK'E AİT 7/42473 ESAS NUMARALI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

Ülkemiz genelinde, meydana gelen doğal afetler; Bakanlığımız İl/İlçe Müdürlüklerimizin öncülüğünde hasar tespit komisyonları marifetiyle tespit edilerek, Bakanlığımıza bildirilmektedir. Bakanlığımız ise İl Müdürlüklerimizden gelen tespitler çerçevesinde, doğal afetlerin tarımsal üretime olan etkilerini belirlemektedir.

Meydana gelen afetler, 5363 Sayılı Tarım Sigortaları Kanunu kapsamında ise tarım sigortası yaptıran çiftçilerimizin zararları TARSİM tarafından yapılan tespitlerden sonra tazmin edilmektedir.

5363 sayılı Tarım Sigortaları Kanununun 12'inci ve 13'üncü Maddeleri gereğince; 25.12.2019 tarih ve 3989 sayılı Resmi Gazete' de yayınlanarak yürürlüğe giren 1902 sayılı Cumhurbaşkanlığı kararı ile Tarım Sigortaları havuzu tarafından 2020 yılında kapsama alınacak riskler belirlenmiştir. Söz konusu karar çerçevesinde, bitkisel ürünler ve meyve ağaçları ve fidanları, seralar ve içindeki ürünler, büyükbaş ve küçükbaş hayvanlar, kümes hayvanları ile arılı kovanlar için 2020 yangın afeti yılında teminat kapsamındadır.

5363 sayılı Tarım Sigortası Kanunu teminat kapsamında olmayan tesis ve araçlar için ise; 27 Ağustos 2006 tarih ve 26272 sayılı Resmi Gazete' de yayınlanarak yürürlüğe giren " Tabii Afetlerden Zarar Gören Çiftçilere Yapılacak Yardımlar Hakkında Yönetmelik" in 7'nci Maddesi gereğince, sadece çiftçilerin birlikte ve müşterek olarak kullandıkları ve yararlandıkları tarımsal araç ve tesisler için, İl Hasar Tespit Komisyonu Kararıyla araç ve tesisin onarılması veya yenisinin sağlanmasına katılım payı yardımı yapılabilme imkânı bulunmaktadır.

Mersin İli Anamur İlçesi Anıtlı ve Uçarı Mahallelerinde 27 Ekim 2020 günü meydana gelen yangın nedeniyle zarara uğrayan üreticilerimizin zararlarının tespiti için İlçe Müdürlüğümüz doğal afet hasar tespit ekiplerince hemen tespit çalışmasına başlanılarak üreticilerimizin ekili, dikili ürünlerindeki, tesis, makina ve ekipmanlarındaki zararlar tek tek tespit edilerek kayıt altına alınmıştır. Zarar tespitlerinin yapılmasından sonra Mersin Valiliğine sunulan afet zarar tespit raporu kapsamında üreticilerimize yardım yapılması çalışmalarına hemen başlanılmıştır. Mersin Valiliği Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı tarafından üreticilerimize sulama sistemlerindeki zararın karşılanması için sulama sistemi ekipmanları Anamur Kaymakamlığı vasıtasıyla ücretsiz dağıtılmıştır. Mersin Valiliği tarafından Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanlığından acil destek ödeneği talep edilmiştir, Valiliğimiz Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı banka hesabına gelen 500.000,00 TL acil destek ödeneği zarara uğrayan 78 üreticimize Anamur Kaymakamlığı tarafından banka hesaplarına yatırılarak dağıtılmıştır.

7.- Kayseri Milletvekili İsmail Özdemir'in, Kayseri'nin Sarioğlan ilçesinde yer alan Sarioğlan Çiftlik Kavşağı'ndaki kazaların önlenmesine ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu'nun cevabı (7/42482)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA,

Aşağıda belirtilen sorularımın, **Ulaştırma ve Altyapı Bakanı** Sayın **Adil KARAİSMAİLOĞLU** tarafından **yazılı** olarak cevaplandırılması için gereğini saygılarımla arz ederim. 25.02.2021

İsmail ÖZDEMİR

MHP Kayseri Milletvekili

Seçim bölgem Kayseri **Sarioğlan** ilçesinde, **D260** kodlu **Kayseri-Sivas** kara yolunun **Sarioğlan Çiftlik** kavşağında çok sayıda maddi hasarlı trafik kazaları gerçekleşmekte olup, bu kazalarda maalesef yaralanmalar ve ölümler yaşanmaktadır. Vatandaşlarımız, kavşağın bu haliyle çok tehlikeli olduğunu ve her an kaza yaşanabileceği konusunda endişe içerisinde bulunmakta olduklarını ifade etmektedirler. **Sarioğlan Çiftlik kavşağı**; Kayseri - Sivas illerini birbirine bağladığı gibi Çiftlik mahallesinin ilerisinde bulunan, Düzençik, Muratbeyli, Keklikoğlu, Sofu Mahmut Mahalleleri ve Akkışla İlçesiyle, Akkışla'ya bağlı 14 mahallenin daha hem Kayseri, hem Sivas hem de Sarioğlan merkez ve mahalleleri arasındaki ulaşımı sağlayan bir bağlantı noktasıdır.

Bu kapsamda;

1. Kayseri - Sivas ve Sarioğlan - Çiftlik istikametinde seyir eden bütün araçların anılan kavşağa girmeden alt ve üst geçitlerle kesintisiz geçişi konusunda bir çalışma yapılması planlanmakta mıdır?
2. Bakanlığınızın konuya ilişkin görüşü ve 2021 yılı programı nasıldır?

T.C.
ULAŖTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Strateji GeliŖtirme BaŖkanlıĐı

Sayı : E-44697349-610[610.01]-20799

05.04.2021

Konu : Kayseri Milletvekili Sayın İsmail
ÖZDEMİR'in yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŖKANLIĐINA

İlgi : 15.03.2021 tarihli ve 43452547-120.07-E.0792761 sayılı yazınız.

Kayseri Milletvekili Sayın İsmail ÖZDEMİR'in 7/42482 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Adil KARAİSMAİLOĞLU
Bakan

Ek: Cevap Formu

**KAYSERİ MİLLETVEKİLİ SAYIN İSMAİL ÖZDEMİR'İN
7/42482 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI**

Soru önergesinde bahsi geçen Kayseri-Sivas devlet yolundaki 54 km uzunluğundaki kesim, bitümlü sıcak karışım kaplamalı bölünmüş yol olarak 2013 yılında tamamlanmış olup, Sarioğlan Çiftlik Kavşağı ile birlikte trafige hizmet vermektedir.

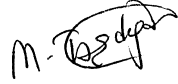
Sarioğlan Çiftlik Kavşağı ise; Karayolları Genel Müdürlüğü tarafından belirtilen standartlar doğrultusunda tüm işaretlemeler ile birlikte ilgili proje bünyesinde hemzemin kavşak olarak hizmete sunulmuştur. Söz konusu kesimde devam eden ya da planlanan yeni proje çalışması bulunmamaktadır.

8.- Gaziantep Milletvekili Ali Muhittin Taşdoğan'ın, Karayolları Genel Müdürlüğüne 2019 ve 2020 yıllarında atanan ve 2021 yılında atanması öngörülen şehir plancısı sayısına ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu'nun cevabı (7/42483)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen sorularımın Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Sayın Adil KARAİSMAİLOĞLU tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygıyla arz ederim.

03.03.2021

Ali Muhittin TAŞDOĞAN

Gaziantep Milletvekili

Şehir Plancıları ülkemizin tüm ulaşım modlarına entegre, güncel teknolojileri kullanan, verimli, güvenli, etkin, yenilikçi, dinamik, insan ve çevre odaklı ve sürdürülebilir akıllı bir ulaşım ağı oluşturmak için söz hakkına sahip olmak istemektedirler.

Karayolu güzergâhlarının belirlenmesinde orman ve tarım alanlarının korunmasını dikkate alarak yer seçim kriterlerinin oluşturulmasını, devlet ve yerel yönetimlerin planlama, yapım, bakım ve yönetim gibi plan ve proje uygulamaları çerçevesinde sistemin verimli işleyişini ve yaşam kalitesi yüksek yerleşim birimleri ile kentsel çevre oluşmasını sağlamak için şehir plancılarına ihtiyaç vardır.

Ülkemizdeki kamu kurumlarında hizmet verebilmek amacıyla Kamu Personeli Seçme Sınavına girerek yüksek puanlar alan şehir plancılarının, tek gayeleri ihtiyaç dâhilindeki kadrolarda istihdamlarının sağlanmasıdır. Ülkemizde bilimsel ve teknik açıdan önemli bir yere sahip olan şehir plancıları pek çok bakanlıkta olduğu gibi bakanlığımız bünyesinde de istihdam edilmektedir.

Bunlarla ilgili olarak;

- 1- Bakanlığınıza bağlı Karayolları Genel Müdürlüğü tarafından 2019 ve 2020 yıllarında kaç şehir plancısı atanması yapılmıştır? İstihdam politikası nelerdir?
- 2- Bakanlığınıza bağlı Karayolları Genel Müdürlüğü'ne 2021 yılında atanması planlanan şehir plancısı normu kaçtır? Varsa bu atamaların ne zaman yapılması planlanmaktadır?
- 3- Her yıl üniversitelerin ilgili fakültelerinden yeni mezunların olacağı göz önüne alındığında bakanlığınızca, düzenli bir atama sistemi kurulma planlaması var mıdır?

T.C.
ULAŖTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Strateji GeliŖtirme BaŖkanlıĐı

Sayı : E-44697349-610-19621

05.04.2021

Konu : Gaziantep Milletvekili Sayın Ali
Muhittin TAŖDOĐAN'ın yazılı soru
önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŖKANLIĐINA

İlgi : 15.03.2021 tarihli ve 43452547-120.07-E.792761 sayılı yazınız.

Gaziantep Milletvekili Sayın Ali Muhittin TAŖDOĐAN'ın 7/42483 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı iliŖikte sunulmaktadır.
Bilgilerinize arz ederim.

Adil KARAIŖMAİLOĐLU
Bakan

Ek: Cevap Formu

**GAZİANTEP MİLLETVEKİLİ SAYIN ALİ MUHİTTİN TAŖDOĐAN'IN
7/42483 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI**

Karayolları Genel Müdürlüğünde; yıllık çalıŖma ve yatırım programında yer alan görevler ve sorumlulukların yerine getirilmesini teminen öncelikli ihtiyaç duyulan iŖ gücüne ait mesleki unvanlar, kuruma tahsis edilen açıktan veya naklen atama kadro kontenjanı çerçevesinde optimal düzeyde değerlendirmeye alınarak belirlenmektedir.

Bu kapsamda; Karayolları Genel Müdürlüğüne, 2019 yılında 5, 2020 yılında ise 1 Ŗehir plancısı atanmıŖtır.

9.- İzmir Milletvekili Ednan Arslan'ın, Bakanlık ile bağlı, ilgili ve ilişkili kurum ve kuruluşlara yapılan atamalara ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu'nun cevabı (7/42491)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Sayın Adil KARAİSMALOĞLU tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını saygılarımla arz ederim.

Ednan ARSLAN
İzmir Milletvekili

- 1- Bakanlığınız, bağlı, ilgili ve ilişkili kurum ve kuruluşlara 2018 yılında 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 59. maddesi kapsamında atananların sayısı nedir? Bu atamalar hangi kadrolara yapılmıştır? Bu kişilerin atandıkları unvan, eğitim seviyeleri ve mezun oldukları bölümlere göre dağılımı nedir?
- 2- Bakanlığınız, bağlı, ilgili ve ilişkili kurum ve kuruluşlara 2019 yılında 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 59. maddesi kapsamında atananların sayısı nedir? Bu atamalar hangi kadrolara yapılmıştır? Bu kişilerin atandıkları unvan, eğitim seviyeleri ve mezun oldukları bölümlere göre dağılımı nedir?
- 3- Bakanlığınız bağlı, ilgili ve ilişkili kurum ve kuruluşlara 2020 yılında 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 59. maddesi kapsamında atananların sayısı nedir? Bu atamalar hangi kadrolara yapılmıştır? Bu kişilerin atandıkları unvan, eğitim seviyeleri ve mezun oldukları bölümlere göre dağılımı nedir?

T.C.
ULAŖTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Strateji GeliŖtirme BaŖkanlıĐı

Sayı : E-44697349-610-20827

05.04.2021

Konu : İzmir Milletvekili Sayın Ednan ARSLAN'ın
yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŖKANLIĐINA

İlgi : 15.03.2021 tarihli ve 43452547-120.07-E.792761 sayılı yazımız.

İzmir Milletvekili Sayın Ednan ARSLAN'ın 7/42491 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı
iliŖikte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Adil KARAIŖMAİLOĐLU
Bakan

Ek: Cevap Formu

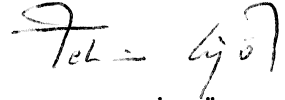
**İZMİR MİLLETVEKİLİ SAYIN EDNAN ARSLAN'IN
7/42491 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI**

2018-2019-2020 yıllarında, Bakanlığımız ile bağlı, ilgili, iliŖkili kurum ve
kuruluŖlarımıza 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 59'uncu maddesi
kapsamında herhangi bir atama yapılmamıŖtır.

10.- Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, TBMM Başkanlığına gelen yasama dokunulmazlığının kaldırılması istemlerine ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç'in cevabı (7/42646)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Sayın Mustafa Şentop tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını Anayasanın 98. Maddesi ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. Maddeleri gereğince saygıyla arz ederim.

Tekin BİNGÖL

Ankara Milletvekili

- 1- Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin açıldığı günden 7 Temmuz 2018'e kadar görev yapan Milletvekillerine yönelik kaç tane dokunulmazlığın kaldırılması hakkında fezleke TBMM Başkanlığına ulaşmıştır? Bu fezlekelerin yasama dönemlerine göre dağılımı nedir? Bu fezlekelerin yasama dönemlerindeki siyasi parti gruplarına göre dağılımı nedir?
- 2- TBMM'nin açıldığı günden 7 Temmuz 2018'e kadar TBMM Başkanlığına ulaştırılan fezlekelerde Milletvekillerine isnat edilen suçların listesi ve adedi nedir? Bahse konu fezlekeler sonucunda dokunulmazlığı kaldırılan milletvekili sayısı kaçtır? Bu fezlekeler sonucunda milletvekilliği düşen kişi sayısı kaçtır?
- 3- 7 Temmuz 2018'den bu yana 27. Dönemde görev yapan Milletvekillerine yönelik kaç tane dokunulmazlığın kaldırılması hakkında fezleke TBMM Başkanlığına ulaşmıştır? 27. Dönemde görev yapan Milletvekilleri hakkında geçmiş yasama dönemlerinden kalan fezleke sayısı kaçtır? Bu fezlekelerin siyasi parti gruplarına göre dağılımı nedir?
- 4- 27. Dönemde Milletvekillerine isnat edilen suçların listesi ve adedi nedir? Bahse konu fezlekeler sonucunda dokunulmazlığı kaldırılan milletvekili sayısı kaçtır? Bu fezlekeler sonucunda milletvekilliği düşen kişi sayısı kaçtır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

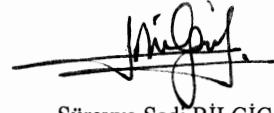
Sayı : Z-43452547-120.07- 805145
Konu : Soru Önergesi

06.04.2021

Sayın Tekin BİNGÖL
Ankara Milletvekili

İlgi : 08.03.2021 tarihli ve 7/42646 esas numaralı yazılı soru önermeniz.

TBMM Başkanlığına gelen yasama dokunulmazlığının kaldırılması istemlerine ilişkin ilgi önermenizde yer alan sorularınız ekte cevaplandırılmıştır.
Bilgilerinizi rica ederim.

Süreyya Sadı BİLGİÇ
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanvekili

Ek: Soru Cevabı

EK

CEVAPLAR:

Cevap 1.- Yasama dönemlerinin bitiminde, her bir yasama dokunulmazlığı istemiyle ilgili dosya üzerinde dönem sonu işlemi yapılarak yeniden seçilen milletvekillerine ilişkin dosyalar yeni döneme intikal etmekte; milletvekilliği sona eren milletvekillerine ait dosyalar kapatılarak soruşturma veya kovuşturma dosyaları ilgili mercie iade edilmektedir. Başkanlığımızda bulunan kayıtlarımızın tetkikiyle, 22 ila 26'ncı Yasama Dönemlerinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına gönderilen yasama dokunulmazlıklarının kaldırılması istemlerine yönelik dosyaların siyasi parti grupları ile bağımsız milletvekillerine göre dağılımını gösteren tablolar aşağıda yer almaktadır.

22. Yasama Dönemine İlişkin İstatistikler

Siyasî Partinin Adı	Siyasî Partiler Bakımından Dosya Sayısı
Adalet ve Kalkınma Partisi	131
Cumhuriyet Halk Partisi	168
Anavatan Partisi	8
Doğru Yol Partisi	9
Genç Parti	1
Bağımsız Milletvekilleri	12
TOPLAM	329

23. Yasama Dönemine İlişkin İstatistikler

Siyasî Partinin Adı	Siyasî Partiler Bakımından Dosya Sayısı
Adalet ve Kalkınma Partisi	133
Cumhuriyet Halk Partisi	98
Milliyetçi Hareket Partisi	37
Barış ve Demokrasi Partisi	170
Bağımsız Milletvekilleri	433
Barış ve Demokrasi Partisi ve Bağımsız Milletvekilleri (Ortak Dosyalar)	36
TOPLAM	907

24. Yasama Dönemine İlişkin İstatistikler

Siyasî Partinin Adı	Siyasî Partiler Bakımından Dosya Sayısı
Adalet ve Kalkınma Partisi	119
Cumhuriyet Halk Partisi	189
Milliyetçi Hareket Partisi	36
Halkların Demokratik Partisi	671
Barış ve Demokrasi Partisi	83
Demokratik Bölgeler Partisi	87
Millet ve Adalet Partisi	2
Katılımcı Demokrasi Partisi	1
E-Parti	2
Bağımsız Milletvekilleri	31
Adalet ve Kalkınma Partisi ve Millet ve Adalet Partisi (Ortak Dosya)	1
Bağımsız Milletvekilleri ve Halkların Demokratik Partisi (Ortak Dosyalar)	7
Bağımsız Milletvekilleri ile Barış ve Demokrasi Partisi (Ortak Dosya)	1
Barış ve Demokrasi Partisi ile Halkların Demokratik Partisi (Ortak Dosyalar)	13
Demokratik Bölgeler Partisi ile Halkların Demokratik Partisi (Ortak Dosyalar)	11
Bağımsız Milletvekilleri, Barış ve Demokrasi Partisi ile Halkların Demokratik Partisi (Ortak Dosyalar)	2
Barış ve Demokrasi Partisi, Demokratik Bölgeler Partisi ile Halkların Demokratik Partisi (Ortak Dosyalar)	2
TOPLAM	1258

25. Yasama Dönemine İlişkin İstatistikler

Siyasî Partinin Adı	Siyasî Partiler Bakımından Dosya Sayısı
Adalet ve Kalkınma Partisi	38
Cumhuriyet Halk Partisi	98
Milliyetçi Hareket Partisi	20
Halkların Demokratik Partisi	187
Cumhuriyet Halk Partisi ve Halkların Demokratik Partisi (Ortak Dosya)	1
TOPLAM	344

26. Yasama Dönemine İlişkin İstatistikler

Siyasî Partinin Adı	Siyasî Partiler Bakımından Dosya Sayısı
Adalet ve Kalkınma Partisi	52
Cumhuriyet Halk Partisi	343
Milliyetçi Hareket Partisi	18
Halkların Demokratik Partisi	841
İYİ Parti	5
Bağımsız Milletvekilleri	14
Bağımsız Milletvekilli ve Cumhuriyet Halk Partisi (Ortak Dosya)	1
Bağımsız Milletvekilleri ve Halkların Demokratik Partisi (Ortak Dosyalar)	5
TOPLAM	1279

Cevap 2.- Yasama Dönemi içinde yapılacak işlemi olmayan veya ilgili merci tarafından geri istenilen yasama dokunulmazlığı dosyaları ile milletvekili genel seçiminde yeniden seçilemeyen milletvekillerinin dosyaları, yasama döneminin bitimiyle ilgili mercie iade edilmektedir. Yargı organlarına ait yasama dokunulmazlığı dosyalarının sureti ve ilgili herhangi bir bilgi veya belge, Başkanlığımız uhdesinde (arşivinde) muhafaza edilmemekte ve fezlekelerde yer alan suç isnadına ilişkin konu bazlı istatistik tutulmamaktadır.

1982 Anayasası döneminde, 07.07.2018 tarihi itibarıyla yasama dokunulmazlıklarının kaldırılması istemine yönelik olarak 54 dosya üzerinde 17 milletvekilinin dokunulmazlığı kaldırılmış olup Anayasa'nın 83'üncü ve 85'inci maddeleri ile Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 131 ila 134'üncü maddeleri çerçevesinde yasama dokunulmazlığı kaldırılan bahse konu dosyalar bakımından dönem içinde kesin hüküm nedeniyle milletvekilliği sona eren herhangi bir milletvekili bulunmamaktadır.

Bununla birlikte 20.05.2016 tarihli ve 6718 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile Anayasa'ya eklenen geçici 20'nci madde uyarınca 139 milletvekili hakkındaki 682 adet dokunulmazlık dosyası yetkili merciine iade edilmek üzere Başbakanlığa gönderilmiştir.

Yine 1982 Anayasası döneminde, sorunuzda geçen 07.07.2018 tarihi itibarıyla, 26. Yasama Dönemi'nde 8 milletvekilinin milletvekilliği, Anayasa'nın 84'üncü maddesinin ikinci fıkrası uyarınca kesin hüküm giyme sebebiyle düşmüştür.

Cevap 3.- 24.06.2018 tarihinde gerçekleştirilen Cumhurbaşkanlığı seçimi ve 27. Dönem milletvekili genel seçimi sonucunda yeniden seçilen milletvekillerine ait olan ve 26. Yasama Döneminden intikal etmiş olan yasama dokunulmazlığı dosyalarıyla birlikte 27. Yasama Döneminde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan yasama dokunulmazlıklarının kaldırılması istemlerine yönelik dosyaların, siyasî parti grupları ile bağımsız milletvekillerine göre dağılımını gösteren tablo aşağıda yer almaktadır.

Siyasî Partinin Adı	Siyasî Partiler Bakımından Dosya Sayısı*
Adalet ve Kalkınma Partisi	14
Cumhuriyet Halk Partisi	240
Halkların Demokratik Partisi	898
Milliyetçi Hareket Partisi	8
İYİ Parti	12
Demokratik Bölgeler Partisi	55
Demokrat Parti	6
Türkiye İşçi Partisi	9
Yenilik Partisi	1
Bağımsız Milletvekilleri	33
TOPLAM	1276

*08.03.2021 tarihi itibarıyla Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonunda bulunan yasama dokunulmazlığı dosya sayıları.

27. Yasama Dönemi içinde, Cumhuriyet Halk Partisi Grubuna mensup milletvekillerine ait 1 yasama dokunulmazlığı dosyası vefat nedeniyle, 1 dosya milletvekilliğinin düşmesi nedeniyle, 3 dosya ise Cumhurbaşkanlığının istemi üzerine işlemden kaldırılarak Cumhurbaşkanlığına iade edilmiştir. Halkların Demokratik Partisi Grubuna mensup milletvekillerine ait 26 yasama dokunulmazlığı dosyası, 31.03.2019 tarihinde yapılan mahalli idareler genel seçimlerinde belediye başkanı seçilen milletvekillerinin, 18.01.1984 tarihli ve 2972 sayılı Mahalli İdareler ile Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Seçimi Hakkında Kanun'un 17'nci maddesi gereğince belediye başkanlığını tercih etmesi neticesinde milletvekilliklerinin sona ermesi nedeniyle, 36 dosya ise milletvekilliğinin düşmesi nedeniyle işlemden kaldırılarak Cumhurbaşkanlığına iade edilmiştir. Milliyetçi Hareket Partisi Grubuna mensup milletvekillerine ait 2 yasama dokunulmazlığı dosyası Cumhurbaşkanlığının istemi üzerine Cumhurbaşkanlığına iade edilmiştir. Bağımsız milletvekiline ait 1 yasama dokunulmazlığı dosyası ise milletvekilinin dosya üzerindeki dokunulmazlığının kaldırılması nedeniyle Cumhurbaşkanlığına iade edilmiştir.

Ayrıca, 24.06.2018 tarihinde gerçekleştirilen Cumhurbaşkanlığı seçimi ve 27. Dönem milletvekili genel seçimi sonucunda yeniden seçilen milletvekillerine ait olan ve 26. Yasama Döneminden devreden dosyaların siyasî parti gruplarına göre dağılımını gösteren tablo aşağıda yer almaktadır.

Siyasî Partinin Adı	Siyasî Partiler Bakımından Dosya Sayısı*
Adalet ve Kalkınma Partisi	2
Cumhuriyet Halk Partisi	89
Halkların Demokratik Partisi	158
Milliyetçi Hareket Partisi	1
İYİ Parti	1
Yenilik Partisi	1
Bağımsız Milletvekilleri	1
TOPLAM	253

*26. Yasama Döneminden 27. Yasama Dönemine devreden ve yeniden seçilen milletvekillerine ait yasama dokunulmazlığının kaldırılması istemlerine ilişkin istatistik.

Cevap 4.- TBMM Başkanlığına sunulan yasama dokunulmazlığının kaldırılması istemine ilişkin olan dosyalar, usul işlemlerinin tamamlanmasıyla birlikte havaleleri yapılarak Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyona gönderilmekte ve gelen kağıtlara alınmaktadır. Dosya münderecatına ilişkin olarak herhangi bir evrak veya bilgi Başkanlığımızda bulunmamakta ve fezlekelerde yer alan suç isnadına ilişkin konu bazlı istatistik tutulmamaktadır.

Ayrıca 08.07.2018 tarihinden başlamak üzere 27'nci Yasama Döneminde yasama dokunulmazlıklarının kaldırılması istemine yönelik olarak 1 dosya üzerinde 1 milletvekilinin dokunulmazlığı kaldırılmış olup Anayasa'nın 83'üncü ve 85'inci maddeleri ile Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 131 ila 134'üncü maddeleri çerçevesinde yasama dokunulmazlığı kaldırılan bahse konu dosya bakımından milletvekilliğinin sona ermesi söz konusu olmamıştır.

11.- Erzurum Milletvekili Muhammet Naci Cinisli'nin, TBMM Başkanlığına sunulan kanun tekliflerine ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç'in cevabı (7/42648)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Sayın Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 04.10.2021

Naci CİNİSLİ
Erzurum Milletvekili

Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü Başkanın görevleri arasında Türkiye Büyük Millet Meclisi komisyonlarını denetlemek; işlerde birikme olması halinde komisyon başkanı ve üyelerini uyararak ve durumu Genel Kurulun bilgisine sunmak hususlarını da saymıştır.

Bu çerçevede,

1. Muhalefete mensup milletvekilleri tarafından hazırlanıp Başkanlığa sunulan ve Başkanlıkça komisyonlara havale edilen kanun tekliflerinin sayısı nedir? Tekliflerin ilgili komisyonlara göre dağılımı nasıldır?
2. Bahse konu kanun tekliflerinin komisyonlarda görüşülmediğinden haberdar mısınız? Komisyonları nasıl denetlemektesiniz?
3. TBMM Başkanı olarak İçtüzük gereğince ilgili komisyon başkanlarını uyaracak mısınız?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

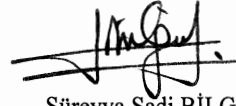
Sayı : Z-43452547-120.07- 2021/2
Konu : Soru Önergesi

06 sy.2021

Sayın Muhammet Naci CİNİSLİ
Erzurum Milletvekili

İlgi : 09.03.2021 tarihli ve 7/42648 esas numaralı yazılı soru önergeniz.

TBMM Başkanlığına sunulan kanun tekliflerine ilişkin ilgi önergenizde yer alan sorularınız ekte cevaplandırılmıştır.
Bilgilerinizi rica ederim.

Süreyya Sadi BİLGİÇ
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanvekili

Ek: Soru Cevabı

EK

CEVAPLAR:

Cevap 1.- Önerge tarihi itibarıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığınca komisyonlara havale edilip henüz komisyonlarda görüşülmemiş olan kanun tekliflerinin, havale edildikleri esas komisyonlara ve teklif sahibi milletvekillerinin üyesi buldukları siyasi partilere göre dağılımları aşağıdaki tabloda gösterilmektedir.

İhtisas Komisyonları	Adalet ve Kalkınma Partisi Cumhuriyet Halk Partisi	Adalet ve Kalkınma Partisi Milliyetçi Hareket Partisi	Adalet ve Kalkınma Partisi	Cumhuriyet Halk Partisi	Halkların Demokratik Partisi	Milliyetçi Hareket Partisi	İYİ Parti	Türkiye İşçi Partisi	Büyük Birlik Partisi	Saadet Partisi	Bağımsız	Genel Toplam
Adalet Komisyonu		1		370	46	37	18			1		473
Anayasa Komisyonu				82	6	4	7	1	1			101
Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu				43	5	8	9					65
Çevre Komisyonu				30	3	3	2					38
Dışişleri Komisyonu			42		1							43
İçişleri Komisyonu	1		1	327	56	53	24				1	463
İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu				3								3
Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu				2	2							4
Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu				151	21	20	21			1		214
Millî Savunma Komisyonu				62	1	5	4					72
Plan ve Bütçe Komisyonu				1093	72	111	138	1	5	2	5	1427
Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu				121	22	17	8					168
Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu				52	3	8	7					70
Tarım, Orman ve Köyşleri Komisyonu				57	5	7	8			1		78
Genel Toplam	1	1	43	2393	243	273	246	2	6	5	6	3219

Cevap 2 ve 3.- Türkiye Büyük Millet Meclisi İttüzüğü'nün "Komisyonlara havale, esas ve tali komisyonlar" başlıklı 23'üncü maddesinin ikinci fıkrası "*Raporu Genel Kurul görüşmelerine esas olacak komisyona esas komisyon denir. Tali komisyonlar, işin kendilerini ilgilendiren yönü veya maddeleri üzerinde esas komisyona görüş bildiren komisyonlardır.*", üçüncü fıkrası "*Başkanlıkça, esas komisyona ve diğer komisyonlara havale birlikte yapılır.*", beşinci fıkrası "*Tali komisyonlarca süresi içinde görüş bildirilmemesi; esas komisyonun raporunu hazırlamasına engel değildir.*" hükümlerini haizdir. İttüzük'ün "Komisyonlarda inceleme süresi" başlıklı 37'nci maddesinde ise kanun tekliflerinin komisyonlarda inceleme süreleri ve esas komisyonda süresinde görüşülmeyen tekliflerle ilgili izlenebilecek yol hükme bağlanmaktadır. Söz konusu maddenin birinci fıkrasında yer alan "*Kanun tekliflerinin esas komisyonlara havale günden itibaren en geç kırkbeş gün içinde sonuçlandırılması gerekir*" ve ikinci fıkrasında yer alan "*Bu sürenin bitiminde teklifin doğrudan Genel Kurul gündemine alınmasını teklif sahipleri isteyebilirler. Bu istemler üzerine komisyon ve teklif sahibi beşer dakikayı geçmemek üzere söz alabilir. Genel Kurul işaret oyuyla karar verir. Bu istemler, her hafta Salı günü bir tane olmak üzere işleme alınır. Bir milletvekili bir yasama yılında bu kapsamda bir defadan fazla istemde bulunamaz.*" hükümleri doğrultusunda, esas komisyonda süresi içinde görüşülmeyen kanun tekliflerinin, doğrudan Genel Kurul gündemine alınmasına ilişkin işlemler gerçekleştirilmektedir.

İttüzük'ün "Komisyonların toplantıya çağırılması" başlıklı 26'ncı maddesinin birinci fıkrasında "*Komisyonlar, kendi başkanlarınca toplantıya çağırılır.*", dördüncü fıkrasında "*Üyelerinin üçte biri tarafından Komisyona teklif edilecek gündem üzerine de komisyonlar, Başkanlarınca toplantıya çağırılır.*" hükümleri yer almaktadır. Bu doğrultuda komisyonlar, doğrudan veya üye tam sayısının üçte birinin istemi üzerine başkanlarınca toplantıya çağırılabilir. Yine aynı maddenin ikinci fıkrasının ikinci cümlesinde yer alan "*Bu çağrıda komisyon başkanınca hazırlanan gündem de belirtilir. Ancak, komisyon gündemine hâkimdir, üyeleri tarafından gündeme alınması teklif edilen işler hakkında karar verir.*" hükmü doğrultusunda, komisyonların gündemlerine hâkim olmaları nedeniyle, üyelerinin teklif edebileceği diğer konular hakkında da karar verebilmeleri mümkündür.

Son olarak, İttüzük'ün Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı'nın görev ve yetkilerini sayan "Başkanın görevleri" 14'üncü maddesinin birinci fıkrasının (6) numaralı bendi "*Türkiye Büyük Millet Meclisi komisyonlarını denetlemek; işlerde birikme olması halinde komisyon başkanı ve üyelerini uyarmak ve durumu Genel Kurulun bilgisine sunmak*" hükmünü haizdir.

Bu hükümler ışığında, 27'nci Yasama Döneminde, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Sayın Mustafa ŞENTOP, 18.02.2020 tarihinde komisyon başkanlarıyla bir toplantı gerçekleştirerek komisyonlara gündemlerindeki konuları görüşmeleri hususunda şifahi uyarıda bulunmuştur. Ayrıca yapılan toplantı doğrultusunda 10.03.2020 tarihinde komisyonlara bir yazı yazılarak komisyonlardaki işlerin göz önünde bulundurulması ve işlerin birikme olmayacak şekilde sürdürülmesi, tali komisyonların kendilerine havale edilen işleri mümkün olduğunca görüşerek raporlarını esas komisyona göndermeleri ve on günlük süreye uymaları, esas komisyonların varsa tali komisyon raporlarını değerlendirmeye tabi tutmaları hususlarında gerekli özenin gösterilmesi gerektiği bildirilmiştir.

12.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, Mart 2021 itibarıyla Bakanlık ve bağlı birimlerinde kullanılan araçlara ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez'in cevabı (7/42738)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını, Anayasanın 98 ve İçtüzüğü'nün 96. Maddeleri gereğince arz ederim.
09.03.2021

Alpay Antmen
Mersin Milletvekili

- 1 - 2021 Mart ayı itibariyle; Bakanlığınızda ve Bakanlığınıza bağlı birimlerde kullanılan araç sayısı kaçtır?
- 2 - Bu araçların kaçını makam aracı olarak, kaçını servis aracı ve diğer hizmetlerde kullanılmak amacıyla kullanılmaktadır? Bunlar nelerdir?
- 3 - Bakanlığınızda ve bakanlığınıza bağlı birimlerde kullanılan araçların kaçını kiralıktır? Kaçını satın alınmıştır?
- 4 - 2016 Ocak ila 2021 Mart ayı arasında geçen sürede; bakanlığınız ve bakanlığınıza bağlı birimler tarafından satın alınan ve kiralanılan araçlara ne kadar ödenmiştir? Sırasıyla ve ayrı ayrı belirtmek üzere; bunların marka ve modelleri nedir?
- 5 - Bu araçların benzin, bakım ve onarım giderleri son 5 yıl ayrı ayrı belirtmek üzere ne kadar tutmuştur?

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 64272063-- 56 637
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7/42738)

06 Nisan 2021

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 17.03.2021 tarihli ve 43452547-120.07-E.794646 sayılı yazımız.

Mersin Milletvekili Sayın Alpay ANTMEN'in tarafıma tevcih ettiği 7/42738 esas numaralı yazılı soru önergesi, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği ekte cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinizi arz ederim.

Fatih DÖNMEZ
Bakan

Ek: 7-42738 Esas Numaralı Önerge Cevabı

MERSİN MİLLETVEKİLİ SAYIN ALPAY ANTMEN'İN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI

DÖNEM
27/4

ESAS NO
7/42738

Sorular:

-2021 Mart ayı itibariyle; Bakanlığımızda ve Bakanlığınıza bağlı birimlerde kullanılan araç sayısı kaçtır?

-Bu araçların kaçını makam aracı olarak, kaçını servis aracı ve diğer hizmetlerde kullanılmak amacıyla kullanılmaktadır? Bunlar nelerdir?

-Bakanlığımızda ve bakanlığınıza bağlı birimlerde kullanılan araçların kaçını kiralıktır? Kaçını satın alınmıştır?

-2016 Ocak ile 2021 Mart ayı arasında geçen sürede; bakanlığınız ve bakanlığınıza bağlı birimler tarafından satın alınan ve kiralanan araçlara ne kadar ödenmiştir? Sırasıyla ve ayrı ayrı belirtilmek üzere; bunların marka ve modelleri nedir?

-Bu araçların benzin, bakım ve onarım giderleri son 5 yıl ayrı ayrı belirtilmek üzere ne kadar tutmuştur?

Cevaplar:

Bakanlığımız birimlerinde 2021 Mart ayı itibariyle 37 araç bulunmakta olup 2'si makam aracı olarak, 35'i genel hizmetlerde kullanılmaktadır. Servis aracı olarak kullanılan araç bulunmamaktadır.

Bakanlığımız birimlerinde kiralık araç bulunmamaktadır.

2016 Ocak ile 2021 Mart ayı arasında geçen sürede Bakanlığımızca araç satın alınmamıştır. 2016 yılında 5 adet araç için; ödenen kira bedeli 118.945,09 TL ve hepsinin yıllık yakıt gideri toplam 80.000 TL, 2017 yılı Haziran ayına kadar 5 adet araç için; ödenen kira bedeli 53.711,85 TL ve hepsinin yıllık yakıt gideri toplam 40.000 TL olup 2017 yılı haziran ayından itibaren araç kiralama hizmeti alınmamıştır.

Kiralanan araçların bakım onarım ve her türlü işletme giderleri sözleşme gereği yüklenici firma tarafından karşılanmıştır.

13.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, Covid-19 tedavisinde etkili olduğu iddia edilen bir ürüne ilişkin sorusu ve Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli'nin cevabı (7/42802)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. Ve 99. Maddeleri uyarınca T.C. Tarım ve Orman Bakanı Sayın Bekir PAKDEMİRLİ tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim. Saygılarımla. 3/03/2021

Dr. Arslan KABUKCUOĞLU
Eskişehir Milletvekili

Ulusal basında Fatih Altaylı'nın 26.1.2021 tarihinde kaleme aldığı yazıda, " Sağlık Bilimleri Üniversitesi tarafından geliştirilen ve Covid-19'a karşı etkinliği klinik olarak ispatlanan QUERMAX isimli ürünün seri üretimine Sağlık Bilimleri Üniversitesi Teknoloji Geliştirme Bölgesinde başlanmıştır. En önemli bilim dergilerinden The Lancet'te yayınlanan bir makalede, Quermax'ın etken maddesi olan quercetin ve C vitamininin, Covid-19'a karşı etkili olduğu belirtilmiştir. Takviye edici gıda niteliğindeki ürünlerin , hastalıkları önleyici, tedavi edici ve iyileştirici ürünlermiş gibi gösterilerek satışa sunulmasının ilgili mevzuata aykırı olmasına karşın, üniversite rektörü, ürün için Covid-19'a karşı etkinliği klinik olarak ispatlanan ifadesini kullanmıştır. Sentezin geliştiricisi Hasan Önal ise bugüne kadar basına verdiği demeçlerde ürünün Covid-19'a karşı etkili olduğunu ifade etmiştir. Ürünün tanıtım sayfasında ise " Diyabet hastalarında katarakt oluşumunu azaltmaktadır, tansiyonu dengeler, bağışık yanıtını dengeler, Damar iç duvarını onarır, Damarları genişletir, Pıhtı oluşumunu zorlaştırır" gibi ifadeler kullanıldığı görülmektedir. Covid -19'a çare olarak yansıtılan ürünün içeriğine bakıldığında, piyasada satışı yapılan birçok gıda takviyesi ile benzer nitelikler taşıdığı da anlaşılmıştır."

Bu bağlamda;

1-Quermax adlı ürünün piyasaya arz onayı için Tarım ve Orman Bakanlığına ne zaman başvuru yapılmıştır? Bakanlık, söz konusu ürüne ne zaman onay vermiştir?

2-Quermax adlı ürünün tanıtımında tedavi ettiğine yönelik ifadeler kullanılmış olmasına karşın, onay nasıl verilmiştir?

3-Tedavi edici ürünmüş gibi gösterilmesinden dolayı, onay veren yetkililer hakkında bugüne kadar cezaî işlem uygulanmış mıdır?

4-Bu ürünlerin satışı için sosyal medya üzerinden reklam olarak tanıtımlarını yapan kişiler hakkında yasal işlem uygulanmakta mıdır?

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : E-54045643-610-1011108

05.04.2021

Konu : Soru Önergeleri (7/42802)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 17.03.2021 tarihli ve 43452547-120.07-E.794646 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan, Eskişehir Milletvekili Sayın Dr. Arslan KABUKCUOĞLU'na ait 7/42802 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü ekte sunulmaktadır. Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Bekir PAKDEMİRLİ
Bakan

Ek: Cevabi Görüş (7/42802)

**ESKİŞEHİR MİLLETVEKİLİ SAYIN DR. ARSLAN KABUKCUOĞLU'NA AİT
7/42802 ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

Önergede bahsi geçen ürün için Bakanlığımız İstanbul İl Tarım ve Orman Müdürlüğü'ne, 27.01.2021 tarihinde onay başvurusu yapılmış olup, dosya içeriğinde mevzuata aykırı bir durum olmaması sebebiyle 05.02.2021 tarihinde onaylanmıştır.

Takviye edici gıdaların onay başvuruları esnasında, gıda işletmecisine ait alan adı ve URL adres/adreslerinde mevzuata aykırı reklam ve tanıtımının yapıldığının tespiti durumunda, Bakanlığımızca söz konusu ürüne onay düzenlenmemektedir. Söz konusu ürünün onay süreci esnasında, beyan edilen URL adres/adreslerinde mevzuata aykırı reklam ve tanıtım yer almamaktadır.

05.12.2018 tarih ve 30616 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanarak yürürlüğe giren 7151 sayılı Sağlıkla İlgili Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanununun 31. Maddesinde; "Gıda ve takviye edici gıdaların etiketinde tanıtımında veya reklamında sağlık beyanı kullanılabilmesine Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumunca izin verilir" hükmü gereği sağlık beyanları konusunda yetkili otorite Sağlık Bakanlığı Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu olmuştur. Bu kapsamda mevzuata aykırı sağlık beyanları kapsamında işlem tesisi için Bakanlığımızın herhangi bir yetkisi bulunmadığından her hangi bir cezai işlem uygulanmamıştır.

14.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı kapsamında son beş yılda Niğde'de üreticilere verilen desteklere ilişkin sorusu ve Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli'nin cevabı (7/42803)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98 ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. Ve 99. Maddeleri uyarınca T.C. Tarım ve Orman Bakanı Sn. Bekir Pakdemirli tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Saygılarımla. 09.03.2021

Ömer Fethi Gürer

Niğde Milletvekili

1.Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı kapsamında son 5 yıl içinde Niğde'de kaç üreticiye ne kadar destek sağlanmıştır?

2.Bu süre içinde birden fazla destek olan üretici ve firma var mıdır?

3.IPARD kapsamında destekleme sağlanan illere, ayrıca Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı kapsamında da destek verilmekte midir?

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : E-54045643-610-1011035

05.04.2021

Konu : Soru Önergeleri (7/42803)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 17.03.2021 tarihli ve 43452547-120.07-E.794646 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan, Niğde Milletvekili Sayın Ömer Fethi GÜRER'e ait 7/42803 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Bekir PAKDEMİRLİ
Bakan

Ek: Cevabi Görüş (7/42803)

**NİĞDE MİLLETVEKİLİ SAYIN ÖMER FETHİ GÜRER'E AİT 7/42803 ESAS
NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

Bakanlığımızca uygulamaya konulan Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı Tarıma Dayalı Ekonomik Yatırımların Desteklenmesi çerçevesinde 2016 yılından günümüze kadar Niğde İlinde 169 yatırımcıya 56,2 Milyon TL hibe verilmiştir.

Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı kapsamında hibe desteği alan yatırımcıların ilk 3 yılda aynı yatırım konusunda başka bir hibe desteğinden faydalanması mümkün değildir. Niğde İlinde 2016 yılından günümüze kadar birden fazla destek alan yatırımcı bulunmamaktadır.

Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı 81 ilde uygulanmaktadır. Ancak başvuruya esas proje bu kapsamda verilecek destek dışında, faiz niteliğindeki destekler hariç, hiçbir kamu kurum ve kuruluşun desteklerinden yararlanamaz.

15.- İzmir Milletvekili Kani Beko'nun, sürü yöneticisi istihdam desteğine ilişkin sorusu ve Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli'nin cevabı (7/42807)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli tarafından yazılı olarak yanıtlanması için gereğini arz ederim.

Kani BEKO
İzmir Milletvekili

Covid-19 pandemisi ile birlikte gıdanın, ülke tarımsal üretiminin ve özellikle de hayvancılığın önemi tekrar ve güçlü bir biçimde anlaşılmıştır. Atatürk'ün talimatı ile kurulmuş olan Et Balık Kurumu işlevsizleşmiş, ülke canlı büyükbaş hayvan, koyun ve kırmızı et ithal eder duruma gelmiştir. Üretimin artırılması yerine ithalata dönük politikalara ağırlık verilmiştir. 2010-2020 yılları arasında 5 milyon 349 bin baş büyükbaş ithalatına 7,2 milyar dolar, 3 milyon 51 bin baş küçükbaş ithalatına 364 milyon dolar, 301 bin ton et ithalatına 1 milyar 432 milyon dolar ödenmiştir.

Yine 2002-2020 yılları arasında 130 milyon ton yem ithalatına 58 milyar dolar ödenirken, 112 bin ton saman ithalatına 21 milyon dolar ödendi. Bu durum ülkede üretimin ve hayvancılığın gelişmesine engel olmuş; üretim yapamaz hale gelen çiftçimiz, köylümüz şehirlere göç etmek durumunda kalmıştır. Bu kapsamda iktidar tarafından 4 Aralık 2020 tarihinde Resmi Gazetede yayınlanan Hayvancılık Desteklemeleri Uygulama Tebliği yürürlüğe girmiştir. Bu tebliğ ile çoban (Sürü Yöneticisi) istihdam desteğinin başvuru şekli ve başvuru koşulları belirlenmiştir. Bu çerçevede;

1. 4 Aralık 2020 tarihinden itibaren Çoban (Sürü Yöneticisi) istihdam desteği için ne kadar başvuru yapılmıştır?
2. Sürü yöneticiliği için verilen destekten yararlanacak olan çiftçilerin Bakanlık tarafından düzenlenmiş olan minimum 104 saatlik sürü yönetimi elamanı eğitim programını almış ve bu programdan başarı ile ayrılmış olması gereklidir. Bu kapsamda kaç kişi eğitimini tamamlamıştır? Kaç kişinin eğitimi sürmektedir?
3. İşletmenin destekten yararlanması için bu faaliyeti gerçekleştiren çobanın Sosyal Güvenlik Kurumu primlerinin minimum 6 ay süreli olarak yatırılmış olması gereklidir. Bu şartı da yerine getirerek destek almaya hak kazanan çoban sayısı kaçtır? Sadece bu şart nedeniyle destekten faydalanamayan kişi sayısı kaçtır?
4. Bakanlığınız tarafından tebliğ şartlarını yerine getiremeyen kişiler için farklı bir destek programının hayata geçirilmesi planlanmakta mıdır?
5. Özellikle içinde bulunduğumuz ağır pandemi koşulları nedeniyle, SGK primlerinin kamu eliyle yatırılarak kişilerin desteklerden yararlanmasının kolaylaştırılması düşünülmekte midir?
6. Aynı şekilde desteklemeden faydalanacak olan işletmede minimum 200 anaç küçükbaş hayvan olması gereklidir şartının değiştirilerek, bu rakamın azaltılması planlanmakta mıdır?
7. Hiçbir işletme ile bağı olmayan çobanlar için de farklı destek programlarınız bulunmakta mıdır?

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : E-54045643-610-1011171
Konu : Soru Önergeleri (7/42807)

05.04.2021

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 17.03.2021 tarihli ve 43452547-120.07-E.794646 sayılı yazımız.

İlgi yazı ekinde alınan, İzmir Milletvekili Sayın Kani BEKO'ya ait 7/42807 esas nolu yazılı soru öngesine ilişkin Bakanlığımızın cevabı görüşü ekte sunulmaktadır.
Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Bekir PAKDEMİRLİ
Bakan

Ek: Cevabi Görüş (7/42807)

**İZMİR MİLLETVEKİLİ SAYIN KANI BEKO'YA AİT 7/42807 ESAS NUMARALI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

Sürü Yöneticisi (çoban) İstihdamı Desteği kapsamında 2020 yılında 11.449 yetiştirici başvuru yapmıştır.

Sürü yönetimi elemanı eğitim programı 2013 yılında başlamış ve bugüne kadar 41.697 kişi sürü yönetimi elemanı eğitim programına katılmış ve başarı ile tamamlamıştır. Bu eğitimler İl ve İlçe Tarım ve Orman Müdürlüklerinde planlanmakta ve İl/İlçe Halk Eğitim Merkezlerinde yapılmaktadır. Eğitimler planlamalar doğrultusunda devam etmektedir.

2020 Yılı Hayvancılık Desteklemeleri Uygulama Tebliği (2020/32) kapsamında Sürü Yöneticisi (çoban) İstihdamı Desteği için başvuru yapan işletme istihdam ettiği çobanın Sosyal Güvenlik Kurumu primlerini 5 ay süre ile yatırmış olması gerekmektedir.

Bakanlığımızca, Tebliğ (2020/32) şartlarını yerine getirmeyen yetiştiriciler için farklı bir destek programı uygulanmamaktadır.

2020 Yılı Hayvancılık Desteklemeleri Uygulama Tebliği (2020/32) kapsamında Sürü Yöneticisi (çoban) İstihdamı Desteği'ne başvuran işletmenin kayıtlı 100 baş anaç koyun keçii varlığına sahip olması gerekmektedir.

2020 Yılı Hayvancılık Desteklemeleri Uygulama Tebliği (2020/32) kapsamında Sürü Yöneticisi (çoban) İstihdamı Desteği için hiçbir işletme ile bağı olmayan çobanın, köy/mahalle sürüsü çobanı olarak başvuru yapması sağlanmıştır.

16.- Giresun Milletvekili Necati Tıǒlı'nın, fındık üretiminin kuraklık sigortası kapsamına alınmasına ilişkin sorusu ve Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli'nin cevabı (7/42808)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Orman Bakanı Sayın Bekir Pakdemirli tarafından Anayasanın 98. ve TBMM içtüzüğü'nün 96. Maddelerine göre yazılı olarak yanıtlandırmasını dilerim.
08.03.2021

Necati TıǒLI
Giresun Milletvekili

Ülkemizde son yıllarda küresel iklim değişikliğine bağılı olarak meydana gelen doğal afetlerin, olumsuz etkilerinin artışına tanıklık ediyoruz. Yağış rejiminde meydana gelen değişiklikler, kuraklık, sel, don, dolu, fırtına, hortum gibi doğal afetler artık daha sık yaşanmaya başlamıştır.

Bu değişimden en çok etkilenen sektörlerin başında, büyük oranda dış etkenlere bağılı açık üretimin yapıldığı tarımsal üretim yer almaktadır. Bu açıdan değerlendirildiğinde tarım sigortalarının önemi her geçen gün artmaktadır. Üreticimiz tarım sigortası yaptırarak, ürününü iklimsel değişikliklere ve doğal afetlere karşı koruyabileceğı bir güvenceye kavuşmak istemektedir.

14 Haziran 2005'te kabul edilerek yaşama geçirilen Tarım Sigortaları Yasası doğrultusunda ürününü sigorta yaptıran çiftçinin birçok teminata ilişkin ödeyeceğı primin yarısı, bazı teminatlardaysa daha da fazlası devlet tarafından çiftçiye geri ödenmektedir. Birçok üründe kuraklıkta primin yüzde 60'ı, don afetindeyse ödeyeceğı primin yüzde 67'si devlet tarafından karşılanmaktadır.

Şubat ayı süresince mevsim normallerinin üzerinde seyreden hava sıcaklıkları sebebiyle fındıkta erken tomurcuklanma görölmüş, ardından gelen soğuk hava sonucu fındık üretiminde zirai don tehdidi ortaya çıkmış olup halen bu risk devam etmektedir. Zirai don sebebiyle ürün kaybının yaşandığı yerler olduğu ifade edilmektedir.

Mevsimsel riskler ve doğal afetler kapsamında en çok hasarın göröldüğü dolayısıyla en yüksek riski barındıran ürünlerden biri olan fındıkta sigortalama oranının da oldukça yüksek olduğu görölmektedir. Fındık üretiminde yaz aylarında yaşanacak kuraklık ise teminat kapsamı dışında tutulmuştur. Kuraklık sigortası kapsamı genişletilerek birçok ürün sigorta kapsamına alınmıştır. Oysa ki fındık üretiminde, özellikle şubat, mart ve nisan aylarında yaşanabilecek zirai don riski dışında, yaz mevsiminde yaşanabilecek kuraklık riski de büyük tehdit niteliği göstermektedir.

Buna ilişkin olarak:

1. Arpa, yulaf, çavdar ve tritikale ürünleri 2018 yılında kuraklık teminatı kapsamı genişletilerek kuraklık sigortası kapsamına alınmıştır. Kuraklık sonucu son yıllarda fındık üretiminde ciddi kayıplar yaşanmasına rağmen kuraklığın niçin teminat kapsamına alınmadığını söyler misiniz?
2. Fındık üreticisi kuraklık sonucu yaşayacağı verim kaybını tarım sigortası dışında hangi tedbir ya da hazırlıkla önleyebilecektir?
3. Fındık üretim alanları ve üretim miktarı baz alındığında en çok hasarın görüldüğü, sigortalılık oranı da buna paralel olarak en yüksek ürünler arasında yer alan fındık üretiminde sigortalama oranı yüzde kaçtır? Ürünü sigorta yaparak teminat altına alan, ardından hasara uğrayan üretici kaybının yeterli düzeyde karşılandığını düşünmekte midir? Tarımsal üretimde sigorta teminatları ve hasar karşısında ortaya çıkan üretici memnuniyeti hakkında bakanlığınız bir çalışma yürütmekte midir?
4. Tarım Sigortaları Havuzu (TARSİM) fındık ürünü için poliçe tanzimlerinin 11 Mart 2021 tarihinde sona erecektir. Pandemi koşulları da göz önüne alınarak fındık üreticisinin tarım sigortası priminin tümünün devlet tarafından karşılanmasını düşünür müsünüz? Tarım sigortası yaptırmak üzere sigorta şirketlerine müracaat eden tüm fındık üreticisinin herhangi bir peşin ödeme yapmaksızın primlerinin devlet tarafından ilgili sigorta şirketine ödenmesi konusunda bir karar alınabilir mi?
5. Zirai don sonucunda bu yıl ürün kaybı yaşayan kaç üreticimizin ne kadar bahçesi hasara uğramıştır? Hasar kaydı için TARSİM'e başvuran ne kadar üreticimize ne miktarda ödeme yapılacaktır?
6. Fındık üretiminde zirai don başta olmak üzere üretim kaybına uğrayan çiftçimize TARSİM kapsamında yapılan ödeme miktarını yeterli buluyor musunuz? Üreticinin sigorta teminatı dahilinde olan kayıplarının karşılanma oranının gerçek değerine oranla düşük gerçekleşmesi karşısında yeni bir düzenleme yapılması düşünülmekte midir?

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : E-54045643-610-1011240

05.04.2021

Konu : Soru Önergeleri (7/42808)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 17.03.2021 tarihli ve 43452547-120.07-E.794646 sayılı yazımız.

İlgi yazı ekinde alınan, Giresun Milletvekili Sayın Necati TİĞLİ'ya ait 7/42808 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü ekte sunulmaktadır.
Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Bekir PAKDEMİRLİ
Bakan

Ek: Cevabi Görüş (7/42808)

**GİRESUN MİLLETVEKİLİ SAYIN NECATİ TİĞLİ'YA AİT 7/42808 ESAS
NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

Fındık tarımının yoğun olarak yapıldığı Karadeniz Bölgesinde yıllık yağış miktarı 1000-2500 mm arasında değişmekte olup, yıllık yağışın aylara dağılımı nadiren de olsa bazı yıllarda düzensizlik gösterebilmektedir. Bu veriler ışığında bakıldığında henüz kuraklıktan etkilendiğini ortaya koyacak veriler mevcut değildir.

Giresun Bölgesinde 2020 yılı üretim dönemi verilerine göre fındık ürünü için; 199.374 dekar alanda 42.872 adet poliçe ile 533,2 Milyon TL tutarında ürün teminat kapsamına alınmıştır. Poliçeli ürünlerin tahakkuk eden prim tutarları için 29,9 Milyon TL Devlet prim desteği sağlanmıştır. Üreticilerin 2020 yılında karşılaştıkları doğal afetlerde hasar gören teminat kapsamındaki ürünleri için 15,8 Milyon TL hasar tazminatı ödemesi yapılmıştır.

Giresun Bölgesinde 2021 üretim yılında fındık üretim alanları için yaptırılan 61.084 adet poliçeden, 33.058 adet don hasar ihbarı alınmıştır. Hasar ihbarlarının tespitine yönelik çalışmalar arazide Tarım Sigortaları Havuzu (TARSİM) Ekspertleri tarafından yapılmaktadır. Tespit edilen hasarlar için ödenecek tazminatlar Mevzuatı çerçevesinde hesaplanarak poliçelerinde belirtilen sürelerde üreticilere ödenecektir.

17.- Adana Milletvekili Kemal Peköz'ün, İstanbul Havalimanının işletmesini yapan firmanın Devlet Hava Meydanları İşletmesi ile yaptığı görüşmeye ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu'nun cevabı (7/42819)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, *Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu tarafından* Anayasanın 98 ve İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Kemal PEKÖZ

Adana Milletvekili

Basında yer alan haberlere göre; İstanbul Grand Airport Havalimanı İşletmesi A.Ş. (İGA), Kovid-19 salgını kaynaklı gelir kayıpları nedeniyle Devlet Hava Meydanları İşletmesi (DHMI)'den bir görüşme talep etmiştir.

Bu bağlamda

1. DHMI'nin İGA'ya yapması gereken kamu yolcu garantisi ödemesi ile İGA'nın DHMI'ye ödeyeceği yıllık kira bedeli arasında mahsuplaşma yapılacağı iddiası doğru mudur? Eğer doğru ise söz konusu uygulamanın detayları kamuoyu ile paylaşılacak mıdır?

T.C.
ULAŖTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIğI
Strateji GeliŖtirme BaŖkanlıđı

Sayı : E-44697349-610-19602

05.04.2021

Konu : Adana Milletvekili Sayın Kemal
PEKÖZ'ün yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŖKANLIđINA

İlgi : 17.03.2021 tarihli ve 43452547-120.07-E.794646 sayılı yazınız.

Adana Milletvekili Sayın Kemal PEKÖZ'ün 7/42819 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı
iliŖikte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Adil KARAİSMAİLOğLU
Bakan

Ek: Cevap Formu

**ADANA MİLLETVEKİLİ SAYIN KEMAL PEKÖZ'ÜN
7/42819 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI**

Yap-İŖlet-Devret Modeli ile gerçekteŖtirilen İstanbul Havalimanı Projesinde; pandemi sürecinde meydana gelen olumsuzluklara bağlı olarak kira ödemesi ve garanti yükümlölüklerinin yerine getirilememesi nedeniyle varılan mutabakat sonucu belli bir ara dönem belirlenmiŖ olup, bu dönemin iŖletme süresinden sayılmaması ve mahsuplaŖmaya iliŖkin hususlara yönelik gerekli düzenlemeler yapılmıŖtır.

18.- Adana Milletvekili Tulay Hatmoğulları Oruç'un, Mersin-Adana arasında çalışan trenlerin ne zaman tekrar faaliyete geçeceğine ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu'nun cevabı (7/42820)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla dilerim. 09.03.2021

Tulay HATIMOĞULLARI ORUÇ

Adana Milletvekili

4 Mart 2021'de Adana-Mersin arası tren seferlerinin yeniden hizmete başlaması için Mersin Garı ve Adana Garı önünde eş zamanlı basın açıklaması yapılmıştır. Basın açıklamasında; yurttaşların daha fazla mağdur olmaması için "Mersin-Adana bölgesel tren seferleri başta olmak üzere, 28 Mart 2020 tarihinden beri kısıtlanmış olan tüm tren seferlerinin pandemi koşullarına uygun şekilde gerekli önlemlerin alınarak bir an evvel başlatılmasını istiyoruz" çağrısında bulunulmuştur.

KESK Şubeler Platformu, Emek ve Demokrasi Platformu ve Adana- Mersin Kent Konseyinin yapmış olduğu çağrıda; "Ulaşım araçları (otobüs-uçak, vb.) ile Marmaray, Başkentray, İzban, Yüksek Hızlı Tren seferlerinin tekrar başlatılmasına rağmen şehirlerarası ana hat ve bölgesel tren seferleri başlatılmamıştır. Birçok ulaşım aracına göre daha ekonomik olan bölgesel ve ana hat tren seferlerinin başlatılmaması, vatandaşlarımızı ciddi anlamda mağdur etmektedir" ifadeleri kullanılmıştır. Mersin ve Adana halkının bölgesel tren seferleri başta olmak üzere, tüm tren seferlerinin pandemi koşullarına uygun şekilde gerekli önlemlerin alınarak bir an evvel başlatılması talepleri karşılanmalıdır.

Bu bağlamda;

1. Günlük yaklaşık 12 bin yolcunun seyahat ettiği Mersin-Adana arasında çalışan bölgesel trenler ne zaman tekrar çalışmaya başlayacak?
2. Otobüs, uçak, şehir içi tren hatları, Yüksek Hızlı Tren seferleri çalışırken neden halen şehirlerarası ana hat ve bölgesel tren seferleri başlatılmamıştır?
3. Her gün iki şehir arasında gidip gelen kamu çalışanları, işçiler ve yurttaşlar maddi anlamda çok sıkıntı yaşamaktadır. Geçen bir yıllık sürede neden bunun için bir çözüm bulunmamıştır?
4. Adana- Mersin arasındaki ulaşım sorununu çözmek için herhangi bir hazırlık yapılmış mıdır? Süreç hangi aşamadır?
5. Bölgesel tren seferleri başta olmak üzere, tüm tren seferlerinin pandemi koşullarına uygun şekilde bir an önce başlatılması için gerekli önlemler alınmakta mıdır?
6. Yurttaşların en önemli taleplerinin başında gelen, ucuz, sağlıklı, nitelikli ulaşım hakkını kullanabilmesini sağlamak üzere Bakanlığınızın nasıl çalışmaları vardır?

T.C.
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : E-44697349-610-20848

05.04.2021

Konu : Adana Milletvekili Sayın Tulay
HATIMOĞULLARI ORUÇ'un yazılı soru
önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 17.03.2021 tarihli ve 43452547-120.07-E.794646 sayılı yazınız.

Adana Milletvekili Sayın Tulay HATIMOĞULLARI ORUÇ'un 7/42820 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Adil KARAİSMAİLOĞLU
Bakan

Ek: Cevap Formu

**ADANA MİLLETVEKİLİ SAYIN TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ'UN
7/42820 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI**

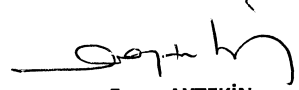
Bölgesel trenlerimiz kendi bölgesinde çalışan ara istasyonlarda indi bindi yolcusu olan kısa parkurlu trenler olup, maksimum seyahat süresi 4 saati geçmeyen trenlerdir. Bu nedenle; Adana-Mersin hattı dâhil olmak üzere bölgesel yolcu trenlerimiz 20 Mart 2021 tarihinden itibaren kontrollü ve sağlık kurallarına uygun olarak sınırlı sayıda seferlerine başlamıştır.

Anahat yolcu trenlerimiz ise, uzun parkurlu olup seyahat sürelerinin 12 ile 26 saat arasında bulunması ve yolcu sirkülasyonunun çok olması nedeniyle pandemi önlemleri kapsamında risk teşkil edeceği göz önünde bulundurularak anahat yolcu tren seferlerine henüz başlanmamıştır.

19.- Balıkesir Milletvekili Ensar Aytekin'in, emlak ve emlak yönetimi bölümü mezunlarının istihdamına ilişkin sorusu ve Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat Kurum'un cevabı (7/42838)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat KURUM tarafından yazılı olarak cevaplandırılması için bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Ensar AYTEKİN
Balıkesir Milletvekili

Emlak ve Emlak Yönetimi mezunu binlerce öğrenci atama beklemektedir. Her yıl Ocak ayında açılan atamalar bu yıl yapılmamış, atama listesi ilan edilmemiştir.

Bu bağlamda;

- 1- 2021 yılı içerisinde Emlak ve Emlak Yönetimi ataması yapılacak mıdır?
- 2- 2021 yılı için ilgili bölüm mezunları için ayrılan kadro nedir?
- 3- Ocak ayında yapılması planlanan atamaların henüz ilan edilmemesinin nedeni nedir?

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

02 Nisan 2021

Sayı :30824082-610697782
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekilllerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KUBUK
Bakan

EK:

-Liste

-Cevap Yazısı

**BALIKESİR MİLLETVEKİLİ
SAYIN ENSAR AYTEKİN'İN
TBMM 7/42838 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE AİT
SORULAR VE CEVAPLARI**

SORULAR:

Emlak ve Emlak Yönetimi mezunu binlerce öğrenci atama beklemektedir. Her yıl Ocak ayında açılan atamalar bu yıl yapılmamış, atama listesi ilan edilmemiştir. Bu bağlamda;

- 1-2021 yılı içerisinde Emlak ve Emlak Yönetimi ataması yapılacak mıdır?
- 2-2021 yılı için ilgili bölüm mezunları için ayrılan kadro nedir?
- 3-Ocak ayında yapılması planlanan atamaların henüz ilan edilmemesinin nedeni nedir?

CEVAPLAR:

Bakanlığımıza tahsis edilen kadro kontenjanı dahilinde birimlerimizin ihtiyaçları doğrultusunda personel istihdam edilmektedir. Bu çerçevede, 2020 yılında Bakanlığımız milli emlak birimlerinde istihdam edilmek üzere Emlak ve Emlak Yönetimi mezunları arasından toplam 200 kişiye istihdam imkanı sağlanmıştır. 2021 yılında, 2 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 11 inci maddesi gereğince Bakanlığımıza tahsis edilecek kadro kontenjanı dahilinde personel istihdamı sağlanacaktır.

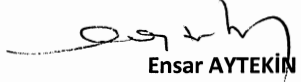
Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünden alınan bilgiye göre; sözleşmeli personel alımlarına dair tüm ilanlar, Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünün ve Çalışma Genel Müdürlüğünün web sayfalarında yayımlanmaktadır. Sözleşmeli personel pozisyonlarından istifa, iş akdinin feshi gibi sebeplerle boşalanlar için, yılın ilk aylarında başvuru alınmakta iken, 2020 yılında acil personel ihtiyacı nedeniyle; 2020 yılı başında yapılan alımlara ek olarak 2020 yılı içerisinde boşalan pozisyonlara 12-19 Ekim 2020 tarihleri arasında başvuru alınmak suretiyle atama yapılmıştır.

Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünün taşra birimlerinde hizmet sunumunda aksama yaşanmaması için 2021 yılında yeni personel atamalarına ihtiyaç bulunmakta olup, 2 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 11 inci maddesi uyarınca, kurum ve kuruluşlarının 2021 yılı için memur kadrolarına açıktan veya nakil suretiyle yapabilecekleri kesin atama sayıları henüz belirlenerek ilan edilmediğinden, atama yapılacak personel sayısı ile ilgili bir planlama yapılamamıştır. 2020 yılı başında yapılan alımlara ek olarak 2020 yılı içerisinde boşalan pozisyonlara 12-19 Ekim 2020 tarihleri arasında başvuru alınmak suretiyle atama yapılmıştır. Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünün birimlerinde emlak ve emlak yönetimi bölümü mezunu 1187 personel görev yapmaktadır.

20.- Balıkesir Milletvekili Ensar Aytekin'in, harita ve kadastr0 teknikerlerinin istihdamına ilişkin sorusu ve Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat Kurum'un cevabı (7/42839)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat KURUM tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Ensar AYTEKİN

Balıkesir Milletvekili

Her sene üniversitelerin 5000 mezun veren 3319 nitelik kodlu Harita ve Kadastro Teknikerliği bölümü mezunları binlerce kişi açılan kadroların azlığı nedeniyle atanamıyor ve okudukları bölümle ilgili bir işe yerleşmiyor.

Bu bağlamda;

- 1) Tapu Kadastro Müdürlüklerinden kaç Harita ve Kadastro Teknikeri çalışmaktadır?
- 2) 2021 yılında Harita ve Kadastro Teknikerliği alımı yapılacak mı?
- 3) 2021 yılında Harita ve Kadastro Teknikeri alımı yapılacaksa ne zaman ve kaç kişi alınacak?

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

02 Nisan 2021

Sayı :30824082-610677787
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekilllerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KUBUK
Bakan

EK:

-Liste

-Cevap Yazısı

**BALIKESİR MİLLETVEKİLİ
SAYIN ENSAR AYTEKİN'İN
TBMM 7/42839 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE AİT
SORULAR VE CEVAPLARI**

SORULAR:

Her sene üniversitelerin 5000 mezun veren 3319 nitelik kodlu Harita ve Kadastro Teknikerliği bölümü mezunları binlerce kişi açılan kadroların azlığı nedeniyle atanamıyor ve okudukları bölümle ilgili bir işe yerleşmiyor. Bu bağlamda;

1-Tapu Kadastro Müdürlüklerinden kaç Harita ve Kadastro Teknikeri çalışmaktadır?

2-2021 yılında Harita ve Kadastro Teknikerliği alımı yapılacak mı?

3-2021 yılında Harita ve Kadastro Teknikeri alımı yapılacaksa ne zaman ve kaç kişi alınacak?

CEVAPLAR:

Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü'nden alınan bilgiye göre;

1-Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü'nde görev yapan harita ve kadastro bölümü mezunu toplam personel sayısı 3805'dir.

2,3-Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü'nün taşra birimlerindeki hizmet sunumunda aksama yaşanmaması için 2021 yılında yeni personel atamalarına ihtiyaç bulunmakta olup, 2 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesininin 11 inci maddesi uyarınca, kurum ve kuruluşlarının 2021 yılı için memur kadrolarına açıktan veya nakil suretiyle yapabilecekleri kesin atama sayıları henüz belirlenerek ilan edilmediğinden, atama yapılacak personel ve personel sayısı ile ilgili bir planlama yapılamamıştır.

21.- İzmir Milletvekili Kamil Okyay Sındır 'ın, İzmir 'in Tire ilçesinde kurulması planlanan mermer ocaklarına ilişkin sorusu ve Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat Kurum 'un cevabı (7/42842)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıda yazılı yer alan sorularımın Çevre ve Şehircilik Bakanı Sayın **Murat KURUM** tarafından, Anayasa'nın **98.** ve TBMM İçtüzüğü'nün **99.**maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını saygıyla dilerim.**11.03.2021**

Prof. Dr. Kamil Okyay SINDIR

İzmir Milletvekili

İzmir, ülke tarımında ürettiği değer ile ilk sıralarda yer almaktadır. Hayvansal ve bitkisel üretimde bulunduğu lider konum elbette sahip olduğu verimli topraklar sayesinde. Yüzyıllar boyunca bu topraklarda yaşayan insanları beslediği gibi, çevre coğrafyaların da ihtiyacını karşılamıştır. Tarımsal üretimde en güçlü bölgelerin başında Küçük Menderes Havzası gelmektedir. Özellikle hayvancılık ve süs bitkileri konusunda Tire ve Ödemiş ilçeleri ve çevresi merkez konumundadır.

Son günlerde Tire'nin Kartal Dağı bölgesinde mermer ocaklarının açılacağı yönünde haberler çıkmaya başlamıştır. Bölgeden gelen bilgiler Kartal Dağı bölgesinde 250 dekar arazi için 10 yıllığına Çevresel Etki Değerlendirme(ÇED) Raporu sürecinin başladığı yönündedir. Çevre halkı ve bölge insanı, mermer ocaklarının açılmasına taraf değildir. Özellikle ÇED başvurusu yapılan alanda onlarca yıllık kızılçam ağaçlarının olduğu belirtilmiştir. Küresel ısınmanın yaşandığı dünyamızda bahsi geçen kızılçam ağaçlarının kesilmesi, bölge mikro iklimine zarar verecektir. Yöre halkının temel geçim kaynağının tarımsal üretim olduğu dikkate alınrsa, ekonomik açıdan da çevre açısından da ağaçların kesilmesi olumsuz etki yaratacaktır.

Yukarıdaki bilgiler ışığında aşağıda yazılı yer alan sorularımın tarafınızdan yanıtlanmasını saygıyla dilerim:

1. Tire'nin Kartal Dağı'nda kurulması düşünilen maden-mermer ocağının toplam alanı ne kadardır? "Mermer Ocağı" projesinin uygulama, işletme ve hafriyat alanları ne büyüklüktedir? Çevresel Etki Değerlendirme Raporu çıkmış mıdır?
2. Mermer ocağı izni verilmeden önce yöre halkı ile görüşülmüş müdür? Yöre halkının onayına başvurulmuş mudur?

3. Proje kapsamında ocakta, ocak çıkışında üretimde uygulanacak prosesler ve işlemler (alan temizleme, ağaçların kesilmesi, patlatma, taşıma, kırma, eleme ve bunlar dışındaki diğer işlemler) nelerdir?
4. Bölgede ne kadarlık alanda kaç ağaç kesimi planlanmıştır? Kesimi yapılacak ağaçların türleri nelerdir? Ağaç kesimlerinin bölgeye ve çevreye olan olumsuz etkisi nelerdir? Bununla ilgili bir çalışma yapılmış mıdır?
5. Bölgede Kızılcım ağaçlarının dışında Sandal Ağacının da varlığı mevcuttur. Bu ağaç, doğada bulunan kuşların besin kaynağıdır. Bu ağaçların kesilmesi nedeniyle varlığı azalacak ve/veya nesli tükenen olan kuş türleri nelerdir? Bununla ilgili yapılan bir çalışma olmuş mudur?
6. Proje alanının flora ve fauna özellikleri, endemik bitki türlerinin varlığı nedir ve proje uygulaması ile ne duruma gelecektir?
7. Yapılması planlanan mermer ocağının çevreye ve tarımsal üretime vereceği iklimsel ve ekonomik etkisi incelenmiş midir? Çevre halkının kaybedeceği ekonomik zarar hesaplanmış mıdır? Yöre halkının kaybını kim karşılayacaktır? Bölge halkı için yeni istihdam alanları oluşturulmuş mudur?
8. Bölgenin tarımsal yapı ve üretim verileri nelerdir? Projeden doğrudan etkilenecek tarımsal üretim alanları; üretim, verim, çeşitlilik ve alan itibarıyla ne boyuttadır? Bakanlığınız için ağaçların kesilmesi ve tarımın sekteye uğraması, mermer gelirinden daha mı önemsizdir?
9. Maden ruhsatı için sunulan başvuru dosyasına göre, ruhsat alanının yaklaşık 95,49 hektarı kapsadığı, ancak ÇED alanının 24,8 hektar olduğu bilinmektedir. Ruhsat alanı ile ÇED alanı arasında neden büyük bir fark vardır? Maden alanında ÇED Raporu alınmayan kısımda ne yapılması planlanmaktadır?
10. Mermer ocaklarının toz ve gürültü kirliliği yaptığı ve sağlık açısından da zararlı olduğu bilinmektedir. Yörede yaşayan halkın rahatsız olmaması ve sağlıklarına zarar gelmemesi için ne gibi önlemler alınacaktır? Üretim işlemlerinin çevreye olası etkileri (toz, gürültü, trafik, görüntü kirliliği, vb) nelerdir?

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

02 Nisan 2021

Sayı :30824082-610677787
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekilllerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KUBAN
Bakan

EK:

-Liste

-Cevap Yazısı

İZMİR MİLLETVEKİLİ
SAYIN KAMİL OKYAY SINDIR'IN
TBMM 7/42842 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLARI

SORULAR

İzmir, ülke tarımında ürettiği değer ile ilk sıralarda yer almaktadır. Hayvansal ve bitkisel üretimde bulunduğu lider konum elbette sahip olduğu verimli topraklar sayesinde. Yüzyıllar boyunca bu topraklarda yaşayan insanları beslediği gibi, çevre coğrafyaların da ihtiyacını karşılamıştır. Tarımsal üretimde en güçlü bölgelerin başında Küçük Menderes Havzası gelmektedir. Özellikle hayvancılık ve süs bitkileri konusunda Tire ve Ödemiş ilçeleri ve çevresi merkez konumundadır.

Son günlerde Tire'nin Kartal Dağı bölgesinde mermer ocaklarının açılacağı yönünde haberler çıkmaya başlamıştır. Bölgeden gelen bilgiler Kartal Dağı bölgesinde 250 dekar arazi için 10 yıllığına Çevresel Etki Değerlendirme(ÇED) Raporu sürecinin başladığı yönündedir. Çevre halkı ve bölge insanı, mermer ocaklarının açılmasına taraf değildir. Özellikle ÇED başvurusu yapılan alanda onlarca yıllık kızılçam ağaçlarının olduğu belirtilmiştir. Küresel ısınmanın yaşandığı dünyamızda bahsi geçen kızılçam ağaçlarının kesilmesi, bölge mikro iklimine zarar verecektir. Yöre halkının temel geçim kaynağının tarımsal üretim olduğu dikkate alınır, ekonomik açıdan da çevre açısından da ağaçların kesilmesi olumsuz etki yaratacaktır.

Yukarıdaki bilgiler ışığında aşağıda yazılı yer alan sorularımın tarafınızdan yanıtlanmasını saygıyla dilerim:

1-Tire'nin Kartal Dağı'nda kurulması düşünülen maden-mermer ocağının toplam alanı ne kadardır? "Mermer Ocağı" projesinin uygulama, işletme ve hafriyat alanları ne büyüklüktedir? Çevresel Etki Değerlendirme Raporu çıkmış mıdır?

2-Mermer ocağı izni verilmeden önce yöre halkı ile görüşülmüş müdür? Yöre halkının onayına başvurulmuş mudur?

3-Proje kapsamında ocakta, ocak çıkışında üretimde uygulanacak prosesler ve işlemler (alan temizleme, ağaçların kesilmesi, patlatma, taşıma, kırma, eleme ve bunlar dışındaki diğer işlemler) nelerdir?

4-Bölgede ne kadarlık alanda kaç ağaç kesimi planlanmıştır? Kesimi yapılacak ağaçların türleri nelerdir? Ağaç kesimlerinin bölgeye ve çevreye olan olumsuz etkisi nelerdir? Bununla ilgili bir çalışma yapılmış mıdır?

5-Bölgede Kızılçam ağaçlarının dışında Sandal Ağacının da varlığı mevcuttur. Bu ağaç, doğada bulunan kuşların besin kaynağıdır. Bu ağaçların kesilmesi nedeniyle varlığı azalacak ve/veya nesli tükenen olan kuş türleri nelerdir? Bununla ilgili yapılan bir çalışma olmuş mudur?

6-Proje alanının flora ve fauna özellikleri, endemik bitki türlerinin varlığı nedir ve proje uygulaması ile ne duruma gelecektir?

7-Yapılması planlanan mermer ocağının çevreye ve tarımsal üretime vereceği iklimsel ve ekonomik etkisi incelenmiş midir? Çevre halkının kaybedeceği ekonomik zarar hesaplanmış

mıdır? Yöre halkının kaybını kim karşılayacaktır? Bölge halkı için yeni istihdam alanları oluşturulmuş mudur?

8-Bölgenin tarımsal yapı ve üretim verileri nelerdir? Projeden doğrudan etkilenecek tarımsal üretim alanları; üretim, verim, çeşitlilik ve alan itibarıyla ne boyuttadır? Bakanlığınız için ağaçların kesilmesi ve tarımın sekteye uğraması, mermer gelirinden daha mı önemsizdir?

9-Maden ruhsatı için sunulan başvuru dosyasına göre, ruhsat alanının yaklaşık 95,49 hektarı kapsadığı, ancak ÇED alanının 24,8 hektar olduğu bilinmektedir. Ruhsat alanı ile ÇED alanı arasında neden büyük bir fark vardır? Maden alanında ÇED Raporu alınmayan kısımda ne yapılması planlanmaktadır?

10-Mermer ocaklarının toz ve gürültü kirliliği yaptığı ve sağlık açısından da zararlı olduğu bilinmektedir. Yörede yaşayan halkın rahatsız olmaması ve sağlıklarına zarar gelmemesi için ne gibi önlemler alınacaktır? Üretim işlemlerinin çevreye olası etkileri (toz, gürültü, trafik, görüntü kirliliği, vb) nelerdir?

CEVAP

İzmir Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğüne; İzmir İli, Tire ilçesi, Büyükkale ve Küçükkale Mahalleleri yakınında (Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nca verilmiş 201900043 Ruhsat Numaralı) maden sahasında, Emerald Taşımacılık Maden İnşaat Turizm Depo Antrepo Hizmetleri Danışmanlık Tarım Ürünleri Organizasyon İth. İhr. San. ve Tic. Ltd. Şti. tarafından yapılması planlanan " II-B Grubu (ÇED Alanı:24,9 ha - 185.185,185 m³ (500.000 ton/yıl) Kapasiteli) Mermer Ocağı Projesi " ile ilgili olarak hazırlanan ve e-ÇED sistemi üzerinden 17.02.2021 tarihinde sunulan Proje Tanıtım Dosyasının incelendiği ve projenin bölgede oluşturacağı etkiler göz önünde bulundurularak ilgili tüm hususların detaylı sorgulanması ve değerlendirilmesi gerekli görülerek 25.11.2014 tarih ve 29186 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren ÇED Yönetmeliğinin 17.Maddesi uyarınca, İzmir Valiliğince, 09/03/2021 tarih ve 453499 sayılı "ÇED (Çevresel Etki Değerlendirmesi) Gereklidir" (Seçme Eleme Kriterlerine Tabi Projelerin çevresel etkilerinin incelenerek, çevresel etkilerinin daha detaylı incelenmesi amacıyla Çevresel Etki Değerlendirmesi Raporu hazırlanmasının gerektiğini belirten) kararı verilmiştir. Söz konusu "ÇED Gereklidir" kararı ilan edilmek üzere 13.02.2021 tarih ve 498900 sayılı yazımız ile Tire Kaymakamlığı'na bildirilmiştir.

Hali hazırda Yönetmeliğin 6. maddesi 3.bendi "Bu Yönetmeliğe tabi projeler için " Çevresel Etki Değerlendirmesi Olumlu" kararı veya "Çevresel Etki Değerlendirmesi Gerekli Değildir" kararı alınmadıkça bu projelerle ilgili teşvik, onay, izin, yapı ve kullanım ruhsatı verilemez, proje için yatırıma başlanamaz ve ihale edilemez. ..." hükmü gereği Bakanlığımız İzmir Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğüne sahada projeye başlanılmasına müsaade edilmesi de söz konusu değildir.

Proje ile ilgili verilen "ÇED Gereklidir" kararı çerçevesinde Yönetmeliğin 17. Maddesinin 4. bendinde yer alan "ÇED Gereklidir kararı verilen projeler için bir (1) yıl içerisinde Bakanlığa başvuru yapılmaması durumunda karar geçersiz sayılır." hükmü gereğince proje sahibi tarafından istenilmesi durumunda bir yıl içerisinde Bakanlığımıza başvuru yapılabilmektedir.

22.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrikulu'nun, belediyelere yardım ödeneği sağlanması şartlarına ilişkin sorusu ve Hazine ve Maliye Bakanı Lütfi Elvan'ın cevabı (7/42853)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Hazine ve Maliye Bakanı Sayın Lütfi ELVAN tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili

Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı bütçesine konulan 'belediyelere yardım ödeneğinin' kullanımının sıkı şartlara bağlandığı haberleri basına yansımıştır.

Yatırım için ödenek isteyen belediyelerin, kendi kaynaklarıyla neden gerçekleştiremediğini açıklayacağı da yine basına yansıyan haberler arasındadır.

Bu bağlamda;

1. Belediyeler salgınla mücadele ile birlikte kaynak bulmakta zorlanırken, yatırım nitelikli projelerine aktarılmak üzere, Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı bütçesine konulan "belediyelere yardım ödeneğinin" kullanımına sıkı şartlar getirilmesinin gerekçesi nedir?
2. Belediyelere yardım ödeneğini verilip verilmeyeceği konusunda son kararın Cumhurbaşkanına bırakılmasının izahı nedir?
3. 2015- 2021 yılları arasında yıllar bazında Türkiye genelinde toplam kaç belediye yardım ödeneğine başvurmuştur?
4. 2015- 2021 yılları arasında yıllar bazında Türkiye genelinde kaç belediyeye yardım ödeneği verilmiştir? Yardım ödeneğinden faydalanan belediyeler hangileridir ve bahse konu belediyelerin aldığı yardım miktarları ayrı ayrı belirtilmek üzere ne kadardır?

T.C.
HAZİNE ve MALİYE BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 19809844-610- 230055
Konu : 7/42853 Esas Sayılı Soru Önergesi

02/04/2021

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 22/03/2021 tarihli ve 43452547-120.07-E.07966607 sayılı yazı.

İlgi yazı ekinde alınan İstanbul Milletvekili Sayın Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU'na ait 7/42853 esas sayılı yazılı soru önergesine ilişkin hususlar; Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı uhdesindedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Lütfi ELVAN
Hazine ve Maliye Bakanı

23.- Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, İran depremi nedeniyle Van'ın Başkale ilçesinde mağdur olan insanlara konut sağlanmasına yönelik çalışmalara ilişkin sorusu ve Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat Kurum'un cevabı (7/43043)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat Kurum** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Muazzez ORHAN IŞIK
Van Milletvekili

İran'ın Xoy kenti merkezli, 23 Şubat 2020 tarihinden yaşanan deprem; Van ilimizin Başkale ilçesi ve çevresinde şiddetli bir şekilde hissedilmiştir. Yaşanan büyük deprem ve 250'ye yakın artçı deprem çok büyük hasarlara yol açmıştır. Depremde kerpiç yapılar tamamen yıkılmıştır. Bu yapılarda can ve mal kaybı meydana gelmiştir. 10 yurttaşın yaşamını yitirdiği 64 kişinin yaralandığı depremden yüzlerce hane etkilenmiştir. Deprem bölgeyi ekonomik açıdan etkilemiş ve bölge ekonomisi için kritik öneme sahip çok sayıda evcil hayvan da depremden telef olmuştur. Başkale ve Saray ilçesine bağlı mahallelerde 233 ahır yıkılırken, 3 bin 329 küçükbaş, 72 büyükbaş hayvan telef olmuştur.

Depremden üzerinden bir yıldan fazla süre geçmesine rağmen Başkale ilçesi Özpınar (Elbês), Gelenler (Kêrhati), Güvendik (Elezi) ve Kaşkol (Qalkol) mahallerinde depremin yaraları sarılamamış, hane sorunu çözülememiş ve özellikle temel ekonomik faaliyet olan hayvancılık için gerekli barınaklar oluşturulamamıştır. Yaşanan bu afetler sebebiyle mağdur olan çiftçiler çok zor dönemler yaşamış, gelir kaybına uğramıştır. Gereklî tedbirler alınmadığı için bazı çiftçilerin hem deprem nedeniyle hem de fırtına, don vb. durumlar nedeniyle hayvan kayıplarının karşılanmadığı yapılan görüşmeler kapsamında tespit edilmiştir. COVID-19 nedeniyle durgunluk aşamasına gelen temel ekonomik faaliyetlerin de etkisiyle çok ciddi bir işsizlik ve yoksullaşma riski ortaya çıkmış ve bölgedeki nüfus için toplumsal bir tehdit haline gelmiştir. Tüm bu olumsuz gelişmelerin üzerine 13 Mart 2021'de bakanlık yetkililerinin ilgili köy muhtarları ve köylülerle yaptığı görüşmede depremzedeler için yeni konut ihalesine çıkıldığı ve ihale bedeli olarak yaklaşık 400.000-500.000 gibi bedellerin belirlendiği, bu bedelin yarısından fazlasının kamu tarafından karşılanacağı ancak konut hakkı olan her köylüden de 200.000 TL'ye yakın miktarın talep edileceği ifade edilmiştir. Depremzedelerin iş ve gelir

durumu ile talep edilen miktarın ödenemeyeceği, depremzede ve muhtarlarla yapılan görüşmeler neticesinde ise önemli bir bölümünün bu koşullarda konut talep edemeyeceği tespit edilmiştir.

Bu bağlamda;

- 1) 23 Şubat 2020’de olan deprem için Mart 2021 tarihi itibariyle yapımı tamamlanan kalıcı konut, ahır vb. yapı sayısı kaçtır?
- 2) Başkale depremzedeleri için yapılması planlanan konut ve ahırların nitelikleri nelerdir? Bunlar hakkında yaklaşık maliyet bedeli nedir? Yaklaşık maliyet bedeli hangi yöntemle belirlenmiştir? Yaklaşık maliyetin 400.000 üzerinde olduğu iddiası gerçek midir?
- 3) Depremzedelerden konut bedeli kapsamında 200.000 TL talep edilmesinin gerekçeleri nelerdir? Bu miktar ne karşılığında ne kadar sürede talep edilmektedir?
- 4) 200.000 TL veremeyen depremzedeler için konut ve kalıcı barınma imkanı sağlanmayacak mı?
- 5) Deprem konutlarında maliyetlerde ticari kaygıların ön plana çıkmaması amacıyla hangi tedbirler alınmaktadır? Depremzedeler müşteri olarak mı değerlendirilmektedir?
- 6) Konut hakkı nasıl belirlenmektedir? Bazı depremzedelerin konut başvuruları hangi gerekçelerle ret edilmiştir? Bu kapsamda yeni bir başvuru alma çalışması yapılacak mı?

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

02 Nisan 2021

Sayı :30824082-610677787
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekilllerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KUBAN
Bakan

EK:

-Liste

-Cevap Yazısı

VAN MİLLETVEKİLİ
SAYIN MUAZZEZ ORHAN IŞIK'IN
TBMM 7/43043 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE AİT
SORULAR VE CEVABI

SORULAR

İran'ın Xoy kenti merkezli, 23 Şubat 2020 tarihinden yaşanan deprem; Van ilimizin Başkale ilçesi ve çevresinde şiddetli bir şekilde hissedilmiştir. Yaşanan büyük deprem ve 250'ye yakın artçı deprem çok büyük hasarlara yol açmıştır. Depremde kerpiç yapılar tamamen yıkılmıştır. Bu yapılarda can ve mal kaybı meydana gelmiştir. 10 yurttaşın yaşamını yitirdiği 64 kişinin yaralandığı depremden yüzlerce hane etkilenmiştir. Deprem bölgeyi ekonomik açıdan etkilemiş ve bölge ekonomisi için kritik öneme sahip çok sayıda evcil hayvan da depremde telef olmuştur. Başkale ve Saray ilçesine bağlı mahallelerde 233 ahır yıkılırken, 3 bin 329 küçükbaş, 72 büyükbaş hayvan telef olmuştur.

Depremın üzerinden bir yıldan fazla süre geçmesine rağmen Başkale ilçesi Özpınar (Elbes), Gelenler (Kerhati), Güvendik (Elezi) ve Kaşkol (Qalkol) mahallerinde depremin yaraları sarılamamış, hane sorunu çözülememiş ve özellikle temel ekonomik faaliyet olan hayvancılık için gerekli barınaklar oluşturulamamıştır. Yaşanan bu afetler sebebiyle mağdur olan çiftçiler çok zor dönemler yaşamış, gelir kaybına uğramıştır. Gerekli tedbirler alınmadığı için bazı çiftçilerin hem deprem nedeniyle hem de fırtına, don vb. durumlar nedeniyle hayvan kayıplarının karşılanmadığı yapılan görüşmeler kapsamında tespit edilmiştir. COVID-19 nedeniyle durgunluk aşamasına gelen temel ekonomik faaliyetlerin de etkisiyle çok ciddi bir işsizlik ve yoksullaşma riski ortaya çıkmış ve bölgedeki nüfus için toplumsal bir tehdit haline gelmiştir.

Tüm bu olumsuz gelişmelerin üzerine 13 Mart 2021'de bakanlık yetkililerinin ilgili köy muhtarları ve köylülerle yaptığı görüşmede depremezeler için yeni konut ihalesine çıkıldığı ve ihale bedeli olarak yaklaşık 400.000-500.000 gibi bedellerin belirlendiği, bu bedelin yarısından fazlasının kamu tarafından karşılanacağı ancak konut hakkı olan her köylüden de 200.000 TL'ye yakın miktarın talep edileceği ifade edilmiştir. Depremezelerin iş ve gelir durumu ile talep edilen miktarın ödenemeyeceği, depremezede ve muhtarlarla yapılan görüşmeler neticesinde ise önemli bir bölümünün bu koşullarda konut talep edemeyeceği tespit edilmiştir.

Bu bağlamda;

- 1- 23 Şubat 2020'de olan deprem için Mart 2021 tarihi itibarıyla yapımı tamamlanan kalıcı konut, ahır vb. yapı sayısı kaçtır?
- 2- Başkale depremezeleri için yapılması planlanan konut ve ahırların nitelikleri nelerdir? Bunlar hakkında yaklaşık maliyet bedeli nedir? Yaklaşık maliyet bedeli hangi yöntemle belirlenmiştir? Yaklaşık maliyetin 400.000 üzerinde olduğu iddiası gerçek midir?
- 3- Depremezelerden konut bedeli kapsamında 200.000 TL talep edilmesinin gerekçeleri nelerdir? Bu miktar ne karşılığında ne kadar sürede talep edilmektedir?
- 4- 200.000 TL veremeyen depremezeler için konut ve kalıcı barınma imkanı sağlanmayacak mı?
- 5- Deprem konutlarında maliyetlerde ticari kaygıların ön plana çıkmaması amacıyla hangi tedbirler alınmaktadır? Depremezeler müşteri olarak mı değerlendirilmektedir?
- 6- Konut hakkı nasıl belirlenmektedir? Bazı depremezelerin konut başvuruları hangi gerekçelerle ret edilmiştir? Bu kapsamda yeni bir başvuru alma çalışması yapılacak mı?

CEVAP

23 Şubat 2020 tarihinde meydana gelen deprem, Başkale İlçesinin İran sınırına yakın Özpınar, Güvendik, Gelenler, Böğrüpek, Ömerdağı ve Kaşkol mahallelerinde yıkıma sebep olmuştur. 79 saha ekibi ve 15 personel ofis ekibi ile hasar tespit çalışması yürütülmüştür. Başkale ilçesinde Özpınar, Ömerdağı, Kaşkol, Güvendik, Gelenler, Böğrüpek mahallelerinde kesin hasar tespit çalışmaları 2 günde, Başkale ilçesi Eşmepınar, Evbakan, Yanal, Bİlgeç, Yavuzlar, Kocaköy, Konuksayar, Uğurlu, Ortayazı, Saçan Yurttepe ve Albayrak mahalleleri ile Saray İlçesinde Kapıköy, Koçbaşı, Turan, Örenburç, Keçikayası ve Karahırsar mahallerinde Kesin Hasar ve Ön Hasar Tespit çalışmaları 6 günde tamamlanmıştır.

Acil yıkılması gereken yapılar Van Büyükşehir Belediyesi ve Başkale Belediyesi tarafından yıktırılmıştır. Yıkılması gereken 4.157 ağır hasarlı yapının yıkım işleri için Başkale Kaymakamlığı tarafından yapılan ihale ile 2.287 tanenin yıkımı gerçekleştirilmiştir. Mevsim şartlarından ve vatandaşlar tarafından açılmış dava ile mahkemelerin yürütmeyi durdurma kararlarından dolayı, bir kısım yapıların yıkımı durdurulmuştur. İlerleyen zamanlarda yıkımlar yükleniciye yaptırılacaktır.

Toplu Konut İdaresi Başkanlığı (TOKİ) tarafından Van Başkale ve Saray İlçelerinde 150 köy evi ve 420 ahır inşaatları ile altyapı ve çevre düzenlemesi işinin 11.02.2021 tarihinde sözleşmesi imzalanmış ve sözleşmeye göre iş bitim tarihi 12.10.2021 olarak belirlenmiştir.

TOKİ tarafından inşaatı tamamlanan konutlar AFAD'a teslim edilmekte ve AFAD tarafından afetzedeye hak sahiplerine dağıtılmaktadır. Bu konutlara ilişkin başvurular, satış ve geri ödeme şartları (borçlandırma), hak sahiplerinin belirlenmesi ve becayiş hakkı AFAD Başkanlığı tarafından belirlenmektedir.

Önergede belirtilen diğer hususlara ilişkin bilgilerin İçişleri Bakanlığı'ndan edinilmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.

24.- Muş Milletvekili Şevin Coşkun'un, Aydın ilinde 2015-2020 yılları arasında yıllara göre hakkında tescil ve terkin işlemi yapılan ve borcu sebebiyle takibe düşen esnaf sayılarına ilişkin sorusu ve Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan'ın cevabı (7/43125)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, *Ticaret Bakanı Ruhsar PEKCAN* tarafından Anayasanın 98 ve İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Şevin Coşkun

Muş Milletvekili

Aydın ilinde;

1. 2015-2020 yılları arasında tescil eden esnaf sayısının yıllara göre dağılımı nedir?
2. 2015-2020 yılları arasında terkin eden esnaf sayısının yıllara göre dağılımı nedir?
3. 2015-2020 yılları arasında borcu takibe düşen kişi sayısı kaçtır? Bu kişilerin borcu toplam ne kadardır?
4. 2015-2020 yılları arasında borcu sebebiyle haciz uygulanan kişi sayısı kaçtır?
5. 2015-2020 yılları arasında borcu takibe düşen şirket sayısı kaçtır? Bu şirketlerin borcu toplam ne kadardır?
6. 2015-2020 yılları arasında borcu sebebiyle haciz uygulanan şirket sayısı kaçtır?
7. 2015-2020 yılları arasında yapılan ithalat miktarı yıllara göre nasıldır?
8. 2015-2020 yılları arasında yapılan ihracat miktarı yıllara göre nasıldır?

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI

Sayı : E-69602026-610-00062859367 - 63019310
Konu : Soru Önergesi (7/43125)

06.04.2021

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 24.03.2021 tarihli ve 43452547-120.07-E.798095 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazıları ekinde yer alan, Muş Milletvekili Sayın Şevin COŞKUN tarafından verilen 7/43125 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Ruhsar PEKCAN
Bakan

Ek : Soru Önergesi Cevabı

Muş Milletvekili Sayın Şevin COŞKUN'a ait 7/43125 Sayılı Yazılı Soru Önergesine İlişkin Cevaplar:

Bakanlığımız görev ve yetki alanına giren hususlar itibarıyla, önergenize ilişkin cevaplarımıza aşağıda yer verilmiştir:

1-8) 01.01.2015 - 31.12.2020 tarihleri arasında Aydın ilinde açılan/kapanan esnaf ve sanatkâr işyeri sayıları aşağıda tablo halinde belirtilmiştir.

	Esnaf ve Sanatkâr İşyeri	
	Tescil	Terkin
01.01.2015-31.12.2015	4.889	2.888
01.01.2016-31.12.2016	4.625	2.493
01.01.2017-31.12.2017	4.624	2.281
01.01.2018-31.12.2018	4.702	2.561
01.01.2019-31.12.2019	5.371	3.199
01.01.2020-31.12.2020	7.641	2.543

Bununla birlikte, 5429 sayılı Türkiye İstatistik Kanunu kapsamında istatistiksel bilgilerin saklanması, kullanıcıya sunulması, söz konusu alanlara ilişkin sistemlerin geliştirilmesi ve bu amaçla ulusal ve uluslararası bir bilgi ağı ve bilgi akış sisteminin oluşturulmasını koordine etme görevi Türkiye İstatistik Kurumu'na verildiğinden soru önergesine konu dış ticaret verilerine bahsi geçen kurumun internet adresinden ulaşılabilir.

25.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, Eskişehir ilinde 2015-2020 yılları arasında yıllara göre hakkında tescil ve terkin işlemi yapılan ve borcu sebebiyle takibe düşen esnaf sayılarına ilişkin sorusu ve Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan'ın cevabı (7/43302)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. Ve 99. Maddeleri uyarınca T.C. Ticaret Bakanı Sayın Ruhsar PEKCAN tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim. Saygılarımla. 23/3/2021

Dr. Arslan KABUKCUOĞLU
Eskişehir Milletvekili

Ulusal basında Selman GÜZELYÜZ Güzelyüz'ün 19.2.2021 tarihinde kaleme aldığı yazıda, "Ekonomik krizden önce boş dükkan bulmanın neredeyse imkansız olduğu Eskişehir'de, artık adım başı bir kiralık dükkan göze çarpmaktadır. Ekonomideki kötü gidişata, pandemi sonrasında yaşanan kriz ve uzaktan eğitim nedeniyle öğrencilerin kenti terk etmesi de eklenince, esnaf iflas noktasına gelmiştir. Kentte birçok esnaf yaklaşık bir yıldır işyerlerinin kapısını açmazken, açanlar ise kira, SGK, vergi, stopaj, elektrik ve doğalgaz faturalarını ödemekte zorlanmaktadır. Esnafın sorunlarının ertelenmesi bir çözüm değildir. Esnafın Eskişehir Sakarya Caddesi'nde kiralık dükkan bulmak çok zorken, şimdi bu caddede 100 dükkandan 20'si kapatmıştır. Esnaf bitme noktasında. Esnaf son demlerini yaşamaktadır."

Bu bağlamda;

- 1-Eskişehir ilinde 2015-2020 yılları arasında tescil eden esnaf sayısının yıllara göre dağılımı nedir?
- 2-Eskişehir ilinde 2015-2020 yılları arasında, Eskişehir'de terkin eden esnaf sayısının yıllara göre dağılımı nedir?
- 3-Eskişehir ilinde 2015-2020 yıllar arasında borcu takibe düşen kişi sayısı kaçtır? Bu kişilerin borcu toplam ne kadardır?
- 4-Eskişehir ilinde 2015-2020 yıllar arasında borcu sebebiyle haciz uygulanan kişi sayısı kaçtır?
- 5-Eskişehir ilinde 2015-2020 yıllar arasında borcu takibe düşen şirket sayısı kaçtır? Bu şirketlerin borcu toplam ne kadardır?
- 6-Eskişehir ilinde 2015-2020 yılları arasında borcu sebebiyle haciz uygulanan şirketin sayısı kaçtır?
- 7-Eskişehir ilinde 2015-2020 yıllar arasında yapılan ithalat miktarı yıllara göre nasıldır?
- 8-Eskişehir ilinde 2015-2020 yılları arasında yapılan ihracat miktarı yıllara göre nasıldır?

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI

Sayı : E-69602026-610-00062774450 - 63019598
Konu : Soru Önergesi (7/43302)

06.04.2021

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 29.03.2021 tarihli ve 43452547-120.07-E.800011 sayılı yazımız.

İlgide kayıtlı yazıları ekinde yer alan, Eskişehir Milletvekili Sayın Dr. Arslan KABUKCUOĞLU tarafından verilen 7/43302 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Ruhsar PEKCAN
Bakan

Ek : Soru Önergesi Cevabı

Eskişehir Milletvekili Sayın Dr. Arslan KABUKCUOĞLU'na ait 7/43302 Sayılı Yazılı Soru Önergesine İlişkin Cevaplar:

Bakanlığımız görev ve yetki alanına giren hususlar itibarıyla, önergenize ilişkin cevaplarımıza aşağıda yer verilmiştir:

1-8) 01.01.2015 - 31.12.2020 tarihleri arasında Eskişehir ilinde açılan/kapanan esnaf ve sanatkâr işyeri sayıları aşağıda tablo halinde belirtilmiştir.

	Esnaf ve Sanatkâr İşyeri	
	Tescil	Terkin
01.01.2015-31.12.2015	1.429	887
01.01.2016-31.12.2016	2.467	1.045
01.01.2017-31.12.2017	2.336	1.070
01.01.2018-31.12.2018	2.363	2.331
01.01.2019-31.12.2019	2.305	1.507
01.01.2020-31.12.2020	3.402	1.135

Bununla birlikte, 5429 sayılı Türkiye İstatistik Kanunu kapsamında istatistiksel bilgilerin saklanması, kullanıcıya sunulması, söz konusu alanlara ilişkin sistemlerin geliştirilmesi ve bu amaçla ulusal ve uluslararası bir bilgi ağı ve bilgi akış sisteminin oluşturulmasını koordine etme görevi Türkiye İstatistik Kurumuna verildiğinden soru önergesine konu dış ticaret verilerine bahsi geçen kurumun internet adresinden ulaşılabilmektedir.

26.- Mersin Milletvekili Zeki Hakan Sıdali'nın, Mersin-Adana tren hattının ne zaman açılacağına ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu'nun cevabı (7/43309)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Sayın Adil KARAİSMAİLOĞLU tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 11.03.2021

Saygılarımla.

Zeki Hakan SİDALI

Mersin Milletvekili

Koronavirüs salgınıyla mücadele kapsamında şehirlerarası yolculukların kısıtlanması nedeniyle Yüksek Hızlı, Anahat ve Bölgesel Trenlerin geçici olarak işletilmemesine dair genelge 28 Mart 2020 tarihinde yayınlanmıştır. 4 Mayıs 2020 itibarıyla şehirlerarası ulaşım kısıtlaması kademeli olarak kaldırılmış bu çerçevede, uçak ve otobüs seyahatlerinin yanında MARMARAY, BAŞKENTRAY, İZBAN ve YHT seferleri de kontrollü şekilde tekrar başlatılmıştır. Ancak Mersin – Tarsus – Adana tren hattı aradan bir yıl geçmesine rağmen hâlâ işleme açılmamıştır.

Pandemi öncesi bu hatta yapılan karşılıklı 28 sefer ile günlük ortalama 15 bin yolcu taşınmaktayken seferlerin durmasıyla birlikte bu yolcuların tamamı kara yoluna yönlendirilmiştir. Bu durum ise otobüs ve minibüslerdeki yoğunluğu arttırmış, neticesinde hastalık bulaş riski de yükselmiştir. Ülkemizde faaliyet gösteren benzeri diğer tren hatlarının taşımaya devam ederken Mersin'deki hattın hâlâ çalışmıyor oluşu Mersinli ve Adanalı vatandaşlarımız için aynı zamanda hem zaman kaybı, hem de maddi kayıp anlamına gelmektedir. Ülkemizin 2 Mart 2021 itibarıyla yeni bir kademeli normalleşme sürecine girdiği bu dönemde, koronavirüs tedbir ve önlemleri göz önünde bulundurularak tren seferlerinin yeniden başlatılması bir zorunluluk haline gelmiştir.

Bu bilgiler çerçevesinde;

1. MARMARAY, BAŞKENTRAY, İZBAN gibi benzer hatlar çok daha önce yeniden işletmeye alınırken, Mersin – Tarsus – Adana hattı hangi gerekçe ile hizmet vermemektedir?
2. Gerekçeniz yalnızca pandemi ile mücadele ise, benzer hatlar ile Mersin'deki hattın farkı nedir? Neden ayrı tutulmuştur?

3. Mersin – Tarsus – Adana tren seferleri pandemiyle mücadele kuralları çerçevesinde yeniden hizmet vermeye hangi tarihte başlayacaktır?
4. Bakanlığınız sağlıklı ve güvenli ulaşım için trenlerde ne gibi önlemler alacaktır?
5. İşe gidiş ve iş çıkış saatleri göz önünde bulundurularak sefer sıklığı ve saatlerinde yeni bir düzenlemeye gidilecek midir?
6. Trenlerde oluşabilecek olası yoğunlukları engellemek adına sefer sayılarında bir artışa gidilecek midir?

T.C.
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : E-44697349-610-20802

05.04.2021

Konu : Mersin Milletvekili Sayın Zeki Hakan
SIDALI'nın yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 29.03.2021 tarihli ve 43452547-120.07-E.800011 sayılı yazınız.

Mersin Milletvekili Sayın Zeki Hakan SIDALI'nın 7/43309 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Adil KARAIŞMAİLOĞLU
Bakan

Ek: Cevap Formu

**MERSİN MİLLETVEKİLİ SAYIN ZEKİ HAKAN SIDALI'NIN
7/43309 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI**

Adana-Mersin hattı dâhil olmak üzere bölgesel yolcu trenlerimiz; 20 Mart 2021 tarihinden itibaren kontrollü ve sağlık kurallarına uygun olarak sınırlı sayıda seferlerine başlamıştır.

DÖNEM: 27

YASAMA YILI: 4

**68'İNCİ BİRLEŞİM
6 NİSAN 2021 SALI
SAAT: 15.00**

GRUP ÖNERİSİ

1.- Genel Kurulun,

6, 7, 8, 13, 14, 15, 20, 21, 22, 27, 28 ve 29 Nisan 2021 Salı, Çarşamba ve Perşembe günkü birleşimlerinde denetim konularının görüşülmeyerek Gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında yer alan işlerin görüşülmesi,

6, 7, 8, 13, 14, 15, 20, 21, 22, 27, 28 ve 29 Nisan 2021 Salı, Çarşamba ve Perşembe günkü birleşimlerinde saat 24:00’e kadar;

çalışmalarını sürdürmesi,

220 ve 253 Sıra Sayılı Kanun Tekliflerinin İçtüzüğün 91 inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi,

220 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin birinci bölümünün 1 ila 7 nci maddelerden, ikinci bölümünün 8 ila 16 ncı maddelerden oluşması;

253 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin birinci bölümünün 1 ila 6 ncı maddelerden, ikinci bölümünün 7 ila 11 inci maddelerden oluşması;

önerilmiştir.

(Genel Kurulun 30.03.2021 tarihli 65’inci Birleşiminde kabul edilmiştir.)

KOMİSYON TOPLANTILARI

*Küresel İklim Değişikliği Araştırma Komisyonu

06.04.2021 Salı - Saat: 14.59

07.04.2021 Çarşamba - Saat: 14.59

*Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu

06.04.2021 Salı - Saat: 15.00

*Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonu

06.04.2021 Salı - Saat: 15.30

07.04.2021 Çarşamba - Saat: 14.30

*Plan ve Bütçe Komisyonu

07.04.2021 Çarşamba- Saat: 14.30

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

68'İNCİ BİRLEŞİM

6 NİSAN 2021 SALI

SAAT: 15.00

1 – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

1.- İzmir Milletvekili Özcan Purçu'nun 8 Nisan Dünya Romanlar Günü Olarak Kabul Edilmesi Hakkında Kanun Teklifinin (2/2652) İçtüzük'ün 37'nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önerge

2 – ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

* * *

3 – SEÇİM

* * *

4 – OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

* * *

5 – MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

* * *

6 – GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

* * *

1.- (S. Sayısı: 220) Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can ve 64 Milletvekilinin Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu Teklifi (2/2972) ve İçişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 02.07.2020)(*) (**)

2.- (S. Sayısı: 253) Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker ve 77 Milletvekilinin Lisanslı Harita Kadastro Mühendisleri ve Büroları Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3490) ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 29.03.2021) (**)

3.- (S. Sayısı: 171) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Gelir ve Servet Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmasını Tadil Eden Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna İlişkin Kanun Teklifi (2/2496) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (X)

4.- (S. Sayısı: 177) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mozambik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1457) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

5.- (S. Sayısı: 180) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Etiyopya Federal Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Madencilik ve Hidrokarbon Alanlarında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1587) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

6.- (S. Sayısı: 188) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Guatemala Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2032) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (X)

7.- (S. Sayısı: 193) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Honduras Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2029) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 02.03.2020) (X)

8.- S. Sayısı: 201) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Gümrük ve Ticaret Bakanlığı ile Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti Maliye Bakanlığı Arasında Gümrük Konularında İş Birliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2497) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

9.- (S. Sayısı: 203) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sao Tome ve Prinsipe Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1591) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

10.- (S. Sayısı: 205) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Zimbabve Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1455) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

11.- (S. Sayısı: 25) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Brezilya Federatif Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1197) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018) (X)

(*) Görüşmeleri yarım kalan işleri gösterir.

(**) İçtüzüğün 91'inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi kabul edilmiştir.

(X) Açık oylamaya tâbi işleri gösterir.

12.- (S. Sayısı: 31) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1363) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2018) (X)

13.- (S. Sayısı: 172) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İş Birliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2498) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (X)

14.- (S. Sayısı: 98) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Cezaî Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1794) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) (X)

15.- (S. Sayısı: 245) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3053) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.12.2020) (X)

16.- (S. Sayısı: 21) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik Alanında Eğitim ve Öğretime İlişkin İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1191) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018) (X)

17.- (S. Sayısı: 26) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mali Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1194) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018) (X)

18.- (S. Sayısı: 72) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1773) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

19.- (S. Sayısı: 136) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşgücü Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2023) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) (X)

20.- (S. Sayısı: 123) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Altyapı Projeleri Alanında İş Birliği Konulu Anlaşma Ek-1'in Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2217) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

21.- (S. Sayısı: 191) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ortak Devriye Polis Hizmetlerinin Uygulanması Hususunda Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2600) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (X)

22.- (S. Sayısı: 95) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1593) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) (X)

23.- (S. Sayısı: 153) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2025) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

24.- (S. Sayısı: 141) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ile Karadağ Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasına İlişkin Olarak İmzalanana Mevcut Protokol I'nın Yerini Alan Protokol I ile Anlaşmaya Eklenen Protokol III'ün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2275) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) (X)

25.- (S. Sayısı: 47) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1411) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.03.2019) (X)

26.- (S. Sayısı: 76) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kongaz Süleyman Demirel Moldova Türk Lisesi Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1797) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

27.- (S. Sayısı: 88) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Kullanılmış Yakıt İdaresinin ve Radyoaktif Atık İdaresinin Güvenliği Üzerine Birleşik Sözleşmeye Türkiye Cumhuriyeti'nin Beyanlarla Birlikte Katılmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1801) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) (X)

28.- (S. Sayısı: 55) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1543) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.03.2019) (X)

29.- (S. Sayısı: 70) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Savunma Sanayinde Gizlilik Dereceli Bilgilerin Karşılıklı Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1548) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

30.- (S. Sayısı: 73) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmaları Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1774) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

31.- (S. Sayısı: 74) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Estonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1777) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

32.- (S. Sayısı: 75) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Nükleer Enerjinin Barışçıl Amaçlı Kullanımı İçin İşbirliği Anlaşması ile Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1778) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

33.- (S. Sayısı: 86) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hindistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyona veya Konsolosluk Mensuplarının Aile Üyelerinin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna İlişkin Kanun Teklifi (2/1772) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) (X)

34.- (S. Sayısı: 108) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî İş Birliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1454) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) (X)

35.- (S. Sayısı: 109) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1534) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) (X)

36.- (S. Sayısı: 110) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1535) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) (X)

37.- (S. Sayısı: 114) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ile Moldova Cumhuriyeti Savunma Bakanlığı Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Tamamlayıcı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2021) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) (X)

38.- (S. Sayısı: 119) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gine Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1539) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

39.- (S. Sayısı: 125) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve İsviçre Federal Konseyi Arasında Diplomatik Misyona, Konsolosluk ve Daimi Temsilcilik Mensuplarının Refakatçilerine İlişkin Kazanç Getirici Faaliyetler Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2223) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

40.- (S. Sayısı: 127) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un İslam İşbirliği Teşkilatı Polis İşbirliği ve Koordinasyon Merkezi Tüzüğü'nün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2034) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

41.- (S. Sayısı: 147) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Güney Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1536) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

42.- (S. Sayısı: 148) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1545) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

43.- (S. Sayısı: 150) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamboçya Krallığı Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1596) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

44.- (S. Sayısı: 152) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tayland Krallığı Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1949) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

45.- (S. Sayısı: 154) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ve Sudan Cumhuriyeti Arasında Ticaret ve Ekonomik Ortaklık Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/2278) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

46.- (S. Sayısı: 169) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2370) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (X)

47.- (S. Sayısı: 178) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1458) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

48.- (S. Sayısı: 179) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1532) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

49.- (S. Sayısı: 181) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji ve Madencilik Alanında İşbirliğine Dair Mutabakat Zaptı ile Mutabakat Zaptında Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1588) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

50.- (S. Sayısı: 182) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1594) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

51.- (S. Sayısı: 183) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Svaziland Krallığı Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1781) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

52.- (S. Sayısı: 184) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı ile Ekvator Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2026) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

53.- (S. Sayısı: 186) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1898) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (X)

54.- (S. Sayısı: 187) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1947) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (X)

55.- (S. Sayısı: 189) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Zambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2219) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (X)

56.- (S. Sayısı: 190) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2599) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (X)

57.- (S. Sayısı: 194) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2371) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 02.03.2020) (X)

58.- (S. Sayısı: 202) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumu Kurucu Anlaşmanın 26 ncı ve 31 inci Maddelerinin Tadiline İlişkin Olarak Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumunun 17 nci Genel Kurul Toplantısında Kabul Edilen 18/5/2017 Tarihli ve GA17/7/438 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1912) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

59.- (S. Sayısı: 206) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumu Kurucu Anlaşmasının 25. Maddesinin Tadiline İlişkin Olarak Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumunun 12. Genel Kurul Toplantısında Kabul Edilen 18/5/2017 Tarihli ve GA12/6-438 Sayılı Kararın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1897) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

60.- (S. Sayısı: 208) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Myanmar Birliği Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2033) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) (X)

61.- (S. Sayısı: 209) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2225) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) (X)

62.- (S. Sayısı: 210) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un 28 Ocak 1964 Tarihli Ek Protokol ve 16 Kasım 1982 Tarihli Protokol ile Değiştirilen 29 Temmuz 1960 Tarihli Nükleer Enerji Alanında Üçüncü Şahıslara Karşı Hukuki Mesuliyete Dair Sözleşmeyi Değiştiren Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2369) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) (X)

63.- (S. Sayısı: 211) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Elektrik Alanında İşbirliğine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1586) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) (X)

64.- (S. Sayısı: 241) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Yolcu ve Eşyanın Karayolu ile Uluslararası Taşınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2704) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.12.2020) (X)

65.- (S. Sayısı: 165) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile TANAP Doğalgaz İletim Anonim Şirketi Arasında "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile TANAP Doğalgaz İletim Anonim Şirketi Arasında Trans Anadolu Doğal Gaz Boru Hattı Sistemi Hakkında Ev Sahibi Hükümet Anlaşması" Hakkında Değişiklikliğin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1246) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 30.01.2020) (X)

66.- (S. Sayısı: 243) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2848) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.12.2020) (X)

TBMM Basımevi/2021